"CLOSER"IN DVD'Sİ ÇIKTI. AFİŞİ DERGİNİZLE BİRLİKTE

sinema

SAYI: 2005 - 10 5 YTL (5.000.000 TL.)

MERKEZ

ISSN 1304-5695

İSMAİL GÜNEŞ THE İMAM'I ANLATTI

TUNÇ BAŞARAN İLE "SİNEMA BİR MUCİZEDİR" ÜZERİNE...

Ayın yeni DVD'leri

Catherine Zeta-Jones ve Antonio Banderas kılıçları bir kez daha kuşanıyor

THE LEGEND OF ZORRO

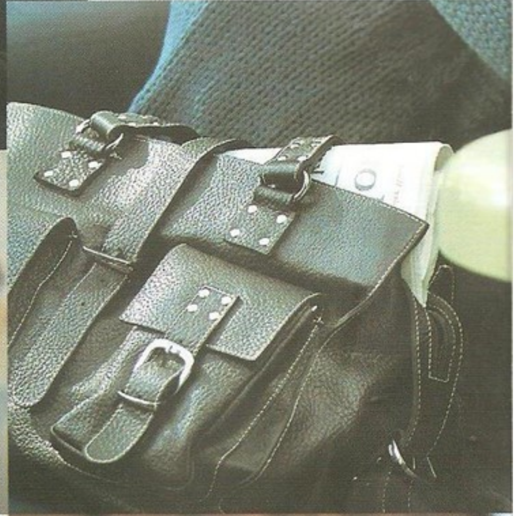
NICOLAS CAGE'İN BAŞROLDE OLDUĞU POLİTİK BİR AKSİYON: SAVAŞ TANRISI

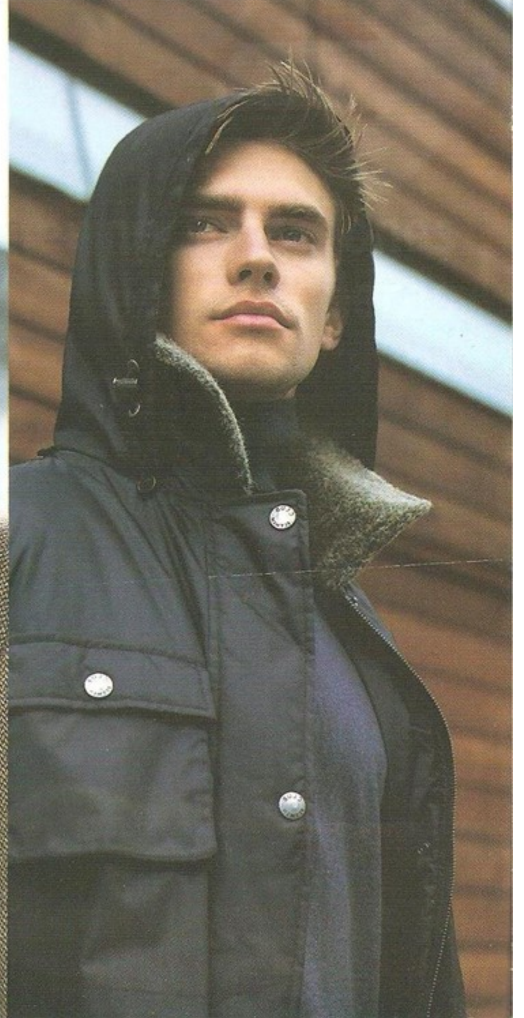
USTA YÖNETMENLERİN YENİ FİLMLERİ 4. FİLMEKİMİ'NDE

Kış sezonunda gösterilecek 25 yeni film

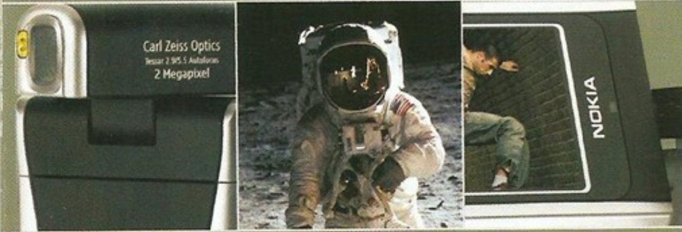

NOKIA
N90

Carl Zeiss optik desteği ve 2 megapiksel kamerasıyla yeni Nokia N90'la tanışın.

Döndür ve Çek

Döndür-Çek kamerasını kullanarak kolayca fotoğraf ve video çekebilirsiniz.

NASA'nın özel çalışmalarında da kullanılan Carl Zeiss optiklerine sahip dünyanın ilk cep telefonu.

Aktif matris renkli iki ekran (birinci ekran kapağın üzerindedir ve yüksek netliğe sahip ikinci ekran telefonun iç kısmındadır.) 262.144 renk, 352 x 416 piksel.

Yeni Nokia N90, benzersiz "döndür ve çek" tasarımıyla, kolayca video ve fotoğraf çekmenizi sağlıyor. Entegre flaşlı 2 megapiksel kamerası ve dünyada ilk kez cep telefonunda kullanılan orijinal Carl Zeiss optik desteği ile ihtiyacınız olan fotoğraf kalitesi artık elinizin altında. N90 ile VHS çözünürlüğünde videolar kaydedebilir; 20x dijital zoom, makro çekim modu ve otomatik odaklama (auto focus) özelliği sayesinde yakın plan fotoğraflar çekebilirsiniz. Nokia XpressPrint çözümü ile çektiğiniz görüntülerin baskısını doğrudan hafıza kartından veya PictBridge (USB 2.0) ya da Bluetooth teknolojisi kullanarak alabilirsiniz.

Nokia Nseries
See new. Hear new. Feel new.

Carl Zeiss Optics

XpressPrint

Zengin multimedya deneyimi

Nokia N90'ın kamerası, kapaktaki vizör görevi gören ekranıyla kaliteli fotoğraflar çekebilmeniz için kendi etrafında döner. Ekranı açıp döndürdüğünüzde, video çekme modu açılır ve yüksek çözünürlüklü ekran üzerinde görüntüleme işlemi başlar. VHS çözünürlüğünde çektiğiniz videolarınızı N90'ın geniş hafıza alanında saklayabilirsiniz.

- *Carl Zeiss optik desteği*
- *2 megapiksel kamera ve entegre flaş*
- *Otomatik odaklanma (auto focus) ve makro çekim modu*
- *262.144 renkli 352 x 416 piksel ekran*
- *3G/WCDMA ve EDGE şebekeleriyle uyumlu**
- *VHS çözünürlüğünde video kaydetme ve oynatma (MPEG4 ve AAC-LC)*
- *PictBridge, MMC, Bluetooth teknolojisi üzerinden doğrudan baskı çözümü*
- *27 MB dahili hafıza ve 128 MB küçültülmüş boyutta Multimedya Hafıza Kartı (RS-MMC)*

** Operatör desteği gerekmektedir.*

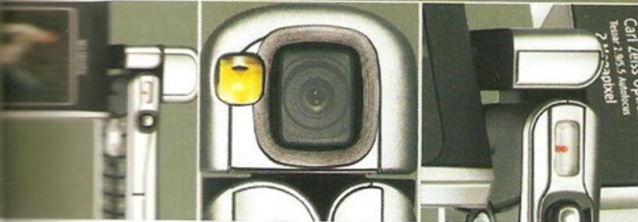
PictBridge, Bluetooth teknolojisi ve Nokia XpressPrint, hızlı aktarımlar yapmanıza ve evinizde veya ofisinizde uyumlu yazıcılardan doğrudan baskı almanıza olanak verir.

video kaydı. AAC-LC ses)

Tessar 2.9/5.5 Otomatik Odak ve 2 megapiksel kamerayla Carl Zeiss optik.

Kullanışlı tasarımıyla zengin görüntüleme deneyimi.

Nokia Nseries
See new. Hear new. Feel new.

Carl Zeiss Optics

XpressPrint

www.nokia.com.tr

NOKIA
Connecting People

içindekiler

Ekim 2005

sinema@merkezdergi.com.tr

sinema MERKEZ

Sahibi
Merkez Gazete Dergi Basım Yayıncılık San. ve Tic. A.Ş. adına
Turgay Ciner

Medya Grup Başkanı
M. Kenan Tekdağ

Genel Müdür
Mehmet E. Demirel

Genel Yayın Koordinatörü
Alev Er

Genel Yayın Yönetmeni ve Sorumlu Müdür
Mehmet Açar

Görsel Yönetmen
Murat Bayar

Yazı İşleri
Senem Erdine
Ebru Çeliktuğ
Müjde Işıl

Yönetim
Genel Müdür Yardımcıları:
Levent Tayla (Yazıişleri)
Tülay Tosun (Satış Pazarlama)
Güray Çakır (Mali İşler)

Üretim: **Gamze Cin Demir**
Tanıtım Tasarım: **Naci Yavuz**
Teknik: **Engin Altuntas**
Ofset Hazırlık: **Ercan Karaaslan**

REKLAM SATIŞ PAZARLAMA

Genel Müdür
Rana Karlıdağ
Genel Müdür Yardımcıları
Erhan Özdemir
(Finans ve Operasyon)
Serap Yakın *(Satış)*
Yonca Ertürk
(Pazarlama ve Araştırma)
Reklam Gurup Koordinatörü
Hakan Yonsul
Rezervasyon
Tel: (0212) 354 33 61/63/65
Fax: (0212) 354 33 75
Ankara Bölge Reklam Müdürü
Elif Tetikbas
Tel: (0312) 292 51 53
Fax: (0312) 292 51 43

Merkez Dergi Tel: (0212) 426 64 94
Fax: (0212) 354 47 85
Yazışma: Merkez Dergi Grubu Tevfik Bey Mahallesi, 20 Temmuz Caddesi, No: 24, 34295 - Sefaköy / İstanbul
Yönetim Yeri: Barbaros Bulvarı, Cam Han, No: 125, 80700 Beşiktas İstanbul
Yayının Türü: Yerel Süreli
Basıldığı Tarih: Ekim 2005
Dağıtım
Merkez Dağıtım Pazarlama Sanayi ve Ticaret A.S.
(0216) 585 91 00 (PBX)
Basımcı: Merkez Gazete Dergi Basım Yayıncılık Ve ticaret Sanayi Anonim Şirketi
Adres: Barbaros Bulvarı, Cam Han, No: 125, 80700 Beşiktas İstanbul

Basıldığı Yer:
Printcity, Fatih Mah. Hasan Basri Cad. Samandıra/Kartal/İstanbul

İsletme Müdürü: Kemal Erginsoy
İşletme Koordinatörü: Kazım Varol
Bu dergi basın meslek ilkelerine uymaya söz vermiştir.

MERKEZ DERGİ ABONE HİZMETLERİ
Tel: 0212 411 22 22 Faks: 0212 354 33 22
e-mail: abone@merkezdergi.com.tr
(Hafta içi 09:00-18:00saatleri arasi hizmet verilmektedir)

Armağanlar
Koleksiyon kartı: Terminal
Afişetler: "Hotel Rwanda", "Sevgiyi Ararken" "Sahara", "Tutku Nehri"
Büyük boy afiş: "Closer"

DVN
DiVAN

GEÇEN
GÜN
OYUNCAĞINI
YANLIŞLIKLA
BEN KIR MIŞ TIM
ASLINDA
ÇOK ÖZÜR
DİLERİM

İYİ BİR ÇİKOLATA GİBİSİ YOK.
SİZ SUSARSINIZ,
O SÖYLEYEMEDİKLERİNİZİ ANLATIR.

Premium
çikolata ürünleri

Ürünlerimizi tüm seçkin marketlerde bulabilirsiniz.

GOL!
GOAL!

Yönetmen: Danny Cannon. Oyuncular: Kuno Becker, Stephen Dillane, Alessandro Nivola, Anna Friel, Marcel Iures, Sean Pertwee, David Beckham, Kieron Dyer, Raul Gonzales, Zinédine Zidane. Senaryo: Mike Jefferies, Adrian Butchart. Görüntü Yönetmeni: Michael Barrett. Müzik: Graeme Revell. Kurgu: Chris Dickens. Yapım Tasarımcısı: Laurence Dorman. Yapımcı: Matt Barrelle, Mike Jefferies. Süre: 118 dk. Yapım: ABD. Dağıtımcı: UIP. Gösterim Tarihi: 7 Ekim

Henüz 10 yaşındayken ailesiyle birlikte Meksika'dan ABD'ye göç eden Santiago Munez'in (Kuna Becker) sahip olduğu sadece iki şey vardır: Futbol yeteneği ve yırtık pırtık bir Dünya Kupası resmi... Los Angeles'ta önemsiz işlerde çalışarak büyüyen Santiago'nun (Kuno Becker) tek tutkusu futbol oynamaktır. Los Angeles'ta oynadığı yerel nitelikli bir futbol maçı sırasında İngiliz asıllı eski ünlü futbolcu Glen Foy (Stephen Dillane) tarafından keşfedilince, genç Santiago'nun kaderi değişmeye başlar. Ancak, başarılı olma hırsıyla yanıp tutuşan Santiago'nun aşması gereken pek çok engel vardır.

NOTLAR "Goal!" birer sene arayla gösterime girecek üç bölümden oluşan bir futbol serisi ... Serinin ikinci filmi 2006'da, üçüncüsü de 2007'de gösterime girecek. Dünya Kupası finalleri sırasında gerçek maçların çekimleri yapılarak serinin üçüncü ve son bölümünde bu görüntüler kullanılacak. Filmin otantikliği için FIFA, futbol kulüpleri ve gerçek futbolcularla anlaşma yapıldı. "Rocky" tarzı bir hikâyeye sahip olan filmin önceleri Michael Winterbottom'ın yöneteceği söylendi. Proje daha sonra kendisi de bir futbol fanatiği olan Danny Cannon'a teslim edildi.

MAĞARA
THE CAVE

Yönetmen: Bruce Hunt. Oyuncular: Cole Hauser, Morris Chestnut, Eddie Cibrian, Rick Ravanello, Marcel Lures, Lena Headey, Piper Perabo, Kieran Darcy-Smith, Daniel Dae Kim, Brian Steele. Senaryo: Michael Steinberg, Tegan West. Görüntü Yönetmeni: Ross Emery. Müzik: Reinhold Heil, Johnny Klimek. Kurgu: Brian Berdan. Yapım Tasarımcısı: Pier Luigi Basile. Yapımcı: Gary Lucchesi, Andrew Mason, Michael Ohoven, Tom Rosenberg, Richard S. Wright. Süre: 97 dk. Yapım: ABD, Almanya. Dağıtımcı: Medyavizyon. Gösterim Tarihi: 7 Ekim

Bir grup bilimadamı, Romanya'daki eski bir manastırda bir mağara girişi bulurlar. Burada keşfedilmemiş bir ekosistem olduğunu düşünen bilimadamları, Amerikalı araştırmacılardan buranın incelenmesini isterler. Maceraperest Jack (Cole Hauser) ve kardeşi Tyler (Eddie Cibrian), profesyonel dalış ekibiyle birlikte Romanya'ya gider. Ancak mağaranın içinde keşfettikleri şey, hem yeni bir ekosistem hem de yabancı bir yaratık türüdür.

NOTLAR "The Matrix" serisinde yönetmen yardımcısı olarak görev alan ve Avustralya'nın tanınmış reklam yönetmenlerinden Bruce Hunt'ın ilk yönetmenlik denemesi... Yaratığa (bilgisayar desteğini de alarak) Brian Steele'in hayat verdiği film, yurt dışında "Alien" taklidi olarak nitelendirildi ve korku fanatiklerini memnun edemedi.

KURT
EL LOBO

Yönetmen: Miguel Courtois. Oyuncular: Eduardo Noriega, Silvia Abascal, Patrick Bruel, Mélanie Doutey, José Coronado, Jorge Sanz, Aitor Mazo, Antonio Ferrera, Javier Tolosa, Manuel Zarzo. Senaryo: Antonio Onetti. Görüntü Yönetmeni: Néstor Calvo. Kurgu: Guillermo Maldonado. Yapım Tasarımcısı: Miguel Torrente. Yapımcı: Julio Fernández, Melchor Miralles. Süre: 125 dk. Yapım: İspanya. Dağıtımcı: Umut Sanat - Özen Film. Gösterim Tarihi: 7 Ekim

Lobo (kurt) lakaplı İspanyol gizli servis ajanı Mikel Lejarza (Eduardo Noriega), 1973-1975 yılları arasında ETA örgütüne sızar. O sıralar ETA, Franco rejimine karşı güç kazanmış ve eylemlerinde haklı sayılmaktadır. İspanyol polisi, ETA'ya karşı yönettiği Lobo operasyonunun kilit ismi olan Lejarza sayesinde teröristlerin tutuklu bulundukları hapishanelerden kaçma girişimlerini ve saldırı kampanyalarını durdurur. Bunun sonucunda ETA, Lejarza'yı ölüme mahkûm eder ve bütün Bask bölgesini onun ölüm ilanlarıyla doldurur.

NOTLAR Gerçek olaylardan esinlenen filmin başrolünde İspanya'nın genç yıldızı Eduardo Noriega var. Televizyon kökenli yönetmen Miguel Courtois, Costa Gavras filmlerini ve ve 70'lerin Amerikan sineması geleneğini (Akbabanın Üç Günü, Başkanın Bütün Adamları, Bonnie ve Clyde) örnek almış. "El Lobo", En İyi Özel Efekt ve En İyi Kurgu dalında Goya ödülüne layık görüldü.

AŞKLA RANDEVU
MUST LOVE DOGS

Yönetmen: Gary David Goldberg. Oyuncular: Diane Lane, John Cusack, Elizabeth Perkins, Christopher Plummer, Dermot Mulroney, Stockard Channing, Ali Hillis, Brad William Henke, Julie Gonzalo, Glenn Howerton. Senaryo: Gary David Goldberg (Claire Cook'un romanından). Görüntü Yönetmeni: John Bailey. Müzik: Craig Armstrong. Kurgu: Roger Bondelli, Eric A. Sears. Yapım Tasarımcısı: Naomi Shohan. Yapımcı: Gary David Goldberg, Jennifer Todd, Suzanne Todd. Süre: 98 dk. Yapım: ABD. Dağıtımcı: WB. Gösterim Tarihi: 7 Ekim

Otuzunu geçkin anaokulu öğretmeni Sarah Nolan (Diane Lane) sekiz ay önce boşanmıştır. Kızkardeşleri, ablalarının yeni biriyle çıkması için internet üzerinden sevgili aramaya başlar ve Sarah'ın adını kullanarak onun bilgilerini perfectmatch.com'a (mükemmeleş.com) yazarlar. Sarah birçok uyumsuz eşleşmeden sonra anlaşılması zor ama ilginç biri olan tekne üreticisi Jake Anderson'a (John Cusack) rastlar. Ancak Jake, romantizmi Dr. Zhivago standartlarıyla ölçen, duygularını oldukça yoğun yaşayan biridir.

NOTLAR 30 milyon dolar bütçeli yapım, ABD'de gösterime girdiği temmuz ayından beri özellikle kadın seyircilerin ilgisiyle kâra geçmeyi başardı. Claire Cook'un bestseller romanından uyarlanan filmin, ünlü oyuncuları ve internet flörtlerini merkeze alan konusuyla dikkat çekse de romantik komedi türünün klişelerini tekrar etmekten öteye gidemediği söyleniyor.

AVRUPALI JIGOLO: DEUCE BIGALOW
DEUCE BIGALOW: EUROPEAN GIGOLO

Yönetmen: Mike Bigelow. Oyuncular: Rob Schneider, Eddie Griffin, Jeroen Krabbé, Til Schweiger, Douglas Sills, Carlos Ponce, Charles Keating, Hanna Verboom, Kostas Sommer, Bastiaan Ragas. Senaryo: Rob Schneider, David Garrett, Jason Ward. Görüntü Yönetmeni: Marc Felperlaan. Müzik: James L. Venable. Kurgu: Peck Prior, Sandy S. Solowitz. Yapım Tasarımcısı: Benedict Schillemans. Yapımcı: John Schneider. Süre: 83 dk. Yapım: ABD. Dağıtımcı: WB. Gösterim Tarihi: 7 Ekim

Deuce'un (Rob Schneider) eski dostu Hicks'in (Eddie Griffin) adı Avrupa'nın en büyük jigololarının cinayetlerine karışır. Deuce bu durumda, eski dostunun adını temize çıkarabilmek için "gizli görev"e soyunur. Görev sırasında, bir yandan güçlü Avrupa Erkek Fahişeler Derneği'ne karşı mücadele etmek, bir yandan da aralarında obsesif-kompulsif güzel Eva'nın (Hanna Verboom) da bulunduğu bir grup anormal kadın müşterisine kur yapmak zorundadır.

NOTLAR 1999 yapımı "Deuce Bigalow: Male Gigolo", dünya çapında 100 milyon doların üzerinde hasılat yaparak yapımcıların yüzünü güldürmüş ve filmin "tuhaf" kahramanı kendine has bir hayran kitlesi edinmişti. İlk filmden 6 yıl sonra gelen devam filminde başrolde yine Rob Schneider var. ABD'den gelen tepkilere bakılırsa film, hayranlarını memnun etmemiş gibi görünüyor.

VAHŞET ÇETESİ
THE DEVIL'S REJECTS

Yönetmen: Rob Zombie. Oyuncular: Sid Haig, Bill Moseley, Sheri Moon, William Forsythe, Ken Foree, Matthew McGrory, Leslie Easterbrook, Geoffrey Lewis, Priscilla Barnes, Dave Sheridan. Senaryo: Rob Zombie. Görüntü Yönetmeni: Phil Parmet. Müzik: Tyler Bates, Rob Zombie. Kurgu: Glenn Garland. Yapım Tasarımcısı: Anthony Tremblay. Yapımcı: Mike Elliott, Andy Gould, Michael Ohoven, Rob Zombie. Süre: 109 dk. Yapım: ABD, Almanya. Dağıtımcı: ANS. Gösterim Tarihi: 14 Ekim

Captan Spaulding (Sid Haig), Otis (bill Moseley), Baby (Sheri Moon Zombie), Tiny (Matthew McGrorey) ve Mother Firefly (Leslie Easterbrook)... "House of 1000 Corpses"ın vahşi kahramanları yeniden aramızda... Öldürülen kardeşinin intikamını almak isteyen Şerif John Wydell (William Forsythe), Firefly ailesinin evini kuşatır. Ancak onlar evden çoktan kaçmış ve yeni cinayetler işlemek üzere yola koyulmuşlardır bile. Polis ve FBI tarafından takip edilen aile, katliamlarını sürdürmeye kararlıdır.

NOTLAR Metal rock grubu üyesi olan ve çektiği kliplerle de tanınan, gerçek ismiyle Robert Cummings yani Rob Zombie, soyadına yakışır bir korku filmiyle yeniden karşımızda. "The Devil's Rejects", Zombie'nin yazıp yönettiği ilk film olan "House of 1000 Corpses"ın devamı... 7 milyon dolarlık düşük bir bütçeyle kotarılan film, ülkesinde açılış haftasında masrafını çıkardı ve sonraki haftalarda bütçesinin 2 katını aşan hasılat elde etti.

Cosmopolitan, 40. yılını çok özel bir sayıyla kutluyor!

İlk editör Helen'dan Cosmopolitan'ın başlangıç serüveni. Cosmopolitan'ın başardıkları, okurlarının hayatını nasıl değiştirdiği, erkekleri seven Cosmo kadınının eğlenceli ve cesur feminizmi. Ayrıca dünyanın en ünlü modacıları Donna Karan, Calvin Klein için Francisco Costa, Ralph Lauren, Vera Wang, Tommy Hilfiger ve Micheal Kors'un cazibeli ve zarif Cosmo kadını yorumu.

Happy Birthday, Cosmopolitan!

40. Yıl Ekim Özel Sayısı bayilerde!

T.H.E İMAM

Yönetmen: İsmail Güneş. Oyuncular: Eşref Ziya, Mehmet Ali Tuncer, Emin Gürsoy, Ahmet Yenilmez, Burak Yenilmez, Sinan Akyol, Turgay Tanülkü, Mete Dönmezer, Aslıhan Güner, Hatice Sena Sabah. Senaryo: Ömer Lütfi Mete. Yapımcı: Mustafa Cihat. Dağıtımcı: Özen Film. Gösterim Tarihi: 14 Ekim

Film, imam hatip kökenli bir bilgisayar mühendisinin, ait olduğu kimliği saklama çabası içindeyken, kendi kimliğiyle yüzleşmesini anlatıyor. İmam hatip lisesi mezunu Emre Hacıoğlu (Eşref Ziya), işe soyadını değiştirerek başlar. Baykara soyadını alan genç adam, uzun saçları ve tutkun olduğu Harley Davidson'ınıyla etrafına bambaşka bir kimlik sunmaktadır. Bir gün, liseden arkadaşı imam Mehmet (Emin Gürsoy) ziyaretine gelir. Kanser hastası olduğunu söyleyerek Emre'den kendi yerine köyde imamlık yapmasını ister. Arkadaşının son arzusunu kıramayan Emre, motoruyla yola çıkar...

NOTLAR Son olarak, 12 Eylül dönemindeki işkenceyi ve şiddeti ele alan 1999 yapımı "Gülün Bittiği Yer" ile seyirci karşısına çıkan İsmail Güneş, yine dikkatleri üzerine çekecek bir yapıma imza atıyor. Senaryosunu önceki filminin de senaristi olan Ömer Lütfi Mete'nin yazdığı "T.h.e İmam"ın çekimleri yaz aylarında, Malatya ve İstanbul'da yapıldı. Biter bitmez vizyona giren film, yaklaşık 500 bin dolara mal oldu.

40 YILLIK BEKÂR
40 YEAR OLD VIRGIN

Yönetmen: Judd Apatow. Oyuncular: Steve Carell, Catherine Keener, Paul Rudd, Seth Rogen, Romany Malco, Shelley Malil, Elizabeth Banks, Leslie Mann, Jane Lynch, Gerry Bednob. Senaryo: Judd Apatow, Steve Carell. Görüntü Yönetmeni: Jack N. Green. Müzik: Lyle Workman. Kurgu: Brent White. Yapım Tasarımcısı: Jackson De Govia. Yapımcı: Judd Apatow, Shauna Robertson, Clayton Townsend. Süre: 116 dk. Yapım: ABD. Dağıtımcı: UIP. Gösterim Tarihi: 14 Ekim

Andy Stitzer (Steve Carell), 40 yaşına geldiği halde henüz karşı cinsten bir kadınla cinsel ilişkiye girmediği için bakirliğini koruyan iyiniyetli bir adamdır. Yumuşak başlı bir erkek olan Andy, iş arkadaşlarıyla her zaman iyi geçinmeye çalışır. O konudaki "tecrübesizliğini" ise herkesten saklamaktadır. Bu mesele artık onu iyice bunaltmıştır. Günün birinde kararını verir; kafasına koyduğu hedefe ulaşmak ve "başarılı" olmak için kapsamlı bir eğitim süreci başlatır.

NOTLAR Steve Carell'ı, "Bruce Almighty"de Jim Carrey'yi sinir eden rakibi olarak hatırlıyoruz. Yardımcı rollerde görmeye alıştığımız aktör ilk kez başrole soyunuyor. Televizyon kökenli Judd Apatow'un ilk yönetmenlik denemesi olan film, eleştirmenlerin de beğenisini kazanarak, gösterime girdiği ilk iki hafta ABD box office'te bir numara oldu.

KALKÜTA'NIN ÇOCUKLARI
BORN INTO BROTHELS: CALCUTTA'S RED LIGHT KIDS

Yönetmen: Ross Kauffman, Zana Briski. Görüntü Yönetmeni: Ross Kauffman, Zana Briski. Müzik: John McDowell. Kurgu: Nancy Baker, Ross Kauffman. Yapımcı: Ross Kauffman, Zana Briski. Süre: 85 dk. Yapım: Hindistan, ABD. Dağıtımcı: Barbar Film. Gösterim Tarihi: 14 Ekim

Kalküta'nın Red Light bölgesinde en çok aşağılanan insanlar fahişeler değil, fahişelerin çocuklarıdır. Bu umutsuz yoksulluğun, aşağılanmanın içinde bu çocukların annelerinden kaçabilmek ve yeni bir hayat kurabilmek için çok az şansları vardır. Belgesel, bu kötü mahallede çocukların nasıl büyüdüğünü, olanı biteni nasıl anlamaya başladıklarını ve o hayatın içindeki dönüşümlerini anlatıyor. Profesyonel bir fotoğrafçı olan Zana Briski, kamerasıyla beraber gidip, dünyanın en umutsuz ve acımasız yerlerinden birinde yaşayan bu çocuklara dersler verip, içlerinde gizli kalan sanatsal yeteneği ortaya çıkarabilecek kıvılcımı ateşliyor.

NOTLAR Bu sene En İyi Belgesel dalında Oscar kazanan yapım, birçok uluslararası festivalden de ödülle döndü. Belgesel, profesyonel fotoğrafçı Zana Briski ve kurguculuktan yetişme belgeselci Ross Kauffman'ın ortak çalışması...

GELİNLER
BRIDES

Yönetmen: Pantelis Voulgaris. Oyuncular: Damian Lewis, Victoria Haralabidou, Andréa Ferréol, Evi Saoulidou, Dimitri Katalifos, Irini Iglesi, Evelina Papoulia, Steven Berkoff, Carolina Bikebits, Yorgos Makris. Senaryo: Ioanna Karystiani. Görüntü Yönetmeni: Yorgos Arvanitis. Müzik: Stamatis Spanoudakis. Kurgu: Takis Yannopoulos. Yapım Tasarımcısı: Dimitris Katsikis. Yapımcı: Barbara De Fina, Terry Dougas, Pantelis Voulgaris. Süre: 128 dk. Yapım: Yunanistan. Dağıtımcı: Umut Sanat - Özen Film. Gösterim Tarihi: 14 Ekim

1922 yazı... İzmir... 45 yaşındaki fotoğrafçı Norman Harris (Damian Lewis), çalıştığı Amerikan gazetesi çektiği savaş fotoğraflarını reddettiği için ABD'ye dönmek üzeredir. Semadirek'teki genç terzi Niki Douka (Victoria Haralabidou), adasından ayrılıp Chicago'ya gitmek üzere okyanus ötesi yolculuğa hazırlanmaktadır. Norman ve Niki aynı gemide yolculuk yaparlar. Adam birinci, kız ise üçüncü sınıftadır. Hiç tanışmadıkları damatların fotoğrafları ve ucuz gelinlikleriyle, çoğunluğunu Yunanlıların oluşturduğu yaklaşık 700 mektup gelini de vardır gemide. Niki ve Norman arasında gizli bir aşk filizlenir. Norman, Niki sayesinde bu kadın göçmenlerin hazin ve ilginç hikâyelerini öğrenir.

NOTLAR 20. yüzyılın başlarında geçen film, göçmen gelinlerin hikâyelerine ışık tutuyor ve bizim topraklarımızı konu alan öyküsüyle de ilgi çekiyor.

VAAT EDİLEN CENNET
PARADISE NOW

Yönetmen: Hany Abu-Assad. Oyuncular: Sean Penn, Naomi Watts, Don Cheadle, Jack Thompson, Brad William Henke, Nick Searcy, Michael Wincott, Mykelti Williamson, April Grace, Lily Knight. Senaryo: Hany Abu-Assad, Bero Beyer, Pierre Hodgson. Görüntü Yönetmeni: Antoine Héberlé. Müzik: Jina Sumedi. Kurgu: Sander Vos. Yapım Tasarımcısı: Olivier Meidinger. Yapımcı: Bero Beyer. Süre: 90 dk. Yapım: Hollanda, Almanya, Fransa, Filistin. Dağıtımcı: Medyavizyon. Gösterim Tarihi: 14 Ekim

Çocukluk arkadaşı olan Gazzeli Halid (Ali Suliman) ve Sait (Kais Nashef), Tel Aviv'de bir intihar saldırısı gerçekleştirmek üzere seçilirler. Vedalaşmalarına izin verilmeden, aileleriyle son bir gece geçirdikten sonra sınıra götürülürler ve vücutlarına bombalar bağlanır. Ne var ki, operasyon planlandığı gibi ilerlemez ve birbirlerinden ayrı düşerler. Artık kendi kaderlerini kendi inançları doğrultusunda çizeceklerdir.

NOTLAR Gösterildiği her festivalde tartışma yaratan ve tamamı Nablus'ta çekilen bu film, bir intihar bombacısının yaşamlarına ışık tutuyor. Berlin Film Festivali'nden iki ödülle dönen film, Londra bombalamaları nedeniyle Cambridge Film Festivali programından çıkarılmıştı.

BİR ŞANS DAHA
VA, VIS ET DEVIENS

Yönetmen: Radu Mihaileanu. Oyuncular: Yael Abecassis, Roschdy Zem, Moshe Agazai, Moshe Abebe, Sirak M. Sabahat, Roni Hadar, Yitzhak Edgar, Rami Danon, Meskie Shibru Sivan, Mimi Abonesh Kebede. Senaryo: Alain-Michel Blanc, Radu Mihaileanu. Görüntü Yönetmeni: Rémy Chevrin. Müzik: Armand Amar. Kurgu: Ludo Troch. Yapım Tasarımcısı: Eytan Levy. Yapımcı: Denis Caro, Marie Masmonteil, Radu Mihaileanu, Marek Rozenbaum, Itai Tamir. Süre: 153 dk. Yapım: Fransa, İsrail. Dağıtımcı: 1 Film - Erman Film. Gösterim Tarihi: 14 Ekim

1980'lerin ortalarında Etiyopya'daki kıtlık sırasında ABD ve İsrail, binlerce Etiyopyalı Yahudi'nin İsrail'e naklini sağlar. Oğlunun açlıktan ölmesini istemeyen Afrikalı bir anne, çocuğunun Yahudi gibi davranmasını ister. Çocuk, İsrail'e gider ve orada bir Yahudi ailesi tarafından evlat edinilir. Yeni ebeveynleri sevgilerini esirgemeseler de, İsrail'dekiler onu kabul etme konusunda yeni ailesi kadar istekli değildir. Çocuk, derisinin rengi yüzünden Yahudi topluluğu tarafından şüpheyle karşılanmaktadır.

NOTLAR "Hayat Treni"nin yönetmeni Radu Mihaileanu'dan yine Yahudileri konu alan ve kimlik gizleme etrafında gelişen bir yapım... Film, 42. Antalya Altın Portakal Film Festivali ve Filmekimi'nde ilk kez Türk seyircisinin karşısına çıkıyor.

TAŞIYICI 2
THE TRANSPORTER 2

Yönetmen: Louis Leterrier. Oyuncular: Jason Statham, Alessandro Gassman, Amber Valletta, Katie Nauta, Matthew Modine, Jason Flemyng, Keith David, Hunter Clary, Shannon Briggs, François Berléand. Senaryo: Luc Besson, Robert Mark Kamen. Görüntü Yönetmeni: Mitchell Amundsen. Müzik: Replicant. Kurgu: Walter Mauriot, Christine Lucas Navarro, Vincent Tabaillon. Yapım Tasarımcısı: J. Mark Harrington, Mark Harrington. Yapımcı: Luc Besson, Steve Chasman. Süre: 87 dk. Yapım: ABD, Fransa. Dağıtımcı: Özen Film. Gösterim Tarihi: 14 Ekim

Eski Özel Kuvvetler Uzmanı Frank Martin (Jason Statham) kendisine verilen görevleri sakin bir hayat sürerek yerine getirmektedir. O taşıyıcıdır... Mal, insan ne olursa olsun bir yerden bir yere götürmekle görevlidir. Ve görevinin en önemli özelliği asla soru sormamasıdır. Artık Miami'ye yerleşmiş ve emekliliğin tadını çok daha zararsız ve güvenli bir iş edinerek çıkarmaya çalışmaktadır. Yanında çalıştığı ailenin oğlunun kaçırılması ile alevlenen olaylar, Frank Martin'i de içine çekecektir.

NOTLAR 2002 yapım tarihli filmin devamında yönetmen koltuğunu Corey Yuen'den devralan isim, "Kır Zincirlerini"nin yönetmeni Louis Leterrier... Senaryo yine Luc Besson imzalı ve Frank Martin rolünde yine Jason Statham'ı izliyoruz. Film, gösterime girdiği ilk hafta ABD box office'te bir numara oldu.

XXX
STATE OF THE UNION
GENİŞ EKNAN ÖZEL VERSİYON
STATE OF THE UNION
"YILIN EN İYİ AKSİYON FİLMİ!"
DIE ANOTHER DAY'İN YÖNETMENİNDEN
YILIN EN İYİ
AKSİYON
FİLMİ!
DVD VIDEO
VCD VIDEO
SATIŞ NOKTALARINDA
SONY PICTURES
HOME ENTERTAINMENT

SAVAŞ TANRISI
LORD OF WAR

Yönetmen: Andrew Niccol. Oyuncular: Nicolas Cage, Jared Leto, Ethan Hawke, Bridget Moynahan, Ian Holm, Shake Tukhmanyan, Jean-Pierre Nshanian, Eamonn Walker, Jared Burke, Donald Sutherland. Senaryo: Andrew Niccol. Görüntü Yönetmeni: Amir M. Mokri. Müzik: Antonio Pinto. Kurgu: Zach Staenberg. Yapım Tasarımcısı: Jean-Vincent Puzos. Yapımcı: Nicolas Cage, Norman Golightly, Andreas Grosch, Andrew Niccol, Chris Roberts, Teri-Lin Robertson, Philippe Rousselet. Süre: 122 dk. Yapım: ABD. Dağıtımcı: PRA. Gösterim Tarihi: 14 Ekim

Yuri Orlov (Nicolas Cage), savaşlardan yıpranmış ve silah ambargosuna maruz kalmış Afrika ülkelerine silah satışı yapmaktadır. Bir yandan da kokain bağımlısı kardeşi Vitaly (Jared Leto) ile uğraşmaktadır. Ölümcül savaş alanlarında bulunan Yuri, kendisine aman vermeyen Interpol ajanı Jack Valentine'ın (Ethan Hawke), iş hayatındaki rakiplerinin ve müşterileri arasında bulunan, dünyanın en kötü şöhrete sahip diktatörlerinin hep bir adım önünde olmak için çalışır. Ancak sonunda kendi vicdanıyla yüzleşmek zorunda kalacaktır.

NOTLAR "The Truman Show"un Oscar adayı ve Bafta ödüllü senaristi Andrew Niccol, "Gattaca" ve "Simone"dan sonra yazıp yönettiği üçüncü filminde silah ticaretini konu alıyor ve katıksız bir aksiyon denemesine soyunuyor. 45 milyon dolar bütçeli film, yıldız oyuncularıyla da dikkat çekiyor.

DOOM

Yönetmen: Andrzej Bartkowiak. Oyuncular: Dwayne "The Rock" Johnson, Karl Urban, Rosamund Pike, Ben Daniels, Razaaq Adoti, Richard Brake, Al Weaver, Dexter Fletcher, Yao Chin, Robert Russel. Senaryo: Wesley Strick, Dave Callaham. Görüntü Yönetmeni: Tony Pierce-Roberts. Müzik: Clint Mansell. Kurgu: Derek Brechin, Peter Dansie, Chris Lloyd, Toby Lloyd. Yapım Tasarımcısı: Stephen Scott. Yapımcı: John Wells, Lorenzo di Bonaventura. Yapım: ABD, Çek Cumhuriyeti. Dağıtımcı: UIP. Gösterim Tarihi: 21 Ekim.

Olduvai gezegeninde bulunan bir laboratuvardan yardım çağrısı gelmektedir. Bu çağrı üzerine Sarge (Dwayne "The Rock" Johnson), Reaper (Karl Urban) ve adamlarından oluşan tam donanımlı özel bir tim bölgeye gider. Yaptıkları araştırma sonucunda bir grup mutantın sistematik şekilde tüm popülasyonu öldürmekte olduğunu fark ederler. Özel tim, hem olayların gizemini çözmek hem de tehlikeyi ortadan kaldırmak zorundadır.

NOTLAR ID Software'ın oyunu Doom 3'ü referans alan filmin bütçesi 70 milyon dolar... "Romeo Must Die" ve "Cradle 2 the Grave"in yönetmeni Andrzej Bartkowiak ile "Cape Fear", "Wolf" ve "The Saint"in senaristi Wesley Strick'i biraraya getiren film, hem bilgisayar oyununun fanatiklerini hem de bilimkurgu ve aksiyon tutkunlarını memnun edecek gibi görünüyor. Film, ABD ile aynı anda ülkemizde de vizyona giriyor.

SEVGİLİ WENDY
DEAR WENDY

Yönetmen: Thomas Vinterberg. Oyuncular: Jamie Bell, Bill Pullman, Michael Angarano, Danso Gordon, Novella Nelson, Chris Owen, Alison Pill, Mark Webber, Trevor Cooper, Matthew Geczy. Senaryo: Lars von Trier. Görüntü Yönetmeni: Anthony Dod Mantle. Müzik: Benjamin Wallfisch. Kurgu: Mikkel E.G. Nielsen. Yapım Tasarımcısı: Karl Juliusson, Jette Lehmann. Yapımcı: Sisse Graum Olsen. Süre: 105dk. Yapım: Danimarka, Fransa, Almanya, İngiltere. Dağıtımcı: Sır Film - 1 Film. Gösterim Tarihi: 28 Ekim

Yoksul maden kasabası Estherslope'da yaşayan ve yalnızlığı seven Dick (Jamie Bell), bir gün küçük bir tabanca bulur. Her ne kadar barışçıl düşünceleri savunsa da zamanla tabancanın çekimine kapılır. Kendine bir ortak edinir ve onunla birlikte kasabadaki toplum dışı gençleri, "Züppeler" adını verdiği gizli kulübe katılmaları için ikna eder. Züppeler, "asla silahını çekme" ilkesine inandıkları halde çok geçmeden kendilerini, koydukları kuralları çiğnerken bulurlar.

NOTLAR Senaryosunu Lars Von Trier'in yazdığı ve eleştirmenlerin "Dogville"le kıyasladıkları film, ilk kez Sundance Film Festivali'nde gösterildi. Başrolünde "Billy Elliot"ın küçük dansçısı Jamei Bell'in yer aldığı "Dear Wendy", vizyondan önce 42. Antalya Altın Portakal Film Festivali ve Filmekimi'nde seyirciyle buluşuyor.

HERBIE: TAM GAZ
HERBIE: FULLY LOADED

Yönetmen: Angela Robinson. Oyuncular: Lindsay Lohan, Michael Keaton, Matt Dillon, Breckin Meyer, Justin Long, Cheryl Hines, Jimmi Simpson, Jill Ritchie, Thomas Lennon, Jeremy Roberts. Senaryo: Thomas Lennon, Ben Garant, Alfred Gough, Miles Millar. Görüntü Yönetmeni: Greg Gardiner. Müzik: The Blacksmoke Organisation, Mark Mothersbaugh. Kurgu: Wendy Greene Bricmont, Edward A. Warschilka. Yapım Tasarımcısı: Daniel Bradford. Yapımcı: Robert Simonds. Süre: 100 dk. Yapım: ABD. Dağıtımcı: UIP. Gösterim Tarihi: 28 Ekim.

NASCAR yarışlarına katılmasıyla ünlenen Peyton ailesinin üçüncü kuşak üyesi Maggie Peyton (Lindsay Lohan), üniversiteyi bitirince, babası Ray Peyton Sr (Michael Keaton) ona mezuniyet hediyesi olarak bir otomobil teklif eder. Maggie'nin seçtiği araç, paslanmış ve hasarlı 63 model Volkswagen modeli bir otomobildir. O artık Herbie'nin yeni sahibesidir. New York'ta bir televizyonun haber merkezinde çalışmak üzere yaşadığı Güney Kaliforniya'dan ayrılma hazırlığı yapan Maggie, Herbie'nin tıpkı bir insan gibi beyni olduğunu anlayınca heyecanı doruğa çıkar. Herbie yeni sahibesinin geleceği için alternatif bir plan yapmış gibidir.

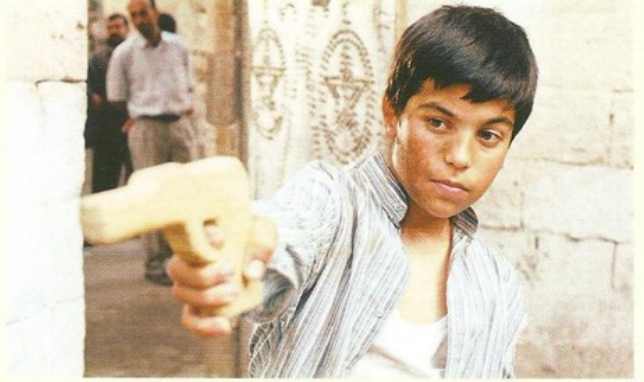
NOTLAR 1969'da gösterime giren "The Love Bug - Aşk Böceği", o yılın en çok hasılat yapan filmi olunca "Herbie Rides Again", "Herbie Goes to Monte Carlo" ve "Herbie Goes Bananas" adlı üç devam filmi ve televizyon dizisi yapılmıştı. Serinin beşinci filminde ise hem yönetmen hem de şoför koltuğu bayanlara emanet edildi. 50 milyon dolar bütçeli filmde, 1963 model klasik Volkswagen Bug araç kullanmak suretiyle orijinaline bağlı kalındı.

SİNEMA BİR MUCİZEDİR

Yönetmen: Memduh Ün-Tunç Başaran. Oyuncular: Kadir İnanır, Fatma Girik, Ali Poyrazoğlu, Hikmet Karagöz, Gülsen Tuncer, Eser Ali Yıldırım, Batuhan Levent. Senaryo: Suna Dölek. Görüntü Yönetmeni: Ertunç Şenkay. Yapım: Uğur Film. Dağıtımcı: Özen Film. Gösterim Tarihi: 21 Ekim

Hüseyin (Kadir İnanır), 1950'lerin başında Gaziantep'inde bölgenin en büyük sinema salonunu işletmektedir. Hüseyin'in en yakın arkadaşı ölmeden önce 11 yaşındaki oğlu Ümit'i Hüseyin'e emanet eder. Arkadaşının ölümünden sonra Hüseyin, Ümit'le babası gibi ilgilenir. Aralarındaki sıcak ilişkinin temelinde yatan her ikisinin de sinemaya duyduğu aşktır. Ümit, Hüseyin amcası gibi sinemacı olmak istemektedir. Onların sıradan hayatları kasabaya gelen bir kumpanya ile renklenir. Çünkü bu kumpanyada Hüseyin'in gençlik aşkı olan kadın da vardır.

NOTLAR "Zıkkımın Kökü"nden 12 yıl sonra Memduh Ün'ü sinema setlerine döndüren ve kendisinin "jübile filmim" dediği "Sinema Bir Mucizedir", bu yaz tamamlanan çekimlerin ardından hemen vizyona giriyor. Gaziantep'teki çekimleri sedye üstünde yapan Memduh Ün, sağlığı kötüleşince çekimlerin son üç haftasında yerini eski asistanı Tunç Başaran'a bırakmak zorunda kalmıştı. Filmin ilk ismi ise "Büyülü Fener"di.

DÖNGEL

Yönetmen: Hakan Algül. Oyuncular: Ahmet Uğurlu, Metin Akpınar, Şenay Gürler, Şebnem Dönmez, Fadik Sevin Atasoy, Goncagül Sunar, Nezih Tuncay, Erkan Taşdöğen, Rahmi Dilligil. Senaryo: Necef Uğurlu. Yapım: Replik AŞ./Medyavizyon. Dağıtımcı: Medyavizyon. Gösterim Tarihi: 28 Ekim

Ekonomik sıkıntıya düşen pavyon sahibi (Metin Akpınar), bankadan kredi alır ancak krediyi zamanında ödeyemez. Bunun üzerine devlet pavyona el koyar. Ankara, işletmelerden herhangi birini kâra geçirmeyi istemektedir ve en uygununun Döngel Eğlence Tesisleri olduğuna karar vererek, bir memurunu (Ahmet Uğurlu) bununla görevlendirir. Batık işletmeleri kâra geçirme konusunda deneyimli olan memur, Döngel Eğlence Tesisleri'nin bir genelev olduğunu öğrenince büyük bir şok geçirse de, burayı "kârhane"ye dönüştürmek için kolları sıvar.

NOTLAR "TMSF tarafından el koyma" işlemi , "Hırsız Var"dan sonra yeniden beyazperdede... Siyasi komedi tarzındaki "Döngel", "Avrupa Yakası" dizisinin yönetmeni olarak tanınan Hakan Algül'ün ilk sinema filmi. Geçtiğimiz ağustos ayında başlayan çekimler İznik, Sapanca'da yapıldı.

MASKELİ BEŞLER

Yönetmen: Murat Aslan. Oyuncular: Şafak Sezer, Mehmet Ali Alabora, Peker Açıkalın, Cengiz Küçükkayvaz, Melih Ekener, Dost Elver, Sümer Tilmaç, Zeynep Karacan. Senaryo: Murat Aslan. Yapımcı: Arzu Film/Fida Film. Dağıtımcı: Özen Film. Gösterim Tarihi: 28 Ekim

Tezcan, Bahattin, Murat, Zeki ve Kamil, yetimhanede yaşayan beş yakın arkadaştır. Yetimhanede kaldıkları süre içinde hiçbir aile tarafından evlat edinilmezler. Yıllar geçer... Dostlukları devam eden bu beşli, başları dertten kurtulmayan, birbirinden beceriksiz beş hırsız olarak karşımıza çıkar.

NOTLAR Pek çok ünlü ismi biraraya getiren filmin çekimleri İstanbul'da yapıldı. "Maskeli Beşler" 150'yi aşkın sinema salonunda gösterime giriyor.

ZORRO EFSANESİ THE LEGEND OF ZORRO

Yönetmen: Martin Campbell. Oyuncular: Antonio Banderas, Catherine Zeta-Jones, Giovanna Zacarías, Raúl Méndez, Adrian Alonso, Pedro Armendáriz Jr., Michel Bos, Mar Carrera, Nick Chinlund, Michael Emerson. Senaryo: Alex Kurtzman, Roberto Orci. Görüntü Yönetmeni: Phil Meheux. Müzik: James Horner. Kurgu: Stuart Baird. Yapım Tasarımcısı: Cecilia Montiel. Yapımcı: Laurie MacDonald, Walter F. Parkes, Lloyd Phillips. Yapım: ABD. Dağıtımcı: WB. Gösterim Tarihi: 28 Ekim.

Yeni Zorro, Alejandro de la Vega (Antonio Banderas), düşmanlarından intikamını almış ve artık güzeller güzeli karısı Elena (Catherine Zeta-Jones) ve oğlu Joaquin (Adrian Alonso) ile huzurlu bir hayata başlamıştır. 10 yaşında zeki bir çocuk olan Joaquin, hâlâ babasının kimliğinden habersizdir. Karısını ve oğlunu belalı hayattan uzak tutmak isteyen Alejandro, kendine yeni bir düşman edinmekte gecikmez. Yeniden maskesini takmak zorunda kalan Zorro'nun yanında güzel karısı Elena da yer alacaktır.

NOTLAR Banderas, Zeta-Jones ve Hopkins'in astronomik ücretler istediği söylentileriyle geçen 7 seneden sonra Anthony Hopkins hariç, aynı ekip yeniden birarada... Banderas'ın o ünlü maskeyi takmak için 20 milyon dolar aldığı konuşuluyor.

WALLACE VE GROMIT YARAMAZ TAVŞANA KARŞI WALLACE & GROMIT: THE CURSE OF THE WERE-RABBIT

Yönetmen: Nick Park, Steve Box. Seslendirenler: Peter Sallis, Helena Bonham Carter, Ralph Fiennes, John Thomson, Peter Kay. Senaryo: Bob Baker, Steve Box, Nick Park. Müzik: Julian Nott. Yapımcı: Claire Jennings, Peter Lord, Nick Park, Carla Shelley, David Sproxton. Süre: 85 dk. Yapım: İngiltere. Dağıtımcı: UIP. Gösterim Tarihi: 28 Ekim.

Wallace ve hiç konuşmayan sadık köpeği Gromit'in yaşadığı kasabada her yıl düzenlenen geleneksel Büyük Sebze Yarışması yaklaşmaktadır. Ancak kasabanın sebze ekili alanlarına ansızın çok büyük çaplı gizemli bir saldırı başlar. İki sevimli dostumuzun keşfi olan Anti-Pesto adlı mikrop kontrol donanımı, kasabanın sebze bahçelerine dadanan tavşanları, onlara zarar vermeden insani yöntemlerle uzak tutmaktadır. Yarışmanın sahibeliğini üstlenen Bayan Tonnington, yarışmayı kurtarabilmek için Anti-Pesto donanımının devreye sokulmasına karar verir. Ancak bu durum, Bayan Tonnington'un kendini beğenmiş sevgilisi Victor Quartermaine'in hoşuna gitmez.

NOTLAR Nick Park'ın 1990'da başlattığı, En İyi Kısa Animasyon dalında Oscar ve Bafta ödüllü "Wallace & Gromit" serisinin kahramanları ilk kez beyazperdede... Peynir sever Wallace (Peter Sallis) ile sadık köpeği Gromit'in ilk uzun metrajlı filmi, "Chicken Run"ın yönetmeni olarak tanıdığımız ve serinin yaratıcısı olan Nick Park'ın imzasını taşıyor.

bOX OffiCE

Hazırlayan: Tolga Akıncı
tolgaakinci@superonline.com

TÜRKİYE box office — 12 Ağustos 2005 - 15 Eylül 2005

Filmin Adı		Hafta Sayısı	Dönem Seyirci	Toplam Seyirci
1. Ada	Warner Bros.	2	156.835	156.835
2. Charlie'nin Çikolata Fabrikası	Warner Bros.	5	150.866	150.866
3. İskelet Anahtar	UIP	3	142.275	142.275
4. Fantastik Dörtlü	Özen Film	4	118.474	118.474
5. Tatlı Cadı	Warner Bros.	3	105.312	105.312
6. Çılgın Haftasonu	W arner Bros.	4	97.481	97.481
7. Banyo	UIP	2	76.501	76.501
8. Ölüler Ülkesi	UIP	6	63.287	98.916
9. Gece Uçuşu	UIP	1	41.414	41.414
10. Otostopçunun Galaksi R.	UIP	4	35.571	35.571

ABD box office — 12 Ağustos 2005 - 15 Eylül 2005

Filmin Adı		Hafta Sayısı	Dönem Hasılat	Toplam Hasılat
1. 40 Yıllık Bekâr	Universal	4	84.7	84.7
2. Dört Kardes	Paramount	5	69.1	69.1
3. Gece Uçusu	DreamWorks	4	52.3	52.3
4. Davetsiz Çapkınlar	NewLine	9	49.1	201.1
5. İskelet Anahtar	Universal	5	46.2	46.2
6. İmparator'un Yolculuğu	WIP	12	37.1	67.8
7. The Exorcism of Emily Rose	Sony	1	36.7	36.7
8. Dukes of Hazzard	Warner Bros.	6	34.3	78.7
9. Brothers Grimm	Dimension	3	34.2	34.2
10. Tasıyıcı 2	20th Century Fox	2	32.4	32.4

Rakamlar Milyon Dolardır.

...1 Yıl önce

2004

13 Ağustos - 09 Eylül
1. Şrek 2
2. Garfield
3. Riddick Günlükleri
4. Açık Deniz
5. Keşke 30 Olsam

...2 Yıl önce

2003

08 Ağustos - 11 Eylül
1. Aman Tanrım
2. Terminatör 3
3. Kimlik
4. Hulk
5. Lara Croft Tomb Raider 2

...3 Yıl önce

2002

06 - 26 Eylül
1. Sadakatsiz
2. Yeni Nesil Ajan
3. Bir Erkek Hakkında
4. Öldüren Oyun
5. Lilo ve Stiç

Türkiye Sinema Salonları

Sizlere burada hep seyirci sayılarını veriyoruz. Bu seyircilerin gittikleri sinemalar hakkında daha önce bilgi veremedik. İşte rakamlarla sinema salonlarımız... Şu anda 69 ilde 311 sinema var. Bu sinemalarda toplam 1.098 salon mevcut. Bu sinemaların toplam koltuk kapasitesi ise 160.248.

En çok salona sahip ilk 10 ilimiz:

İl	Sinema	Salon	Koltuk
İstanbul	81	350	50.694
Ankara	19	110	16.694
İzmir	23	95	13.213
Antalya	11	47	5.426
Bursa	12	42	6.218
Muğla	12	28	3.096
Adana	5	23	4.159
İzmit	6	23	4.009
Konya	6	23	4.161

Bölgelere göre sinemalarımız:

Bölge	Sinema	Salon	Koltuk
Marmara	124	484	70.556
İç Anadolu	44	184	27.689
Ege	53	165	22.906
Akdeniz	32	116	16.457
Karadeniz	33	82	11.771
GüneyDoğu	7	32	4.554
Doğu Anadolu	10	22	4.218
Kıbrıs	8	13	2.097

* Askeri sinemalar, üniversite sinemaları, yazlık sinemalar listeye dahil edilmemiştir. Araştırma 01 Eylül 2005 tarihine kadar olan bilgileri içermektedir.

FRANSA box office — 11 Ağustos 2005 - 11 Eylül 2005

Filmin Adı		Hafta Sayısı	Dönem Seyirci	Toplam Seyirci
1. Günah Şehri	BVI	5	8.2	8.2
2. Bay & Bayan Smith	Kinowelt	8	7.1	25.6
3. Madagaskar	UIP	9	6.3	42.3
4. Charlie'nin Çikolata Fabrikası	Warner Bros.	5	5.2	5.2
5. İskelet Anahtar	UIP	4	4.8	4.8
6. Ada	Warner Bros.	6	4.3	8.1
7. Tatlı Cadı	Sony	2	3.4	3.4
8. Tasıyıcı 2	Universum	2	2.6	2.6
9. Herbie: Tam Gaz	BVI	6	2.6	4.5
10. Siegfried	Constantin	5	2.6	8.3

*Rakamlar milyon pound.

Metin Akpınar
Döngel

2005	Eğreti Gelin	637.839
2003	Rus Gelin	657.546
2000	Abuzer Kadayıf	864.312
2000	Güle Güle	1.275.967
1999	Propaganda	1.238.878

Nicolas Cage
Savaş Tanrısı

2004	Büyük Hazine	353.350
2003	Üç Kağıtçılar	116.129
2003	Tersyüz	149.409
2002	Rüzgârla Konuşanlar	107.424
2002	Corelli'nin Mandolini	181.982

ELEŞTİRMENLERİN YILDIZ TABLOSU

	Mehmet Açar	Kerem Akça	Okan Arpaç	Alkan Avcıoğlu	Burcu Aykar	Cumhur Canbazoğlu	Cüneyt Cebenoyan	Atilla Dorsay	Murat Erşahin	Engin Ertan	Ömür Gedik	Burak Göral	Ege Görgün	Nihal B. Karaca	Çiğdem Kömürcüoğlu	Esin Küçüktepepınar	Müjde Işıl	Murat Özer	Uygar Şirin	Yeşim Tabak	Alin Taşçıyan	Ali Ulvi Uyanık	Uğur Vardan	Burçin Yalçın	Fırat Yücel	Ortalama
Ada		2	3	3	1.5	3.5	1.5	3	3.5	2.5	3	3.5	4	3	2	2	3		2.5	2.5	2.5	3	3.5	4		2.81
Aşk Yazım	3.5		2.5	3.5	3	3	2		3.5	3		3		1	2	4		3		3	3.5	3.5	3.5	3		2.97
Bak Kim Gelmiş	2.5		1	2.5		2		2	2		3	2	2	2	2						1.5	2	2.5		2	2.06
Banyo	2.5	2.5	1		1.5	1	1	2.5	1.5	1	2.5	2	2.5	1	1	1		1	1.5	1	1.5		1.5	2		1.57
Can Dostlar							1		2.5		3.5			3	3			2.5				3.5	3	3	2.5	2.75
Cennetin Müziği		2.5	3			4	1	4	3		4			3	4		2.5		1.5	2	1	3.5		2.5		2.76
Charlie'nin Çikolata Fabrikası	2.5	3.5	3.5	3.5	3	4	3	4	4	3.5	4	4.5	3	4	4	3	2.5	3.5	4	4.5	3.5	5	3.5	3.5	4	3.64
Cinderella Man	3	3.5	3.5	3	1.5	2.5	2	3.5	4	1.5	4.5	3	3	3	4	2	4	3	2	3	2	4.5	4	3	2.5	3.02
Çılgın Haftasonu		2.5	2						1					1							1	2				1.58
Esir Ruhlar	2.5						1.5	1.5	2.5		3	2		3	4							3.5	2.5	2		2.54
Gece Nöbeti	3			3.5			2	3	2.5		3.5	3	3		3					1.5	1.5	3.5	3.5	2.5		2.78
Gece Uçuşu	3	3	2.5	3	3.5	2	2	2.5	2.5	4	3.5	3		2	2		3.5		3		2	3.5	2.5	3		2.8
Herbie: Tam Gaz	3								2.5			2.5						2			2	2.5		2.5		2.42
Hotel Rwanda			4	3		4	1.5	3.5	3.5	2		4	4	4	5	3	3.5				4					3.5
İskelet Anahtar	3	4	2	3		3.5	1.5	3.5	3.5	2.5	3.5	3.5	4	2	3	2.5		3	2		2	4		3	3	2.95
Kahramanlar Okulu	3	2.5	2	3		2.5	4	2	3			2	3.5	1				1.5				2.5		1.5		2.42
Maske 2			1			2		2			1	2	3	1				2.5				3.5		2		2
Sahara			2.5				1.5	2.5	3.5		3	2		1		2		2.5			1.5	3.5	2.5	2.5	2	2.32
Sevgiyi Ararken	2.5	1.5	3			2	1.5		2.5					3	4		2		1.5	2.5		2.5	3			2.42
Tanrıdan Gelen	2	1	1.5	1.5		1			1.5		2	1.5	3	1					1.5	1	2	2.5	2.5	2.5	1	1.70
Tatlı Cadı	2.5	1.5	2	2		2	1	1.5	2		2	1	2	2	1	2	2		2		2.5	2	3	3	2.5	1.97
Terketme Sanatı			3		1	2.5	1.5	3	3			1.5		2	1	2					3	3	3			2.26
Tony Takitani	3.5	5	4	3.5		3.5		3	3	3.5	2.5	3		3		3		3	2	3.5	4	3	3.5	3.5	3.5	3.32

Koyu renkte olan bantlar en yüksek yıldız ortalamasına sahip olan filmleri gösterir.

TÜM DÜNYA'DA VE TÜRKİYE'DE SON ÇIKAN FİLMLERİN DVD-VCD'LERİ

BBC

NEW LINE CINEMA
IMAGINE

VCD VIDEO
DVD VIDEO

TÜM DÜNYA'DA VE TÜRKİYE'DE SON ÇIKAN MÜZİK ALBÜMLERİNİN KASET VE CD'LERİ

Latif Doğan
Kamuran Akkor
ENGİN NURŞANİ
Canseven
NURŞANİ
Dilber Ay
Aşık Mahzuni Şerif
Aşık Mahzuni Şerif
Kamuran Akkor
İCDA

RAFET
ASENA 2005
Sabahat Akkiraz
Seyran
TAN
sarısarı

MULTİMEDYA ÜRÜNLERİ SONY-TDK-RAKS

DOLU KASET - DOLU CD• BOŞ CD (RAKS-TDK-ADEX- I-PACK) •BOŞ DVD
BOŞ AUDIO KASET (RAKS-TDK-NORA-SONY-KAMEL)
BOŞ VİDEO KASET (RAKS-TDK-SONY) • BOŞ KAMERA KASET

CD-VCD-DVD KUTU VE AKSESSUARLARI

OYUN ALETLERİ

TOPTAN, MOPAK İSKAMBİL - TAVLA - OKEY TAKIMLARI

Ada

İçinde "ada" olmayan film.

Alkan Avcıoğlu

Çok başarılı yönetmenliklerin ön plana çıktığı filmleri veya auteur'lerin filmlerini yönetmenlerinden ayrı tartışmak imkansızdır. "Ada" bu kategoriye girmese bile filmi yönetmeninden ayrı tartışmayı, hatta anlamayı daha da katı bir şekilde imkansız kılıyor. Çünkü Michael Bay, sinema için başlıbaşına ilginç bir vaka. Son on sene düşünülünce, Michael Bay ve onun "Ada" hariç tüm filmlerinin prodüktörü olan Jerry Bruckheimer isimleri, yüksek bütçeli aksiyon filmleri ve gişede yüksek bütçesinin bile çok üzerinde hasılat gelirlerini garanti eden bir Hollywood markasına dönüşmüştü. Diğer yanda ise bir filmin yönetmenlik koltuğunda Michael Bay ismini görmek, sinema eleştirmenlerini ikiye bölmek bir kenara; hemen hemen hepsinden acımasızca eleştiriler almayı da garanti ediyordu. "Armageddon" ve "Pearl Harbor" filmlerinin ardındansa Michael Bay hakkındaki yargılar iyice kesinleşmişti. Hakkında yazılıp çizilenlere göre Michael Bay, anlamsız aksiyonlarla dolu filmler yapmaya devam eden, halkı manipule etmekten çekinmeyen, arsız, ırkçı, homofobik, muhafazakar ve çok daha fazlasıydı. Eleştirel anlamda korkunç bir başarısızlık karnesine sahip olsa da, Michael Bay filmleri gişe hasılatı listelerinin üst sıralarında yer almaya devam etti.

"Ada", hem bir Michael Bay filmi olması, hem prodüktörünün Steven Spielberg olması, hem de Ewan McGregor ve Scarlett Johansson gibi taze yıldız yüzlerini biraraya getiren yüksek bütçeli bir bilim-kurgu / aksiyon filmi olması nedeniyle senenin en fazla beklenen filmlerinden biriydi. Henüz daha gösterime girmeden hakkında çok fazla şey yazılıp çizildi. Bunlardan en önemlisi Michael Bay'in, klasik tarzından uzaklaşacağı, hikayenin bilimkurgu yönüne odaklanıp eleştirmenlerle arasını düzelteceği yönündeydi. Peki öyle oldu mu? Sorunun cevabını aslında Total Film'in başlığa taşıdığı, daha önce yazılanlara atıfta bulunan cümle çok iyi özetleyebilir: "A Bay with brains, who told you that?" (Beyinlerle bir Bay, kim söyledi size bunu?) İşin ilginci ise, çok da iyi eleştiriler almayan bu Bay filminin bu kez farklı olarak gişede çok iyi bir başlangıç yapamaması (Gişe hasılatı şu an prodüksiyon maliyetinin yarısını biraz geçebilmiş durumda).

Filme gelirsek, yakın gelecekte (2019) geçen filmin ilk 45 dakikası, filmi izlerken bunun bir Bay filmi olduğu gerçeği içinizde sizi korkutsa bile tadına doyulamayacak bir bilimkurgu havasında geçiyor. Filmin en büyük artılarından Nigel Phelps'in set dizaynlarına, ve ağır ağır açılan hikayeyi büyülenerek izleyebilirsiniz. Ortada çok farklı altmetinlere ve üzerine düşünmeye açık bir bilim-kurgu hikayesi de mevcut. Üstelik gerek görsel tasarımın, gerek karakterlerin, gerek de hikayelerin sinema tarihinden birçok filmi anımsatacağı bir durum var. Zengin insanlara organ açısından bir tür sigorta poliçesini sağlayan bir şirket, aslında o insanların klonlarını üretip onları dünyadan bihaber, yerin altında onlar için hazırlanmış bir yerde yaşatıyor. Çocukluk anıları bile mevcut olan klonlar, dış dünyanın tehlikeli bir kirlenmeye uğradığını ve kendilerinin kurtulan şanslı insanlardan olduğunu düşünüyor. Güvenlik üst düzeyde, hiçbir klon planı bozacak bir şey yapamıyor, belirlenen yemekler sayesinde son derece sağlıklı besleniyor, karşı cinsle yakınlık kurmalarına izin verilmiyor. Depresyon nedir bilmeyen klonlar her gün çalışıp bir gün "ada"ya gitme umuduyla yaşıyor. Filmde, yeryüzünün son cenneti olarak lanse edilen ve klonları yaşama bağlayan tek amaçları olan "ada" ise aslında var olan bir yer değil. Gerçek dünyadaki eşleri bir gün onların vücutlarının herhangi sağlıklı bir organına ihtiyaç duyunca "ada"ya çağrılıyorlar. Bu ütopik hikayenin en zeki buluşlarından biri olan "ada", klonlar için adeta bir dinin vaat ettiklerini vaat ediyor. Fransız yazar Michel Houllebecq yıllar önce, Aldous Huxley'nin meşhur ütopyası "Cesur Yeni Dünya"da her şeyin kusursuzca yazıldığını ancak çok önemli bir faktörün ıskalandığını yazmıştı: Din. Houllebecq'e göre toplum yaşamı, teknoloji ne kadar ilerlerse ilerlesin insanları birarada tutacak metafizik bir bağ gerektiriyordu.

Hikayeye dönersek, bir şeylerin ters gittiğini fark eden Lincoln Six Echo (Ewan McGregor) bir gün "ada"nın gerçekte ne olduğunu öğreniyor ve "ada"ya gitmek üzere olan arkadaşı Jordan Two-Delta'yı alarak kaçmaya başlıyor. Peki sonra ne oluyor? Senaryoyu ilk okuduğunda çok yoğun ve ağır bulan ve kendi senaristlerine elden geçirten Michael Bay'in bir bilim-kurgudan bekledikleri başlıyor: Kovalama, patlama, kovalama, patlama, ve daha fazla patlama. Sonuç olarak ise ortada orta karar bir film duruyor. Tipik Michael Bay özellikleri de jenerasyonuna özgü bir şekilde -iyi kullanılmadıkça- artık prim yapmıyor, yani hareketli kamera ve hızlı kurgu.

Filmsel dünyasını aşıp, gerçek hayata ve diğer filmlere yapılan göndermeler "Ada"dan geriye kalan hoş ayrıntılar oluyor: Filmin 2019 Los Angeles'ında geçmesi (Blade Runner ile aynı), Jordan Two-Delta'nın gerçeği için Scarlett Johansson'ın Calvin Klein Eternity reklamının kullanılışı, İskoç aktör Ewan McGregor'un canlandırdığı Lincoln Six Echo'nun gerçeğinin İskoç oluşunun vurgulanışı, "Amistad"ta oynamış olan Djimon Hounsou'nun "Ada"da damgalanmış bir siyahi karakteri canlandırıyor olması gibi...

Gişe canavarı diye tabir edilen büyük Hollywood prodüksiyonlarının, metinsel içeriği ya da sanatsal kaygıları zayıf kalıyor diye yerin dibine sokanları anlayabilenlerden değilim. Michael Bay'in "Kaya"sını (The Rock) her oturuşta büyük bir keyifle izlerim. Ancak "Ada"dan bir sinemaseverin içi buruk ayrılmaması adeta imkansız. Bunun nedeni "Ada"nın kötü bir film oluşu değil. Nedeni, malzemenin ve potansiyelin bu kadar yüksek olduğu bir filmin böyle bir filme dönüşmesi. Çok zengin içeriğe sahip bir senaryo muhafazakar Amerikan anlatısının kalıplarına takılıyor. Onlarca filmi anımsattığı için bile sinemasal zevk veren bir film, anımsattığı onca filmden bir tanesinin yanına bile yaklaşmadığı için bir süre sonra o zevki acıya dönüştürüyor. "Ada", "Blade Runner"dan "Logan's Run"a; "Truman Show"dan "Equilibrium"a; "Minority Report"tan "THX 1138"a kadar sayısız filmi hafızalarınızdan gözlerinizin önüne kadar getiriyor ancak ne yazık ki daha fazlasını veremiyor. İki saati aşan filmi izlemek, bu nedenle klonların vaat edilen "ada"nın var olmadığını öğrendiğinde yaşadıkları hayal kırıklığını yaşatıyor. Büyük bütçeli prodüksiyonların altından bileğinin hakkıyla kalkabilen, ancak asla ortalamanın ne altını ne de üzerini vaat eden bir marka isim var karşımızda. Bu yüzden filmi en iyi anlatacak cümleyi aslında filmin jeneriğinden çıkartabiliriz: "Ada", bir Michael Bay filmi.

The Island

✪✪✪

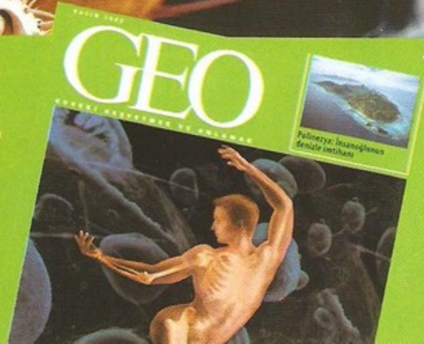
Yönetmen: Michael Bay. **Oyuncular:** Ewan McGregor, Scarlett Johansson, Djimon Hounsou, Steve Buscemi, Sean Bean, Michael Clarke Duncan, Max Baker, Tom Beaver, Troy Blendell, Yvette Nicole Brown. **Senaryo:** Alex Kurtzman, Roberto Orci, Caspian Tredwell-Owen. **Görüntü Yönetmeni:** Mauro Fiore. **Müzik:** Steve Jablonsky. **Kurgu:** Paul Rubell, Christian Wagner. **Yapım Tasarımcısı:** Nigel Phelps. **Yapımcı:** Michael Bay, Ian Bryce, Walter F. Parkes. **Süre:** 136 dk. **Yapım:** ABD. **Dağıtımcı:** Warner Bros. **Gösterim Tarihi:** 2 Eylül

Kasım'da Türkiye'de!

Senin görmediğini görürüm ben.

Meyve sineği (Drosophila melanogaster), genetikçilerin … sevdiği türlerden biri.

GEO sürprizlerle doludur.

CINER KURULUŞUDUR

Aşk Yazım

Keyifli bir olgunlaşma öyküsü.

Burcu Aykar

İsminin çağrıştırdığı gibi, havalarda uçmayı, aklın baştan gitme halini anlatıyor "Aşk Yazım." Hem tüm rehavetiyle mevsim yaz, hava sıcak, günler tatil; hem de zaman aşka adanmış tamamıyla. İki genç kız, Mona ve Tamsin, maceralarının sonunda, hayatın böyle süregidemeyeceğini ve yaza mutlaka sonbahar kasvetinin bulaşacağını öğreniyorlar. Sanki her şey onların hatırlarında kalan haliyle karşımızda; çimlerin yeşili capcanlı, kızlar en çekici hallerindeler, şarabın tadı bir başka. Aşkın her şeye güzellik katan hali nedeniyle olsa gerek, tüm görüntüler fazlasıyla "güzel"ler, kızların halet-i-ruhiyesini yansıtıyorlar.

Babasını hiç tanımamış, annesi ise ölmüş olan Mona, ağabeyi Phil ile birlikte yaşıyor. Ancak Phil hapiste yeniden doğup, dine sığındıktan sonra, ondan da uzaklaşmış. Mona'nın hayatında onu kullanan sevgililerinden başka kimse yok. Tamsin ise zengin bir ailenin, eğitimli, kendine güvenen, güzel kızı. Turnedeki oyuncu annesinin ve sekreteriyle gönül eğlendiren babasının yokluğunda, tatilini geçirmeye geldiği malikaneleri ona kalmış. Mona ve Tamsin, birbirlerinin hayatlarındaki boşluğa cuk diye oturuyorlar. Kısa süreliğine "bir" oluyorlar. Dünyayı unutturan bir arkadaşlığa bırakıyorlar kendilerini.

Farkında olsalar da olmasalar da, aralarındaki sınıf farkı, ilişkilerinin belirleyici bir unsuru. Mona için Tamsin, yaşadığı "şato", kıyafetleri, aksanı, çello çalması, bilgisi ve tabii görünüşüyle bir masal kahramanı gibi. Zaten ilk karşılaşmalarında Tamsin'i at üstünde bir "beyaz atlı prenses" olarak görüyoruz. Öte yandan Mona, Tamsin'e, işçi sınıfı dünyasıyla bir sosyal gözlem fırsatı oluyor. Tamsin onun farklı dünyasına merakla yaklaşıyor, hatta Mona'yı ve ağabeyini bir anlamda, kobay olarak kullanıyor. Tamsin nasıl tüllerin arasından beliren masal diyarı prensesi gibi görünüyorsa, aksine Mona da onu terkeden babası, kanserden ölen annesi, suçlu ağabeyiyle fazlasıyla gerçek. İkisinin buluştuğu nokta ise bıktıkları ve kaçmak istedikleri hayatları. Ergenlik döneminde, kendilerini bulma yolundalar. Yaşamlarına anlam kazandırmak için bir şey(ler)e inanmaları gerekiyor. Birbirlerine, "aşk"larına inanmak, güçlü hissetmelerini sağlıyor. Kendi hayatlarında hapsolmuş hissederken, birlikte kurdukları dünyada özgür olabiliyorlar.

Birbirlerinin gözlerindeki yansımalarını seyretmek hoşlarına gidiyor. Zaten filmde görmek, gerçeklik, yanılsama ve sahtelik gibi motiflerin izini sürünce, kızların hikayesi daha anlamlı oluyor. Ne de olsa, karşılaştığımız ilk imge, Mona'nın bakışından Tamsin'in sureti. Mona, duvara onun karakalem resmini, öncelikle gözlerini çiziyor. Hapsedildiği odasında, içinde kendini bulduğu Tamsin'in bakışlarına ihtiyacı var çünkü. Bu kısa girişten sonra maceralarının başına döndüğümüzde, yine yakın plan gözlerle başlayan tanışma hikayelerine tanık oluyoruz. Hikayenin bakış(lar) ve dolayısıyla yanılsama üzerine kurulu olacağı başından belli oluyor böylece.

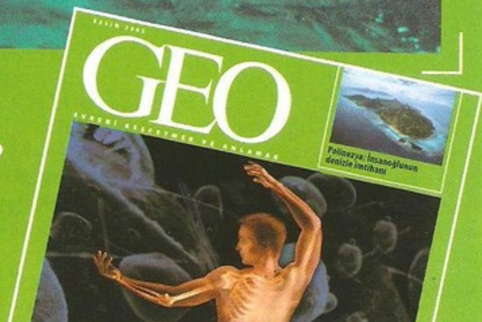
Tamsin için hayat bir oyun. Hem dediği gibi bir "hayalperest" olduğundan, hem de yaşadığı rahat hayattan dolayı. Yaşamak dediği, çeşitli rolleri canlandırmak aslında. Müthiş bir ciddiyetle sarfettiği, dolayısıyla insanda tebessüme yol açan "Tutku cinayetleri Fransa'da affedilir", "Tanrı öldü", "Bir şeye inanmak ilginç olmalı" gibi cümleler de birer replik gibi bu yüzden. Ama Mona'nın gözünde bir peri olan Tamsin'in her söylediği, onda tılsım etkisi yapıyor. Muhtemelen Tamsin'in neyi, hangi niyetle söylediğini anlamadığından ve aralarındaki uçurumu görmediğinden. Halbuki Mona tüm iyi niyetiyle, aralarındaki köprünün temellerini ortaya çıkarma derdinde; Mona'nın annesinden kalan publa, Tamsin'in çelloda çaldığı şarkının aynı adlı ("Kuğu") olması, sevindirici bir ortak nokta ona göre. Mona için hayat, alkolik bir serseriyle yapılan bir evlilik ve üç-beş doğumdan sonra menapozu veya kanseri beklemekten ibaret. Tamsin ile yaşadığı kısa masal süresince başka seçenekleri de olduğunu hissediyor. Ancak bu rüyadan uyanması uzun sürmüyor. Sonuçta hem Tamsin'e hayatın ne kadar gerçek, oyunların ne kadar tehlikeli olabileceğini gösteriyor, hem de inanç konusunda önemli bir hayat dersi alıyor. Bir yanılsamada kaybolduktan sonra kendini bulmuş oluyor ve aslında masalın mutlu sonunu tek başına sahipleniyor. Bir sahnede, kızlar çimlerde uzanmış güneşin tadını çıkarıyorlar. Adeta kendi özel cennetlerini bulmuşlar. Hemen ardından Mona'nın karanlık bir havaya, yalnız bir şekilde uyanışını görüyoruz. Şaşırmış ve etrafına bakıp ne olduğunu anlamaya çalışıyor. Yaşadıkları rüya parçalarıymış hissine kapılıyoruz. Mona için bu ilişkinin ileride ifade edecekleri, bu sahne daha baştan belli ediyor. İnanç ve hayal kırıklığının içiçeliğini yaşayan başka biri de, İsa'ya sığınıp, aradığını bulamayan Phil. Kendi inancından şüphe ettiği oranda büyük inşa ettiği bir haçı kasabanın tepesine diktirmesi, sürekli uyarılmayı isteyen kasaba halkının da hoşuna gidiyor. Mona'nın "sahte" bulduğu için kabullenemediği ve eski suçlu halini tercih ettiği ağabeyine de yine Tamsin bir inanç dersi veriyor.

Film, seyirciyi kızların iki kişilik uçarı dünyasına kolaylıkla sokuyor. Özgürlük hissiyle yakılan bir sigara, rüzgarda uçuşan kızıl saçlar ve çiçeklerin arasında uzanıp kaybolan kızlar, ayakların yerden kesildiği bir yaz halini anlatan doğru ayrıntılar. Tamsin'in sofistike bilgiçle, seksi bomba arasında gidip gelen hallerini yansıtan Emily Blunt ve acı gerçeklere alaycı bakışıyla katlanan, "harbi" Mona'yı canlandıran Nathalie Press çok doğru seçimler. Hayatın önemli duraklarından birinde geçen, doğru atmosferi kurabilmiş, büyüme sürecinde inanca odaklanan, keyifli bir olgunlaşma öyküsü "Aşk Yazım."

My Summer Of Love

✪✪✪

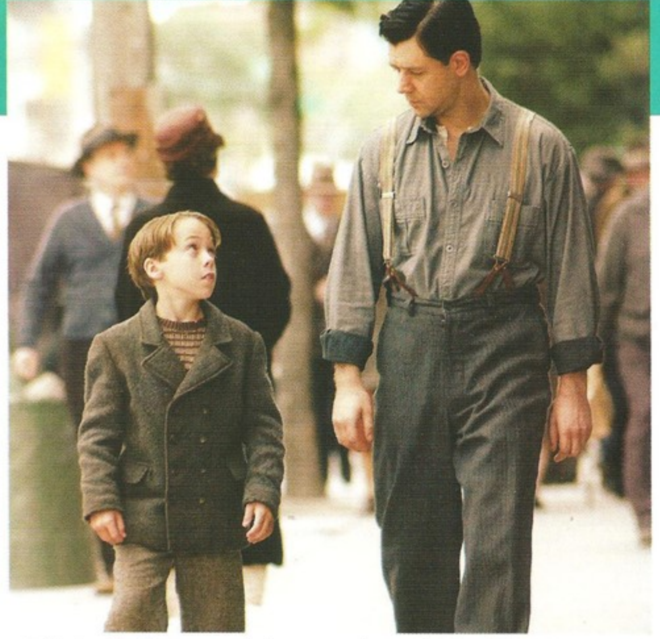
Yönetmen: Pawel Pawlikowski. **Oyuncular:** Nathalie Press, Emily Blunt, Paddy Considine, Dean Andrews, Michelle Byrne, Paul Antony-Barber, Lynette Edwards, Kathryn Sumner. **Senaryo:** Pawel Pawlikowski (Helen Cross'un aynı adlı romanından). **Görüntü Yönetmeni:** Ryszard Lenczewski. **Müzik:** Alison Goldfrapp, Will Gregory. **Kurgu:** David Charap. **Yapım Tasarımcısı:** John Stevenson. **Yapımcı:** Chris Auty, Tanya Seghatchian. **Süre:** 86 dk. **Yapım:** İngiltere. **Dağıtımcı:** Chantier Films. **Gösterim Tarihi:** 9 Eylül

GEO
Polinezya: İnsanoğlunun denizle imtihanı

Cinderella Man

Boks bahane, maksat Amerikan rüyası...

Uygar Şirin

Yönetmen Ron Howard, yapımcı Brian Grazer ve senarist Akiva Goldsman, "Akıl Oyunları"ndan dört yıl sonra "Cinderella Man"le sahnedeler. İlginçtir, ünlü bilim adamı John Nash'in hayatını anlattıkları o filmdeki sorunların neredeyse tümünü, ünlü boksör James Braddock'un hayatını anlattıkları bu filme taşımışlar. Öyle ki, 3 yıl önce "Akıl Oyunları" için yazdıklarımı bugün "Cinderella Man" için de kullanabilirim, diye düşünüyorum.

Neydi bunlar? Birincisi, "Akıl Oyunları"nın yönetmenlik, senaryo ve oyunculuk anlamlarında vasatın altında olduğu. İkincisi, yönetmen/yapımcı/senarist üçlüsünün "saygınlık kazanma, ödül kazanma ve seyirciyi avuçlarının içine alıp para kazanma" niyetlerinin çok belli olduğu. Üçüncüsü, sırf seyircilerin kolayca seveceği ve özdeşleşeceği karakterler yaratmak uğruna, gerçeklerin bilerek ve isteyerek tahrif edildiği.

"Cinderella Man", "Akıl Oyunları"ndan hallice bir film olmakla birlikte aynı dertlerden mustarip. Howard'ın yönetmenliği "Akıl Oyunları"na göre daha iyi. Bu kez ucuz ve demode görsel atraksiyonlara başvurmamış, öyküsünü anlatmakla yetiniyor. "Öykünün üzerine bir şey ekliyor mu?" diye sorarsanız, hayır, ama iyi bir zanaatkar olduğu aşikâr.

Goldsman'in senaryosu, yine "Akıl Oyunları"nda olduğu gibi, kanlı canlı karakterleri bir, bilemediniz iki boyutlu klişe yaratıklara çeviriyor. Yine ortalık "onurlu, dürüst baba", "yardımsever anne", "iş bitirici, sevimli, geveze menajer" ve "alçak, şerefsiz rakip"ten geçilmiyor.

Neden Goldsman böyle bir yol seçiyor? "Akıl Oyunları" eleştirisinden alıntı yapayım: "Çünkü bizler, yani seyirciler, öyle istiyoruz. Çünkü biz hayatta da, sinemada da insanları yargılamaya, iyiler ve kötüler diye sınıflandırmaya bayılıyoruz. Böyle yaptığımızda, tepki vermek, anlamak (...) kolaylaşıyor."

Ve tıpkı "Akıl Oyunları"nda olduğu gibi, "Cinderella Man"de de gerçekte yaşananlar değiştirilmiş, çarpıtılmış. Yanlış anlamayın, bu değişiklikler "öykünün belli yönlerine odaklanmak", "yaşananları bir film süresine sığdırabilmek" gibi anlaşılır nedenlerden ötürü değil, seyirciyi avlamak ve tavlamak için yapılıyor.

Yönetmen Howard ve senarist Goldsman bu kez, ünlü boksör James Braddock'u, Büyük Depresyon döneminde tüm varlığını kaybeden Amerikalılar için savaşan bir kahramana dönüştürmüşler. Oysa Braddock'un yaşamına baktığımızda tek derdinin para kazanmak ve "eve ekmek götürmek" olduğunu görüyoruz. "Cinderella Man"in yapımcılarına bu yetmiyor tabii ki. İlla Braddock bir "Amerikan kahramanı" olacak. O da yetmez, Amerika'nın metaforu olacak. Amerika'nın yıkıldığı Büyük Depresyon döneminde Braddock da ringde yıkılıyor, Braddock yıllar sonra ringlere dönüp şampiyonluğa ilerlerken Amerika da toparlanıyor. Üstelik "Cinderella Man"in Braddock'u, bir punduna getirip "Amerika muhteşem bir ülke" diye açıklamalar yapmaktan geri durmuyor.

Dahası da var. Bir de Mike diye, gerçekte olmayan bir karakter uydurmuşlar. Yoksulların biraraya gelip örgütlenmesini ve direnişe geçmesini savunan Mike'ı, alkolik, terbiyesiz ve bozguncu olarak göstermekte beis görmemişler.

Peki "Cinderella Man"in yaratıcıları, boks deyişleriyle konuşursak, niye "buralara çalışmışlar"? Çünkü karşılarındaki boksörün (Amerikan seyircisi) zayıf noktasını biliyorlar. Amerika'nın Ortadoğu'da -en hafif tabirle- batağa saplandığı, dünyanın diğer halkları nezdindeki itibarının dibe vurduğu bir dönemde, ortalama bir Amerikalının neyi duymak istediğini biliyorlar. "Biz ölmeyiz. Yıkılmayız. Arada bir yere düşsek de kalkar, dövüşe devam eder ve nakavt ederiz. Biz süperiz. Biz güçlüyüz. Biz dünyanın tek 'süper gücü'yüz." Bu fikirlere karşı çıkan muhalifler varsa, onlar Mike gibi alkoliktir, bozguncudur, alkoliktir!

Dediğim gibi, "Akıl Oyunları"ndan beri değişen bir şey yok. Rakip aynı, taktik aynı, sadece dövüş tekniği biraz ilerlemiş.

Taktik demişken, "Cinderella Man"in yaratıcılarının en gözde taktiğinin "kahramanla özdeşleşme" olduğunu da belirtelim. Bizi ilk dakikadan itibaren Braddock'la yekvücut hale getirmeyi amaçlıyorlar. Finaldeki şampiyonluk maçına gelindiğinde (biliyorsunuz, bu filmlerin sonunda bir "büyük maç" olur), Max Boer'e karşı tüm kalbimizle Braddock'u desteklememizi, yüksek sesle veya içimizden "Vur!", "Geçir suratına!" diye bağırmamızı istiyorlar.

Peki bunu nasıl yapıyorlar? Çok basit: Boer'den nefret etmemizi sağlayarak. Bu yüzden, gerçek yaşamdaki en büyük tahrifat ve tahribat onun üzerinde yapılmış ve, karmaşık ve ilginç bir kişilik olan Boer tipik bir kötü adama dönüştürülmüş.

Filmdeki Max Boer bir maçta rakibini ringde öldürüyor, oysa gerçek Max Boer'in rakibi maç bittikten birkaç gün sonra ölmüş. Filmdeki Boer adam öldürmekten zevk alıyor, gerçek Boer ise rakibi öldükten sonra sinir krizleri geçirmiş, bunalıma girmiş. Filmdeki Boer bir canavar, gerçek Boer ise Braddock'a yenildikten sonra "Şampiyonluk unvanı, geniş bir aileye bakmak zorunda olan birisine gittiği için memnunum" demiş. Hepsi bir yana, Boer, Hitler iktidarının serpildiği dönemlerde, Hitler'in gözdesi olan bir Alman boksörü yenmiş ve kendi çapında bir kahraman haline gelmiş!

Düşünüyorum da (isterseniz buna "spekülasyon" da diyebilirsiniz) yönetmen Howard ve senarist Goldsman isteseler Boer'in hayatından da bir film çıkarırlardı ve onu katil filan değil, dört dörtlük bir kahraman olarak sunarlardı. Bu sefer de örneğin Braddock'a yenildiği maçı bize göstermezlerdi. O zaman ne olacaktı? Boer'i çok sevecek, Braddock'un adını bile duymamış olacaktık. Doğrusu bu bana "sinemacı-seyirci" ilişkisinden ziyade "kuklacı-kukla" ilişkisi gibi görünüyor.

Bütün bu hileleri hurdaları bir yana koyup "Cinderella Man"e baktığımızda görünen manzara şu: Fazla şans verilmeyen boksör, onun fedakar eşi, sevimli antrenörü, iğrenç rakibi ve büyük zafer. Yani "Rocky"de bulamayıp "Cinderella Man"de bulacağınız hiçbir şey yok.

✪✪

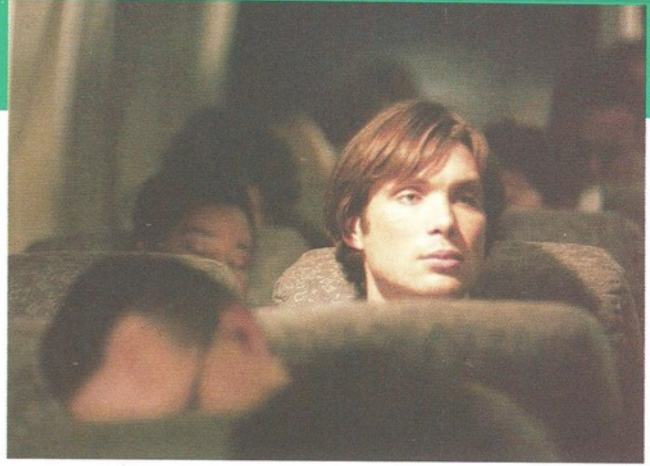
Yönetmen: Ron Howard. **Oyuncular:** Russell Crowe, Renée Zellweger, Paul Giamatti, Craig Bierko, Paddy Considine, Bruce McGill, David Huband, Connor Price, Ariel Waller, Patrick Louis. Senaryo: Akiva Goldsman, Cliff Hollingsworth. **Görüntü Yönetmeni:** Salvatore Totino. **Müzik:** Thomas Newman. **Kurgu:** Daniel P. Hanley, Mike Hill. **Yapım Tasarımcısı:** Wynn Thomas. **Yapımcı:** Brian Grazer, Ron Howard, Penny Marshall. **Süre:** 145 dk. **Yapım:** ABD. **Dağıtımcı:** UIP. **Gösterim Tarihi:** 16 Eylül

uygarsirin@yahoo.com

Gece Uçuşu

Dar alanda cinsiyetler arası savaş

Engin Ertan

İlginçtir ki Wes Craven'ın filmografisindeki en parlak işler aşağı yukarı hep on yıllık dilimlerin ortalarına denk gelirler. Kanımca en iyi filmi olan "Elm Sokağı'nda Kâbus" '80'lerin, korku sinemasının gidişatına yeni bir yön veren "Çığlık" ise '90'ların ortalarında çekilmişti. Bu ikisinin ardından en iyi üçüncü filmi olarak anılabilecek "Gece Uçuşu" ise şu günlerde karşımızda. Bilinçli bir kariyer tercihi mi, yoksa garip tesadüf mü, tahmin etmek zor.

Her ne kadar yazıya böyle bir giriş yapmış olsam da, "Gece Uçuşu"nu "Elm Sokağı'nda Kâbus" ve "Çığlık" ile aynı kefeye koymak zor. Her şeyden önce karşımızdaki böylesine yenileyici bir tür sineması örneği değil. "'Gece Uçuşu' orijinal bir film mi?" sorusunun cevabıysa dolayısıyla "Hayır". Film hakkındaki çeşitli görüşlerin temelinde de büyük oranda bu yatıyor. "Gece Uçuşu"nu beğenmeyenler ekseriyetle filmin klişe olmasından şikayetçiler. Özellikle yüklendikleri noktaysa Carl Ellsworth'ün imzasını taşıyan senaryo. Açıkçası gönül rahatlığıyla "Gece Uçuşu"nun başarılı bir senaryoya sahip olduğunu söylemek güç. Özellikle giriş bölümünde bizlere tek tek tanıttığı yan karakterleri ve daha sonra onların her birine bir işlev verme çabasıyla fazla zorlama durduğunu iddia etmek de mümkün. Yer yer ödevini iyi yapmak konusunda aşırı titizlik gösteren ama yaratıcılıktan nasibini almamış bir öğrencinin elinden çıkma gibi duruyor. Özetle, yapay ve fabrika işi izlenimi yaratan, şematik bir senaryo filme kaynaklık eden. Ancak yine bu şematiklik "Gece Uçuşu"nun önemli artılarından birisi. Zira tempo aynı sebepten ötürü hiç düşmüyor ve film "saat gibi işliyor". Craven'ın yönetmen olarak üslubuyla filme kattığıysa, kapalı mekânda geçen filmlerin handikaplarını bir bir elemek. Seksenbeş dakika gibi kısa bir süreye sahip olan film, hemen hiçbir anında kendisini tekrar etmiyor. Büyük bölümü kapalı bir mekâna endeksli gerilimlerin karşı karşıya oldukları bir diğer tehlike olan inandırıcılığını yitirmek sorununa da Craven kendine has bir çözüm bulmuş. Filmin mantık sınırlarını zorlamaya başladığı anlarda yönetmen mizah duygusunu öne çıkartıyor. Böylece filmin bir açığını yakalayıp dalga geçmeniz de mümkün olmuyor.

Hazır mizah duygusundan bahsetmişken, "Gece Uçuşu"nu herhangi bir açıdan ciddiye almak mümkün mü sorusuna gelelim. Hikâyede teröristlerin ve bir suikast girişimin var olduğunu biliyoruz. Ancak "Gece Uçuşu"nu buradan yola çıkarak politik bir zemine çekmek isterseniz işiniz epey zor. Zira suikastin kim tarafından düzenlendiği, amaçlarının ne olduğu gibi unsurlar "akıllıca" dışarıda bırakılmışlar. Illa uçak + terör = 11 Eylül gibi bir denklemin peşinden koşacaksanız, film böylesi bir çıkarıma da daha başından bir espriyle engel koyuyor ("Mesleğinin ne olduğu beni fazla ilgilendirmiyor, uçağı kaçırma yeter"). Ancak tüm bunları bir yana bırakırsanız, "Gece Uçuşu"nun üzerine fikir beyan ettiği başka ilginç konular var.

Öncelikle biraz yukarıda senaryodan bahsederken yaptığım bir benzetmeye döneyim; "saat gibi işleyen bir film". Bu tanımlama çoğunlukla Hitchcock filmleri için kullanılır, biliyoruz. "Gece Uçuşu"nun en önemli esin kaynaklarından birisinin de Hitchcock olduğunu iddia etmek yanlış olmayacaktır. Ustanın çoğu filmine, özellikle de kariyerinin başlangıcında İngiltere'de çektiklerine ("39 Basamak" veya "Kaybolan Kadın" gibi) baktığınızda tüm entrikanın ve gerilimin ardında basit bir çatışma görürsünüz, tarafların kadınlar ve erkekler olduğu. "Gece Uçuşu"nun temel noktasında da yine aynı çatışma var. Hikâyedeki suikast planıysa aslında bir bahane. Lisa ve Jackson karakterlerinin belirgin şekilde ait oldukları tarafları ne uyrukları, ne politik inançları, ne de başka bir siyasi komplo belirliyor. Karşımızdakiler sadece bir kadın ve bir erkek. Peki bu karakterlerin yaşadıkları deneyimi bir ilişki olarak görmek mümkün mü? Pekâlâ evet. Filmin son derece başarılı fragmanını hatırlayın isterseniz. "Gece Uçuşu", havaalanında iki karakter arasında geçen tanışma sürecine ait sahnelerin kurgulandığı ve kendisini romantik komedi olarak pazarlayan bir fragmanla karşımıza gelmemiş miydi? Filmi izlerken de kadın ve erkek arasında yaşananları bir ilişkinin süreçlerine göre bölümlere ayırmak mümkün. Tanışma evresinde her şey son derece olumlu, avcı konumundaki erkekse gayet sempatik. Ancak avcı amacına ulaştığında, yani kadın ağa düştüğünde işlerin rengi değişmeye ve deneyim tatsızlaşmaya başlıyor.

Yine benzer şekilde Lisa ve Jackson'ın arasında geçenleri bulundukları mekânlara göre de değerlendirebiliriz. Göz önünde oldukları havaalanı ilişkinin dış dünyaya açık olan tarafıyken, uçakta yan yana oturdukları koltukları bir bakıma ilişkinin özelini temsil ediyor. Hatta tercih edilen kamera açıları ve mekânın kullanımıyla bu alanı çiftin yatak odası gibi algılamak bile mümkün. Erkek karşı taraftan istediğini alamadıkça hem ruhsal hem de fiziksel şiddete başvuruyor. Filmin kimi anlarında evlilik içi cinsel şiddete de açıkça gönderme yaptığını atlamamak gerek. Örneğin Jackson uçağın tuvaletinde Lisa'yı hırpaladıktan sonra "Ayaküstü seks için teşekkürler", diyor. Bir diğer ilginç noktaysa, Lisa ve Jackson arasında yaşananların ayırdına varan tek yolcunun küçük bir kız olması. Çocuk, âdeta ev içi şiddete veya iyi ihtimalle "ilk sahne"ye tanıklık ediyormuşçasına kadın ve erkeği gözlüyor. Lisa'nın kurtulma çabasında yolculardan yardım eden tek kişi de yine o oluyor.

Uçak yere indiği ve Lisa kaçmaya başladığı andaysa ilişkinin bitiş sürecine tanıklık ediyoruz. Lisa kendisini kısıtlayan etkenleri atlattıktan sonra, yakaladığı ilk fırsatta erkekten uzaklaşmaya çalışıyor. Ancak etrafındaki sistem ve insanlar bu ilişkinin bitmesinden taraf değiller. Sadece Jackson değil, havaalanının güvenlik görevlileri de Lisa'nın kaçışını engellemek için seferber olmuş durumdalar. Lisa ise bu süreçte hem kadınsılığını, hem de yeri geldiğinde erkeğe özgü olanı akıllıca kullanıyor. Bazen topuklu ayakkabısıyla karşı koyuyor, bazen de ele geçirdiği fallik bir objeyle (kalem veya hokey sopası). Aynı bölümde Lisa'nın babasının evinin yolunu tutmasını, "baba ocağına dönen kadın" şeklinde algılayabilir, muhafazakâr bir tavrın öne çıktığını iddia edebilirsiniz. Ancak filmin gerçek kahramanı ve aktif şekilde gücü eline alan tek karakteri Lisa, yani kadın. Diyaloglarında da sık sık "kadın duygusallığı" ve "erkek mantığı"nı çatıştıran, bu gibi önyargılarla ısrarla dalga geçen filmin erkek karakterine biçtiği ismi de atlamamak gerek. Eğer genç erkekler kadınları yemeye hazır birer öcü, potansiyel birer "Karındeşen Jack" iseler, babalar da kızlarını evdeki odalarına hapsetmeye niyetli birer "Mavi Sakal"dan ötesi değiller "Gece Uçuşu"nda. Kaldı ki Lisa, ister tek başına ister babasının yardımıyla şiddetten kurtulsun, ne geri dönmeye, ne de ekonomik özgürlüğünden ve kariyerinden vazgeçmeye hiç niyeti yok. Zira "Gece Uçuşu" cinsiyetler arasındaki savaşın galibi olarak kadını ilan eder ve bunu açıkça kutlarken, final sahnesi için mekan olarak da Lisa'nın çalıştığı oteli seçiyor.

Red Eye

Yönetmen: Wes Craven. **Oyuncular:** Rachel McAdams, Cillian Murphy, Brian Cox, Kyle Gallner, Brittany Oaks, Laura Johnson, Tina Anderson, Guy Chapman, Brittany Oaks, Tom Elkins. **Senaryo:** Carl Ellsworth. **Görüntü Yönetmeni:** Robert D. Yeoman. **Müzik:** Marco Beltrami. **Kurgu:** Stuart Levy, Patrick Lussier. **Yapım Tasarımcısı:** Bruce Alan Miller. **Yapımcı:** Chris Bender, Marianne Maddalena. **Süre:** 85 dk. **Yapım:** ABD. **Dağıtımcı:** UIP. **Gösterim Tarihi:** 9 Eylül

engin_ertan@yahoo.com

Güzelim, bekarım, hayatımı yaşarım...

"In Her Shoes"da Cameron Diaz ve Toni Collette, birbiriyle didişen iki kız kardeşi canlandırıyor.

"L.A. Confidential" ile hatırı sayılır bir başarı kazanan ancak "8 Mile"de tökez-leyen Curtis Hanson, 3 sene aradan sonra bir kadın filmi için yeniden yönetmen koltuğunda... "In Her Shoes", annesiz büyüyen iki kız kardeşin bir erkek yüzünden birbirine düşmesi ve büyükanneleri tarafından barıştırılma çabalarını anlatıyor. Kız kardeşleri Cameron Diaz ve Toni Collette, büyükanneyi de Shirley MacLaine canlandırıyor. Jennifer Weiner'ın aynı adlı romanından uyarlanan filmin senaristi, "Erin Brockovich" ve "28 Days"ten tanıdığımız Susannah Grant.

PEK YAKINDA

IMAX İstanbul'da

Klasik 35 mm'lik film karelerinden 10 kat daha büyük olan 15/70 film formatının kullanıldığı IMAX, AFM Maltepe sinemasında açıldı.

İlk kez Ankara'da sinemaseverlerle buluşan IMAX, artık İstanbul'da... 19 Ağustos'ta AFM Maltepe sinemasında açılan salon sinemaseverelere, klasik 35 mm'lik film karelerinden 10 kat daha büyük, 15/70 film formatının kullanıldığı en net ve sabit görüntü kalitesini sunuyor. 3 boyutlu IMAX gösterimi sırasında film görsellerinin gerçekçiliği; güçlü 3 boyutlu IMAX projektörü ve özel dizayn edilmiş olan polarize gözlük kombinasyonu sayesinde sağlanıyor.

AFM Sinemaları Genel Müdürü Mehmet Altıoklar, İstanbul'da IMAX açılmasının nedenini şöyle açıklıyor: "Tüm dünyada izleyicilerden gişe rekortmeni Hollywood filmlerini IMAX formatında seyredebilmek için çok büyük bir talep var, biz de AFM Sinemaları olarak İstanbullu sinemaseverlere yepyeni bir film izleme deneyiminin yanısıra IMAX'in özel filmlerini de sunacağımız için çok heyecanlıyız. 3 boyutlu IMAX filmlerinde filmi seyretmiyor adeta içine giriyor ve yaşıyorsunuz. Böylelikle izleyicilerimizi hayal bile edilemeyecek mekân ve zamanlara götüreceğiz."

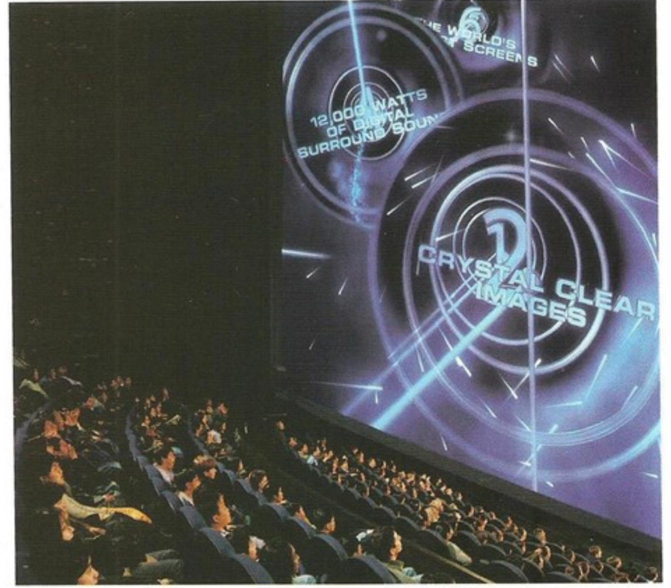
IMAX'e özel polarize gözlükler

Açılış filmi

AFM Maltepe IMAX'in açılışı 3 boyutlu "T-REX: Dinozorlar Devrine Dönüş" filmi ile yapıldı. İzleyicilerini dev hayvanların yaşadığı döneme yani 65 milyon yıl geriye götüren filmin süresi 45 dakika... Film, dünyaca ünlü paleontolog Dr. Philip Currie'nin, bu yaratıklar hakkında toplamış olduğu bilimsel bilgilerden yola çıkılarak hazırlandı. "T-REX"in yıldızları Peter Horton ve Kari Coleman; yönetmeni ise Brett Leonard... Alberta, Canada'daki Dinozor Parkı'nda çekilen T-REX, IMAX'in mümkün kıldığı şaşırtıcı ayrıntılar, benzersiz gerçekçilik, korkutucu büyüklük ve inanılmaz etkileyiciliği ile dinozorları diriltiyor. Yıl boyunca sinemaseverler, AFM Maltepe IMAX Sineması'nda IMAX formatına dönüştürülen Hollywood filmlerini de izleme olanağı bulacaklar.

IMAX teknolojisi

IMAX Corporation tarafından icat edilen ve geliştirilen IMAX sinema sistemleri, dünyadaki en iyi ve en gelişmiş sinema sistemleri. Bu üstün performans ve güvenilirliği oluşturan projeksiyon sisteminin anahtarı, dünyadaki en büyük, net ve sabit görüntüyü sağlayan "Rolling Loop" film hareketi. Özel dizayn edilmiş, çok kanallı, son teknoloji ürünü dijital surround ses sistemi ile desteklenen bu görüntüler, izleyici üzerinde maksimum etki yaratan, süper netlikte ve kalitede. IMAX perdesi izleyicinin görüş alanının genişlemesini sağlayan kavisli dev perdelere sahip. Böylece seyirci kendini filmin içinde hissedebiliyor. IMAX salonlarında, 8 katlı bina yüksekliğinde ve 37 m genişliğindeki dev dikdörtgen perdelere, IMAX Dome salonlarında ise çapı 30 metre olan dev kubbe şeklindeki perdelere yansıtılıyor. Perdedeki görüntüler, son teknoloji ürünü 14.000 watt gücündeki dijital surround ses sistemi ile destekleniyor. Böylece salonun tüm koltukları "en iyi koltuk" haline geliyor ve mükemmel kalitedeki ses, her yerden aynı kalitede duyuluyor.

Perdedeki film, özel 3 boyutlu IMAX polarize gözlükler ile izleniyor.

Dünyada IMAX

1970 yılındaki ilk sunumdan bugüne 800 milyondan fazla insan IMAX'ı ziyaret etti. Kasım 2003'de The Matrix Revolutions: The IMAX Experience filmi sinema tahinde ilk kez aynı anda hem 35 mm formatta, hem de IMAX formatında izleyiciyle buluştu. Kasım 2004'de ise The Polar Express: An IMAX 3D Experience, 3 boyutlu IMAX formatına dönüştürülen ilk Hollywood filmi oldu. 31 Mart 2005 tarihi itibari ile 36 ülkede toplam 250 IMAX salonu işletilmekte. Bu salonların 130'dan fazlası 3 boyutlu IMAX salonları. Önümüzdeki yıllarda da 60'dan fazla yeni IMAX salonunun açılması planlanıyor. 2005 yılında ise dünya çapında 75 milyonun üzerinde insanın IMAX deneyimini yaşaması bekleniyor.

"T-REX: Dinozorlar Devrine Dönüş"

IMAX projektörü

Laurel ve Hardy geliyor

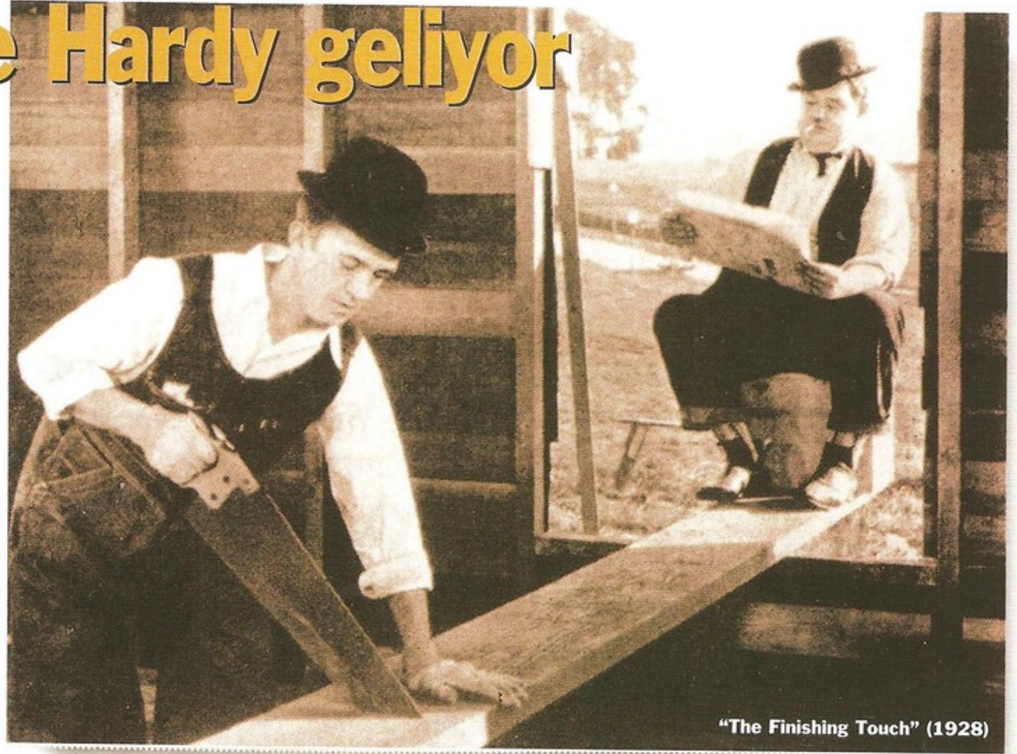
TÜRSAK Vakfı tarafından bu yıl dördüncüsü düzenlenen "Bonus Card 4. Uluslararası Komedi Filmleri Festivali" 21 - 27 Ekim 2005 tarihleri arasında gerçekleştiriliyor.

Bu sene 4.sü düzenlenecek olan Uluslararası Komedi Filmleri Festivali, Laurel - Hardy filmlerinin başını çektiği programıyla, seyircileri yine kahkahaya boğacak. Garanti Bonus Card ile TÜRSAK Vakfı işbirliğiye düzenlenen festival 21 - 27 Ekim 2005 tarihleri arasında gerçekleştiriliyor.

Sinemayı, kahkahalar fırtınasına çevirerek komedi filmlerinin öncülüğünü yapan birçok yönetmen ve sanatçı oldu. Tüm bu sanatçılar zaman zaman en ciddi halleriyle, zaman zaman çaresizlikleriyle sinema seyircilerine kahkahalar hediye ettiler. Kahkahaların hiç bitmemesi için TÜRSAK Vakfı'nın Garanti Bonus Card ana sponsorluğunda dört yıl önce başlattığı festivalde bu yıl Laurel-Hardy fırtınası esecek. 1917 ile 1951 yılları arasında oynadıkları yüzlerce filmle birçok insanın unutamadığı müthiş ikili İstanbul'da sinemaseverlerle bir kez daha hayat bulacak.

Festivalin "Bir Ülke Sineması: Fransa" adlı bölümünde, Fransız sinemasının unutulmaz yönetmenleri komedi filmleriyle yer alıyor: Jean Luc Godard'dan 1965 yılı yapımı "Deli Pierrot / Pierrot le fou", Jagues Tati'den "Bay Hulot'un Tatili / Les vacanves de M. Hulot", Max Ophüls'den "Keyif / Le plaisir", başrollerini Bernard Blier ve Gérard Depardieu'nün paylaştığı Bertrand Blier'den "Soğuk Büfe / Buffet froid"... Sinema tutkunlarının kaçırmayacakları bir bölüm olarak öne çıkan Fransız komedileri bu yıl Beyoğlu'nda Majestic sinemasının iki ayrı salonunda gösterilirken, festival Beyoğlu'nun dışına çıkarak Maçka'daki Cine Bonus sinemalarında da seyredilebilecek.

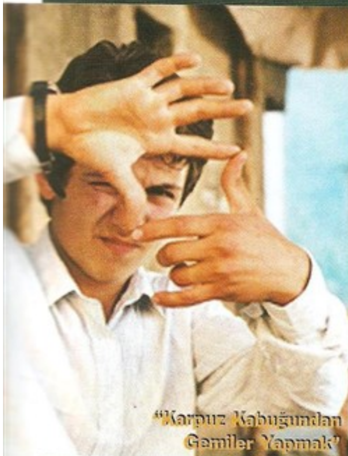

"The Finishing Touch" (1928)

"Liberty" (1929)

Ankara'da Türk sineması rüzgârı

"Karpuz Kabuğundan Gemiler Yapmak"

Dünya Kitle İletişimi Araştırma Vakfı, 14 - 20 Ekim tarihleri arasında Türk Sineması Tanıtım Günleri adlı etkinliğin ilkini gerçekleştiriyor.

Ankara Uluslararası Film Festivali'ni de düzenleyen Dünya Kitle İletişimi Araştırma Vakfı, Ankara'da yaşayan on bine yakın yabancıya Türk sinemasını tanıtmak amacıyla "Turkish Cinema Week / Türk Sineması Tanıtım Günleri" düzenliyor. Bu sene ilki gerçekleştirilecek olan etkinlik 14 - 20 Ekim tarihleri arasında sinemaseverlerle buluşuyor. Etkinlikte Türk sinemasının eski ve yeni dönemlerine ait önemli filmlerinin İngilizce alt yazılı kopyaları gösterilecek. Bu kapsamda Atıf Yılmaz'ın yönettiği "Eğreti Gelin", Reha Erdem'in yönettiği "Korkuyorum Anne", Uğur Yücel'in filmi "Yazı Tura", Yeşim Ustaoğlu'nun yönettiği "Bulutları Beklerken", Ahmet Uluçay'ın ödüllü filmi "Karpuz Kabuğundan Gemiler Yapmak", Erden Kıral'ın yönettiği "Yolda"nın da aralarında bulunduğu 14 film, Ankaralı sinemaseverlerin karşısına çıkacak. Gösterimler, Kızılay Büyülü Fener Sinema ve Kültür Merkezi'nde gerçekleştirilecek.

Ankara'dan Kars'a Gezici Festival

"Gece"

"Mistrz"

11. Avrupa Filmleri Festivali, 11 Kasım - 4 Aralık tarihlerinde Ankara, Bursa, İzmir ve Kars'ta sinemaseverlerle buluşuyor.

Ankara Sinema Derneği tarafından bu yıl 11.si düzenlenen Avrupa Filmleri Festivali 11 Kasım'da Ankara'da başlıyor. Ankara'da Kızılay Büyülü Fener Sineması'nda gösterime girecek olan filmler, sırasıyla Bursa'da 18-24 Kasım, İzmir'de 25 Kasım - 1 Aralık ve Kars' da 2-4 Aralık tarihleri boyunca beyazperdede yolculuğuna devam edecek.

Kültür ve Turizm Bakanlığı ile Bursa Büyükşehir Belediyesi'nin sponsorluğuyla gerçekleştirilecek festivalde bu yıl, Göç Filmleri, Anarşizm ve Sinema adlı bölümler ile İtalyan senaryo yazarı Tonino Guerra'nın filmlerinin yer alacağı toplu gösterimler yapılacak. Çoğunluğu kısa metraj filmlerden oluşan Göç Filmleri, Uluslararası Göç Örgütü'nün (IOM) katkılarıyla gerçekleştirilecek ve İsviçre'den Xavier Coller'in 1991 yılında En İyi Yabancı Film dalında Oscar alan "Umuda Yolculuk" adlı uzun metrajlı filmi dışında 7 adet kısa film içerecek.

"Anarşizm ve Sinema" bölümünde, anarşiyi ve topluma yansımalarını konu edinen uzun metrajlı filmler arasında usta yönetmen Jean-Luc Godard'ın "Week-End - Haftasonu" adlı filmi, Fransız sinemacı Jean Vigo'nun yönettiği "Zero De Conduite - Hal ve Gidiş Sıfır" ve bir başka usta Fransız yönetmen Robert Bresson'un "Mouchette" adlı filmi yer alacak. Toplu Gösterim bölümünde ise İtalyan sinemasının en önemli senaristlerinden Tonino Guerra'nın senaryolarını yazdığı 6 uzun metrajlı film var.

Her yıl "Avrupa Avrupa" başlığı altında düzenlenen bölümde ise Avrupa' da çeşitli festivallerde ödüller almış, birçoğu 2005 yapımı filmlerin gösterimi yapılacak. Kısa İyidir-Avrupa Panoraması bölümünde, yaklaşık 800 kısa film arasından seçilen, 2004-2005 yapımı çoğu uluslararası festivallerde ödüller almış 30 kısa film yer alıyor.

Bu yıl Gezici Festival'de Çocuk Filmleri adlı bir bölüm de bulunuyor. Bu filmler, festivalin düzenleneceği kentlerdeki belediyelerin katkılarıyla her sabah 10.30'da öğrencilere ücretsiz olarak gösterilecek. Canlandırma Sineması bölümünde ise sinemaseverlerin "Chicken Run - Tavuklar Firarda" adlı filmden hatırlayacakları, canlandırma sinemasının en önemli isimlerinden biri olan Peter Lord' un yarattığı filmler ve Peter Lord' un en çok sevdiği filmlerden oluşan bir seçki yer alacak.

Beşiktaş Belediyesi'den sinema etkinlikleri

Sinemaseverler, hem klasik yapımları hem de vizyondayken kaçırdıkları filmleri Levent Kültür Merkezi'nde izleyebilecek.

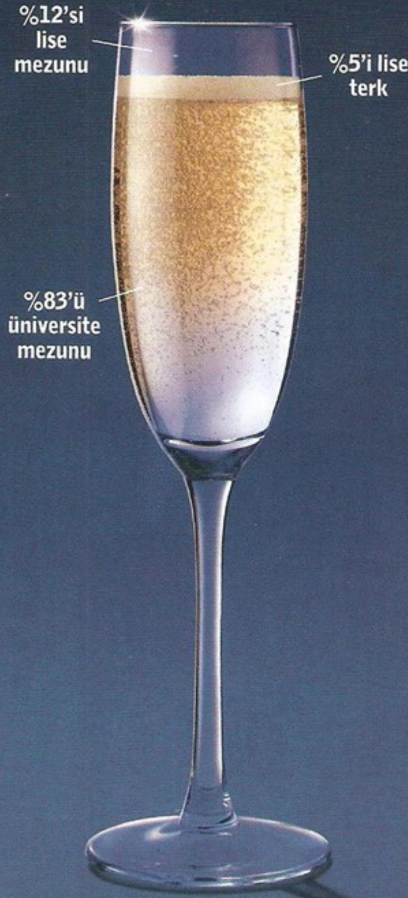
Beşiktaş Belediyesi Kültür Sanat Platformu'nun düzenlediği sinema etkinlikleri Ekim ayında da Levent Kültür Merkezi'nde devam ediyor. 30 Eylül - 6 Ekim haftasında Cine Club Kuşağı'nda "Cennetin Müziği - As It is in Heaven", Sinematek Kuşağı'nda "Bilinmeyen Kod - Code Unknown"; 7-13 Ekim haftasında Cine Club'ta "Tutku Nehri - Young Adam", Sinematek'te "Kötülük Çiçeği - Flower Of Evil" gösterilecek. 14 - 20 Ekim haftasında ise 8 Alternatif Film Festivali başlığı altında "Dönüş - The Return", "Gözlerimi de Al - Te Doy Mis Ojos", "Whisky", "Bir Dilim Suç - Layer Cake", "Arjantin Hikâyeleri - Historias Minimas", "Osama", "Bombon Köpek" ve "Sevgiyi Ararken - Saving Face" vizyondan sonra sinemaseverlerle yeniden buluşacak. Bilet fiyatları tam 5 YTL, öğrenci ise 4 YTL.

Detaylı bilgi için:
Levent Kültür Merkezi
Çalıkuşu Sok. Levent / İstanbul
Tel: (0 212) 325 72 88

"Uzun Soğuk Bir Kış"

Dünyadaki en zengin 400 kişinin:

% 100'ü Forbes okuru.

Dünyanın en prestijli iş dünyası dergisi Forbes 1 Ekim'de Türkiye'de. Türkçe.

Hayatınızı zenginleştirir

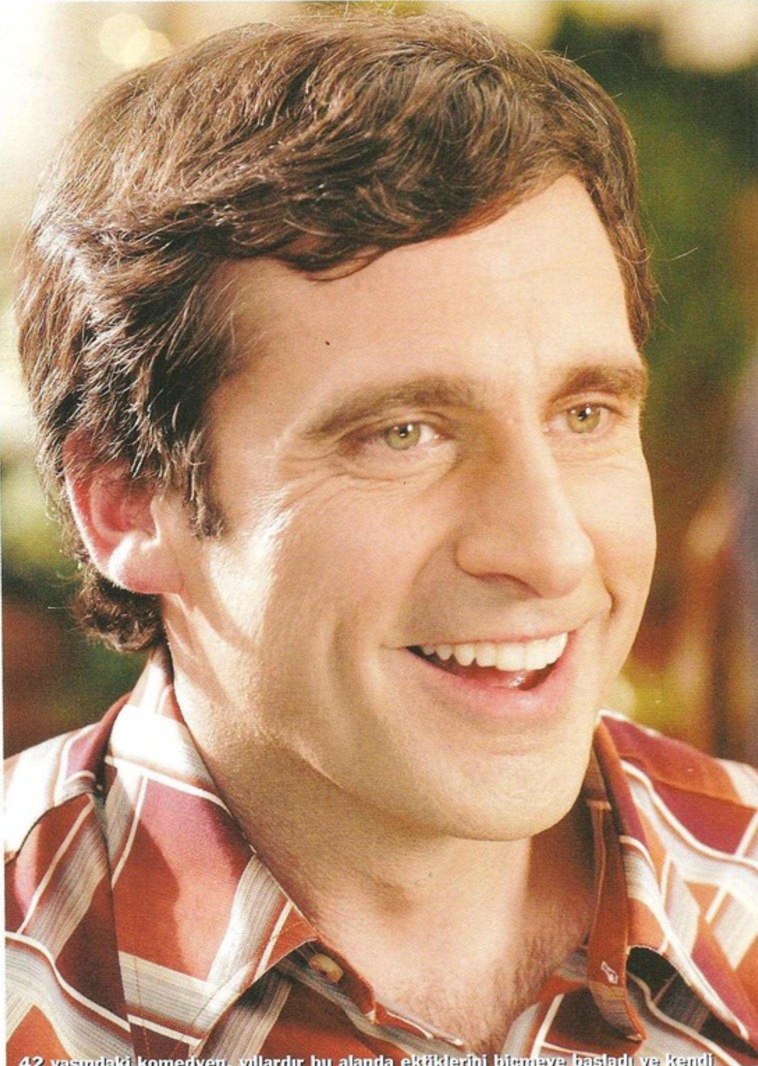
MERKEZ DERGİ ciner KURULUŞUDUR

Steve Carell

skeç yazarlığından oyunculuğa

"40 yıllık Bekar"da ilk başrolünde seyredeceğimiz aktör, televizyon ve sinemada aynı anda yaptığı başarılı çıkışını önümüzdeki yıllarda da sürdüreceğe benziyor

Ben Stiller, Owen ve Luke Wilson, Will Ferrell ve Vince Vaughn gibi birbirlerinin filmlerinde rol almayı seven arkadaş grubunun yeni üyesi olma yolunda hızla ilerleyen bir isim var karşımızda: Steve Carell. Nasıl Will Ferrell'ı daha sık görüyorsak, Steve Carell'ı daha sık göreceğimiz günler bizi bekliyor. Gerçekdışı, tuhaf ve çocuksu bir komik kişilik yaratan Carell, 2003 yılında deyim yerindeyse "patladı". Massachusetts doğumlu oyuncu, 90'ların başında kariyerinin ilk zamanlarında Dana Carvey'nin fazla uzun ömürlü olmayan şovlarının metin yazarlığını yürüttü. Televizyondaki çeşitli komedi dizilerinde görünmeye başladı. En önemli çıkışını ise "The Daily Show" ile yaptı. "Bruce Almighty"de Jim Carrey'nin karşısında oynadığı televizyon haber spikeri rolünün ardından, Will Ferrell ile karşılıklı döktürdükleri "Anchorman: The Legend of Ron Burgundy" geldi. Yine Ferrell ile birlikte "Tatlı Cadı"nın sinema versiyonunda Arthur Amca'yı canlandırdı. Bu arada BBC'nin ödüllü komedi dizisi "The Office"in ABD'deki versiyonu olan NBC'nin yayınladığı "The Office: An American Workplace" için kolları sıvayan komedyen, bir kağıt firmasının türler ürperten samimiyetsizlikteki patronu David Brent'i (Amerikan versiyonunda Michael Scott'ı) canlandırdı ve dizi büyük beğeni topladı. Amerikan seyircisi için "Arrested Development", "Curb Your Enthusiasm" ve "Larry Sanders Show" gibi kült dizilerin arasında yer aldı. BBC versiyonunda David Brent'i canlandıran Ricky Gervais'yi çok beğenen oyuncu, kendine özgü bir patron tiplemesi yaratabilmek için diziyi sadece bir kez izlemiş çünkü Gervais'nin etkisi altında bir Brent taklidi çıkmaması için uğraşmış: "Ricky rolünde müthiş. O kadar çok özel tik, jest, mimik katmış ve özgün bir karakter yaratmış ki, eğer fazla seyredersem gerçekten etkisi altında kalmaktan korktum."

42 yaşındaki komedyen, yıllardır bu alanda ektiklerini biçmeye başladı ve kendi yarattığı "40 Yıllık Bekar"da başrolü üstlenerek rüştünü ispatlamış oldu.

Carell'ın "Anchorman: The Legend of Ron Burgundy"deki arkadaşları, ilk başrolü için de yardımcı oldular ve bu yaz gösterime giren bahtsız ve masum karakteriyle sempati kazanan "40 Yıllık Bekar" ortaya çıktı: "Anchorman..."in yapımcılarından Judd Apatow, Carell ile senaryoya imza attığı gibi filmi yönetti de. Filmin öyküsü, Carell'ın yıllar önce yazdığı bir skece dayanıyor ve defalarca çeşitli şekillerde senaryolaştırmaya çalışan oyuncu, sonunda Apatow ile senaryonun üstesinden gelmiş. İsminden anlaşılacağı üzere bir seks komedisi olarak ele almanın kaba bir bakış açısı olduğunu kabul etmek gerek; çünkü Carell, filmin bu kadar sığ bir etiketle anılmayı hak etmediğini, her yetişkinin empati kuracağı karakterler ve olaylarla örülü bir film olduğunu düşünüyor. Yumuşak huylu orta yaşlı bir adamın, yakın dostları ve birlikte çalıştığı arkadaşlarının iyi niyetli ama yanlışlıklara neden olan çabaları sonucunda bekaretini kaybetmeye doğru yaşadığı kaotik durumların komedisi olan film, oyuncuya göre aslında hayatlarının aşkını ve mutlu olma yollarını arayan insanların öyküsünü anlatıyor. En can alıcı sahnelerden biri (tabii Steve Carell için!) kendini kadınlara beğendirmek için göğüs kıllarını ağdayla alma sahnesi olmuş. Sahne tek seferde beş kamerayla alınmak için hazırlanmış ama Carell, umduğundan daha fazla acı duyduğunu ve erkeklerin acı eşiğinin kadınlardan daha düşük olduğunu bir kez daha anladığını ifade ediyor.

Oyuncu ve yazar eşi Nancy Walls, dört yaşındaki kızı Elizabeth ve bir yaşındaki oğlu John ile Los Angeles'ta yaşayan Steve Carell, geçen sezon ülkemizde de gösterime giren Woody Allen'ın "Melinda & Melinda"sında ufak da olsa rol almıştı. Bunu tamamen sürpriz ve şoke eden bir deneyim olarak tanımlayan komedyen, rolü çok küçük de olsa Allen'ın bir filminde oynamanın en büyük düşlerinden birinin gerçekleştiği anlamına geldiğini söylüyor.

"Bruce Almigty" ve "Anchorman..."deki rol çalan oyunculuğuyla ve Amerikalıların onu keşfettikleri diziler sayesinde hızla yıldızı parlayan ve aranan bir komedyen haline gelen Carell'ın 2006 takvimi şimdiden doldu bile: sırada "Little Miss Sunshine", "Over the Hedge" ve "Bruce Almighty"nin devamı olan "Evan Almighty" var...

"40 Yıllık Bekar", 14 Ekim'de gösterimde.

Lindsay Lohan

herbie'nin yeni sahibesi

Çocuk yaştan beri kameraların karşısında olan 19 yaşındaki aktrisin özgeçmişi şimdiden çok kalabalık. Müzik endüstrisine de giren Lohan, sinemadaki asıl çıkışını birkaç yıl önce "Freaky Friday" ile yapmıştı.

MURAT ERŞAHIN

Araba 37, sahibesi 19 yaşında... Herbie adlı sevimli vosvos ile (Volkswagen Beetle) ilk olarak 1968'de tanıştık. "The Love Bug / Aşk Böceği" adındaki film, bize aşk böceği Herbie'yi tanıtıyor ve minik arabanın maceralarıyla baş başa bırakıyordu. Robert Stevenson'un yönettiği filmin orijinal öyküsü ve karakterler Gordon Buford imzalıydı. Gişede büyük başarı toplayan, kendine yediden yetmişe müdavimler edinen yapımın, "Herbie Rides Again -74", "Herbie Goes to Monte Carlo - 77", "Herbie Goes Bananas -80" adında üç devam filmi çekildi. 82'de "Herbie, the Love Bug" adıyla TV dizisi haline gelen komedinin 97'de TV için çekilen aynı isimde bir de filmi oldu. Ve efsane otomobil kendini yirmi birinci yüzyıla uydurmayı bildi. Özgürlüğüne düşkün, zeki, inatçı, güçlü ve dünyanın en çok sevilen otomobili 2005 versiyonuyla karşımızda. Böyle bir otomobilin yeni sahibi kim olmalıydı? Yapımcılar, Hollywood'un yıldızı hızla parlayan prenseslerinden Lindsay Lohan'da karar kıldılar. Lohan'ı, Amerika kıtasının en ünlü otomobil yarışı olarak bilinen NASCAR yarışlarına katılmasıyla ünlenen Peyton ailesinin üçüncü kuşak üyesi Maggie Peyton rolünde izleyeceğiz. Herbie'yi baştan aşağı elden geçirdikten sonra 53 numarayla yarışlara sokan güzel yarışçı, otomobilinin bir beyni olduğunu keşfedince, kendini ve olayları Herbie'nin rüzgarına bırakmakta sakınca görmez.

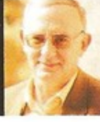
Angela Robinson'un yönettiği fantastik aile komedisinde, Michael Keaton ve Matt Dillon gibi usta aktörlere eşlik eden Lohan, henüz 19 yaşında olmasına rağmen Hollywood'un aranan aktrisleri listesinde üst sıralarda yer alan bir yetenek. 2 Temmuz 1986, New York doğumlu Lohan, aslen İtalyan ve İrlanda asıllı. Hali hazırda menajerliğini de üstlenen annesi, ünlü bir yatırım uzmanı. Babası ise tanınmış bir banker. Lohan'ın bütün yatırımlarına, annesi karar veriyor. Aktrisin üç de kardeşi var. Kendi gibi bir oyuncu olan küçük kardeşi Michael, kız kardeşi Aliana ve ağabeyi Dakota. Lohan kariyerine, henüz üç yaşındayken reklam yıldızı olarak başladı. 60'ın üzerinde televizyon reklamında yer alan genç yıldız, başta Ford olmak üzere Pizza Hut, Wendy's gibi önemli markaların tanıtımında rol aldı. Oyunculuğa adım attığında ise tam on yaşındaydı. 1996'da, "Another World" isimli TV dizisinde bir yıl boyunca rol alan Lindsay, beyazperdeyle 98'de tanıştı. Erich Kastner'in kitabından uyarlanan romantik aile komedisi "The Parent Trap"ın yönetmeni Nancy Meyers'tı. Dennis Quaid ve Natasha Richardson'un ikiz kızlarını canlandıran Lohan, filmdeki performansıyla Yılın En İyi Genç Oyuncusu ödülünü alıyor ve posterleri, yaşıtlarının oda duvarlarını kaplamaya başlıyordu. 2000'de TV için çektiği "Life-Size" ve usta sanatçı Bette Midler ile birlikte rol aldığı sevilen TV dizisi "Bette"yi, 2002'de yine bir TV filmi olan "Get A Clue" izledi. Aynı yıl Lohan, yeni ve farklı bir kariyere sıçrıyordu. Estefan Müzik Şirketi, TV filmleri ve dizilerde söylediği şarkılarla gündeme gelen genç kızla, beş albümlük bir prodüksiyon anlaşması yapıyor, genç yıldızın hayranları ve duvarlarındaki Lohan posterlerinin sayısı artıyordu. 2003'te Mark Waters imzalı fantastik komedi "Freaky Friday / Çılgın Cuma"da anne-kız olarak yer aldığı Jamie Lee Curtis ile başrolü paylaşan Lindsay, eleştirmenlerce de çok beğeniliyor ve gelecek vaat eden genç yıldızlar arasında gösteriliyordu. Bedenleri aynı kalan fakat ruhları yer değiştiren anne-kız karakteri, Curtis ve Lohan'ı yılın ikilisi ilan etmenin ötesinde, Curtis'i Altın Küre adayı yapıyor, Lohan'ı da MTV Sinema Ödülleri'nde Keşfedilmiş Bayan Oyuncu ile taçlandırıyordu. Lohan, aynı akşamki törende sunucu olarak görev yaptı ve ödül kazanan ilk sunucu oldu.

Oynadığı karakterleri inandırıcı kılmayı başarıyor.

Lohan'ın bir sonraki projesi Dyan Sheldon'un çok okunan romanı "Confessions of A Teenage Drama Quenn"in sinema uyarlamasıydı ve aktris, aile komedisindeki oyunuyla Gençliğin Seçimi ödülünü kazanmayı başardı. Yıl 2004'ü gösteriyor ve Lohan, sinemaya son hız devam ediyordu. Rosalind Wiseman'ın romanından uyarlanan Mark Waters imzalı komedi, "Mean Girls / Kötü Kızlar", yeni yetmeler arasında bomba etkisi yapıyor, Çocuklar ve Gençlerin Seçimi Ödülleri'ni ayrı ayrı kazanan Lohan ve rol arkadaşları MTV izleyicileri tarafından Yılın Ekibi seçiliyorlardı. Okullardaki çeteler, dedikodular, erkek arkadaşlar, skandallar ve ergenliğin diğer gerçekleri karşısında genç kızların yaşamlarını mercek altına alan "Kraliçe Arılar ve İşçi Arılar" adlı kitaptan uyarlanan filmde Lohan, çocukluğu Afrika'da geçtikten sonra ülkesine dönen Cady Heron adında bir lise öğrencisini canlandırıyordu. Lisenin kendine özgü ortamında The Plastics adlı üç kişilik kızlar grubuyla mücadele eden güzel kahramanımızın öyküsü, eleştirmenler tarafından zeki, eğlenceli ve kıpır kıpır olarak nitelendirildi.

Basında yer alan röportajlarında jimnastik, paten, buz pateni, yüzme, basketbol gibi sporlarla uğraştığını belirten Lohan, şarkı söylemekten, boş zamanlarında ise okumak ve yazmaktan büyük keyif duyduğunu söylüyor. FHM erkek dergisi tarafından 2005'in En Seksi 100 Kadını sıralamasında 10'cu sırada yer bulan Lohan, favori yemeğinin Sushi olduğunu ilan edip, frambuaza alerjisi olduğunu önemle belirtmiş. Neredeyse dünyanın yarısının sinir olduğu sosyete güzeli ve aktris Paris Hilton ile bir diğer genç yıldız Ashlee Simpson'un en yakın dostu olan Lohan'ın, Hollywood'un parti kızları aktris Tara Reid, Bijou Phillips, Rod Stewart'ın kızı Kimberly Stewart ile beraber vakit geçirdiği biliniyor. Bu da prensesin, kraliçelik yolunda en önemli eksileri olarak göze çarpıyor tabii. Lohan, şu sıralar yapım aşamasında olan iki yeni filmde rol alıyor. 2006'da vizyon görecek olan Robert Altman imzalı komedi "A Prairie Home Companion" ve aynı yıl izleyeceğimiz romantik komedi "Just My Luck".

"Herbie: Tam Gaz", 28 Ekim'de gösterimde.

Atilla Dorsay
al.dorsay@superonline.com

"West Side Story"nin yaratıcısı da 91 yaşında öldü

"En iyi yönetmen Oscar'ını, filmin tüm dans sahnelerinin koreografisini yapan Jerome Robbins'le birlikte ortaklaşa aldılar. Ayni başarıyı, aslında farklı türde bir müzikal olan, ama yine kendi kulvarında bir başyapıt sayılan 'The Sound of Music- Neşeli Günler'le yineledi. O artık Hollywood'un en büyük isimlerinden bir usta sayılıyordu."

Robert Wise da öldü. 100 Yılın 100 Yönetmeni arasına aldığım, Hollywod'un hayatta olan en büyük ustalarından bir çınar, tam 91 yaşında devrildi.

Onun için klasik bir biyografi yazacak değilim. (Öylesi yukarda adını andığım kitabımda var). Sadece bir notlar, anılar ve izlenimler toplamı sunmak istiyorum.

Robert Wise'le 90'ların başında jüri üyesi olarak bulunduğu San Sebastian festivalinde tanışmış ve onu İstanbul'a davet etmiştim. Ertesi yıl geldi, aramıza katıldı, "Batı Yakasının Hikayesi"nin özel gösteriminde hazır bulundu.Yanında ikinci eşi, doğum tarihi kaynaklarda bile yer almayan Millicent Wise vardı. Burada öyle iyi karşılandılar ve Türkiye'yi öylesine sevdiler ki, iki yıl sonra yeniden gelip bir Anadolu yolculuğu yaptılar. O sıralar 80'ni aşmış olan yönetmenin bu yolculuğunu uzaktan kaygıyla izlemiş, sağ-salim geri dönünce de derin bir nefes almıştık. Ben ilk gelişinde kendisiyle uzun bir konuşma yapmış ve onun Hollywod'un veteranı olarak alçakgönüllüğüne hayran kalmıştım.

Wise 1914 yılında doğmuştu. Üç çocuklu bir ailenin en küçüğüydü. Ağabeyi sayesinde RTO şirketine girdiğinde 19 yaşındaydı. Uzun bir süre kurguculuk yaptı: sinemanın yaratıcı ögelerinden belki en önemlisini bizzat uyguladı. "Yurttaş Kane"in kurgusunu Orson Welles'in nezareti ve onayıyla yaptı ve çok iyi dost oldular. Ama sonraları Welles stüdyoyla kavga ettikten sonra çekip gidince, ünlü "Şahane Ambersonlar"ı kısaltmak bizzat Wise'a kaldı. Ve bu başyapıtın tam 40 dakikasını, elbette stüdyonun isteği doğrultusunda kesip attı. Bu bölümlerin saklanmadan yok edilmesi ve bu önemli filmin bütünlüğünden böylesine yoksun kılınması, sinema tarihinin en acıklı olaylarından biri sayılır.

Wise'ın kurguculuğu ve Welles'le ilişkileri başlıbaşına bir tarihtir. Bir yerde şöyle dediği yazılıdır: "Welles'in film çevirmesine engel olunduğu doğru değildir. Sadece o harika başlangıçtan sonra, kendisi çalışmayı savsaklamıştır. Bu kendi kabahatidir: bir öz disiplinden yoksun oluşu". Bana da da bu konuda şöyle demişti: "Yurttaş Kane'in büyüklüğünün tam olarak farkında değildik. Ama iyi ve farklı bir film olduğunun bilincindeydik. Ve Welles'le tam bir işbirliği halinde çalıştık".

Wise 1944'de yönetmenliğe geçmiş ve kurguculuktaki deneyimini, özellikle atmosfere sahip, akıcı ve pürüzsüz bir anlatımda mükemmel şekilde kullanmıştı. RKO şirketinin tanınmış yapımcısı Wal Lewton'la işbirliği sayesinde, kimi ilginç korku-gerilim filmleri imzaladı: "The Curse of the Cat People", "The Body Snatcher", "Born to Kill"... Şu günlerde DVD'si çıkacak olan Wal Lewton koleksiyonunda Wise'ın da açıklayıcı bir konuşması yer alıyormuş diye okudum.

1950'lerde çok etkin olan ve her türde ilgi çekici filmler yapan Wise, özellikle bilimkurgu klasiği "The Day The Earth Stood- Dünyanın Durduğu Gün", mareşal Rommel'in biyografisi "The Desert Rats- Çöl Fareleri", Amerikan iş hayatı eleştirisi "The Executive Suit- İhtiras Halkası", tarihsel epik "Helen of Troy- Truvalı Helen", ilk önemli boks filmlerinden "The Set-Up- Demir Yumruk" ve de "Somebody Up There Likes Me- Yukarda Biri" derken, 1958'de ölüm cezasına karşı yapılmış en iyi filmlerden biri olan "I Want To Live- Yaşamak İstiyorum"u çekti ve Susan Hayward'a Oscar kazandıran bu film çok beğenildi. 1961'de

"The Haunting"

ilk kez müzikali denedi ve Broadway'in büyük sükse yapmış oyunu, kendisi de bir Romeo ve Jülyet uyarlaması olan "West Side Story"yle çok önemli bir şey yaptı: ölüm uykusuna yatmış olan müzikal türünü yeniden canlandırdı. Gerçi bu canlanış uzun süreli olmayacaktı, ama Wise en azından türün belki zamana en dayanıklı bir başyapıtını ortaya koymuştu: herzaman genç, dinamik ve çağdaş kalmayı başarmış bir müzikal... En iyi yönetmen Oscar'ını, filmin tüm dans sahnelerinin koreografisini yapan Jerome Robbins'le birlikte ortaklaşa aldılar. Ayni başarıyı, aslında farklı türde bir müzikal olan, ama yine kendi kulvarında bir başyapıt sayılan "The Sound of Music- Neşeli Günler"le yineledi. O artık Hollywood'un en büyük isimlerinden bir usta sayılıyordu.

Ama zaman zaman her türde filme, örneğin küçük bütçeli, ama son derece etkili gerilimlere döndü: "The Haunting- Lanetli Ev" ve "Audrey Rose". Bana bu filmleri özellikle Wal Lewton ve dönemine bir saygı duruşu olarak çektiğini söylemişti. "The Sand Pepples- Kızıl Çin'de 44 Gün"le savaş, "Star!"la müzikal, "The Andromeda Strain"le bilimkurgu, "The Hinderburg"la felaket filmlerine döndü. 1979'da ünlü TV dizisinin ilk filmini yapmak ona nasip oldu: "Star Trek: The Motion Picture". Bu belalı filmin çekimlerinden yorgun çıkan 65 yaşındaki Wise, bir süre sinemayı bıraktı. Tam 10 yıl sonra "Rooftops- Çatılarda" adlı bir kent müzikaliyle dönecekti. "Batı Yakasının Hikayesi"yle kıyaslamak gibi zalimce bir tavıra düşmezseniz, bu küçük film de kendi içinde hoş ve tutarlı bir yapımdı. Yine bir 10 yıl sonra, 2000 yılında ise "A Storm in Summer" adlı bir TV filmi yönettiği yazılı. Demek ki 86 yaşında yeniden kameranın başına geçmiş.

Robert Wise, Hollywood'un son 70 yılına tanıklık etmiş bir büyük usta idi. Belki tüm kuşağı gibi o da daha çok "zenaatkar"diye anılmayı yeğler. O döneme nasıl bakıyordu? Özlemle mi? Evet, kuşkusuz. Bana şöyle demişti: "1933'ten beri Hollywood'dayım. Temel fark, stüdyo sisteminin yıkılmış olması. Eskiden 5-6 büyük şirket vardı ve herbiri yılda en aşağı 60 film çekerdi. Fabrika gibiydi bunlar, ayni anda 5-6 sette film çekilirdi, kimi zaman bir filmi bitirir, öbürüne koşardık. Yıldızlar, yönetmenler, yazarlar kontrat altındaydı, her şirket büyük bir imparatorluk gibiydi. Şimdi tüm bunlar yok oldu. Her film ayrı bir proje, baş sözcük bağımsızlık. Eskiden sürekli çalışır ve üretirdik. O devamlılık duygusu, o iş kavramı, bir şirkete bağlı olmanın getirdiği güvence yok. Sürekli üretim de yok".

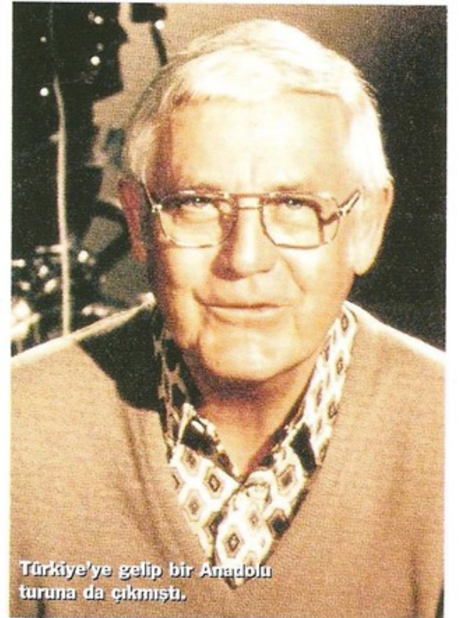
Sonra yıldızlardan, başka yönetmenlerden, son dönemin sinemasından söz etmiştik. Zekasına, açıksözlülüğüne ve bilgisine hayran olmuştum. Ve o buradan eşiyle birlikte tam bir Türkiye dostu olarak ayrılmıştı.

Şimdi hakkında yazılmış şeyleri okuyor, yeni bilgilere ulaşıyorum. Örneğin ticari Hint filmlerini, özellikle de o müzikalleri pek sever ve izlermiş. "Batı Yakasının Hikayesi"ni yaratan usta için şaşırtıcı bir şey değil mi?

Wise son yıllarında büyük saygı görmüştü. 1971-75 arası Amerikan Yönetmenler Birliği'nin, 1985-88 arası ise Oscar'ları da veren Amerikan Film Sanat ve Bilim Akademisi'nin başkanlığını yapmıştı. "Yurttaş Kane"in tüm ekibinden günümüze kalan tek sanatçıydı, onun ölümüyle bu efsane de artık tarih oldu. İki Oscar ödülünden gayri, saygın Irving Thalberg ödülünü ve ayrıca, 1998 yılında, Amerikan Film Estitüsü'nün Hayatboyu Başarı ödüllerini almıştı.

Wise, ölümünden bir hafta önce 91. yaşını kutlamıştı: eşi, ailesi ve yakın dostlarıyla birlikte... Ölümü kalpten oldu sanatçının... Ve 14 Eylül 2005'te Hollywood'un klasik döneminin son büyük yönetmeni de aramızdan ayrıldı. Sahi geride o yıllardan kalan kim var?

"Neşeli Günler - Sound of Music"

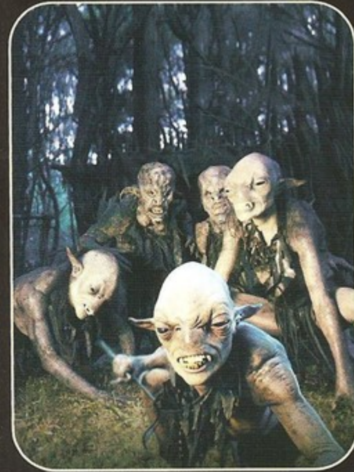

Türkiye'ye gelip bir Anadolu turuna da çıkmıştı.

dosya

Önümüzdeki sezondan 25 yeni film

Dört gözle beklenen devam filmleri, iddialı yeniden çevrimler, yeni edebiyat uyarlamaları, ustaların merak uyandıran yeni işleri, fantastik maceralar, romantik komediler, her sezonun olmazsa olmazları olan korku ve gerilim filmleriyle yeni bir kış başlıyor. 2005-2006'nın zengin kış programında herkes kendine göre bir şeyler bulacak mutlaka. SENEM ERDİNE

V rolünde Hugo Weaving.

V For Vendetta

Yön: James McTeigue
Oyn: Natalie Portman, Hugo Weaving, Sinead Cusack, Stephen Fry, Stephen Rea, Tim Pigott-Smith, John Hurt, Rupert Graves.
Konu: Hikaye, II. Dünya Savaşı'nı Almanya'nın kazandığı hayali bir zamanda geçer. Uzun yıllar demokrasinin kalesi olmuş bir ülke olan İngiltere, faşist bir hükümetin uyguladığı totaliter bir rejimin boyunduruğundadır. "V" diye tanınan maskeli, esrarengiz bir adam, hükümete karşı bir gerilla savaşı başlatır. Ölümden kurtardığı genç bir kadın olan Evey Hammond da baskıcı güçlere karşı verdiği mücadelede ona katılır.
Notlar: Frank Miller'la birlikte modern çizgi romanın yaratıcılarından biri sayılan İngiliz yazar Alan Moore'un 1988'de yayınlanmaya başlayan aynı adlı ünlü çizgi roman serisinden uyarlanan "V For Vendetta", "Matrix" serisinin arkasındaki ekibi biraraya getirmesi bakımından da dikkate değer bulunan bir aksiyon macera. Senaryoda, "Matrix" üçlemesinin yönetmenleri Wachowski Kardeşler'in imzası var. Yapımcı yine Joel Silver. Yönetmense, "Matrix"in yanısıra "Yıldız Savaşları" Bölüm II ve III'te de yardımcı yönetmenlik yapan ve şimdi ilk kez bir filmin yönetmenliğini tek başına üstlenen James McTeigue.

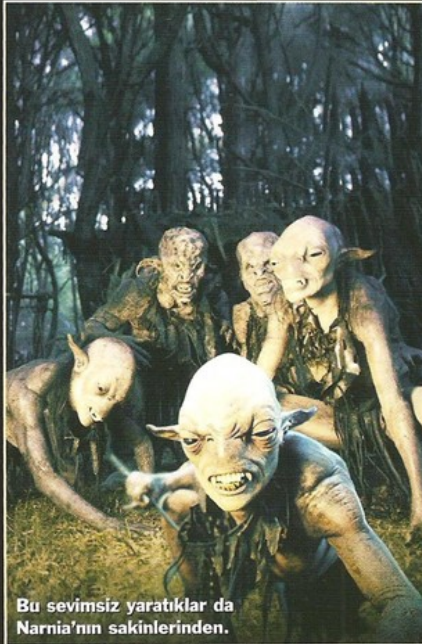
Gösterim tarihi: 25.Kasım.2005

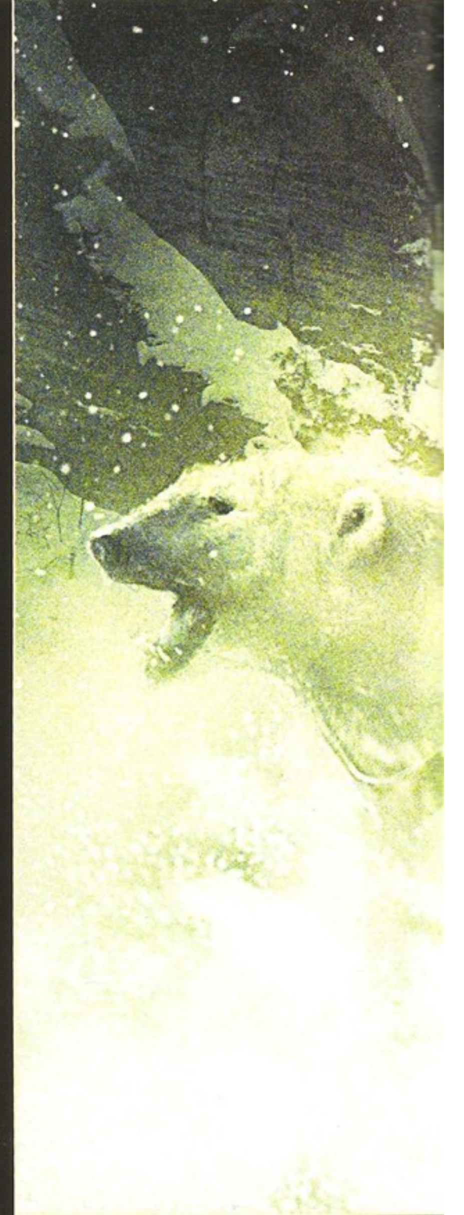

Evey Hammond rolünde Natalie Portman.

The Chronicles of Narnia: The Lion, The Witch and The Wardrobe

Edmund (Skandar Keynes), Muhteşem Aslan'la tanışıyor.

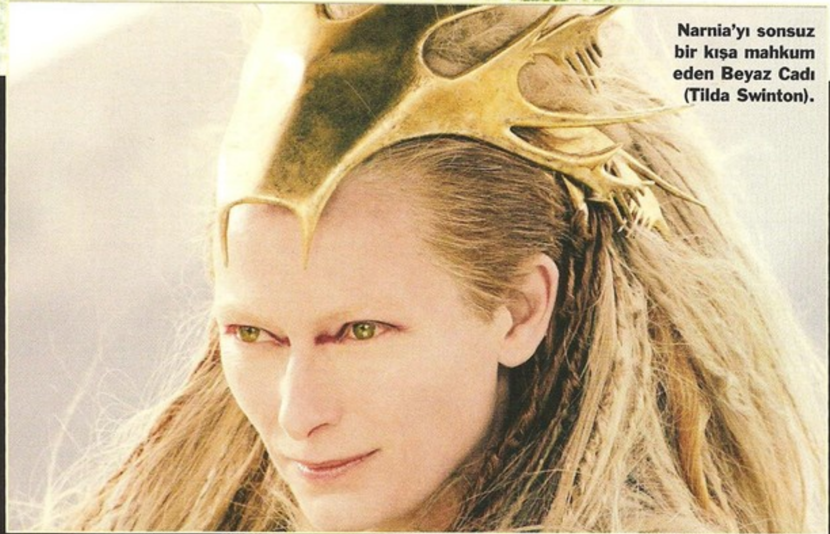

Bu sevimsiz yaratıklar da Narnia'nın sakinlerinden.

Yön: Andrew Adamson
Oyn: Tilda Swinton, Georgie Henley, William Moseley, Skandar Keynes, Anna Popplewell James McAvoy, Jim Broadbent, James Cosmo, Kiran Shah, Liam Neeson.
Konu: İngiliz yazar C.S. Lewis'in, ilki 1950'de yayınlanmış olan yedi ciltlik "The Chronicles of Narnia/Narnia Günlükleri" adlı çocuk kitapları serisinin "The Lion, The Witch and the Wardrobe/Aslan, Cadı ve Dolap" adlı ikinci kitabından uyarlanan film, 2. Dünya Savaşı sırasındaki Alman hava saldırılarından korunmak için ailelerinden ayrılıp şehir dışında bir evde yaşayan yaşlı bir profesörün yanına gönderilen dört çocuğun olağanüstü hikayesini anlatıyor. Peter (William Moseley), Susan (Anna Popplewell), Edmund (Skandar Keynes) ve Lucy (Georgie Henley), yerleştikleri kır evinin içinde sihirli bir dolap bulurlar. Dolap, paralel bir evrene, Narnia denilen gizemli dünyaya açılan bir geçittir aslında. Bir zamanlar, konuşan hayvanların, faunların, cücelerin ve devlerin barış içinde yaşadığı bir cennet olan Narnia artık kötü yürekli Beyaz Cadı'nın (Tilda Swinton) büyüsü altında sonsuz kışlar yaşamaktadır. Dolaptaki geçidi kullanarak bu esrarengiz dünyayı keşfeden çocuklar, Beyaz Cadı'nın yaptığı büyüyü bozup Narnia'yı eski güzel günlerine döndürmek isteyen Muhteşem Aslan'la (seslendiren Liam Neeson) tanışır ve onunla birlikte Narnia'nın kurtuluşu için savaşırlar.
Notlar: Peter Jackson'ın büyük bir ustalıkla perdeye uyarladığı "Yüzüklerin Efendisi"nin ardından İngiliz edebiyatının klasikleşmiş bir başka fantastik roman serisi daha sinema seyircisiyle buluşmak üzere. Her bölümü büyük bir heyecanla beklenen ve gişede fırtınalar yaratan "Yüzüklerin Efendisi" üçlemesinin geçtiğimiz yıl son bulmasıyla birlikte sinema dünyasında ortaya çıkan boşluğu doldurması beklenen "Narnia Günlükleri"nin 100 milyon dolarlık bir bütçeyle perdeye uyarlanan ilk bölümü, Kuzey Amerika'da 9 Aralık'ta, bizde önümüzdeki Ocak ayında gösterime girecek. "Narnia Günlükleri"ni, "Harry Potter" serisinin tahtına aday gösterenler de var ancak daha önce pek çok televizyon uyarlaması yapılmış olan serinin sinema uyarlamasının esas olarak "Yüzüklerin Efendisi"yle karşılaştırılması boşuna değil. Seyircisini muazzam birer fantastik evrenle tanıştıran bu iki edebiyat uyarlaması arasında başka akrabalıklar da var çünkü. "Yüzüklerin Efendisi'nden yaklaşık 15 yıl

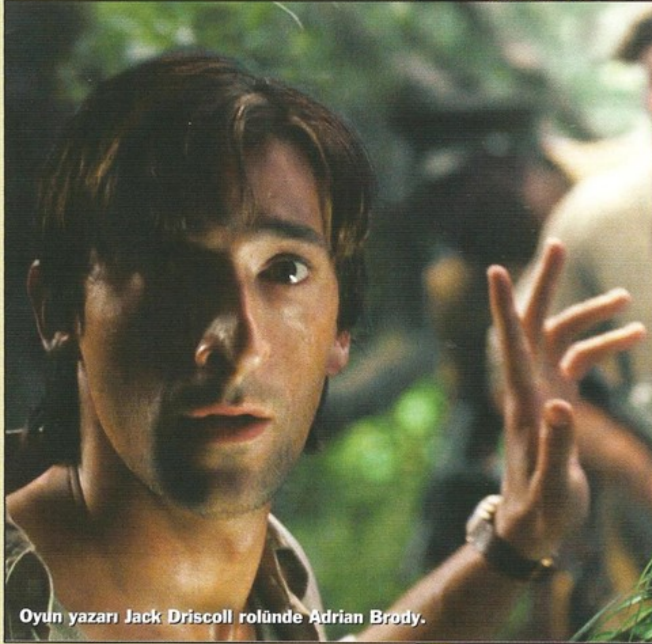
sonra kendi fantastik evrenini yaratmak üzere işe koyulan yazar C.S.Lewis, Tolkien'in yakın arkadaşıymış ve hiç şüphesiz Tolkien'den etkilenmiş. Buna karşılık Tolkien'in eseri ağırlıklı olarak Orta Avrupa mitolojisinin etkisinde şekillenirken "Narnia Günlükleri", İncil'deki hikayeleri temel alıyor ve "Yüzüklerin Efendisi"nden daha genç bir kitleye hitap ediyor. Senaryosunu Ann Peacock'un yazdığı ilk filmin ardından yedi kitaptan oluşan serinin diğer bölümleri de -ilk haberlere göre, Narnia evrenindeki kronolojiye değil kitapların yayınlanma sırasına göre- sinemaya uyarlanacak.

Gösterim tarihi: 13.Ocak.2006

Narnia'yı sonsuz bir kışa mahkum eden Beyaz Cadı (Tilda Swinton).

⇨

Oyun yazarı Jack Driscoll rolünde Adrian Brody.

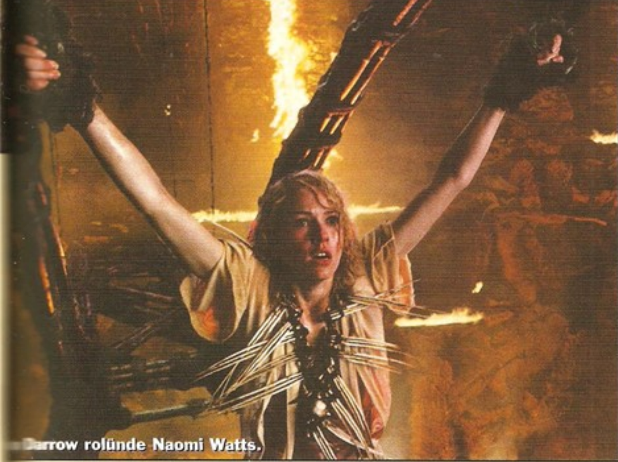

King Kong

Yön: Peter Jackson
Oyn: Naomi Watts, Adrien Brody , Jack Black, Andy Serkis, Jamie Bell, Kyle Chandler, Lobo Chan, Thomas Kretschmann, Evan Parke, Colin Hanks, John Sumner.
Konu: 1930'lu yıllarda, belgeselciler ve araştırmacılardan oluşan bir grup, Kong adındaki dev bir gorille ilgili efsaneyi araştırmak üzere Sumatra yakınlarında bir adaya gelir. Ancak Kong'un efsane değil, muazzam bir ormanın içinde milyonlarca yıl önce yok olmuş olması gereken tarih öncesinden kalma canlılarla birlikte yaşamını sürdüren dev bir goril olduğunu keşfederler. Sonunda ekipteki güzel bir kadına aşık olan Kong'un zaafından yararlanarak onu yakalamayı ve canlı olarak New York'a getirmeyi başarırlar. Niyetleri onu bir şov hayvanı gibi sergilemektir ama çok geçmeden Kong'un gücünü ve aşkını küçümsemekle büyük felaketlere yol açacak korkunç bir hata yaptıklarını anlarlar.
Notlar: Peter Jackson, "Yüzüklerin Efendisi" üçlemesinin hemen arkasından, dokuz yaşındayken perdede izlediği ve sinemaya merak sarmasının başlıca sebeplerinden birisi olarak gördüğü çocukluk kahramanı King Kong'un hikayesini yeniden anlatmak üzere işe koyulmuştu biliyorsunuz. Orijinal filme sadık kalmak istediğini söyleyen Peter Jackson'ın, "Yüzüklerin Efendisi"nde birlikte çalıştığı Fran Walsh ve Philippa Boyens'la birlikte kaleme aldığı senaryo, Merian C. Cooper ve Edgar Wallace'un 1933'teki orijinal versiyon için geliştirdikleri fikri temel alıyor. Peter Jackson'ın 110 milyon dolarlık bir bütçeyle memleketi Yeni Zelanda'da çektiği yeni "King Kong"un en büyük iddiası, yönetmenin uzmanlık alanlarından birisi olan günümüz özel efektleri sayesinde çok daha inandırıcı ve çarpıcı bir atmosferde geçen eğlenceli ve unutulmaz bir yorumla King Kong efsanesinin ölümsüzlüğüne katkıda bulunmak. King Kong'u, perdedeki devasa yaratığın yanında pek çelimsiz duran bir aktörün canlandırdığını bilmek ilginç gerçekten. "Yüzüklerin Efendisi"nde yine özel efektler marifetiyle Gollum'a dönüştürülen Andy Serkis'in yüzü ve hareketleri bu kez de King Kong'un bilgisayarda yaratılan görüntülerine temel oluşturmak üzere kullanıldı.

Gösterim tarihi: **16 Aralık 2005**

Kong, atalarına da huzur vermemiş olan dinozor neslinin korkunç üyelerinden biriyle karşı karşıya.

Darrow rolünde Naomi Watts.

Jack Black, Kong'un peşindeki bir sinemacıyı oynuyor.

Harry Potter ve Ateş Kadehi / Harry Potter and The Goblet of Fire

Yön: Mike Newell
Oyn: Daniel Radcliffe, Rupert Grint, Emma Watson, Rowan Atkinson, Robbie Coltrane, Alan Rickman, Maggie Smith, Gary Oldman, Brendan Gleeson, Frances De La Tour, Roger Lloyd-Pack, Pedja Bjelac, Jeff Rawle, Katie Leung, Michael Gambon.
Konu: Yaz tatilinde Dursley'lerden izin koparmayı başaran Harry, Hogwarts'taki dördüncü yılında onu her zamankinden de büyük zorlukların ve tehlikelerin beklediğinden habersiz, arkadaşlarıyla birlikte Quidditch Dünya Turnuvası'nı izlemeye gider. Okula döndüğünde tek istediği büyücülük standartları içinde olabildiğince normal bir hayat sürmek, büyü yeteneklerini geliştirmek ve arkadaşlarıyla iyi vakit geçirmektir ama ne mümkün! Hogwarts'ın yeni ders yılındaki öğrencilerine en büyük sürprizi, yüz yıl aradan sonra yeniden düzenlenmesine karar verilen Üçbüyücü Turnuvası'dır. Harry, hiç istekli olmadığı ve hiç beklemediği halde üç rakip büyücülük okulu öğrencilerinin katılımıyla gerçekleştirilecek olan bu turnuvada Hogwarts adına yarışmak üzere seçilir. Ancak alnındaki yara izinin ikide bir acıması kötü güçlerin faaliyette olduklarının ve korkunç olayların yaklaşmakta olduğunun habercisidir.
Notlar: Senaryosunu, ilk üç filmin de senaryo yazarı olan Steve Kloves'un yazdığı dördüncü Harry Potter filminin yönetmenliğini serinin tarihinde ilk kez bir İngiliz üstleniyor. İlk iki filmin yönetmeni Chris Columbus ve üçüncü filmin yönetmeni Alfonso Cuaron'un ardından dördüncü Harry Potter filmini yönetmek üzere kariyerinde ilk kez bu kadar büyük bütçeli bir prodüksiyonun başına geçen Mike Newell ("Dört Nikah Bir Cenaze", "Donnie Brasco", "Pushing Tin"), "Ateş Kadehi"ni, "tam anlamıyla bir klasik gerilim filmi" diye tanımlıyor. Harry'nin karşı cinsi keşfetmeye başladığı ve ciddi anlamda ölümle yüz yüze geldiği ilk roman olan "Ateş Kadehi", serinin en sevilen ve aynı

Harry, aşkı ve ölümü tanıyor.

zamanda en uzun romanlarından birisi (734 sayfa). Bu sebeple başlangıçta aynı yıl gösterime girecek iki film olarak düşünülmüştü ama sonra vazgeçildi. Önümüzdeki ay tek parça halinde izleyebileceğimiz filmde, her yeni Harry Potter macerasında olduğu gibi biraz daha ürkütücü bir havaya bürünecek ve hareketlenecek olan küçük büyücülerin dünyasında birçok yeni karakterlerle tanışacağız. Başlıcaları; Karanlık Sanatlara Karşı Savunma Dersi'nin yeni öğretmeni Deligöz Moody (Brendan Gleeson) ve Harry'nin kız arkadaşı Cho Chang (Katie Leung).

Gösterim tarihi: **18 Kasım 2005**

The New World

Yön: Terrence Malick
Oyn: Colin Farrell, Christian Bale, Q'Orianka Kilcher, Christopher Plummer, August Schellenberg, Myrton Running Wolf, David Thewlis.
Konu: Amerika'nın Avrupalılarca keşfedilip Atlantik'in öbür tarafından göç almaya başladığı 17. yüzyılda, Avrupalı göçmenlerle Amerikalı yerlilerin karşı karşıya geldiği ilk yerlerden birisi olan Virginia'da geçen filmde, İngiliz denizci John Smith'le Pocahontas adındaki Kızılderili prensesinin, her ikisini de kendi halklarıyla çatışmaya zorlayan aşk hikayesi anlatıyor.
Notlar: Çok uzun aralıklarla film çeken yönetmen Terrence Malick, 1978 yapımı filmi "Days of Heaven"dan 20 yıl sonra, yedi dalda Oscar'a aday gösterilmesi bir yana bütün zamanların en iyi savaş filmlerinden birisi olarak sinema tarihine geçen "İnce Kırmızı Hat" gibi bir filmle çıkmıştı sinema seyircisinin karşısına. Aradan yedi yıl geçtikten sonra Jack Smith'le Pocahontas'ın efsanevi aşkını konu alan, çok bildik bir hikayeyi yeniden anlatmak üzere kamera arkasına geçen yönetmenin bu klasik hikayeyi nasıl yorumladığı merakla bekleniyor. Senaryosunu Terrence Malick'in yazdığı filmde Jack Smith'i Colin Farrell, Pocahontas'ı Q'Orianka Kilcher, Pocahontas'ın annesiniyse meşhur hikayeyi konu edinen Disney animasyonu "Pocahontas"ta Kızılderili prensesinin animasyonu için model olarak kullanılan oyuncu Irene Bedard canlandırıyor.

Gösterim tarihi: **11 Kasım 2005**

John Carpenter'ın 1980 yapımı filminin yeniden çevriminde Selma Blair ve Tom Wellington rol alıyor.

The Fog

Yön: Rupert Wainwright
Oyn: Tom Welling, Maggie Grace, Selma Blair, DeRay Davis, Rade Serbedzija, Kenneth Welsh, Adrian Hough, Cole Heppell, Jonathan Young, Sara Botsford.
Konu: Bundan tam yüz yıl önce, Kuzey California'nın ıssız bir kasabasında cüzamlı dolu koca bir gemi kayalıklara çarparak batmıştır. Kazanın sebebi aniden ortaya çıkan tuhaf bir sis gibi görünse de asıl sebep, kasaba halkının gemiyi bilerek yanlış yönlendirmiş olmasıdır. Kazada hayatını kaybeden denizciler, yüz yıl sonra intikam almak üzere denizin derinliklerindeki mezarlarından kalkar ve gizlendikleri yoğun sis bulutu içinde yavaş yavaş kasabayı kuşatarak önlerine çıkanı öldürmeye başlarlar.
Notlar: 70'li yılların korku filmleri içinde yeniden çevrimi yapılmayan pek az film kalmış olmalı ama türün hayranlarını en fazla heyecanlandıranlardan birisi de John Carpenter'ın 1980 yapımı filmi "The Fog"un Rupert Wainwright yönetmenliğindeki yeniden çevrimi kuşkusuz. Bunun bir sebebi John Carpenter'ın da yapımcı olarak işin içinde olması. Carpenter'ın birçok karakterin hikayesini aynı anda izleyen filminin aksine yeni film, üç karakterin hikayesi üzerinde yoğunlaşıyor. "Stigmata"nın yönetmeni olarak tanıdığımız İngiliz yönetmen Rupert Wainwright, günümüz efekt teknolojisinin sağladığı imkanlar sayesinde kasabanın üzerine çöreklenen sisi, Carpenter'ın zamanında hayal bile edemeyeceği biçimde kullanmış. Yönetmen, 13 yaş sınırı almış bir filme göre olabildiğince kanlı sahnelerle karşılaşacağımızı söylüyor.

Gösterim tarihi: **20 Ocak 2006**

⇨

Chicken Little

Yön: Mark Dindal
Seslendirenler: Zach Braff, John Cusack, Katty Finneran, Steve Zahn.
Konu: Klasik bir masalın serbest uyarlaması olan yeni Disney animasyonunda olaylar, ağaçtan düşen bir meşe palamudunu kıyamet günü başlarına yıkılacak göğün bir parçası zannederek ortalığı velveleye veren küçük civcivin hikayesini anlatan söz konusu masalın bittiği yerden başlıyor. Küçük civciv tam kaybettiği itibarını yeniden kazanmaya başlamışken gök gerçekten de yarılır ve bir parçası kafasına düşer! Bir kez daha paniğe neden olmayı göze alamaz. Zaten muhtemelen kimse ona inanmayacaktır. O yüzden korkunç gerçeği sadece en yakın arkadaşlarıyla paylaşır ve onlarla birlikte dünyayı kurtarmanın yollarını aramaya başlar.
Notlar: Son yıllarda üç boyutlu animasyon konusunda rakibi Pixar'ın gerisine düşen Disney, yeni projesi "Chicken Little" ile arayı kapatmayı umuyor olmalı. Aslında Disney bu masalı ikinci kez perdeye taşıyor. Aynı adı taşıyan 1943 tarihli ilk film, II. Dünya Savaşı sırasında Amerikan halkını Amerikan karşıtı propagandalara inanmaları konusunda uyarmak üzere tasarlanmış sekiz dakikalık kısa bir animasyonmuş. Yönetmenliğini, daha önce bir başka Disney yapımı olan "The Emperor's New Groove"u (2000) çeken Mark Dindal'ın üstlendiği yeni film, şimdilik bu yılın en dikkat çekici animasyonlarından birisi gibi görünüyor.

Gösterim tarihi: **9 Aralık 2005**

Just Like Heaven

Yön: Mark Waters
Oyn: Reese Witherspoon, Mark Ruffalo, Donal Logue, Dina Waters, Ben Shenkman, Jon Heder, Ivana Milicevic, Rosalind Chao, Chris Pflueger, Kerris Dorsey, Alyssa Shafer.
Konu: San Francisco'daki eski bir apartman dairesinde oturan David, yaşadığı evin kendisine ait olduğunu iddia eden genç ve güzel bir kadının ani ziyareti üzerine şaşırır. Ortada büyük bir yanlışlık olduğu bellidir. Ancak Elizabeth aniden kaybolur ve sonra beklenmedik anlarda evin içinde belirmeye devam eder. Sonunda Elizabeth'in ruhlar aleminden geldiği anlaşılır. Duruma alışmaya başlayan David, Elizabeth'i maddi dünyaya geçmesi için ikna etmeye çalışır. Ancak Elizabeth garip bir şekilde canlı olduğuna inanmaktadır ve halinden gayet memnundur. Genç kadının durumuyla ilgili gerçeği birlikte araştırmaya başlarlar ve bu arada birbirlerine aşık olurlar. Tek sorun birlikte bir gelecek planlayabilmek için fazla zamanlarının kalmamış olmasıdır.
Notlar: "Freaky Friday" ve "Mean Girls"ün yönetmeni Mark Waters'tan bir romantik komedi. Marc Levy'nin "If Only It Were True" adlı kitabından uyarlanan "Just Like Heaven", yurtdışında en çok başrol oyuncuları, Reese Witherspoon ve Mark Ruffalo'nun performanslarıyla övgü aldı.

Reese Witherspoon, ruhlar aleminden maddi dünyayı ziyarete geliyor...

Gösterim tarihi: **18.Kasım.2005**

Laura Linney ve Campbell Scott mahkeme salonunda karşı karşıya geliyorlar.

Emily Rose rolünde Jennifer Carpenter.

Exorcism of Emily Rose

Yön: Scott Derrickson
Oyn: Laura Linney, Tom Wilkinson, Jennifer Carpenter, Campbell Scott, Colm Feore, Joshua Close, Kenneth Welsh.
Konu: Emily Rose üniversiteye başladığı ilk yılda rahatsızlanır ve sara teşhisi koyularak tedavi edilmesine rağmen iyileşemez. Daha sonra sara hastalığına ek olarak ruhsal bozukluk teşhisi de konulan genç kızın hastalığı dayanılmaz bir hal aldığında Emily, aile dostları Papaz Moore'a sığınır. Tüm ailenin ve Emily'nin de onayını alan Papaz Moore onun için bir şeytan çıkarma ayini düzenler. Ancak Emily bu ayin sırasında hayatını kaybeder ve Papaz Moore ihmal sonucunda ölüme sebebiyet vermekten tutuklanır. Papaz Moore'un avukatıyla (Laura Linney) savcının (Campbell Scott) karşı karşıya geldiği mahkeme sırasında, bizler de geri dönüşlerle Emily'nin geçmişte yaşadıklarına tanık oluruz.
Notlar: Genç bir kızın bir şeytan çıkarma ayini sırasında hayatını kaybetmesi üzerine cinayetle suçlanan bir papazın gerçek hikayesinden uyarlanan film ABD'de gösterime girdiği ilk hafta sonu (9 Eylül) 30.2 milyon dolar hasılat yaparak box office listesinde zirveye oturdu. Eleştirmenler, sinemaya bir korku filmi değil bir mahkeme salonu draması izlemek üzere gidersek pek fazla hayal kırıklığına uğramamış olacağımızı söylüyorlar. Bununla birlikte oyunculuklar bir hayli başarılı bulunuyor. Filmin ele aldığı temel meselelerden birisi, inançla ilgili bir konunun pozitif bilimlere dayanan bir yargı kurumunda tartışılmasındaki çelişki.

Gösterim tarihi: **2 Aralık 2005**

Jennifer Aniston ve Kevin Costner, esnek bir "The Graduate" uyarlamasında birlikte rol aldılar.

Rumor Has It

Yön: Rob Reiner
Oyn: Jennifer Aniston, Mark Ruffalo, Kevin Costner, Shirley MacLaine.
Konu: Evlenmeden önce kafasını kurcalayan bir aile sırrını çözmek üzere eve dönen genç bir kadın, Charles Webb'in yazdığı, Mike Nichols'ın sinemaya uyarladığı ünlü roman "The Graduate"in kendi ailesinden yola çıkılarak yazılmış olduğundan ve hatta kendisinin de romanda anlatılan aşkın bir ürünü olduğundan şüphelenmeye başlar.
Notlar: "The Graduate"in hayli esnek bir yorumu gibi görünen bu romantik komedi, aslen, "Ocean's Eleven" ve "Matchstick Men" filmlerinin senaryo yazarı Ted Griffin'e ait bir proje. Senaryosunu o yazmıştı ve son ana kadar da onun ilk yönetmenlik denemesi olacak sanıyorduk ancak çekimlerin 10'uncu gününde stüdyo Ted Griffin'le yollarını ayırdı ve onun yerine Rob Reiner'la anlaştı. Reiner'ın birkaç oyuncu değişikliği yaptığı ve Griffin'in çektiği bölümleri kullanmadığı söyleniyor.

Gösterim tarihi: **6.Ocak.2006**

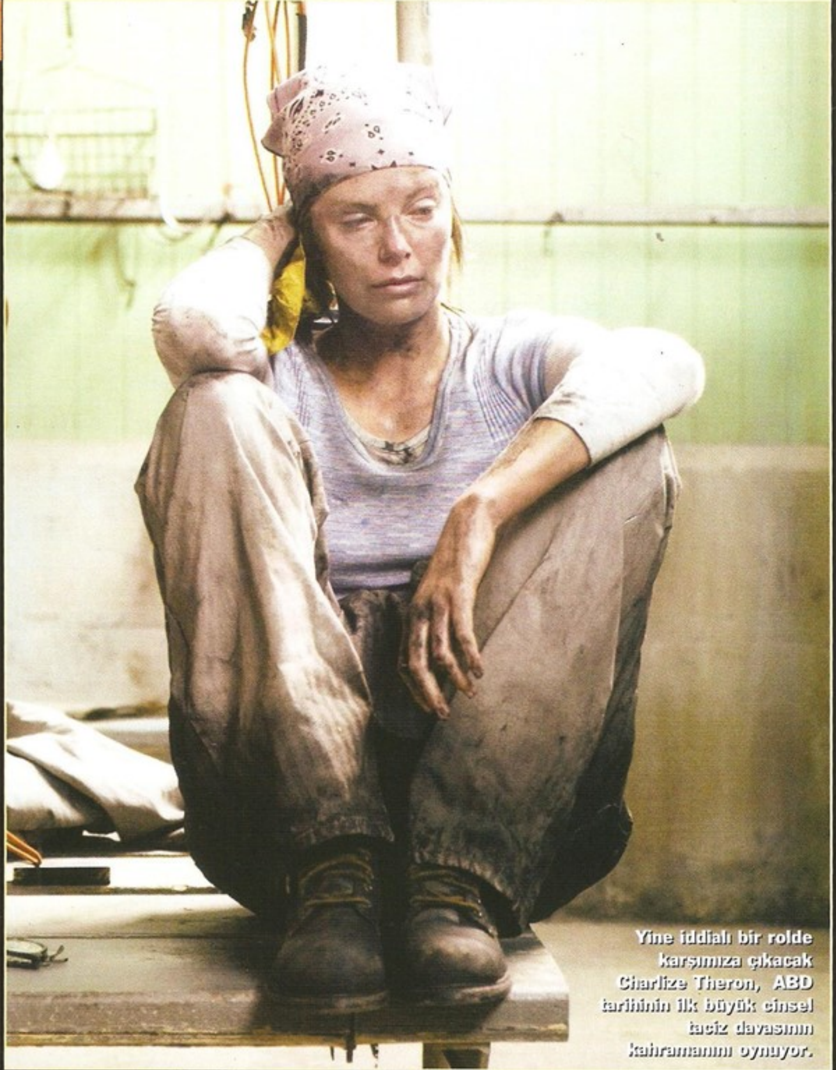

Shirley MacLaine'i en son "Tatlı Cadı"da izlemiştik.

North Country

Yön: Niki Caro
Oyn: Charlize Theron, Frances McDormand, Sean Bean, Richard Jenkins, Jeremy Renner, Michelle Monaghan, Woody Harrelson, Sissy Spacek.
Konu: Başarısız evliliğini bitirdikten sonra iki çocuğuyla tek başına kalan Josey Aimes, Kuzey Minnesota'daki kasabasına geri döner ve iş aramaya başlar. Tek çaresi, o bölgedeki yegane iş alanı olan demir madenlerinde çalışmaktır ancak madenlerdeki iş, kasaba halkını zor geçindirmektedir ve erkeklerin iş için bir kadınla rekabet etmeye hiç niyetleri yoktur. Dolayısıyla Josey'ye hiç de dostça davranmazlar. Erkeklerden gördüğü kötü muameleye karşı baş kaldıran bu kadının mücadelesi giderek daha geniş bir kitleyi etkisine alarak kendisinin bile hayal etmediği noktalara varır ve sonunda Amerika'nın ilk toplu cinsel taciz davasına dönüşür.
Notlar: 2003'te birçok festivalde gösterilen ve gittiği her yerde çok iyi tepkiler alan önceki filmi "The Whale Rider"da erkek işi olarak görülen bir mesleği öğrenmeye kalkışan 12 yaşındaki bir kızın hikayesini anlatan Yeni Zelandalı yönetmen Niki Caro, bu kez de erkek egemen bir toplumda kadın hakları için mücadele veren bir kadın kahramanın gerçek yaşamdan alınmış hikayesini anlatıyor. Film, A.B.D'deki ilk büyük cinsel taciz davasını perdeye getiriyor aslında. Filmin kadın kahramanı Josey Aimes'i "Monster"daki performansıyla Oscar kazanan Charlize Theron oynuyor, Frances McDormand'ı ise Josey'nin madende çalışan arkadaşlarından biri rolünde izleyeceğiz.

Gösterim tarihi: **17 Şubat 2006**

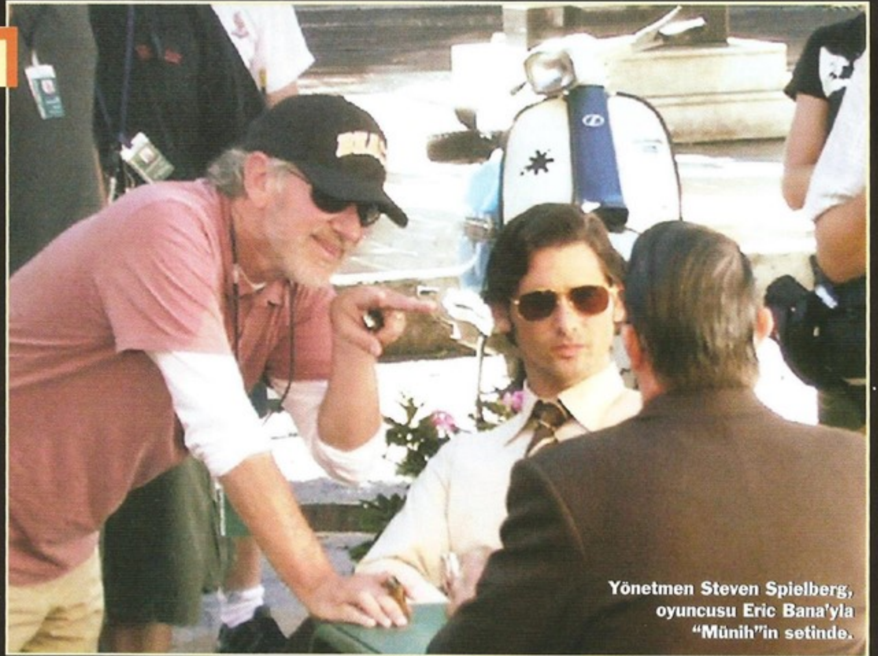

Yine iddialı bir rolde karşımıza çıkacak Charlize Theron, ABD tarihinin ilk büyük cinsel taciz davasının kahramanını oynuyor.

Munich

Yön: Steven Spielberg
Oyn: Eric Bana, Daniel Craig, Ciaran Hinds, Geoffrey Rush
Konu: 1972 Münih Olimpiyatları'nda İsrailli 11 yarışmacının öldürülmesi olayını konu alan film, katliamdan sorumlu oldukları öne sürülen Filistinli teröristleri yakalayıp öldürmekle görevlendirilen İsrail gizli servis ajanlarından oluşan ekibin hikayesi üzerinde yoğunlaşıyor.
Notlar: Geçtiğimiz Temmuz ayında Amerika'da başlayan çekimleri Macaristan, Polonya ve Malta'da sürdürülen film, bu yılın en ilgi çekici projelerinden birisi şüphesiz. Şimdiden Oscar'ın en iddialı adaylarından biri olarak görülen filmde Eric Bana, Filistinli teröristlerin peşine düşen ekibin liderini oynuyor. Geoffrey Rush ve Daniel Craig de aynı ekipteki gizli servis ajanlarını canlandırıyorlar. Spielberg'in basına yaptığı bir açıklamada söyledikleri, Amerika'nın dış politikasıyla ilgili eleştirel bir yaklaşımın ipuçlarını veriyor. Yönetmen, "Kara Eylül'ün (saldırıyı düzenleyen terör örgütü) Münih'teki saldırısı ve İsrail'in bu saldırıya verdiği karşılık, Orta Doğu'nun modern tarihinde çok önemli bir dönüm noktasıdır" diyor ve şöyle devam ediyor. "Bu adamların, üstlendikleri görevi başarıyla sonuçlandırmak konusundaki sarsılmaz kararlılıkları yüzünden yavaş yavaş yaptıklarından endişe verici şüpheler duymaya başladıkları bir noktaya sürüklendiklerini gördüğümüzde bugün kendimizi içinde bulduğumuz bu trajik savunma durumuyla ilgili önemli dersler çıkarabileceğimizi düşünüyorum.

Yönetmen Steven Spielberg, oyuncusu Eric Bana'yla "Münih"in setinde.

Gösterim Tarihi: **27 Ocak 2006**

Casanova

Casanova rolünde Heath Ledger'ı, Francesca rolünde Sienna Miller'ı izleyeceğiz.

Yön: Lasse Hallström
Oyn: Heath Ledger, Sienna Miller, Jeremy Irons, Oliver Platt, Lena Olin.
Konu: Efsanevi çapkın Kazanova hayallerindeki kadınla karşılaştığını düşündüğü bir anda hiç beklemediği bir şey olur; Venedikli güzel Francesca onu reddeder. Hiçbir kadının kendisine karşı koyamayacağını düşünen ünlü romantik, ilk şokun etkisini atlatır atlatmaz Francesca'nın peşine düşer ve onu baştan çıkarabilmek için bütün numaralarını sergilemeye girişir. Ancak bu kez, yalnızca hayatını ve itibarını değil gerçek aşkı yakalamak yolundaki tek şansını da tehlikeye atan büyük bir riske girdiğinin farkında değildir.
Notlar: Lasse Hallström'den bu sezon gösterime girecek bir romantik komedi daha. Cazanova'yı bu yıl ardı ardına beş filmde rol alarak önemli bir çıkış yapan ("Candy", "Lords of Dogtown", "The Brothers Grimm" ve "Brokeback Mountain") Avustralyalı aktör Heath Ledger, gönlünü kaptırdığı güzel Francesca'yı Sienna Miller'ın oynadığı filmde Jeremy Irons'ı bir detektif gibi ünlü çapkını izleyip hatasını kollayan piskopos, Lena Olin'i Cazanova'nın düzmece evliliğindeki kayınvalidesi, Oliver Platt'ı ise Francesca'nın nişanlısı Papprizzio rolünde izleyeceğiz.

Gösterim tarihi: **17.Şubat.2006**

Chris Van Allsburg'un "Jumanji"nin devamı niteliğindeki romanı "Zathura"dan uyarlanan filmde Tim Robbins rol alıyor.

Zathura

Yön: Jon Favreau
Oyn: Josh Hutcherson, Jonah Bobo, Kristen Stewart, Dax Shepard, Tim Robbins.
Konu: Durmadan birbiriyle kavga eden iki küçük kardeş, evlerinin bodrum katında buldukları esrarengiz bir oyunu oynarken kendilerini uzayın derin karanlıklarında, soluk kesici bir maceranın içinde bulurlar. Zor durumda kalmış bir astronotun da eşlik ettiği bu olağanüstü yolculukta meteor yağmurlarına, korkunç uzay yaratıklarına, devreleri karışmış çılgın bir robota ve galaksiler arası savaşlara rağmen hayata kalmaya çalışırlar ama asıl büyük tehlike, oyunu tamamlayıp Zathura denilen gezegene ulaşamamaları halinde sonsuza dek uzay boşluğunda kalacak olmalarıdır.
Notlar: Yönetmenliğini Joe Johnston'ın yaptığı, başrolünde Robin Williams'ın oynadığı 1995 yapımı "Jumanji", ünlü çocuk kitapları yazarı Chris Van Allsburg'ün aynı adlı romanından uyarlanmış, fantastik bir komedi macera filmiydi. "Zathura" ise aynı yazarın "Jumanji"nin devamı niteliğindeki kitabından uyarlandı. Dolayısıyla "Jumanji"nin devam filmi olarak görülmesi çok yanlış olmaz. Ancak stüdyo, tamamen farklı bir kadro ve başka bir yönetmenle hayata geçirilen filmi bir devam filmi olarak değil "Jumanji"den bağımsız bir film olarak pazarlıyor. "Elf" ile büyük bir gişe başarısı yakalayan yönetmen Jon Favreau'nun "Zathura" ile bir kez daha çocuk izleyicilerin gönlünü fethetmesi bekleniyor.

Gösterim tarihi: **30.Aralık.2005**

Last Holiday

Uzun zamandır Hollywood'da faaliyet gösteren Hong Kong'lu yönetmen Wayne Wang'den başrolünde hip-hop yıldızı Queen Latifah'nın oynadığı bir komedi macera. Filmde Cynthia LeBlanc, Elton LeBlanc ve Gerard Depardieu ile birlikte rol alan Queen Latifah, ölümcül bir hastalığa yakalandığını öğrendikten sonra son günlerinin tadını çıkarmak için Avrupa turuna çıkmaya karar veren bir kadını oynuyor.

Queen Latifah ve Gerard Depardieu.

Gösterim tarihi: **30.Aralık.2005**

Memoirs of A Geisha

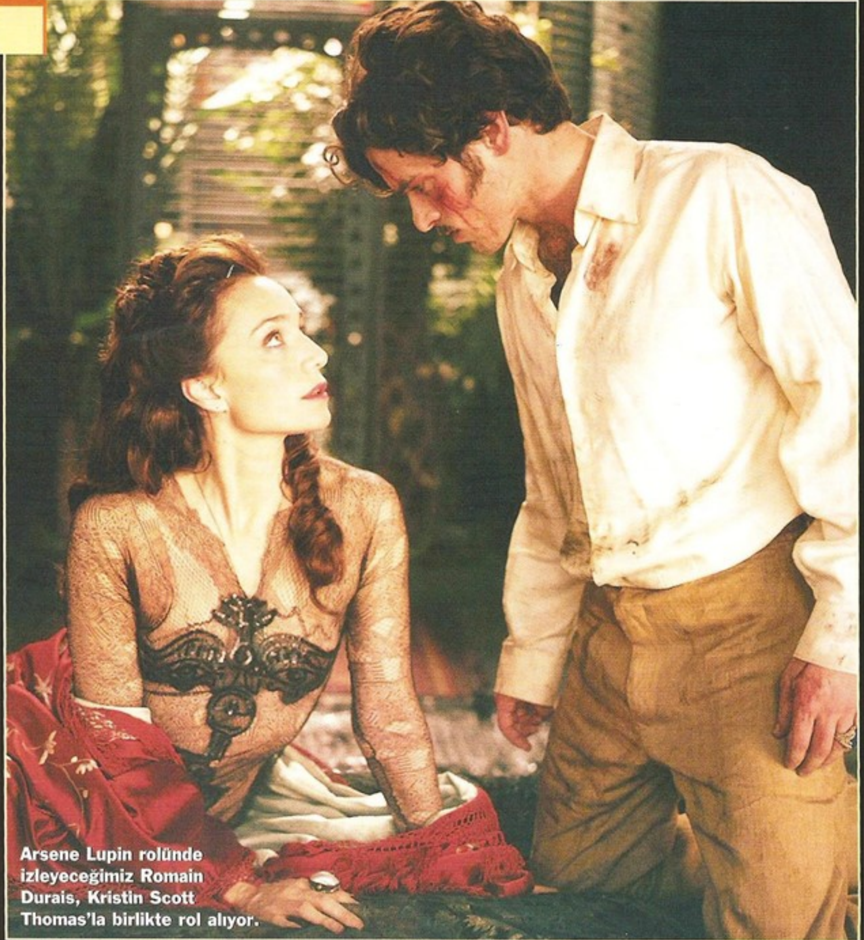
Yön: Rob Marshall
Oyn: Ziyi Zhang, Ken Watanabe, Kôji Yakusho, Michelle Yeoh, Kaori Momoi, Youki Kudoh, Li Gong, Kenneth Tsang.
Konu: 30'lu yıllarda Japonya'da geçen film, 9 yaşındayken geyşa olarak yetiştirilmek üzere bir geneleve satılan yoksul bir ailenin kızı Nitta Sayuri'nin yaşam öyküsünü anlatıyor.
Notlar: Steven Spielberg'in uzun müddet üzerinde çalıştığı bir projeydi "Memoirs of A Geisha" ama sonra Spielberg, "A.I" ile "Minority Report" projelerini hayata geçirmeyi tercih ederek, halen yapım ekibinde olduğu projenin yönetmenliğini bir başkasına bırakmaya karar verdi. Bunun üzerine Spike Jonze, Brett Ratner ve Kimberley Peirce gibi yönetmenlerin adı geçti ancak sonunda stüdyo, "Chicago"nun yönetmeni Rob Marshall'la anlaştı. 85 milyon dolar civarında bir bütçeyle, bir bölümü Japonya'da bir bölümü de California'da, romanın geçtiği yer olan 1930'ların Gion bölgesinin canlandırıldığı büyük setlerde çekilen film, şimdiden önümüzdeki yılın Oscar'larında iddialı görülüyor. Nitta Sayuri'yi, "Kaplan ve Ejderha"da, "Kahraman"da ve en son da "2046"da izlediğimiz güzel oyuncu Ziyi Zhang oynuyor. Nitta'nın geyşa evindeki gördüğü kötü muameleden sorumlu baş geyşa Hatsumomo rolündeyse, yine en son "2046"da izlediğimiz Gong Li var. Kuzey Amerika'da 9 Aralık'ta gösterime girecek olan filmi biz biraz daha geç izleme fırsatı bulacağız.

Gösterim tarihi: **24 Şubat 2006**

Arsene Lupin

Yön: Jean-Paul Salome
Oyn: Romain Duris, Kristin Scott Thomas, Pascal Greggory, Eva Green, Robin Renucci.
Konu: Ailenin Normandiya'daki görkemli evindeki kır evinde can sıkıntısı çeken Arsene Lupin'in babası, oğlundan bir zamanlar Fransa Kraliçesi Marie Antoinette'in de takmış olduğu çok özel bir gerdanlığı kendisi için çalmasını ister. Efsanevi mücevher hırsızı Lupin, görevi tamamlayıp gerdanlığı babasına gönderdiği gece uykuya dalar ve sabah uyandığında babasının ölüm haberini alır. Bunun üzerine farklı bir kimliğe bürünürek doğduğu şehre döner ve babasının ölümünün ardındaki sırrı çözmek üzere işe koyulur.
Notlar: Maurice Leblanc'ın ünlü edebiyat kahramanı Arsene Lupin'in görkemli yaşam öyküsü bir kez daha beyazperdede. Jean-Paul Salome'un çektiği 2004 yapımı film, en fazla hikayenin geçtiği dönemi başarıyla yansıtan özenli prodüksiyon ve kostüm tasarımıyla takdir topluyor. Arsene Lupin rolünde Fransız aktör Romain Duris'i izleyeceğimiz film, bizde biraz gecikmeli olarak gösterime giriyor.

Gösterim tarihi: **23 Aralık 2006**

Arsene Lupin rolünde izleyeceğimiz Romain Durais, Kristin Scott Thomas'la birlikte rol alıyor.

Jarhead

Yön: Sam Mendes
Oyn: Jake Gyllenhaal, Jamie Foxx, Peter Sarsgaard, Chris Cooper, Lucas Black, Brian Geraghty, Travis Aaron, Laz Alonso, Evan Jones, Peter Gail.
Konu: Deniz Kuvvetleri'ne katılarak keskin nişancı olarak yetiştirilen genç bir asker, kendisini memleketinden çok uzak topraklarda, kan, kum, petrol, ateş ve ölüm kaynayan bir cehennemde, yani Körfez Savaşı'nda bulur.
Notlar: "Kavanozkafa" anlamına gelen "Jarhead", Körfez Savaşı'na katılan askerlerin, o sıralar moda olan bir saç tıraşından esinlenerek kendilerine taktıkları bir lakap. Anthony Swofford'ın Körfez Savaşı anılarını topladığı çok satan kitabından uyarlanan filmin senaryosunu "Apollo 13"ün yazarı William Broyles yazmış. Vietnam'da savaşmış eski bir deniz piyadesi olan Broyles kendi deneyimlerinden de faydalanmış kuşkusuz. "Amerikan Güzeli"nin yönetmeni Sam Mendes'ten, "Three Kings" ile "Full Metal Jacket" karışımı muhalif bir savaş yorumu bekleniyor. Bunun Akademi Üyeleri'ni pek memnun etmeyeceği malum. Buna rağmen birçok sinema yazarı "Jarhead"i bu yılki Oscar'larda iddialı görüyor. Variety'ye bir açıklamada bulunan yönetmen, şöyle diyor: "Kara mizah, dürüstlük, öfke, şiirsellik, yüzeysellik ve kavanoz kafaların maço kültüründen bir karışım, hepsinin birarada olduğu bir film. 'Three Kings' dışında üzerinde durulmamış ancak bugün Orta Doğu'da olanlarla son derece yakından alakalı bir savaş bu."

Gösterim tarihi: **6.Ocak.2006**

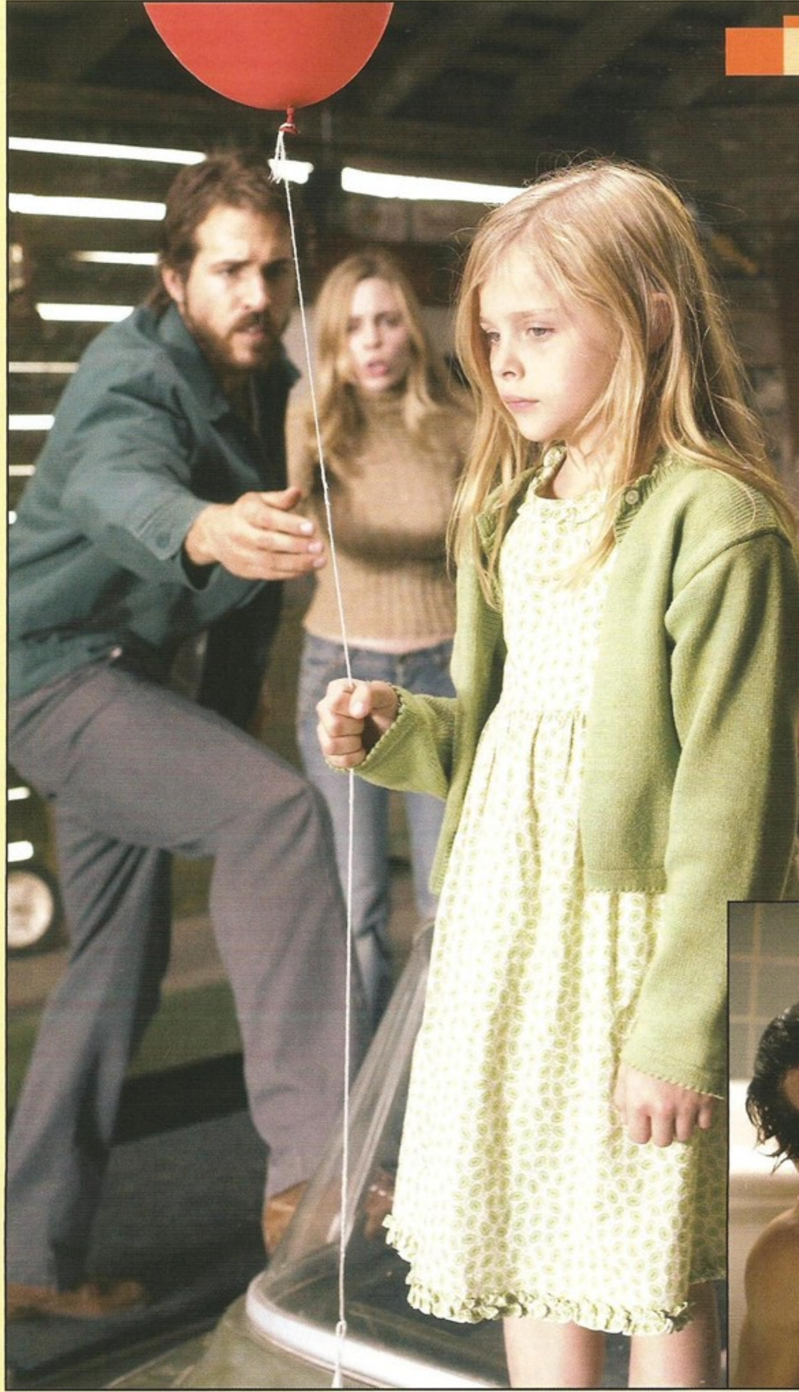
An Unfinished Life

Yön: Lasse Hallström
Oyn: Robert Redford, Jennifer Lopez, Morgan Freeman, Josh Lucas, Damian Lewis, Camryn Manheim, Becca Gardner.
Konu: Kocası (Damian Lewis) tarafından taciz edilen, zor durumda kalmış, yoksul bir anne (Jennifer Lopez), tek çareyi kızıyla birlikte uzak bir çiftlik evinde yaşayan eski kayınpederinin (Robert Redford) yanına sığınmakta bulur. Ancak kayınpederiyle aralarında geçmişten gelen çok ciddi sorunlar vardır.
Notlar: 2000 yılında geliştirilmeye başlamış bir film projesi olan "An Unfinished Life'ın yönetmenliğine önce Mark Rydell, ardından Walter Salles, sonra da Robert Altman düşünülmüş ama sonunda yönetmenliği "The Cider House Rules", "Chocolat" ve "What's Eating Gilbert Grape?" gibi filmleriyle tanıdığımız yönetmen Lasse Hallström üstlenmişti. Dağılmış bir ailenin dokunaklı hikayesini anlatan film, Kuzey Amerika'da geçtiğimiz Eylül ayında gösterime girdi ve özellikle Robert Redford ile Morgan Freeman gibi iki büyük aktörü bir araya getirmesi bakımından ilgiye değer bulundu. Bu arada "An Unfinished Life"ın, Jennifer Lopez"in Miramax'la yaptığı üç filmlik bir anlaşma çerçevesinde rol aldığı ikinci film olduğunu da söyleyelim. İlki "Jersey Girl", sonuncusu "Shall We Dance?"ti.

Gösterim tarihi: **11.Kasım.2005**

The Amityville Horror

Yön: Andrew Douglas
Oyn: Jimmy Bennett, Ryan Reynolds, Melissa George, Rachel Nichols, Chloe Grace Moretz, Philip Baker Hall.
Konu: Yeni bir başlangıç yapmak isteyen George ve Kathy Lutz çifti, Amityville'de tıpkı hayallerindeki benzeyen mükemmel bir ev bulur ve üç çocuklarıyla birlikte hemen eve yerleşirler. Ne birkaç yıl önce bu evde işlenen cinayetlerden ne de cinayetlere sebep olduğu sanılan doğaüstü varlıklardan haberleri yoktur elbette ancak çok geçmeden evin içinde yalnız olmadıklarını, tuhaf ve kötü bir şeyler döndüğünü fark ederler. Korku dolu uykusuz geceler böyle başlar.
Notlar: Bu sezon izleyeceğimiz ilk korku filmlerinden biri. ABD'de, "Amityville Dehşeti" olarak bilinen, polis kayıtlarına geçmiş gerçek bir olaydan yola çıkarak çekilen, Michael Bay imzalı, 1979 yapımı kült korku filminin yeniden çevrimi. Senaryosunu "Makinist"in yazarı Scott Kosar yazmış. Kuzey Amerika'da geçtiğimiz Mayıs gösterime giren film, pek olumlu eleştiriler almadı ama seyirciden büyük ilgi gördü.

Gösterim tarihi: **4 Kasım 2005**

All The King's Men

Yön: Steven Zaillian
Oyn: Sean Penn, Jude Law, Kate Winslet, Mark Ruffalo, Anthony Hopkins, Patricia Clarkson, James Gandolfini, Kathy Baker, Paul Ben-Victor.
Konu: Bir zamanlar idealist bir politikacıyken zamanla yozlaşmış sistemin bir parçası haline gelen popüler bir politikacının hikayesi.
Notlar: Robert Penn Warren'ın, Louisianalı senator Huey P. Long'un yaşamından esinlenerek yazdığı romanından uyarlanan 1949 yapımı bir sinema klasiği olan üç Oscarlı "All The King's Men" filminin yeniden çevrimi. Politikacı Willie Stark'ı Sean Penn, peşindeki gazeteciyi ise Jude Law oynuyor. Yıldızlarla dolu bir kadroyu biraraya getiren filmin yönetmeni, "Interpreter" ve "Schindler'in Listesi" filmlerinin yazarı, "A Civil Action" ve "Searching For Bobby Fisher" filmlerinin yönetmeni Steven Zaillian. Louisiana'da çekilen filmin başrol oyuncusu Penn, "Willie Stark'ın döneminden çıkarılacak dersler ışığında günümüze bakmak ilginç olacak" diyor.

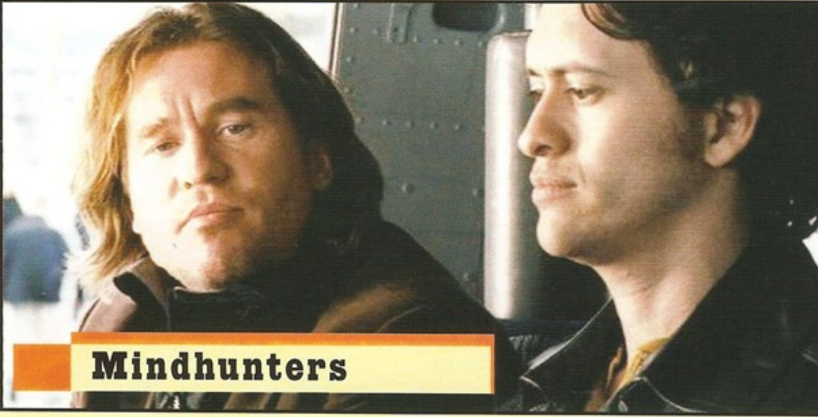
Gösterim tarihi: **10 Şubat 2006**

A Sound of Thunder

Zamanda yolculuğun mümkün hale geldiği yakın bir gelecekte, müşterilerini tarih öncesinde dinozor avına çıkaran bir şirketin geçmişe düzenlediği seferlerden birisinde işler ters gider. Müşterilerden birisinin zamanda yolculuğun en önemli kurallarından birisini çiğneyerek yanlışlıkla bir kelebeği öldürmesi üzerine zincirleme bir reaksiyon gerçekleşir ve tarihin seyri korkunç bir şekilde değişir. İnsanlığın kaderi, geri dönülüp o kelebeğin yerine koyulmasına bağlıdır. Başrollerinde Edward Burns, Catherine McCormack ve Ben Kingsley'yi izleyeceğimiz, uzun zamandır ertelenen, Peter Hyams yönetmenliğindeki bu Ray Bradbury uyarlaması Kuzey Amerika'da geçtiğimiz ay gösterime girdi ve doğrusu pek iyi eleştiriler almadı.

Gösterim tarihi: **9 Aralık 2005**

Mindhunters

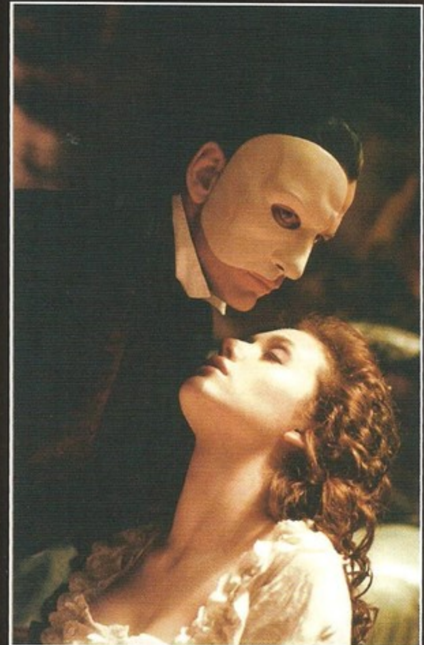
FBI, seri cinayetler konusunda uzmanlaşan Mindhunters adını verdiği ekibi için uzak bir adada bir psikolojik eğitim programı düzenlemiştir. Yedi genç ajandan oluşan grupta bir seri katil bulunduğu ve diğer ajanları ortadan kaldırmayı planladığı anlaşılınca ortalık karışır. Sağ kalanlar, çok geç olmadan aralarındaki katili bulmak zorundadır. "A Sound of Thunder"ı çekmekten son anda vazgeçerek bu projenin yönetmenliğini üstlenen Renny Harlin'in, Agatha Christie tarzı bir psikolojik gerilimle aksiyonu buluşturan filminde Val Kilmer'ın yanısıra L.L. Cool J., Christian Slater, Eion Bailey, Clifton Collins ve Johnny Lee Miller'ı izleyeceğiz. Çeşitli sebeplerle gösterimi uzun süre ertelenen film, hayli eski bir proje aslında. Kuzey Amerika'da Mayıs.2004'te gösterime girdi ve pek iyi eleştiriler almadı ancak yine de türü sevenlere tavsiye ediliyor.

Gösterim tarihi: **4 Kasım 2005**

Andrew Lloyd Webber's The Phantom of the Opera

Andrew Lloyd Webber'in, Gaston Leroux'un romanından uyarladığı ünlü Broadway müzikali, bugüne kadar defalarca sinemaya uyarlandı. Yapımcılığını müzikalin yaratıcısı Webber'in üstlendiği bu yeni versiyonun yönetmeni Joel Schumacher. Senaryosunu Andrew Lloyd Webber'le Schumacher'in birlikte yazdıkları filmde, operadaki hayaleti Gerard Butler, aşık olduğu sopranoyu Emmy Rossum canlandırıyor. Diğer rollerde Alan Cumming, Minnie Driver ve Patrick Wilson'ı izleyeceğiz. Orijinal eseri, 60 milyon dolarlık görkemli bir prodüksiyonla perdeye taşıyan 2004 yapımı müzikal, yurtdışında aldığı eleştirilere bakılırsa şık görüntüleriyle göz dolduran bir hayli sadık bir uyarlama ancak orijinalinin içerdiği romantizmden, gizem duygusundan ve gerilimden yoksun bulunuyor.

Gösterim tarihi: **11 Kasım 2005**

Saw II

Geçtiğimiz yıl gösterime giren "Saw"un sürpriz gişe başarısı üzerine aradan bir yıl bile geçmeden çekilen devam filminde kurbanları için hazırladığı korkunç tuzaklarıyla meşhur ünlü seri katil geri dönüyor. Üstelik bu kez canlarını kurtarabilmek için zekalarını kullanmaktan başka çareleri olmayan sekiz kişilik kalabalık bir grubu ağına düşürmüş durumda. Yönetmenliğini Darren Lynn Bousman'ın yaptığı filmin kadrosunda ilk filmden hatırlayacağınız Tobin Bell, Shawnee Smith ve Dina Meyer'in yanısıra kadroya yeni katılan Donnie Wahlberg, Glenn Plummer ve Emmanuelle Vaugier var.

Gösterim tarihi: **9 Aralık 2005**

Her sonbahar gelişinde...

İstanbul Kültür Sanat Vakfı tarafından bu yıl dördüncüsü düzenlenen Filmekimi, 30 Eylül - 6 Ekim tarihleri arasında Emek Sineması'nda İstanbullu sinemaseverlere 19 filmlik seçkin bir program sunuyor.

"Milyonlar"

Bu sene 4.sü düzenlenen Filmekimi, dopdolu bir içerikle İstanbullu sinemaseverlerin karşısına çıkıyor. 30 Eylül - 6 Ekim tarihleri arasında Emek Sineması'nda toplam 19 film gösteriliyor. Filmekimi'nin programında 2005'in en çok ses getiren filmleri, Türkiye'de vizyona girecek ve merakla beklenen filmlerin ilk gösterimleri, Berlin ve Cannes gibi önemli film festivallerinde gösterilen yeni yapımlardan seçmeler ve ödüllü filmler yer alıyor.
Filmekimi gösterim saatleri 11:00, 13:30, 16:00, 19:00 ve 21:30. Filmekimi'nde hafta içi gündüz seanslarının bilet ücreti herkes için 2,50 YTL olacak. 21.30 seanslarında yapılacak galalar 12 YTL'den, bunların dışında kalan biletlerse tam 10.50 YTL, indirimli 7.50 YTL'den satılacak.

Manderlay
2005 Cannes Film Festivali'nde Altın Palmiye'ye aday gösterilen bu film, Lars von Trier'in ABD'nin ahlâki ve tarihi temellerini inceleyen, "Dogville" ile başlayıp Washington ile sonlanacak olan "ABD - Fırsatlar Ülkesi" üçlemesinin ikinci bölümü. Grace ve babası, yerleşecek uygun bir yer bulmak üzere Dogville kasabasından güneye doğru son bir ümitle yola çıkar ve Alabama eyaletinde, Manderlay adında bir çiftlik köyünde dururlar. Grace, kapısı zincirli bu köyün içinde, kölelik kaldırılmamış gibi yaşayan beyaz sahipler ve zenci kölelerle karşılaşır. Babası, başkalarının işine karışmamasını tavsiye etse de Grace, bu kasabayı özgürleştirmeye ve ilk hasatlarına kadar burada kalmaya karar verir.
Bugüne kadar çektiği her filmle Cannes Film Festivali'nde Altın Palmiye için yarışan Lars von Trier, filminde sinema ve tiyatroyu karıştırarak her şeyi bir adım daha çılgınlığa yaklaştırıyor. Kahramanı Grace ise bu kez köleliğin hâlâ hüküm sürdüğü bir köyü özgürleştirmek için çabalıyor. Nicole Kidman yerine Grace rolünde Bryce Dallas Howard'ı izliyoruz.

Kiss, Kiss, Bang, Bang

İlk kez Cannes'da yarışma dışı gösterilen film, ufak hırsızlıklarla geçinen Harry'nin kendini nasıl bir cinayet soruşturmasının ortasında buluverdiğini anlatıyor. Bir tesadüf sonucu dedektif rolünü üstleneceği bir filmin oyuncu seçmeleri için Hollywood'a giden Harry, burada Eşcinsel Perry diye tanınan gerçek bir dedektifle beraber alıştırmalar yapmaya başlar. İşin içine lise aşkı Harmony de girince, bir anda işler karışır ve bu tuhaf üçlü, cinayet ve kovalamacalarla dolu bir maceraya atılır. "Lethal Weapon - Cehennem Silahı" filmlerinin senaryo yazarı Shane Black'in bu ilk yönetmenlik denemesi,

"Kiss, Kiss, Bang, Bang"

aksiyon, gizem ve zeki diyaloglarla dolu eğlenceli bir kara film ve bir polisiye parodisi. Filmde özellikle Robert Downey Jr. ve Val Kilmer'ın performansları dikkat çekiyor.

Milyonlar (Millions)
Hayat hakkında tavsiyeler veren görünmez azizler, bir çanta dolusu para ve bu serveti on gün içinde harcaması gereken iki küçük kardeş... Yedi yaşındaki Damian ve dokuz yaşındaki Anthony, gökten para dolu koca bir çanta düşünce hayatlarının macerasına adım atarlar. İngiltere, para birimini değiştirecektir ve çocukların sadece on günleri vardır.
"Trainspotting" ve "28 Days Later - 28 Gün Sonra" filmlerinin yönetmeni Danny Boyle ve "24 Hour Party People" filminin senaryo yazarı Frank Cottrell Boyce'tan insanın içini ısıtan bir komedi-dram. Özellikle aile filmlerinden hoşlanan izleyiciler Danny Boyle'un son filmi "Millions"tan büyük keyif alacak gibi görünüyor. Film, yürekleri ısıtan hikâyesi kadar çarpıcı görselliğiyle izleyenleri etkileyecek.

Gizli Saklı (Caché)
Televizyonda bir edebiyat programı sunan Georges'a, içinde ailesinin ve kendisinin gizlice çekilmiş görüntülerinin olduğu video kasetler gelir. Kasetleri yollayanın kim olduğu bilinmese de verilmek istenen mesaj açıktır: İzleniyorsun! Geriye dönüşler, kameranın çektiği görüntüler ve filmdeki sahnelerin birbirine karışmasıyla Georges'un çocukluğundan tanıdığı Cezayirli bir aileye dair, karısına anlatamadığı acı verici, örseleyici anılar su yüzüne çıkmaya başlar.
Avrupa ve Amerika'nın dünya siyasal arenasındaki rolünü sorgulayan "Caché - Gizli Saklı", Michael Haneke'nin Cannes'da En İyi Yönetmen ödülünü kazanan son filmi. Psikolojik gerilim tarzında anlatılan bu siyasi taşlama; varlığı tehdit edilen burjuva çekirdek ailesini merkeze alsa da suçluluk, sorumluluk, hafızasızlık ve Batı ile gelişmekte olan ülkeler arasındaki ayrıma dikkat çekiyor. Filmin başrollerinde Fransız sinemasının usta oyuncularından Daniel Auteuil ve Juliette Binoche yer alıyor.

Julia Olmak (Being Julia)
Yıl 1938 ve Julia Lambert, kocası sayesinde Londra'nın en iyi tiyatro oyuncularından biri olarak kabul edilmektedir. Zirvede olmasına rağmen, Julia artık belli bir yaşa gelmek üzeredir ve solan gençliğiyle güzelliğinin kariyerini etkilemesinden korkar. Genç ve fakir bir Amerikalıyla beraber olmaya başlar, ama bu fırsatçı adamın tek derdi Julia'nın çevresinden faydalanmaktır.
W. Somerset Maugham'ın romanından uyarlanan, Macar usta István Szabó'nun son eseri "Being Julia - Julia Olmak", 1930'ların parlak ve ışıltılı tiyatro dünyasını gözler önüne seriyor. Filmin başrol oyuncusu Annette Benning, filmdeki performansıyla Oscar'a aday oldu ve hem Altın Küre hem Bangkok Film Festivali'nde En İyi Kadın Oyuncu ödülü aldı.

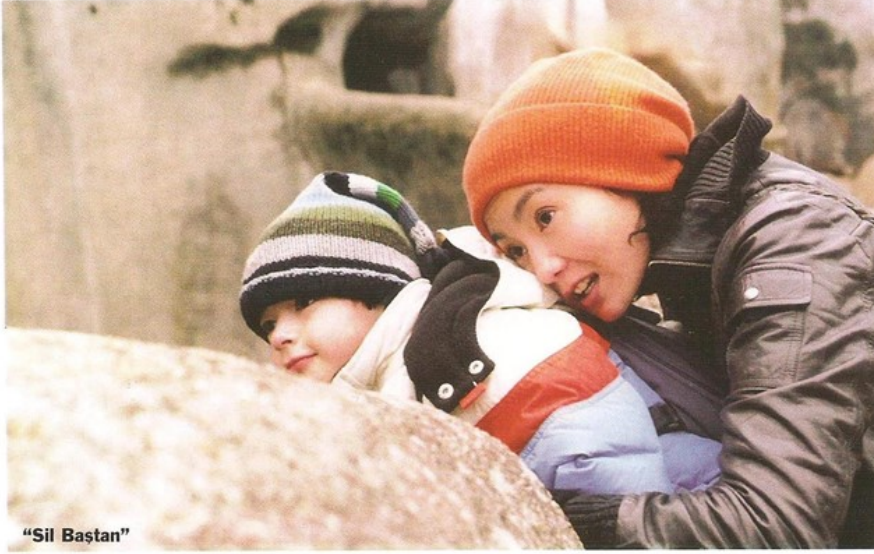

"Vaat Edilen Cennet"

Vaat Edilen Cennet (Paradise Now)
Çocukluk arkadaşı olan Gazzeli Halid ve Sait, Tel Aviv'de bir intihar saldırısı gerçekleştirmek üzere seçilirler. Vedalaşmalarına izin verilmeden, aileleriyle son bir gece geçirdikten sonra sınıra götürülürler ve vücutlarına bombalar bağlanır. Ne var ki, operasyon planlandığı gibi ilerlemez ve birbirlerinden ayrı düşerler. Artık kendi kaderlerini, kendi inançları doğrultusunda, kendi başlarına çizeceklerdir.
Gösterildiği her festivalde tartışma yaratan ve tamamı Nablus'ta çekilen bu film, bir intihar bombacısının bakış açısını daha önce görülmemiş bir şekilde ve tarafsız olmaya çalışan bir gözle aktararak ümitsizlik içindekilerin yaşamlarına ışık tutuyor. "Paradise Now - Vaat Edilen Cennet", Berlin Film Festivali'nden iki ödülle dönmüş; Cambridge Film Festivali'nde Londra bombalamaları nedeniyle programdan çıkarılmıştı.

Yay (Hwal)
Kim Ki-duk'un Cannes Film Festivali'nde yarışma dışı gösterilen bu on ikinci filmi, tek bir mekânda, açık denizdeki bir balıkçı teknesinde geçiyor. Altmış yaşlarında bir adam, on altı yaşında güzel bir kızla birlikte bir balıkçı teknesinde yaşar. Kız on yedi yaşına girdiğinde evleneceklerdir. Ama başka bir balıkçının genç oğlu kızla yakınlaşınca dengeler bozulur ve kız, kendini yaşlı adamın tutsağı olarak görmeye başlar. Kızın davranışlarındaki değişiklik, yaşlı adamın sertleşmesine yol açar; genç adam dönüp kızı götürmek istediğinde ise aralarındaki gerilim doruğa ulaşır.
Kim Ki-duk'tan, Cannes'da Belirli Bir Bakış bölümünde gösterilen "Hwal - Yay", Koreli ustanın alamet-i farikalarını içeriyor: Mecazi anlatım, sözler yerine bakışlar ve minimalist bir yaklaşım...

Sevgili Wendy (Dear Wendy)
Kendine güvensiz, arkadaşı olmayan on sekiz yaşındaki Dick, bir gün yanlışlıkla küçük bir tabanca satın alır ve ateşli bir hevesle savunduğu barışçı görüşlerine rağmen tuhaf bir şekilde bu silahı sahiplenir. Kısa süre sonra, kendi gibi toplum dışına itilmiş yalnız gençleri etrafına toplar ve "Züppeler" adını verdiği gizli bir kulüp kurar. Kulübün temel ilkeleri silahlara tutkuyla bağlı olmak ve barışçı olmaktır. En önemli kural ise toplum içinde silahlarını asla

"Julia Olmak" ⇨

"Sil Baştan"

kullanmamaktır. Ne var ki, kuralların ihlal edilmesi gerektiğini öğrenmeleri uzun sürmez. Amerikan değerlerini kışkırtıcı bir yaklaşımla mercek altına yatıran ve senaryosunu Lars von Trier'in yazdığı bu filmin başrolünü "Billy Elliot" filmiyle sevdiğimiz Jamie Bell üstleniyor. Lars von Trier ile "Dogma" akımını başlatan Thomas Vinterberg'in ilk kez Sundance Film Festivali'nde gösterilerek büyük ilgi toplayan son filmi "Dear Wendy - Sevgili Wendy", Vinterberg'e Moskova Film Festivali'nde En İyi Yönetmen ödülünü kazandırdı.

Sil Baştan (Clean)
Rock yıldızı eşi Lee aşırı dozdan ölünce uyuşturucu bulundurmaktan suçlu bulunup hapse atılan Emily, arkadaşlarını, parasını ve oğlunun velayetini kaybeder. Cezası bitince, Lee'nin Kanada'daki yaşlı anne babasının yanında kalan oğlunu yanına alabilmek ve toparlanıp "temiz" bir hayata başlamak için Paris'e taşınır. Senaryo yazarı/yönetmen Olivier Assayas, alışıldık tarzından uzaklaşarak Fransız Yeni Dalga yönetmenlerini andıran daha düz, geleneksel bir anlatım estetiği seçmiş. Eleştirmenlerin Assayas'ın Maggie Cheung'e aşk mektubu olarak tanımladıkları bu film, grunge, rock, uyuşturucu ve yaşam mücadelesini hareketli bir görsellikle işliyor. Başroldeki Maggie Cheung, 2004 yılında Cannes Film Festivali'nde En İyi Kadın Oyuncu ödülü almıştı.

Ve Sonsuza Dek Mutlu Yaşadılar (Happily Ever After)
Vincent ve eşi Gabrielle, evliliklerinde artık tutkunun hafiften küllendiği bir noktaya varmıştır ama henüz birbirlerinin gözünü oyma aşamasına gelmemişlerdir. Sonunda Vincent, Don Juanvari arkadaşı Fred'den birçok "zafer" öyküsü duymanın sonucunda heyecan dolu ufak bir kaçamağa bulaşmakta bir mahzur görmez. Böylece kahramanlarımız kadın-erkek ilişkilerinde vardıkları noktaları sürpriz bakış açılarıyla sorgulamaya başlar.

"Factotum"

"Ve Sonsuza Dek Mutlu Yaşadılar"; "Ma femme est une actrice - Benim Karım Artist"in yönetmeni ve başrol oyuncusu Yvan Attal'ın üçüncü uzun metrajlı filmi ve neşeli, hızlı tempolu bir seks komedisi.

Kalbim Bir An Durdu (The Beat That My Heart Skipped)
Yirmi sekiz yaşındaki Thomas Seyr, Paris'te bir emlak mafyasının gelecek vaat eden üyelerindendir. Thomas'ın, bu "erkek" mesleğinin gölgesinde kalan bir özelliği ise, bir konser piyanisti olan annesinden miras kalan, piyano çalma yeteneğidir. Annesinin ölümünden sonra tuşlara hiç dokunmamış olan Thomas, emlakçılık uğruna yüz çevirdiği bu yeteneğinin asıl önceliği olduğunu fark eder. Ortağının karısıyla ilişkiye girmesi ve piyanoya verdiği ağırlık yüzünden işini ihmal etmeye başlaması Thomas'ın hayatını çelişkilerle dolu bir çalkantıya sürükler.
2005 Berlin Film Festivali'nde En İyi Müzik dalında Gümüş Ayı alan, Jacques Audiard'ın yönettiği "Kalbim Bir An Durdu", klasik müzik ve bir suç imparatorluğu arasında kalan genç bir adamın hayatına mercek tutan nitelikli bir karakter incelemesi.

Kalküta'nın Çocukları (Born Into Brothels: Calcutta's Red Light Kids)
Kalküta'nın genelevler mahallesinde yaklaşık yedi bin kadın çalışıyor. Bu kadınların çocuklarının durumu, annelerininkinden de kötü. Aylarca bu genelevlerde kalan New Yorklu fotoğrafçı Zana Briski, kötü davranılan ve korkutulan bu çocukların birçoğuyla yakınlık kurmuş; dünyayı onların gözünden görmenin harika bir fikir olduğunu düşününce de, her şeye rağmen bu çocuklara fotoğrafçılık dersleri vermeye başlamış. Bu film, Kalküta'nın genelevler mahallesinde yaşayan bu unutulmaz çocukların dünyaya yepyeni gözlerle bakmayı öğrenmelerinin çarpıcı ve duygu yüklü öyküsünü anlatıyor.
Amerikalı profesyonel bir fotoğrafçı olan Zana Briski ve Ross Kauffmann'ın yönettiği ilk film olan "Born Into Brothels - Kalküta'nın Çocukları"; Sundance, Seattle, Los Angeles ve Bangkok gibi festivallerin yanısıra, Oscar'da da büyük bir başarı yakalayarak En İyi Belgesel ödülü aldı.

Factotum
2004 İstanbul Film Festivali'nde gösterilen "Kitchen Stories - Mutfak Hikâyeleri"nin yönetmeni Bent Hamer ve birçok Jim Jarmusch filminin yapımcılığını üstlenen senaryo yazarı Jim Stark'tan eğlenceli, dokunaklı ve şiirsel bir film. Başrollerde Matt Dillon ve Lili Taylor var. Kült yazar Charles Bukowski'nin 1975 yılında yazdığı aynı adlı romandan uyarlanan ve 2005 Cannes Film Festivali'nin "Yönetmenlerin On Beş Günü" bölümünde gösterilen "Factotum", *bir sürü işe girip çıkarak, bir sürü kadınla beraber olarak ve "Amerikan rüyası"nın her parçasını reddederek de olsa hayatı dibine kadar ya-*

"Tutunamayanlar"

şamaya kararlı bir adamın öyküsünü anlatıyor.

Tutunamayanlar (Dark Horse)

Bir fırında çalışan Franc ve grafiti sanatçısı Daniel, sorumluluktan ve bağlanmaktan alabildiğine kaçar. Dede ise bütün kurallara uymak ister. Bir yargıç, Daniel'i duvarlara yazı yazmaktan suçlu bulur ama adliyeden çıkar çıkmaz işini, ailesini, her şeyi geride bırakmaya karar verir.

Cannes Film Festivali'nin Belirli Bir Bakış bölümünde gösterilen "Tutunamayanlar"; "Nói Albínói - Buzdan Hayaller"in yönetmeni Dagur Kári'den, eğlenceli diyalogları, mizahi yaklaşımı ve duygusal karakter incelemeleriyle alışılmışın dışında bir komedi.

Şaşkın Köpekler (Stray Dogs)

Birkaç çocuk, düşmana ait olduğunu düşündükleri bir köpeği öldürmeye çalışır. Ama yedi yaşındaki Gol Ghoti ve kız kardeşi Zahed, köpeği kurtarır. Ne çocukların ne de köpeğin kalacak bir yerleri vardır; anneleri de hapistedir. Her gece, bir gardiyan sayesinde annelerinin yanında, hapishanede kalırlar. Ancak gardiyan anlaşmayı bozunca, yeniden anneleriyle beraber olabilmek amacıyla hırsızlık yapmaya karar verirler.

Yönetmen Muhsin Makhmalbaf'ın eşi ve yine sinemacı Samira ve Hana'nın annesi olan Marziyeh Meshkini renkli, komik, trajik ve çoğu zaman acımasız bir yolculuğu çocukların gözünden anlatıyor. İran sinemasının en yetkin yönetmenlerinden Marziyeh Meshkini'nin 2004 yılında Venedik Film Festivali'nde Altın Aslan için yarışan ve UNICEF Ödülü kazanan son filmi "Şaşkın Köpekler"; şiirsel sembolizmi, dolaylı anlatımı, özenli ayrıntıları, filmlere atıfları ve amatör oyuncularıyla dikkat çekiyor.

Bir Şans Daha (Live and Become)

1984 yılında, kuraklıktan kaçan binlerce Etiyopyalı Yahudi, askeri bir operasyonla Sudan'dan İsrail'e götürülür. Bir anne, bu karmaşanın tam ortasında, dokuz yaşındaki oğlunu uçağa ilerleyen kalabalığa doğru iter ve "Git, hayatta kal ve öyle ol!" der. Çocuk Yahudi değildir, ama İsrail'de bir Yahudi olarak karşılanır. Büyür, ama âşık olurken bile aynı korkuyu yüreğinde hisseder: Ya yalan söylediği ortaya çıkarsa?

Radu Mihaileanu'nun "Hayat Treni"nden sonra çektiği ikinci filmi "Bir Şans Daha"; ırk, ırkçılık, kimlik, din ve aile gibi kavramları, mizah tonları taşısa da düşündürücü ve hüzünlü bir tarzla inceliyor.

Serseri Bulut (The Wayward Cloud)

Su sıkıntısının had safhaya ulaştığı Taipei'de, televizyonda su yerine karpuz suyu içilmesi tavsiye edilmektedir. Bu kurak günlerde, Paris'ten yeni dönen Shiang-chyi, eskiden saat satıcılığı yapan Hsiao-kang ile tekrar karşılaşır ve aralarında bir ilişki başlar. Ne var ki Hsiao-kang, hem de Shiang-chyi'nin komşu dairesinde çekilen porno filmlerde oynamaktadır.

2004 yılında İstanbul Film Festivali'nde "Bu San - Elveda Sinema" ile Altın Lale kazanan Tsai Ming-liang'ın son filmi "The Wayward Cloud - Serseri Bulut", "erotizm yanlısı ama pornografi karşıtı" olarak tanımlanıyor. Filmin sakin temposu, aralara serpiştirilen müzikal sahneler ile Shiang-chyi'nin karşılaştığı tuhaf karakterler sayesinde hareketleniyor.

Tepetaklak (Somersault)

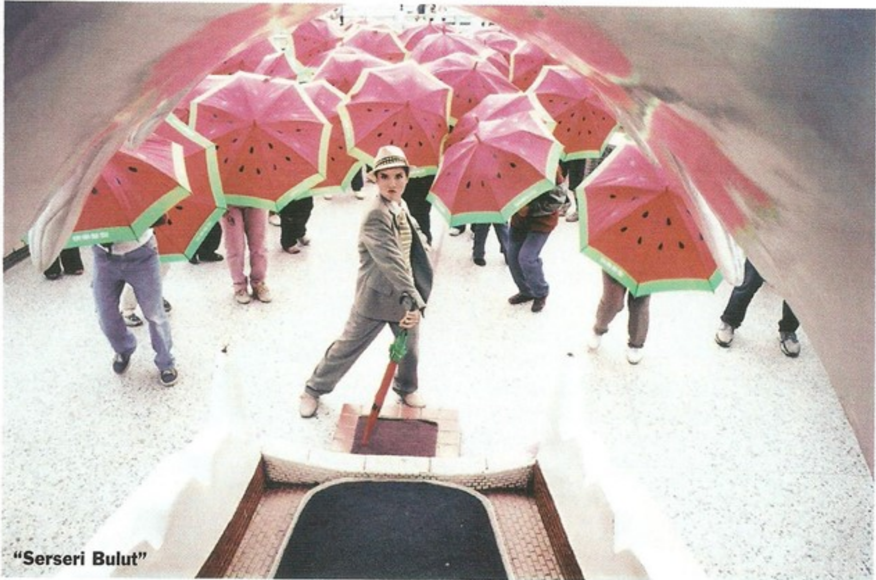
Evden kaçan on altı yaşındaki Heidi, eksikliğini duyduğu fiziksel ve duygusal yakınlığı kısa süreli bir dizi cinsel beraberlikte bulur. Ama aşk, seks ve samimiyet arasındaki farkı görmesini sağlayan, bir kayak merkezi yakınında tanıştığı, kendi cinselliğinden emin olamayan, Joe adında zengin ve genç bir çiftçi olur.

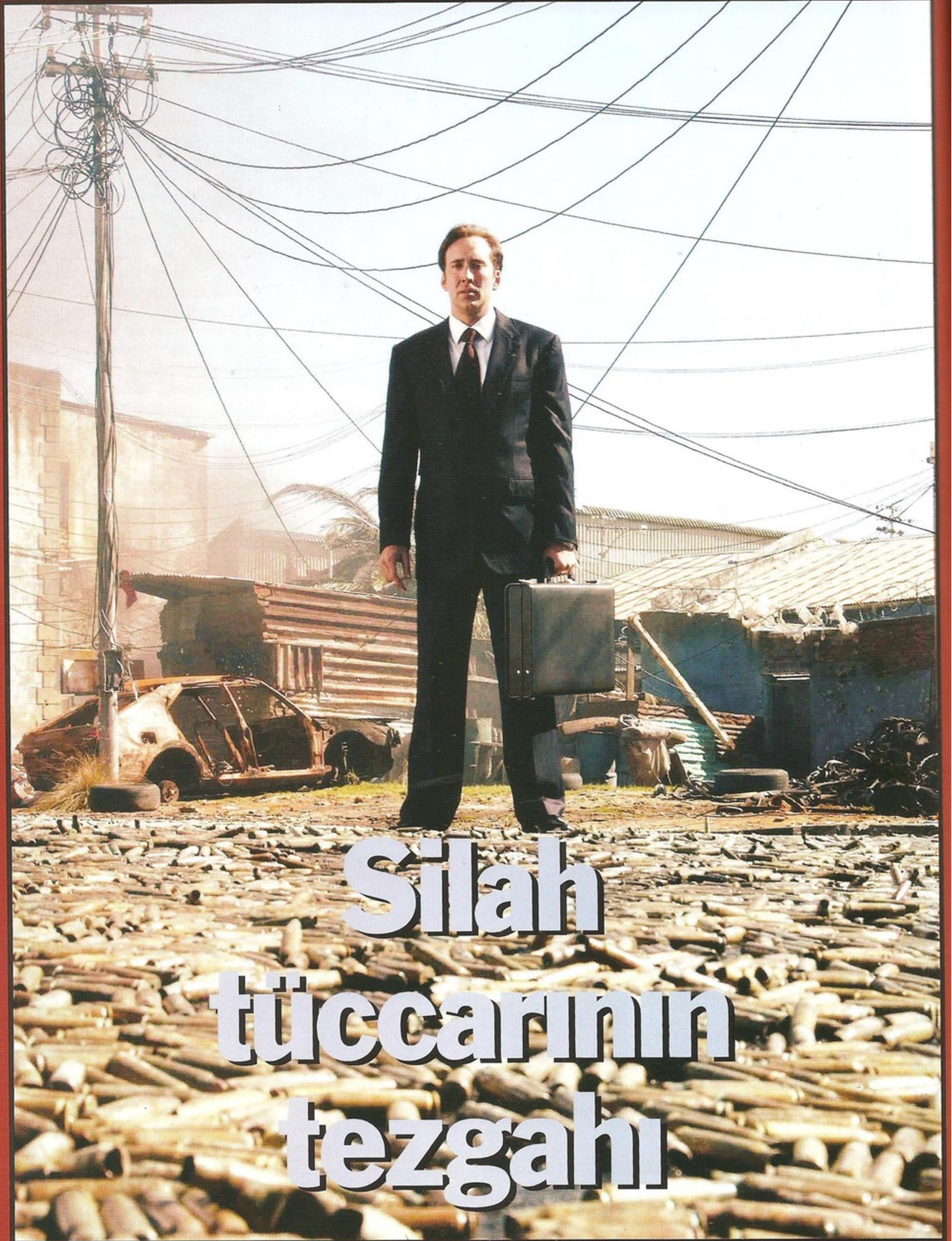
Geçtiğimiz yılın en çok ilgi toplayan filmlerinden, Avustralya Film Enstitüsü'nün 2004 yılı ödüllerinin neredeyse tümünü alan, Cate Shortland'ın yönettiği "Somersault - Tepetaklak", büyüleyici görselliği ve bir genç kızın kendi cinselliğini keşfetmesini ele alan cüretkâr konusuyla dikkat çekiyor.

Gel Arkadaş Kalalım (Just Friends)

Bu, yarı deli bir anneye sahip, kadınların ilgisini hiç mi hiç çekmeyen Claude'un öyküsü... Claude artık kaderine isyan edip "hayatının kadını"nı aramaya karar verir. Bu arayışı sırasında karşısına, kendisinin tam tersi olan, korkusuz, hatta kendiyle dalga geçilmesinden bile çekinmeyen başka bir yalnız adam, Serge çıkar. İki arkadaş, uzun zamandır peşinde oldukları şeyin aslında hep burunlarının dibinde olduğunu fark eder: Gerçek dostluk.

Fransız sinemasının en ünlü aktörlerinden Gerard Depardieu'nün başrolünde olduğu "Gel Arkadaş Kalalım", adının çağrıştırdığı gibi neşeli bir Fransız komedisi. İtalyan komedilerini de andıran bu filmin çıkış noktası, kadınların erkekleri terk ederken sıkça söylediği bir söz olmuş: "Gel, arkadaş kalalım!". ■

"Serseri Bulut"

Silah tüccarının tezgahı

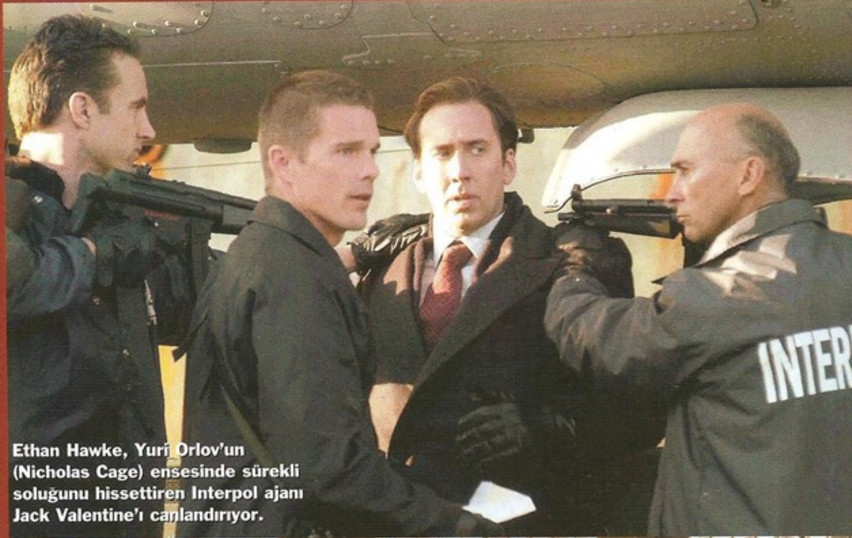

Yuri'nin en büyük hayali, günün birinde eski güzellik kraliçesi Ava Fontaine (Bridget Moynahan) ile evlenmektir ve bu gerçekleşir. Ama silah tüccarı olduğunu gizler.

Soğuk Savaş sonrası, eski Sovyetler Birliği'nin silah stokları ne oldu? Uzun araştırmalar sonucu kendi yazdığı senaryosuyla uluslararası silah ticaretine kamerasını çeviren Andrew Niccol, "SAVAŞ TANRISI / LORD OF WAR"da sağlam bir oyuncu kadrosuyla düşük bütçeli ama gösterişli bir yapıma imza atıyor. DERLEYEN: EBRU ÇELİKTUĞ

Yeni Zelanda doğumlu senarist-yönetmen Andrew Niccol, reklam filmleri çekmekle başladığı kariyerinde, "Gattaca", "Truman Show" (sadece senaryo Niccol'a ait, Peter Weir yönetmişti) ve "Simone" ile dikkatleri çektikten sonra, ABD'nin Irak Savaşı'ndaki kritik konumunu umursamadan silah ticaretiyle ilgili "Savaş Tanrısı"nı (Lord of War) projelendirirken, çok fazla finansal destek bulamamış. Yapımcı Philippe Rousselet, finansman arayışında karşısına çıkan güçlüklerle ilgili şunları söylüyor: "Irak Savaşı'nın başlamasından bir hafta önce, bir silah tüccarının öyküsünü anlatan bir filme para bulmaya çalışmak, benim 1,5 yılımı aldı. Yaptığım anlaşmalarla üç ayrı film yapabilirdim; üstelik anlaşmalar daha sonra bozuldu". Niccol da söylenenlere katılıyor: "Film ABD'nin silah desteğindeki rolünü cesurca ortaya koyduğu için fazla aykırı bulunuyordu. Zamanlama açısından da şanssızdı; Irak Savaşı'ndan bir hafta öncesine denk geliyordu." Sonuçta destek, senaryonun gücüne ve filmin değerine inanan bir grup yabancı yapımcıdan gelmiş. Ama görsel olarak, düşük bütçeli bir filmden beklenmedik ölçüde zenginliğe sahip olduğu oyuncular ve yapımcılar tarafından ifade edilmekte. Yapımcı Philippe Rousselet, filmde savaşın yıprattığı kasvetli ortamları yaratırken, tasarımcı Puzos'un sadece 50 milyon dolar bütçeyle gerçekleştirdiklerinden övgüyle bahsediyor: "50 milyon dolarlık ve son derece bağımsız bir film. Senaryoda yazılı görünümü elde etmek çok zordu ve ekipteki herkesin çok çaba sarf etmesi gerekti. Bütçeleri sınırlıydı ve buna karşın filmi izlediğinizde sanki 200 milyon dolarlık bir filmi izlemiş gibi oluyorsunuz". Jared Leto da "İnanılmaz bir film, çünkü hiç gösterilmeyen şeyleri görüyorsunuz: sokaktaki bir silahlı çatışmadan sonra adeta boş kovanlardan bir halı oluşuyor. Sırf bulunduğumuz dönemden ötürü benim için önemli bir politik film." Başrol oyuncusu Nicolas Cage de, filme yapımcı olarak destek verirken, iki yıldan beri Andrew Niccol ile proje üzerinde çalıştıklarını, cesur bir kaleme sahip yönetmenin tarzından etkilendiğini ve özgün senaryoyu çok beğendiğini, inanarak oynadığını belirtiyor.

Nicolas Cage, SSCB'nin dağılmasından önce Ukrayna'da doğan Yuri Orlov'u canlandırıyor. Ailesi ABD'ye Yuri küçükken göç eder ve Yahudi oldukları yalanıyla New York'ta bir restoran açarlar. Yıllar geçer ve ailesinin zor durumdaki restoranında mutsuz olan Yuri, kardeşi Vitaly'yi de (Jared Leto) ikna ederek silah ticaretine başlar. (Ama Vitaly'nin vicdanı yaptığı işi kabullenemeyeck ve kokain bağımlısı olacaktır). İlk kez ailesinin restoranında gördüğü Ava Fontaine'in (Bridget Moynahan) kalbini kazanmak en büyük isteğidir. Sevdiği kadına kendini uluslararası bir nakliye şirketinin patronu olarak tanıtır. Çünkü zaten Yuri'nin düşüncesine göre en başarılı bazı ilişkiler yalan ve aldatmaya dayalıdır. Zaten ilişkiler dönüp dolaşıp o noktaya geldiğine göre, başlangıç için iyi bir çıkış noktasıdır. Sonunda Ava ile evlenir ve Nicolai adında bir de oğulları olur. İyi bir aile babası olan Yuri, büyük bir silah tüccarı ol- ⇨

Ethan Hawke, Yuri Orlov'un (Nicholas Cage) ensesinde sürekli soluğunu hissettiren Interpol ajanı Jack Valentine'ı canlandırıyor.

Vitaly (Jared Leto) ve Yuri, restoran işletmekten vazgeçip dünyanın birçok ülkesine silah satarak zengin olmayı seçiyorlar.

SSCB'nin dağılışı sayesinde Yuri, işleri kötüye giderken büyük vurgun yaparak çok zengin bir silah tacirine dönüşüyor.

masına rağmen, çocuğunun odasında oyuncak silah bulundurmaz. Kendini zengin göstermeye çalışırken ekonomik krize girer ama tam o sırada Doğu Bloğu yıkılır ve Yuri eski Sovyetler'in elindeki silah stoğunu elde edebilmek için Ukrayna'ya, general olan Dimitri amcasının yanına gider ve işbirliği yaparlar. Daha çok, uluslararası silah ambargolarına maruz kalan Afrika ülkelerine satış yapan Yuri'nin en iyi müşterilerinden biri de Eamonn Walker'ın canlandırdığı, kendini Liberya başkanı ilan eden diktatör Andrew Baptiste Sr.'dır. 1990'ların ortalarında serveti iyice büyüyen Yuri, Batı Afrika'daki silah bolluğuna bağlı karışıklıklar nedeniyle Interpol ve uluslararası kamuoyunun hedefi durumuna gelir ve üzerindeki baskılar artar. Başka silah tacirleri ve peşini bırakmaya niyeti olmayan inatçı Interpol ajanı Jack Valentine (Ethan Hawke) ile uğraşan Yuri; günün birinde, insana en ağır cezayı veren vicdanıyla baş başa kalacaktır.

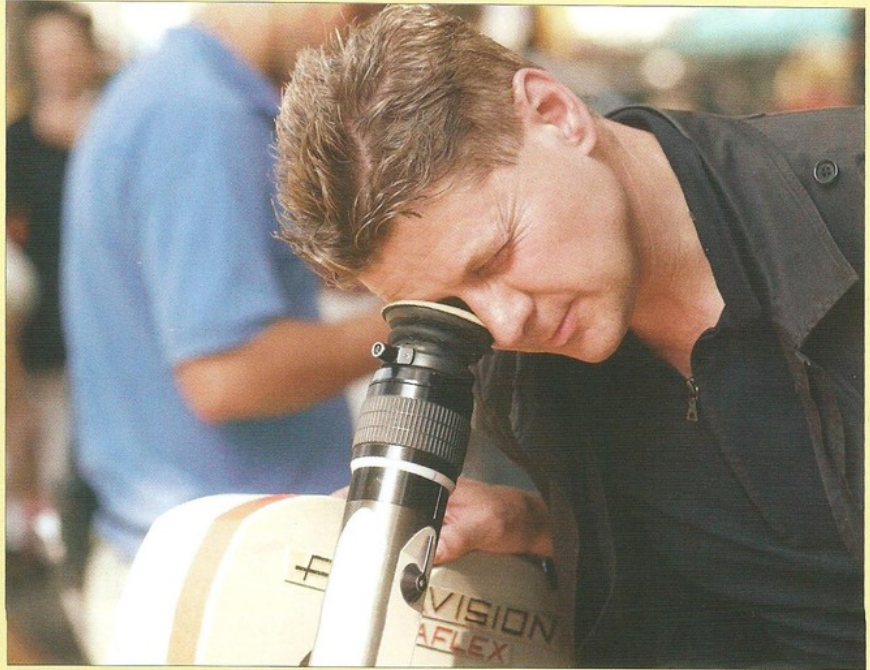
Beş ayrı silah tüccarının birleşimi olan Yuri Orlov karakterini yaratan Andrew Niccol; 20. yüzyılın en büyük vurgunlarından sayılan, Soğuk Savaş bitiminde SSCB'nin dağılmasıyla açıkta kalan silah birikiminin nasıl tacirlerin eline düşüp illegal olarak piyasaya sürüldüğünü uzun süre incelemiş ve gerçek olayların peşine düşmüş. Gerçekten de sadece Ukrayna'da 1982-1992 yılları arasında 32 milyar dolarlık silahın akıbeti bilinmemekte. Bu konu hala karanlığını koruyor, suçlular yakalanmıyor ve ABD gibi büyük güçlerin silah tüccarlarını koruması da çözümü zorlaştırıyor. Niccol, filmdeki olayların hepsinin gerçek hayattakilerle paralel olduğunu söylüyor: "Askeri helikopterlerin kurtarma helikopteri olarak satılması, silah tüccarlarının gemilerin isim ve kayıtlarını deniz ortasında değiştirmesi, ünlü bir silah tüccarının garip şekilde ABD'de serbest bırakılması ve SSCB dağıldıktan sonra Sovyet askeri donanımının yağmalanması tamamen gerçek".

2004 Ağustosunda New York/ Manhattan ve Coney Island civarında ana çekimlere başlanmış, 10 gün süren bu çalışmadan sonra 10 haftalığına Güney Afrika'daki Cape Town'a geçilmiş. Liberya'da geçen sahneler için çok uygun bir plato durumunda olan Cape Town, zengin doğasıyla sadece Liberya çekimleri için değil, Yuri'nin silah satmaya gittiği çeşitli Asya, Güney Amerika ve Karayipler gibi yerler için de iyi bir seçenek olmuş. Kasım ayında da Doğu Avrupa çekimleri için Çek Cumhuriyeti'nde ve eski bir Sovyet askeri üssünde yapılan çekimlerle film tamamlanmış.

Bağımsız bir yapım olmasına karşın politik, eleştirel, karakter tahlili içeren senaryosuyla ve Niccol'ün yazım ve yönetiminin çeşitliliğiyle kategorize edilmesi güç olan "Savaş Tanrısı", yaratıcısının basit tanımlamasıyla, "Esasında bir yol filmi... Yuri uluslararası bir silah tüccarı ve yaklaşık 13 ülkeye silah satıyor. Silah ticaretinin hazin anlamsızlığını gözler önüne seriyor." ■

Andrew Niccol

Yeni Zelandalı "auteur-yönetmen", az sayıda ama ilginç filmlerle kariyerinin başında sayılır. 1964 doğumlu Niccol'ın senarist, yönetmen ve yapımcısı olduğu filmlerine göz attık:

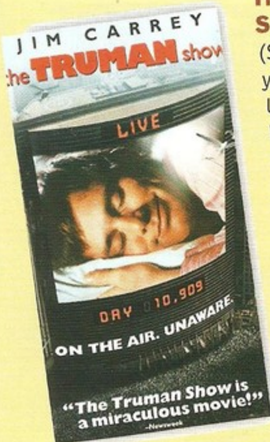

Gattaca 1997

(Senaryo yazarı ve yönetmen)
Ethan Hawke, Uma Thurman, Jude Law ve Alan Arkin'in başrolleri paylaştığı, tıpkı bu ay vizyona giren "Ada" gibi, fazla uzak olmayan bir gelecekte, klonlama sayesinde mükemmel hayatlar sürecek olan insanların hikayesini anlatan film, Niccol'ın ilk uzun metrajı. 21. yüzyılda genetik mühendisliği, daha prestijli ve güç sahibi insanlar yaratmak için kullanılmaktadır. Eski usul doğanlar ise kısıtlı bir hayata mahkumdur. Astronot olmak isteyen Vincent (Ethan Hawke) normal doğmuş bir insanoğlu olarak sınırlarını zorlar; çünkü muhtemelen 30 yaş civarındayken ölecektir, gözleri de astronot olmak için yeterince sağlam değildir. Felçli bir atletten (Jude Law) parmak izi, idrar ve kan örneği gibi genetik olarak ilgilileri aldatabilecek verileri elde eder. Amacı "Gattaca" adlı şirket sayesinde uzaya gitmektir. Fakat şirkette meydana gelen bir cinayeti araştıran detektif, Vincent'tan şüphe duyacaktır. Genetikteki ilerlemelerin günün birinde dünyayı ne hale getireceği üzerine bir distopya olan filmle Niccol oldukça beğenildi. Sanat yönetimiyle Akademi Ödülü'ne aday gösterildi.

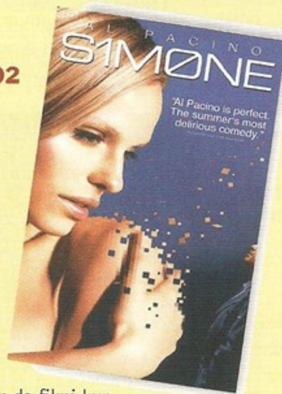

The Truman Show 1998

(Senaryo yazarı ve yapımcı)
Usta yönetmen Peter Weir'a ("Gelibolu", "Ölü Ozanlar Derneği", "Green Card" ve "Fearless") emanet edilen senaryo sayesinde Jim Carrey ilk kez dramayla flört etmiş ve izleyicileri şaşırtmıştı. Sıradan bir kasabada, sıradan bir hayat süren bir sigortacının, günün birinde tüm hayatının koca ülkeye yayınlanan bir "reality show" olduğunu öğrendiği film, modern bir klasiğe dönüştü. Tanıdığı herkesin (annesi, sevgilisi, yakın arkadaşı vs.) profesyonel birer oyuncu olarak dünyaca ünlü bir şovun parçası, kendisinin de başrolünde olduğunu film boyunca adım adım öğrenen Truman Burbank, doğduğu andan beri dev bir stüdyonun içinde, her yere gizlenmiş kameralarla çevrili, sıradan bir hayat yaşadığını sanmaktadır. Ama dünyaya karşı duyduğu merak sayesinde gerçekleri anlamaya başlar. Şovun yaratıcısı Christof rolünde Ed Harris de takdire değer bir performans sergilemişti. Çok sayıda ödül kazanan ama Oscar ödülü alamayan film, merak duygusunu hep canlı tutan ve seyirciye sorular sorduran senaryosuyla Niccol'ın en yaratıcı projesi olarak anılıyor.

S1m0ne 2002

(Senaryo yazarı, yönetmen ve yapımcı)
Niccol'ın en başarısız projesi. Fikir sağlamsa da ne seyirciler ne de eleştirmenler pek fazla beğenmedi, Al Pacino'nun varlığı da filmi kurtarmaya yetmedi. İniş çıkışlarla dolu kariyerini kurtarmaya çalışan yönetmen Victor Taransky (Al Pacino), çektiği filmin baş aktrisi Nicola Andres'in (Winona Ryder) kaprisleri yüzünden filmi terk etmesiyle çaresiz durumda kalır. Yapımcısı ve aynı zamanda eski eşi olan Elaine (Catherine Keener) ile ilişkisini düzeltmek ve filmini çekebilmek için çare ararken bir bilgisayar dehası olan Hank (Elias Koteas), yarattığı bir projeyi hayranı olduğu Victor'a emanet eder: mükemmel görünüşlü sarışın bir oyuncu, ama sanal. Simone artık filminin başrolünü oynayacaktır ve gerçekte ne olduğunu saklamak için Victor insanüstü çaba harcayarak filmini çeker, oyununu sürdürür... Ünlülere tapan bir kültürde, neyin gerçek neyin sanal olduğunun önemsizliğini gösteren Niccol, gösterişli, çok şey beklenen ama az getirisi olan "S1m0ne"dan sonra "Terminal"i Spielberg'e teslim etti.

The Terminal 2004

(Senaryo yazarı ve yapımcı)
Doğu Avrupa'daki hayali bir ülkeden (Krakozhia) New York'a gelen Viktor Navorski, JFK Havaalanı'nda mahsur kalır, zira uçuş esnasında ülkesinde ihtilal olmuş ve artık başka bir devlet kurulmuştur. Bürokratik engeller nedeniyle havaalanında tutulan Navorski, orada Amerikan rüyasını yaşamaya başlar. Hatta havaalanı görevlisi Amelia Warren (Catherine Zeta-Jones) ile romantik duygular bile paylaşır. Niccol konsepti ve yürütücü yapımcılığı kendisine ait olan "Terminal" de gene ".... olsa... ne olur?" formülünden hareket etmiş ve bu kez beğeniyle karşılanan bir projenin (ne de olsa Spielberg'ün rejisi) biraz dışında kalmıştı.

NAKİP SİNEMASI

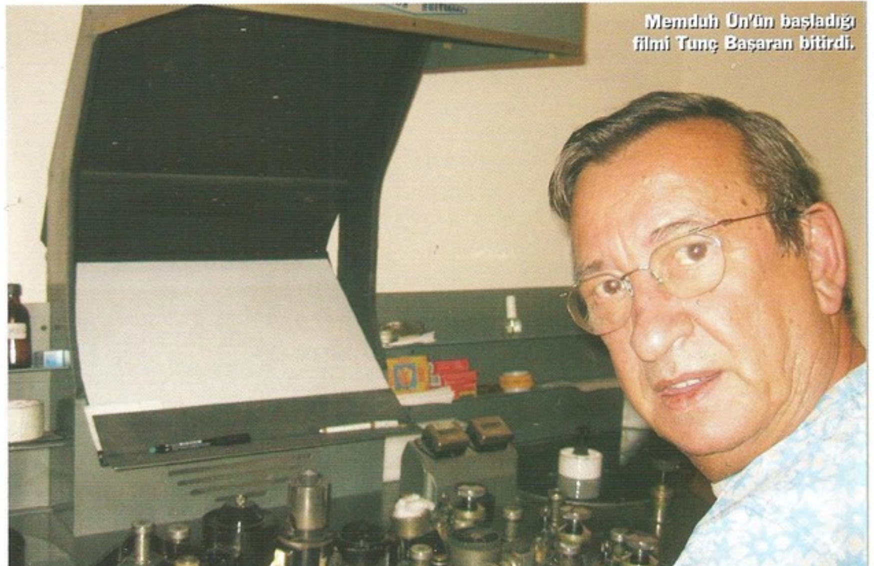
iki usta bir mucize

Memduh Ün'ün başlayıp Tunç Başaran'ın tamamladığı "SİNEMA BİR MUCİZEDİR" bu ay içinde gösterime giriyor. Kadir İnanır ile Fatma Girik'i biraraya getiren film, sinema sevgisi üzerine sıcak bir masal anlatıyor. MURAT ERŞAHİN

Türk sinemasının iki usta yönetmeninin, Memduh Ün ve Tunç Başaran'ın imzasını taşıyan "Sinema Bir Mucizedir" bu ay vizyonda. Memduh Ün'ün 12 yıl aradan sonra büyük bir istekle setlere döndüğü film, usta yönetmenin rahatsızlığı dolayısıyla bir diğer usta isim, geçmişte Ün'ün asistanlığını yapmış Tunç Başaran tarafından tamamlandı. 1950'li yıllarda Gaziantep'te geçen film, sinema işletmecisi bir adamla sinemaya merak salan bir çocuğun sinema sevgisi ile yoğrulmuş dostluğunu öykülüyor. Başlıca rolleri Kadir İnanır, Fatma Girik ve küçük oyuncu Batuhan Levent'in paylaştığı film üzerine Tunç Başaran ile söyleştik. Başaran, filmin ortaya çıkışından tamamlanışına dek geçen olayları, sinema üzerine görüşlerini ve anılarını büyük bir içtenlikle paylaştı.

Ben bir masal düşünüyordum

"Seneler evvel sevgili Ülkü Tamer'in 'Allaben Öyküleri' adlı kitabında yer alan 'Macı Hüseyin' adlı bir hikayesini okudum. Çok beğendim ve ben bundan bir film yaparım dedim. Zaman geçti, araya başka filmler girdi, şu oldu bu oldu fakat o hikaye, hiçbir zaman benim proje dağarcığımdan çıkmadı. İki sene evveldi zannediyorum. Ben bunu yazmaya başladım. Tabii bu arada Ülkü'nün diğer bütün kitaplarını okudum. Aslında 'Macı Hüseyin'deki küçük çocuk, Ülkü'nün küçüklüğü. Ülkü, Gaziantep'te büyüyen sinema sevdalısı bir insan, tam bir sinema delisi. Onun o hikayesinden yola çıkarak geniş bir tretman yazdım. İçinde diyaloglarda olan senaryo benzeri bir tretmandı. Hatta Memduh Hoca, 'ben direkt bundan bir film çekerim' demişti. Ben de sürekli Memduh Hoca'ya, bir film yap diyordum senelerden beri. Ben sana proje veririm diyordum, o da bana 'hadi yahu diyor-

Memduh Ün'ün başladığı filmi Tunç Başaran bitirdi.

du, iyi bir proje olsa sen çekersin'. Gerçekten bu benim kendi projemdi, senelerden beri bu filmi çekmeyi düşünüyordum. Tretmanı bitirince Memduh Ün'e verdim, bir okusun diye. Benim de ona bir gönül borcum var, asistanlığımdan. Ben ondan çok şey öğrendim. Tabii okuyunca senaryoyu çok benimsedi. Ve 'bunu bana ver, ben bundan film yapacağım' dedi. Ben de hayır diyemedim. Fakat her yönetmenin hikayeye veya senaryoya bakış açısı değişiktir. İstediği değişikliği yapabilme özgürlüğü de vardır, ana yapıyı bozmamak şartıyla tabii. Benim düşündüğüm film başka bir film, ki ben bir masal düşünüyordum, 'Sinema Bir Mucizedir' zaten masalımsı bir isim. Fakat gördüm ki filmin ismini değiştirmişler. Zaten ilk yazdığımda senaryonun iki ismi vardı: 'Macı Hüseyin' veya 'Sinema Bir Mucizedir'. "Büyülü Fener" koymuşlar adını. Büyülü Fener, bir film ismi değil bence. Bergman'ın bir kitabıymış, Atıf Yılmaz önermiş. Ben Memduh Abi'ye o aylarda filmi çekmemesini önerdim, sağlığı da müsait değildi. Haziran, Temmuz uygun değil, Eylül'de çek dedim. Fakat Eylül'e kadar bekleyemeyeceğini, şartları hazırladığını söyledi. Ve bana da daha filme başlamadan evvel, (aynı okulda öğretim görevlisi olarak çalışıyoruz) 'hazır ol, her an sana telefon edebilirim' dedi. Ben de Memduh abi, sen iste, ben hemen gelirim, merak etme diyordum. Her an bekliyordum aramasını, nitekim sonuçta çağırdı, gittim. Ve filmi bitirdim. Bana göre bazı lüzumsuz sahneler vardı. Fazlasıyla uzundu. Bu bir performans meselesi. İnsanların hastayken film çekmeleri zor. 3500 metreydi film, kimse seyretmez, uzun. Ben onun 600 metresini attım. Filmden çok şey attım, hatta filmin baştan sona kadar olan bir karakteri vardı, onu da filmden çıkardım, sonra oyuncuya telefon açtım, - Hikmet Karagöz, dünya güzeli bir adamdır - dedim ki, kendini filmde görmeyeceksin, çünkü senin sahneleri filmden çıkardım, bir şey katmıyordu, çünkü benim yazdığım filozof o tarzda bir filozof değildi. Nitekim filmi kısalttım, 2900 metreye indirdim. Daha akıcı, daha süratli oldu, başlıyor ve bitiyor.

50'li yıllarda geçen filmde tecrübeli oyuncu Fatma Girik'i de seyredeceğiz.

Tunç Başaran, Kadir İnanır'ın profesyonel anlayışına övgüler yağdırıyor.

Bir dönem filmi

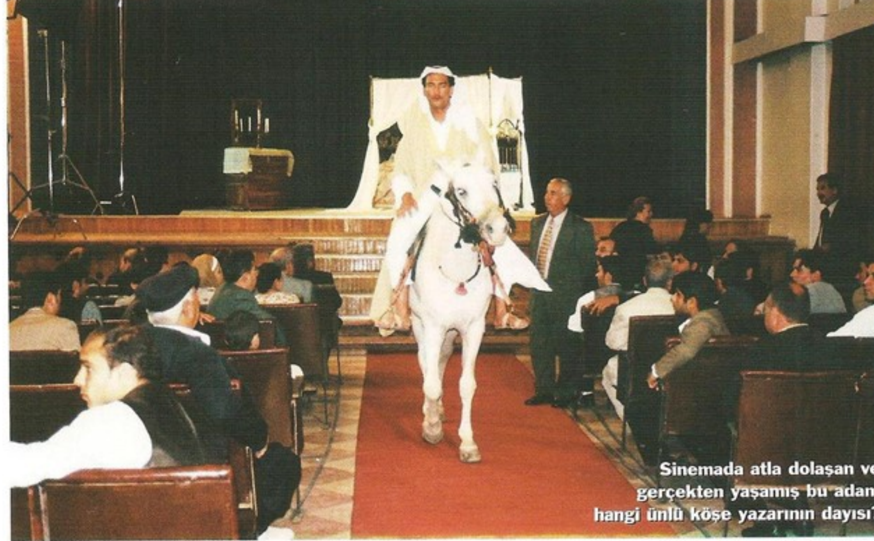
"Filmin özelliği bir dönem filmi olması. Ve orada Gaziantep'in simgesi haline gelmiş Nakıp Ali, meşhur sinemacı Nakıp Ali diye bir karakter var. 'Macı Hüseyin' aslında Nakıp Ali'dir. Macı Hüseyin denmesinin nedeni şu: Hüseyin hacca gidiyor ve dönüşte adet olduğu üzere oradakiler hacdan dönenleri karşılarlar. Bu bir gelenek. Hüseyin karşılanmıyor ve sinirleniyor. Arkadaşı olan küçük bir de çocuk var. Hikayenin bir diğer kahramanı da o. İkisi arasında güçlü bir dostluk ve sevgi bağı var. Hüseyin sinemacı. Çocuk sinemaya gelince, Hüseyin onu rakı almaya gönderiyor. Çocuk da şaşırıyor, sen hacı olmadın mı diye soruyor. Bırak şimdi hacıyı macıyı diyor Hüseyin. O hacı macı lafından geliyor 'Macı Hüseyin'. Tabii hac sahnesini kaldırınca Macı Hüseyin de ortadan kalkmış oldu. Nakip Ali'nin özellikleri daha fazla yüklendi senaryoya. Memduh Ün'ün bir yanlışı vardı, 1950'lerde geçen bir hikayeyi eski bir öğrencisine, çok genç birine yazdırmış olması. Senaryoyu yani. Bir sürü Türkçe yanlışları da vardı filmde, onları da ayıklamak zorunda kaldım. Uzun planların ortasında da bazı hatalar vardı. Ama onların üzerine gitmek mümkün değil.

Filmde dil farklılığı yok

"Değişik bir film çıktı ortaya. Ukalalık olsun diye söylemiyorum ama Fellini'vari bir havası var filmin. Filmin içindeki tipler ilginç. Ne bileyim, Gaziantep'in içinde filmlerden etkilenip atla dolaşan bir adam var, ki o adam Hıncal Uluç'un dayısıdır. Hıncal Uluç'un dayısı Kilisli'dir. Filmlerden, özellikle 'Şeyh Ahmet'ten çok etkilenmiş. Hatta oraya Toto Karaca bir operet oyunuyla geldiğinde atla tiyatroya girip Toto'yu kaçırmaya çalışmış. Aynı Şeyh Ahmet'in sevdiği kızı kaçırdığı gibi. Tabii başarılı olamamış. Düzgün bir film çıktı ortaya. Dil farklılığı yok filmde. Memduh Abi ile aramızda böyle bir farklılık yok. Sinema konusunda dil farkımız fazla değil. Memduh Ün biraz daha gerçekçi bakıyor, ben hikayenin gereği olarak biraz daha masalımsı bakıyorum. Hikayenin gereği o, masal çünkü. Bir çocuk, kendisine parçalardan bir film yapacak filan... Bunu ben de yaptım. Ferah Tiyatrosu denilen yer Şehzadebaşı'nda, Ferah Sineması'na dönüştürüldü. Arka tarafı arsalıktı ve o zaman yanar, kopar filmler vardı, makinistler filmleri keserler uzun uzun ve atarlardı. Ben onları toplardım ve yapıştırmaya çalışırdım. O çocuğun kendisine özgü kahramanlarından yaptığı filmle bir hayat kurtarması, işte sinemanın mucizesi.

Çekimleri Memduh Abi'nin programın- ⇨

Film, bir sinema işletmecisiyle bir çocuğun dostluğunu anlatıyor.

Sinemada atla dolaşan ve gerçekten yaşamış bu adam hangi ünlü köşe yazarının dayısı?

Film kısalınca Hikmet Karagöz'ün sahneleri de uçup gitmiş.

dan bir gün önce bitirdim

"Şöyle bir şey var, ben Fatih doğumluyum ve Şehzadebaşı'nda büyüdüm. 100 metrede beş, altı tane sinema vardı. Sinemadan başka iş yapmadım hayatımda zaten, sadece sinema yaptım. Ülkü Tamer de öyle işte. Ülkü, gerçek bir sinema delisidir. Ben ilk hikayeyi okuduğum zaman bir şeye takılmıştım: 'Morgan' diyor hep. Kim bu Morgan? diye sorar çoğu insan. Kimse bilmez. Morgan, eski dizi filmlerin, serial filmlerin kötü adamının ismiydi. İnsan heyecanlanıyor tabii. Aynı şeyleri paylaşmak çok güzel bir duygu. Bu film beni çok yordu aslında. Çok zor sahneler kalmış geriye. Memduh abinin sağlığı o sahneleri çekmek için uygun değil. Daha sağlıklı olsaydı muhakkak çok güzel çekerdi. Kalabalık sahneler kalmış, final, şu, bu. Bazı zor sahneler vardı. Yeşil perde önünde çalıştım mesela. Final sahnesi zordu örneğin. Neyse, 17-18 günlük bir çalışma yaptım orada. Hatta onun yaptığı programdan bir gün evvel bitirdim. Memduh abi pek memnun oldu. Umarım beğenilir, şansı açık olur. Bu arada şunu eklemek zorundayım: Kadir İnanır ile çalıştım. Ben Türkiye'de bu kadar profesyonel, bu kadar disiplinli, bu kadar yardımcı bir aktörle çok az çalıştım. Rahmetli Ayhan Işık belki o disiplini getirdi Türk sinemasına ki müthiş bir adamdı, Kadir'de de onu gördüm. Aynı disiplinden söz ediyorum. Böyle bir aktörün Türkiye'de olmasından gurur duyuyorum bunu da açık açık belirtmek isterim. Film öyle kopmuştu ki, asistanlar yok, prodüksiyon amirleri yok ortalıkta. Asistan demek yarı yönetmen demektir. Memduh abi, okuldan genç çocuklar almış, çocuklar işi pek bilmiyorlardı. İnanın sette öğrendiler. İyi niyetliydiler. Şimdi asistan olma yolunda olduklarının farkındalar. Gittiğimde bir keşmekeş vardı ortada. Hem film çekip hem genç arkadaşlarıma yol göstermek, hem disiplini sağlamak yordu beni. Gelir gelmez de stüdyoya girdim, iki aydır oradayım. 3500 metre filmin neresini atacaksın. Öyle bir atacaksın ki bütünlüğü bozulmasın.

Bizzat yaşamak çok farklı

"Dönem filmi kolay değil. İyi bilmeniz, mümkünse yaşamanız lazım. Ben 50'leri, 48'leri, 45'leri, 40'ları gören adamım. O devri çok iyi biliyorum. O devir öğrenilmez. Araştırma yapacağım filan, böyle bir şey yok. Bizzat yaşamak çok farklı. Anlattığınız öykü sizden bir şey taşımadan filmin tadı olmaz. 'Piano Piano Bacaksız' mesela. Filmin dörtte üçü Kemal Demirel'in çocukluğudur belki ama, aynı zamanda benim de çocukluğumdur. Kemal abinin kitabında olmayan şeyler de vardır filmde. Benim o dönemlere ait yaşadıklarımdır. Anılardan oluşmuştur o sahneler. Sıcak film olmuştur sonunda neden, o çocuk benim çünkü. Bizim filmdeki çocuk da çok yetenekliydi. Sıcak, şeker bir çocuk, Batuhan Levent. İki sene evvel Antalya'da ödül almış "Sır Çocukları" filmiyle. Performansı üst düzeydeydi. Eser Ali diye bir oyuncu vardı. Geleceğin en önemli aktörlerinden biri olacak. Kadir zaten mükemmeldi. Ertunç Şenkay'ın filme katkısı olağanüstüydü. Çok iyi çalıştık beraber. Çok güzel, hoş fotoğraflar çekti. Çok önemli bir görüntü yönetmeni. Türkiye'nin kendi dalında en önemli isimlerinden biri.

Verin aynı senaryoyu on farklı yönetmene, ortaya on farklı film çıkar

"Filmin oyuncu kadrosu Memduh bey tarafından oluşturuldu başta. Benim tarafımdan oluşturulsaydı Memduh beyin çektiği kadrodan tamamen farklı olurdu kadrom. Çünkü benim kafamda bir masal vardı. Bir makinist var öyküde mesela. Ben makinisti 50-55 yaşlarında diye yazdım. O mesela 25-30 yaşlarında bir oyuncu kullandı. Kadir'in ve Batuhan'ın dışında kimseyle çalışmazdım. Aynı hikayeyi bir başkası çekmiş olsa o da farklı bir şey yapardı. Verin aynı senaryoyu on farklı yönetmene, ortaya on farklı film çıkar. O yüzden o öyle düşünmüş haklıdır, ben böyle düşünüyorum haklıyım. Bunların hesabını yapmak yanlış olur. Elimdeki kadrodan en iyi verimi nasıl alabilirim, oyunculardan en iyi performansı nasıl alabilirim diye düşündüm. Ve onlar gerçekten benim çektiğim yerlerde de çok özverili çalıştılar. Memduh abinin çekimlerinde de böyle bu. Ben Fatma Girik ile çalışmadım mesela. Fatma çok akıllı bir kadın. Bana kızgın değil sanırım. Onun çok sahnesini çıkardım filmden. Çok uzak planları vardı. Öyküye ters düşen birtakım sahneleri çıkardım. Bütünlük bozulmadı. Böyle bir operas-

yonla filmi 2900 metreye indirdim. Memduh abi de sevindi. Ne olur 3000 metre yap, fazla olmasın diyordu. Sen hiç merak etme ben sana 110 dakika film vereceğim, demiştim. Gerçekten öyle oldu.

Zor işleri başarmak güzeldir zaten

"Gaziantep 800 metrede olduğu için rutubet yok. Yüksek bir kent tabii. Gavur Dağları'nda da çalıştık iki gün. Orası muhteşem bir yer, devamlı bir rüzgar esiyor, serin hoş bir yer. Fakat sinema sahnelerinin çekimleri felaketti. Neredeyse 60 derece. Mesela bir makine dairesi yapıldı film için. Suna Çiftçi yaptı makine dairesini. Bu arada Suna Çiftçi'yi unutmamak lazım. Mucize bir sanat yönetmeni. Mükemmel yaptı makine dairesini. Giriyorsun, ışıklar filan küçük bir yer, yanıyor, sıcak. Zor koşullar altında çalıştık. Zor işleri başarmak güzeldir zaten. Yöre halkının da desteği oldu tabii. Ben gitmeden evvel temin edilmiş figürasyon. Başarılı bir konvoy sahnesi çektik biz mesela. Dublaj, büyük ölçüde oyuncuların kendileri tarafından yapıldı. İki üç küçük rol dışında herkes kendini konuştu. Ses Fono'da yapıldı. Müzikler büyük usta Cahit Berkay imzalı. Gişede iyi olur umarım. Bir milyon seyirci muhteşem olur. Umarım iş yapar, özellikle Memduh abi için çok istiyorum, çok iyi olur.

"Sinema kokusu" diye bir şey var.

"Kar yağıyor -kışlar sert geçerdi eskiden İstanbul'da. Benim ayağımda terlik. Sinemanın önünde bekliyorum. Saat 9.30. Sinema açılacak, ilk ben gireceğim. 12 yaşındayım. Varlıklı bir ailenin çocuğu olmadığım için terlik var ayağımda. İşte o unutamadığım sinema kokusu. Tahta kokusu. Talaş kokusu. Tahtanın kendine özgü, çok özel bir kokusu vardır. Babam marangoz olduğu için onu çok tatmışımdır. İşte sinemanın kokusudur o. Bugün de aynı kokuyu alıyorum. Sinema bir mabet gibidir. İçeri gireceksin, ışıklar sönecek, çıt çıkmayacak, sesini çıkarmayacaksın, film başlayacak, bitecek. O başlayıp bitiş arasındaki dünyanın içinde olacaksın. Sinema kokusu diye tabir ettiğim şey çok önemli. Bilmek lazım o kokuyu. Bu filmde güzel şeyler seyredeceksiniz, güzel şeyler göreceksiniz. Sinemaya gönül vermiş olanlar, o kokuyu bilenler yani, beğenecekler filmi.

Çok yakında yeni projeme başlayacağım

"Çok yakında Adnan Menderes konulu projeme başlayacağım. Bu benim kırk senelik projem. Ben dönem filmlerinin en az üzerinden yarım asır, kırk sene geçtikten sonra yapılması taraftarıyım. Çünkü o zaman bütün taşlar yerlerine oturuyor. Yani hemen çevirirseniz yanlışa düşersiniz. Eldeki dökümanlar zamanla birikir. Amacım bir kahraman yaratmak veya onu aşağı çekmek değil. Menderes'in kendi hayatı çok trajik. Beni çok etkiledi. Yaşamındaki tarihler ilginç. Mayıs ayında iktidara geliyor, mayıs ayında gidiyor. Eşi, siyasi ortam içine girmesini hiç istememiş. İlginç öyküsü var. İlginç bir proje. ■

Memduh Ün

"Sinema Bir Mucizedir" üzerine filmin iki yönetmeninden biri olan Tunç Başaran ile yaptığımız keyifli söyleşi sırasında gözümüz Memduh Ün'ü de aradı. Hasta yatağında rahatsız etmek istemediğimiz büyük ustayı anmadan, ondan bahsetmeden noktayı koymak istemedik. İşte, 12 yıl aradan sonra 85 yaşında tekrar yönetmen koltuğuna oturan Türk sinemasının her daim genç ustalarından Memduh Ün.

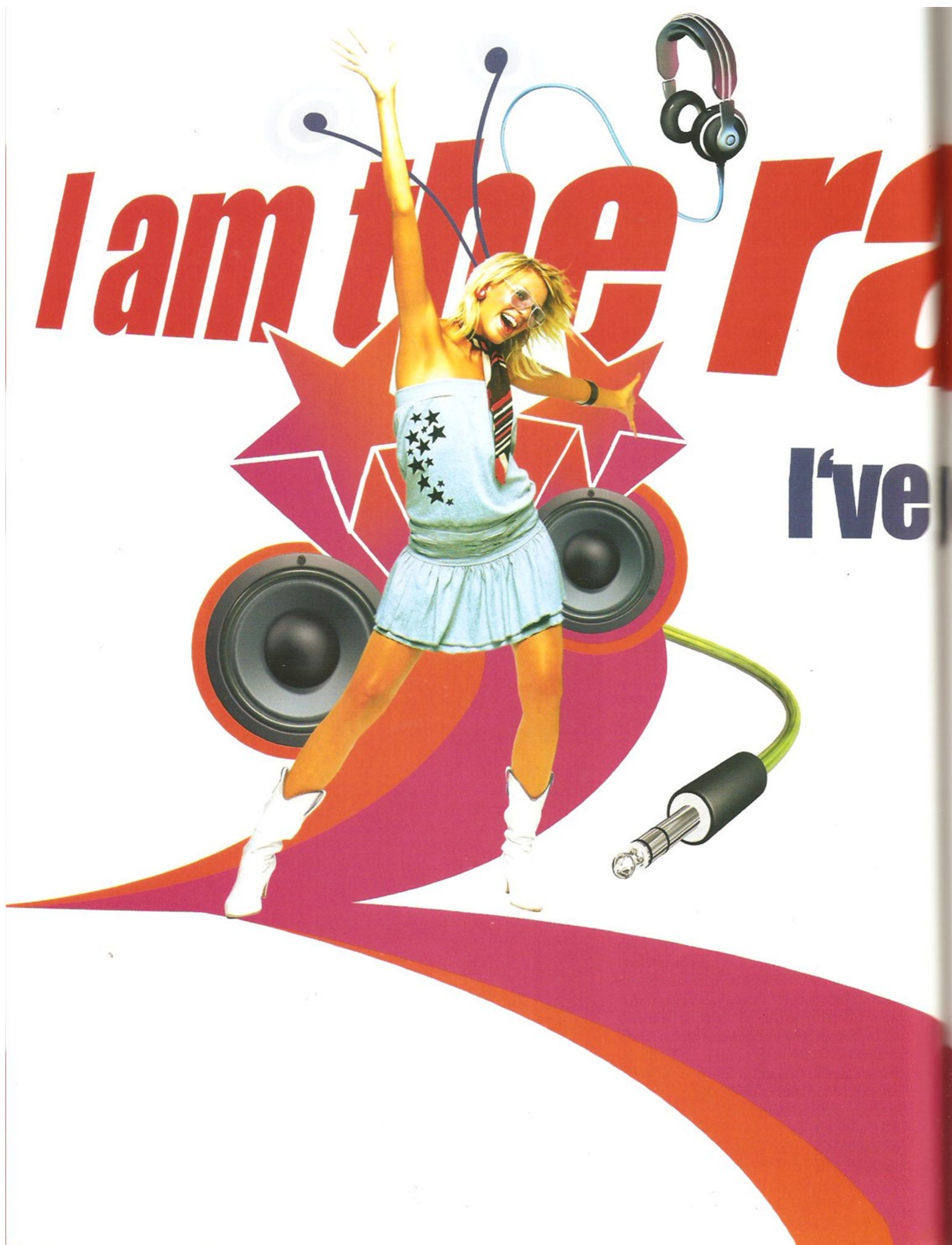
Bazı sinemacılar vardır, yıllar geçtikçe daha lezzetli, daha sıcak, daha genç filmlere imza atarlar. Sayıları çok değildir. Memduh Ün, bu isimlerden biri. Salt sinema sevgisi ile çarpan güçlü bir yürek, gerçek bir öğretmen, yedinci sanatın büyük emektarlarından biri o.

Ün, 14 Mart 1920'de İstanbul'da dünyaya geldi. İstanbul Üniversitesi Tıp Fakültesi'ndeki öğrenimini yarıda bıraktı. Memur olarak çeşitli devlet kuruluşlarında çalışırken bir yandan da film şeritleri geçiyordu aklından. Sporu, özellikle futbolu çok sevdi. 1938-53 yılları arasında başta Beşiktaş olmak üzere çeşitli kulüplerde futbol oynadı. En büyük tutkusu olan sinemaya ilk adımı Turhan Ün takma adıyla attı. Önce oyunculuğu denedi. Kamera karşısına geçtiği ilk film, Seyfi Havaeri'nin başlayıp Lütfi Ömer Akad'ın tamamladığı "Damga" (1948) oldu. 1951'de "Hayat Acıları" adlı filmin senaryosunu yazdı. 54 yılında ise Arşevir Alyanak ile Yakut Film'i kurdu. Yapımcı olarak filmlere imza atmaya başlayan Ün, yönetmen koltuğuna ilk olarak 1955'de "Yetim Yavrular" ile oturdu. "Öp Babanın Elini" (1955), "Yetim Ömer" (1957) gibi filmlerdeki düzgün ve rahat anlatımıyla dikkat çekti. 1958'de gerçekleştirdiği ve birçoklarına göre en önemli çalışması olarak gösterilen "Üç Arkadaş" geniş izleyici kitlesinin büyük ilgisiyle karşılaştı. Film, kent yaşamına kıyısından tutunmaya çalışan insanların dünyasını duygulu yansıtısı ve insancıl yaklaşımıyla büyük beğeni topladı.

Memduh Ün, 1960 yılında Uğur Film'i kurdu. "Ayşecik Mahallenin Sevgilisi" (1960), "Kırık Çanaklar" (1961), "Akasyalar Açarken" (1962), "Ağaçlar Ayakta Ölür" (1964), "Yıldız Tepe" (1965), "Namusum İçin" (1965), "Altın Çocuk" (1966), "Yaprak Dökümü" (1967), "İnsanlar Yaşadıkça" (1968) gibi farklı türde önemli filmler yönetti ve birçok senaryo yazdı. Senaryosunu Kemal Tahir'in yazdığı, başrollerini Ayhan Işık ve Fatma Girik'in paylaştıkları "Namusum İçin" adlı filmiyle, 1966'da 3. Antalya Altın Portakal Film Şenliği'nde En İyi Yönetmen ödülünü kazandı. "Toprak Ana" (1973), "Ağrı Dağı Efsanesi" (1975), gibi önemli filmlerini 80'li yıllarda çektiği "Devlet Kuşu" (1980), "Postacı" (1984) gibi kara komediler izledi. Memduh Ün televizyon için çalıştı ve 1987'de altı bölümlük dizi "Gönül Dostlarını" gerçekleştirdi. 90'larda sinema serüveni daha farklı filmlerle devam ediyordu büyük ustanın. Toplumsal ve politik içerikli "Gün Ortasında Karanlık" ve "Bütün Kapılar Kapalıydı"yı 1993'de izleyiciler ve eleştirmenler tarafından çok sevilen mütevazı başyapıtı "Zıkkımın Kökü" izledi. Ustanın, Muzaffer İzgü'nün eserinden uyarladığı filmi, kendisine 7. Adana Altın Koza Film Festivali'nde En İyi Yönetmen ve En İyi Senaryo ödüllerini kazandırıyor ve Ün, İspanya'da Asturias Sinema Festivali'nde En İyi Yönetmen unvanının sahibi oluyordu. "Zıkkımın Kökü"nün ardından Ün, 12 yıl ara verdi sinemaya.

Türk sinemasının usta ismi Memduh Ün, 1963'te yönettiği, Halit Refiğ ve Bülent Oran'ın senaryosunu yazdığı "Yavaş Gel Güzelim" adlı komedinin müziklerini de kendisi hazırlamıştı. Bir ilginç not daha: "Sinema Bir Mucizedir"i eski asistanı Tunç Başaran ile birlikte çeken Ün, 1962'de "Üç Tekerlekli Bisiklet" adlı filmi Lütfi Ö. Akad ile birlikte yönetmişti. Akad ustanın filmini tamamlayan Ün, 43 yıl sonra bu kez kendi başladığı filmi, asistanı Tunç Başaran'a emanet etti.

Dostluk, sevgi, dayanışma dolu mesajlar içeren duygu dolu filmleriyle sinemaya ilk başladığı günden bu yana geniş izleyici kitlesi tarafından çok sevilen Memduh Ün, umarız ki buram buram sinema sevgisi kokan filmleriyle daha uzun yıllar beyazperdede olacak. En büyük dileğimiz, büyük ustanın hasta yatağından kalkıp yeni projesine "motor" demesi. İyi bir yönetmen, senarist, yapımcı, yani gerçek bir sinemacı olmasından öte, insanın yüreğini ısıtan bir sinema sevdalısı o. Az ve öz kalanlardan yani.

I am the ra
I've

Saklanma sendromu üzerine

İsmail Güneş, "T.h.e. İmam"ın setinde.

1999 yapımı filmi "Gülün Bittiği Yer"de 12 Eylül dönemindeki işkenceyi ele alan ancak doğru dürüst gösterim olanağı bulamayan bu filmiyle umduğu ilgiyi göremeyen yönetmen İSMAİL GÜNEŞ, altı yıl aradan sonra yeni filmi "T.H.E. İMAM"la seyirci karşısına çıkıyor. SENEM ERDİNE

İmam Hatipli olduğunu gizleyerek modern bir yaşam süren bir adamın geçmişiyle ve kendisiyle yüzleşmesini anlatan film, hem İmam Hatip Liseleri'yle ilgili tartışmaların göbeğine oturması hem de toplumsal önyargılar yüzünden saklanmak zorunda hisseden bir adamın psikolojisini incelemesi bakımından enteresan bulunan konusuyla bu sezonun en fazla merak uyandıran projelerinden birisi. Filmin yapımcılarından gelen teklifi kabul ederek yönetmenliği üstlenen İsmail Güneş'le, ilk gençlik yıllarında büyük bir aşkla başlayan sinema serüvenini, hayat görüşünü yansıtan sinema anlayışını, yeni filminin kahramanı Emrullah gibi saklanmak zorunda hissetmesinin sebeplerini ve gişede büyük bir sürpriz yapabileceğini öne sürdüğü, filmi "T.h.e. İmam"ı konuştuk.

Sinemayla ilişkinizin geçmişinden başlayalım. Ne zaman karar verdiniz sinemacı olmaya?

İlk seyrettiğim filmlerden birisi Zeynep Aksu'yla Sadri Alışık'ın oynadıkları "Damga" diye bir filmdi. Halk Eğitim Merkezi film göstermek için köyümüze gelmişti. Elektrik yok o zaman jeneratör kullanılıyor. Köydeki binalardan birinin duvarında gösteriliyordu film. Unutamadığım bir filmdir "Damga". Seyrettikten sonra bir hafta ağladım. Herhalde 6-7 yaşındayım. Beni çok etkilemişti. Sinemacı olacağım demiştim. Öyle bir zamanda, köy ortamında sorarlardı çocuklara ne olmak istiyorsun diye, herkes doktor, öğretmen ya da mühendis olmak isterdi, ben sinemacı olmak istiyorum derdim. Sonra öğretmen okulunda bir sinema salonu vardı yemekhaneden bozma. Oraya her hafta sonu iki film gelirdi. Param olduğunda muhakkak gidip en önden seyrederdim, olmayınca da yemekhanenin arkalarında bir delik bulup yamuk bir vaziyette bir buçuk, iki saat filmi seyrederdim.

Güzel Sanatlar'ın Dekoratif Resim bölümünde okurken, asistanlıkla başladınız sinemaya öyle değil mi?

Evet, liseyi İstanbul'da okudum. Tiyatroya ve sinemaya ilgi duyuyorduk arkadaşlarla. Sinemayla ilgili kitaplar, senaryolar okuyordum. Hep bir şeyler yazmayı, yönetmen olmayı ve hatta oyuncu olmayı düşünürdüm. Bir oyunda birlikte oynadığımız liseden bir arkadaşım, demek bende biraz ışık görmüş ki, seni bir yere götüreceğim, dedi ve beni bir film şirketine götürdü. Mevlut Koçak ve Sedat Karadeniz'le tanıştıracaktı beni. Mevlut Koçak şimdi filmimin kurgucusu biliyorsunuz. O sırada Güzel Sanatlar'da okuyordum. Resime eğilimim vardı. Liseyi zaten resim okumuştum. Gittiğimiz şirketin sahibi, rahmetli Natuk Bayhan'a asistan gönderecekmiş meğer. Güzel Sanatlar'da okuduğum için beni tercih ettiler. Ben tabii ilk set deneyimimden sonra oyuncu olmayı unuttum. Kameranın önündekiler fevkalade güzel ve yakışıklıydılar çünkü. Sonra da asistanlığım boyunca hep kendi hikayelerimi yazmak ve çekmek gibi bir hedefim oldu. 77'de kısa metrajlı bir film çektim. "Gülün Bittiği Yer"in ilk versiyonudur o. Altı arkadaş bir terene bindik ve bir gün bir gecede çekip geldik. O filmde ben de oynamıştım

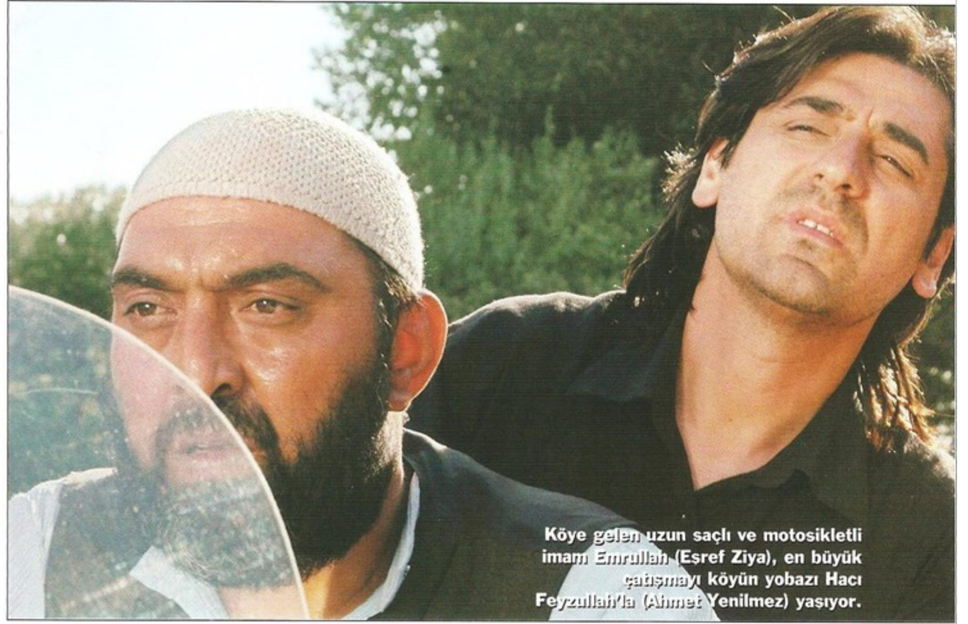
İlk ve son oyunculuk deneyiminiz miydi bu?

Yok, daha sonra "Çizme"de oyuncumun ayağı kırılınca mecburen oynamak zorunda kaldım ama çok ıstırap verici bir iş oyunculuk,

özellikle kendi çektiğiniz filmde. Ne yapıldığını algılayamıyorsunuz. O zaman şimdiki imkanlar da yok, doğru mu çekiyorlar, nasıl çekiyorlar göremiyorsunuz. "Gülün Bittiği Yer"in kısa versiyonu, İFSAK'tan kısa metrajlı film ödülü aldı sonradan. İnsanlar hayalperest gözüyle bakıyorlardı bana, o bakımdan bir filmi çekip bitirmiş olmak çok önemliydi benim için o zaman. Sonra 82-86 yılları arasında bir kriz oluştu sinemada, işsiz kaldık. Güneş gazetesi açıldı. 4 yıl kadar foto muhabirliği yaptım orada. 86'da Varlık Film kurulunca orada genel müdür olarak çalışmaya başladım. Ama benim gibi aklı kamerada olan birinin genel müdürlük yapması çok zor. Sonunda ben bu işi yapamayacağım, film çekmem lazım dedim ve ilk filmim "Gün Doğmadan"ı öyle çektim. Kenan Kalav, Fikret Hakan, Necla Nazır, Şemsi İnkaya, Gürdal Tosun, Zihni Küçümen gibi zengin bir kadroyla çalıştım. Mehmet Aslantuğ'un ilk filmiydi. Önemli bir imkan ve çok önemli bir başlangıçtı benim için. Daha sonra Mehmet Aslantuğ ve Nur Sürer'le birlikte "Ateşböceği" diye bir film yaptım. Sonra "Çizme", "5. Boyut", altı sene sonra "Gülün Bittiği Yer" ve yine altı sene sonra "The İmam". Bu arada dizi çalışmaları yaptık. 101 bölüm "Bizim Ev", 26 bölüm "Kurt Kapanı", "Bir Yıldız Tutuldu" ilk akla gelenler. Sonra uzun süren bir işsizlik süreci var.

Sinema zevkinizden konuşalım biraz. Hangi sinemacıları beğenirsiniz, hangilerini kendinize yakın bulursunuz?

Ben hala Hitchcock seyrederim, defalarca seyrederim. "Yurttaş Kane"i seyrederim çokça, ama Orson Welles'in diğer filmlerini o kadar beğenmem. "Yurttaş Kane", modern sinemanın başlangıcıdır diyebiliriz aslında. Birçok ilk barındırır içinde. İlk defa zemin görünür, ilk defa tavan görünür, ilk defa iç mekan dış mekan birliktedir. Zaman kırılmalı filmlerin belki de ilkidir ve bunu gerçekten iyi kotarmış bir filmdir. Kieslowski'yi beğenirim. Tarkovski'yi izlerim. Herkesin de izlemesi lazım diye düşünürüm ama izlemesi çok zor tabii. Onun filmlerinden birinin yönetmeni olmak istemem mesela. Kendim çeksem hiç seyredemem çünkü herhalde. Keşfedecek bir şey de olmayacak o zaman. Ama bazı konularda çok hayranlık duyduğum bir sinemacıdır. Mesela rüya sahnelerini çok beğenirim. Rüyayı en iyi anlayan, en iyi yorumlayan yönetmendir bence. Ondan sonra birini sorarsanız benim. Freud'a katılmıyorum ben rüya konusunda. Rüyanın simgelerle insanoğluna şifreler verdiğini düşünüyorum. Tarkovski de öyledir. Bunu böyle söylemez ama filmlerinden anlarsınız. Bizim kültürümüzde rüya tabiri diye bir şey vardır. Rüyada görülenler işaret olarak algılanır. Önemli olan rüyayı yorumlamaktır. Rüyanın kavramlarını iyi bilen birisi gerçekten çok enteresan şeyler bulabilir. Ben insanın hayatının bir diskette kayıtlı olduğunu düşünüyorum. Ve bazen o disketin içinde geleceğe gidebildiğimizi, geleceğimizden imgeler görebildiğimizi düşünürüm. Rüyalar da bu imgelere ulaşmanın en önemli yollarından biridir. Bu imgelerin ne manaya geldiğini anlayabilirseniz hayatınızla ilgili çok önemli ipuçlarına ulaşabilirsiniz, Matrix'teki falcının verdiği ipuçları gibi.

Köye gelen uzun saçlı ve motosikletli imam Emrullah (Eşref Ziya), en büyük çatışmayı köyün yobazı Hacı Feyzullah'la (Ahmet Yenilmez) yaşıyor.

"Matrix" de beğendiğiniz filmlerden biri galiba.

Matrix'in felsefesini çok doğru buldum, ama teknolojisi beni çok ilgilendirmiyor. Birinci filmden bahsediyorum, ikincisi ve üçüncüsü konusunda aynı şeyi düşünmüyorum. Birincisinin felsefesi bizim tasavvuf felsefesine çok uygundur. Zaten o film Tevrat tasavvufuna ait bir filmdir. Hiç kimse ona dini bir film demedi ama aslında dini bir filmdir. İki kardeş Museviler biliyorsunuz ve Tevrat'ı da iyi biliyorlar mutlaka, bizim yönetmenlerin Kur'an'ı bildiklerinden çok daha iyi biliyorlar. Tevrat'ın felsefesini biliyorlar. Sonuçta ben ilk Matrix filmini fikir olarak çok doğru buldum ama Wachowski Kardeşler'i yönetmen olarak beğeniyor musun diye sorarsanız, yeşil zemin üzerinde film çekiyorlar. Bilgisayarcılar yapıyor orada filmi. Bir demo gibi duruyor film. Sanki bir program var, bu programı tanıtalım diye çekilmiş gibi. O senaryoyu Kieslowski çekse başka bir film olur; veya benim hit filmlerimden biri olan "2001"in yönetmeni Stanley Kubrick çekse, yine bambaşka bir film olurdu. Benim çok önemsediğim yönetmenlerden birisi de Kubrick. Tamamlayamadığı son filmi bile, önemli bir film olurmuş o çekse. Spielberg'i de çok önemsiyorum. "21 Gram"ı çok beğendim. Ben çekmişim gibi hissettim. Benim argümanlarım onlar. Kaderle ilgili söylediği cümleye tamamen katılıyorum. İlk filmim "Gün Doğmadan" tamamen aynı cümle üzerine kuruludur. Boş gibi dursa da her adımımızın bir karşılığı, bir anlamı vardır. Ben bu anlamı keşfetmeye, bunun ruhunu anlamaya çalışıyorum hayatımda ve filmlerimde. Yaşamın döngüselliğini anlatmak için her filmimi aynı planla başlatıp bitiriyorum mesela.

Bundan altı yıl önce çektiğiniz "Gülün Bittiği Yer" doğru dürüst gösterim olanağı bulamamıştı. Filmin beklediğiniz ilgiyi görmemesini neye bağlıyorsunuz?

Ben o filmde önemli bir çifte standart yaşadım. En azından insanlardan manevi bir destek bekliyordum. O güne kadar Antalya'da yasaklanması söz konusu edilen filmler, 12 Eylül'ü bırakın anlatmayı ima eden filmler bile ödüle boğuldu biliyorsunuz. Benimkiyse hem 12 Eylül'ü anlatıyordu, hem yasaklanmıştı ama ne yasak konusunda bir tepki geldi ne de film tartışıldı. Yok sayıldı, literatüre girmedi. Oysa tartışılmaya, konuşulmaya değer birçok şey vardı filmde. Film yasaklanıyor, polisler sinemalara baskınlar düzenliyor, kimsenin sesi çıkmıyor. Ben bangır bangır bağırıyorum, kimse görmüyor. Böyle bir şey yaşayacağımı söyleselerdi inanmazdım. Çünkü öyle bir dönemdi ki artık unlar elenmiş elekler bir yerlere asılmıştı. Herkesin akşam dokuzda aydınlık için bir dakika karanlık eylemi yaptığı dönemdi. Bunun akabinde Apo yakalandı ve bütün ülke işkenceci oldu. Herkes yeniden korkmaya başladı. İşkenceye karşı olursan sanki Apo'cu olacakmışsın gibi bir hava doğdu.

Ondan sonra uzun süre sinemadan uzak kalmanız, yaşadığınız bu hayal kırıklığından mı kaynaklanıyor?

Tam olarak öyle değil. Film parayla yapılan bir iştir, mimariye çok benzer. Mimar Sinan'ın arkasında Sultan Süleyman olmasa da biz de Mimar Sinan diye birini bilmezdik. Sinema da milyon dolarlar isteyen bir iş artık. Ben o yüzden hep küçük projeler tasarlamaya çalıştım ⇨

Başrol oyuncusu Eşref Ziya, ilk kez bir sinema filminde rol alan bir müzisyen.

"Milli sinema yapıyorsam "Gülün Bittiği Yer"i nereye koyacaksınız o zaman? O da kızıl sinema mı? Sinema sinemadır, kızılı millisi yoktur. İyi film vardır kötü film vardır."

ama süreç içinde o projeler hep büyüdü ve geri dönüşü olmayan bir yola girdi. "Sözün Bittiği Yer" neredeyse bir günlük bir hikayeydi. Üç sene önce Kültür Bakanlığı'na başvurduk. Küçük bir destek aldık, devamı da gelecek dendi. Zeki Demirkubuz'un yaptığı gibi küçük bütçeli bir iş olacaktı. Ama zaman içinde geliştirilirken büyüdü yine ve zor gerçekleştirilebilecek bir proje haline geldi. Uzun süre onunla uğraştım. Sonunda Kültür Bakanlığı'ndan 225 milyar destek aldı ama bir türlü sözleşmelerini imzalayamıyoruz. Çor zorlaştırdılar. Bürokratlar, vermemek istiyormuş gibi bir tavır içindeler. Onun için onu yine bekletiyorum.

Bu arada "The İmam" projesi gündeme geldi herhalde. Bu proje nasıl ortaya çıktı?

"The İmam" projesinin sahibi olan arkadaşlar beni aradılar; başrol oynayan Eşref Ziya ve filmin yapımcılarından Mustafa Cihat. Sinan Çetin'le görüşmüşler. Uzun süre onunla çalışmışlar proje üzerinde. Sinan Çetin çok iddialı konuşmuş gişe konusunda hatta, altı milyon seyirciden bahsetmiş. Fakat bir süre sonra vakitsizlikten dolayı başka bir yönetmenin çekmesi konuşulmuş. Yönetmen olarak da benim adım geçmiş. Onun üzerine Sinan Çetin'den kopmuşlar. İsmim geçtiği için benim filmlerimi seyretmişler. Sonra da benimle görüşmeye karar vermişler. "The İmam" benim projem değil yani, ama benim çok iyi bildiğim saklanma sendromunu temel alıyor. Ben de saklandım çünkü bir dönem. Saklanmaya çalıştım daha doğrusu. Bana faşist diyorlardı. Ben de onlara ben sizin bildiğiniz faşist değilim, sizin sandığınız adam değilim dedim. Hatta sizin yanınızda demokrat kalabilirim dedim.

Saklanmış sayılmazsınız o zaman.

Ama işte değilim demek de bir şey ya. Şimdi artık evet oyum diyebilirim mesela. Ne olacak? Ne değişir hayatınızda? İyi bir şeyler yapabiliyor muyuz, asıl mesele o? Mimar Sinan'ın dünya görüşünü biliyor muyuz mesela. Bilsek, bu onun eserleri konusundaki fikrimizi değiştirir mi? Ne önemi var? İnsanların hayranlıkla seyrettiği Tarkovski Hıristiyan'dır. Hem de çok inançlı bir Hıristiyan. Onun "Kurban" filmini ben yapmış olsam dini film denir. O yapınca entelektüel oluyor, biz yapınca dini oluyor, İslami oluyor.

Sizi, filmin yapımcılarına Sinan Çetin mi önermiş?

Evet, onlar beni tanımıyorlarmış. Böylece yan yana geldik. Metni okudum. Uzun bir tereddüt geçirdim.

Neden tereddüt ettiniz?

Zaten İslami sinemacı, milli sinemacı gibi tanımlamalardan kurtulmaya çalışıyorum. Böyle bir film aynı sıkıntılara neden olur mu diye düşündüm biraz. Halbuki hiç içinde yer almadım öyle şeylerin. Hayata nasıl bakıyorsam öyle filmler yaptım ben. İnandığım hikayeleri anlattım. Birilerinin sözcülüğünü yapmak için film çekmedim hiçbir zaman. Milli sinema yapıyorsam, "Gülün Bittiği Yer"i nereye koyacaksınız o zaman. O da kızıl sinema mı? Sinema sinemadır. Bunun kızılı, millisi yoktur. İyi film vardır, kötü film vardır. Böyle yargılayabilirsin beni. Anlatamamışsın derdini kardeşim, diyebilirsin; ama baştan tavır almak, zenci muamelesi yapmaktır.

Aslında "The İmam"ın konusunun sizin bu yaşadıklarınıza denk düşen bir tarafı da var öyle değil mi?

Evet, o bakımdan ilgimi çekti zaten ama biraz fazla eğitici bir tarafı vardı. Uzun saçlı, motosikletli imam köye gelir, namaz böyle kılınır, abdest böyle alınır diye anlatmaya başlar. Böyle bir ilmihal havası vardı. Dramatik yapısı güçlü değildi. Sinan Çetin'in takıldığı yer de orasıymış zaten. Uzun saçlı, motosikletli imam kö-

ye gelir cümlesi, bir film cümlesi olabilir ama bunun altını nasıl doldurduğunuz da önemli. Saklanma meselesi üzerinde durmuşlar onlar da.

Nasıl bir hikayesi var filmin?

İmam Hatip'ten mezun olduğundan beri kendini saklayan bir adam var. Modern bir yaşam sürüyor ama bu hayatın içinde gizlenme ihtiyacı duyuyor. Sonra bir gün liseden bir arkadaşı ziyaretine gelince her şey ortaya çıkıyor. Adam bir ruh bunalımına giriyor. O imamın da bir derdi var. Hasta, kanser olmuş, Aslında tedavi olup geri dönmek üzere gelmiş ama tedavisi uzuyor. Ramazan yaklaşmakta ve geldiği köye bir imam lazım. Köy de sorunlu bir köy. Baraj altında kalmış bir köyü oraya taşımışlar, bir inanç farklılığı var. Orada Hacı Feyzullah diye yobaz bir adam var. O adam, köy halkını birbirine küstürür gibi bir derdi var imamın. O yüzden mutlaka dönmek istiyor. Arkadaşı, ortağına da yalan söylemiş olmaktan kaynaklanan bir kaçma isteğinin de etkisiyle senin yerine ben giderim köye imam olarak diyor ve atlıyor motoruna gidiyor köye. Köylüler imam beklerken böyle bir adam çıkıyor karşılarına. Orada bir çatışma başlıyor. Hem kendi içinde bir çatışma yaşıyor hem de vatandaşla bir çatışma yaşıyor ve sonunda en büyük korkusuyla tekrar yüzleşiyor. Bir yüzleşme hikayesi bu. Kahramanımız geçmişiyle ve kendisiyle yüzleşiyor.

Senaryoyu önceki filmlerinizden bazılarının da yazarı olan Ömer Lütfi Mete'yle yazdınız? Senaryo süreci nasıl gelişti?

Fikir projeyi getiren arkadaşlarındı. Senaryoyu yazmak için Ömer Lütfi Mete'yle çalışmak istediğimi söyledim ben. Hem o dünyayı da iyi biliyordu. O da bu sıkıntıları çekmiş, oralarda yetişmiş, futbolcu olmak istemiş ama babası toplarını kesmiş. Ayrıca sinemacı olması, yazar olması işimizi çok daha kolaylaştırır diye düşündüm. Sonuçta iyi bir metnimiz var şu anda. Kimseyi rahatsız etmeyecek bir metin. İyi şartlarda da çektik.

Başrolde sizin daha önce çalışmadığınız ve daha önce hiç oyunculuk yapmamış bir müzisyen var. Oyuncu kadrosunu nasıl oluşturdunuz?

Bana bir tek şartları vardı filmin yapımcılarının. Başrolde Eşref Ziya oynayacaktı. Ben tanımıyordum ama bayağı meşhur bir şarkıcıymış aslında. Popüler işler yapıyor, bazen pop bazen rock ama sözleri daha tasavvufi. Her neyse, başrolünüz bu şekilde belirlenmiş olunca diğer oyuncuları seçmek zorlaşıyor biraz tabii. Biz de tanınmış oyuncu aramadık ve her karaktere en uygun oyuncuyu bulmaya karar verdik. Tiplemelerde hiçbir sorun yok diye düşünüyorum. Oyuncular da rollerine çok uygun oldu. "Deliyürek"teki Kuşçu karakteriyle tanınan Emin Gürsoy, kanserli imamı oynuyor. "Ekmek Teknesi"nde Ölü diye bir karakteri oynayan Mehmet Usta, deliyi oynadı ama öyle bir oynadı ki hakkını verirlerse en iyi yardımcı oyuncu ödülünü alır. Diğer oyuncularım, Mete Dönmezer, Turgay Tanülkü, Yeşim Ceren Bozoğlu zaten hep tiyatrocular.

Filmin baş karakteri Emrullah'ın arkadaşı kanser hastası imamı Emin Gürsoy oynuyor.

Bugüne kadar muhafazakar kesimin sinemacısı olarak istemediğiniz bir şekilde tanımlandığınızı ve bunun acısını çektiğinizi, bu yüzden saklanmak zorunda kaldığınızı söylüyorsunuz. Peki bugün muhafazakar kesimin kendini daha rahat ifade etme şansı bulduğunu, kendi sinema projelerini daha kolay hayata geçirebildiğini düşünüyor musunuz?

Ben öyle düşünmüyorum. Bu tarz filmler en iyi karşılıklarını en sert dönemlerde bulurlar. Yavuz Özkan'ın "Maden" filmi çok büyük ilgi gördü zamanında mesela. Bugün yapsanız görür mü o ilgiyi? Görmez, çünkü kimsenin işçi hakkıyla, sendikayla, örgütlenmeyle ilgisi kalmadı. 28 Şubat sürecinde, muhtıra aleyhine bir film yapsanız çok büyük ilgi toplardınız. Yasak değildi, yapsanız çok büyük ilgi toplardınız ama bugün toplamazsınız.

O zaman bazı kesimlerin sinema yapamamasını hükümetlerin belli dönemlerdeki politikalarıyla açıklamayı doğru bulmuyorsunuz.

Tabii, asla doğru değil. Asla ilgisi yok. Hatta tam tersidir. Benim yaşadığım sıkıntıların temelinde sosyolojik sorunlar var. 99'da benim filmim sıkıntı yaşadığında bir şey mi vardı ortada? Hiçbir şey yoktu, Apo'nun yakalanmasının dışında. Ama inanılmaz şeyler oldu. Bazen böyle şeyler olur. Bir yerde şöyle bir cümle yakaladım. Sağcı sinemacılar diyor ki, biz halkı anlıyoruz, halkı anladığımız için de halk bizi anlıyor ve filmlerimiz büyük ilgi görüyor. E, düne kadar niye anlamıyordu? Böyle bir şeye inanmıyorum ben. Halka bir şeyler verme imkanınız olur, siz öyle bir sunarsınız ki halk ilgi gösterir. Eğer bu filmin ilk çıktığı noktada Ahmet Hakan kendi köşesinde bu filmden bahsetmeseydi bu kadar ilgi görmezdi. Adının "İmam" oluşu, İmam Hatip'lerin tartışıldığı bir döneme denk gelmesi veya bir takım siyasal çağrışımlarla ilgi çekmiş olabilir ama asıl sebebi şu sıra çok popüler olan bir köşe yazarının filmden bahsetmesidir. Bu gerçekten kaçacak halimiz yok.

"The İmam" seyirciye ne vaat ediyor? Neden seyredelim?

Gelin, dönüşeceksiniz. Değişeceksiniz demiyorum. Dönüşmeyi ben daha doğru buluyorum. Değişmek biraz moda. Filmlerin bir amacı olmalı, dönüştürmeli. Filmin içindeki kahramanların değişmesinden ya da dönüşmesinden bahsetmiyorum. Bu filmi seyredenler bir dönüşüm yaşayacaklar. Bizim çocukluğumuzda İmam Hatipliler'le dalga geçilirdi. Çocuklar yaparlardı bunu. Ölü yıkayıcı denirdi imamlara. Onlar bu sendromla büyüdüler ve şimdi burada görecekler ki onlar da insanmış.

Nasıl tepkiler bekliyorsunuz? Gişe konusunda bir beklentiniz var mı?

Gişede büyük bir sürpriz yapabilir. Hiç beklenmeyen bir şeyle karşılaşabiliriz. Seyircinin filmle bir problemi olacağını sanmıyorum, beğeneceklerini düşünüyorum, ama eleştirmenleri bilemem.

Bundan sonra neler yapmak istiyorsunuz?

Bundan sonra, "Gülün Bittiği Yer"le başlayan şiddet üçlemesini tamamlamak istiyorum. "Sözün Bittiği Yer" ve "Ateşin Düştüğü Yer"le ilgili çalışmalarıma devam edeceğim. Finans arayışım olacak. "Gülün Bittiği Yer"de devletin, hükümetin bireye uyguladığı şiddeti anlatıyordum, "Sözün Bittiği Yer"de toplumun bireye uyguladığı şiddeti anlatmak istiyorum. ■

Bay ve bayan

İlk maskeli kahraman Zorro'nun maceraları devam ediyor. "THE LEGEND OF ZORRO / ZORRO EFSANESİ" çekirdek kadrosuyla yedi yıl aradan sonra gene çekildi, bu kez evli ve çocuklu olarak... Martin Campbell'ın yönettiği filmde Catherine Zeta-Jones ve Antonio Banderas bir kez daha kılıçları kuşanıp intikam peşine düşecek. DERLEYEN: EBRU ÇELİKTUĞ

Zorro, ilk kez bir İspanyol oyuncu, Antonio Banderas tarafından 1998'de canlandırılmıştı. "Zorro Efsanesi"nde kılıç dövüşü sahnelerini Banderas dublörsüz oynadı.

Zorro

⇨

Kötülerin amansız düşmanı Zorro, hep ezilenlerin yanındadır. Bu yüzden de gerçek bir halk kahramanı olarak görülür.

Bu kez gizli kimliği ve ailesi arasında bocalayan Zorro/Alejandro de la Vega, hem evliliğini hem de Kaliforniya'yı kurtarmaya çalışıyor. Süper bir kahramanın değil, sıradan bir insanın sorunlarıyla boğuşması, kahramanı daha yakın ve sevimli kılıyor.

Kaliforniya'nın ABD eyaletleri arasına girmeye çalıştığı 1850 yılında, gizli bir ortaçağ örgütünün üyeleri, kendi çıkarları için bu durumu engellemeye çalışmaktadır. Ayrıca McGivens (Nick Chinlund) adında başka bir zorba, toprak sahiplerini ölümle tehdit ederek zorla arazilerine el koymaktadır. Don Alejandro de la Vega ise (Antonio Banderas) gizli kimliği Zorro'ya bürünerek, Kaliforniyalıların ABD vatandaşı olabilmesi için kötülerin karşısına dikilecektir. Bu arada Elena (Catherine Zeta-Jones) ile evlenmiş ve 10 yaşında Joaquin (Adrian Alonso) adında bir oğulları olmuştur. Artık Elena onun "Zorro" kimliği ve ailesiyle olan yaşantısı arasında bir seçim yapmasını istemekte; sert tartışmalar yaşanmaktadır. Joaquin babasını özlemekte, onun Zorro olduğunu bilmemekte ve hayran olduğu kahramanı gibi olmasını istemektedir. Alejandro'nun ani bir kriz karşısında Zorro maskesini yeniden takması Elena'yı çileden çıkarır ve kocasına boşanma kağıtlarını yollar. Bu arada Elena'nın eski bir okul arkadaşı olan Fransız aristokrat Armand (Rufus Sewell) Kaliforniya'ya şarap üretmeye gelmiş, Elena ve Zorro'nun aralarının soğumasını fırsat bilerek vakit kaybetmeden Elena'ya kur yapmaya başlamıştır. Aynı zamanda gizli ve tarihi bir tarikat olan Aragon Şövalyeleri'nin başıdır da.

Sadece kılıcı, kamçısı ve zekasıyla kötülerin korkulu rüyası olan Zorro'yu, bu kadar sevilen bir kahraman yapan özelliği; gerçek bir halk adamı oluşu ve diğer süper kahramanlar gibi insanüstü güçlere sahip olmayışı. İyi ata binen ve kılıç dövüşünde usta olan Zorro, bu devam filminde herkesin dertlerine sahip aslında, ailesi ve hayattaki mücadele şekli arasında kalmış bir baba ve eş olarak karşımıza çıkıyor. Üstelik, ortada Elena'ya kur yapan çekici bir Fransız aristokrat da var ve bu durum, işleri daha da zorlaştırıyor. Yapımcılardan MacDonald, Zorro ve Elena'nın öyküsünü 10 yıl sonrasından başlatırlarken, önceki filmin sonunda ikisini evlendirmiş olmanın yeni macera yaratmada biraz güçlük çıkardığını söylüyor. Çatışma yaratmak ve aşkın verilecek çeşitli mücadelelerden sonra kazanılacak bir ödüle dönüşmesini istediklerinden, Armand-Elena-Alejandro üçgenini kurduklarını belirtiyor. Tabii ilk filmin dünya çapında 250 milyon dolarlık bir hasılat elde etmesinin altında yatan en büyük etkenlerden biri de Antonio Banderas ile Catherine Zeta-Jones arasındaki "beyazperdeyi ateşe veren kıvılcım"ın da rolü büyük. Bu filmde ise Elena ve Zorro arasındaki bu anlaşmazlığın eski usul Hollywood filmlerindeki klasik aşk hikayelerine benzediği de herkesin ortak görüşü. Ne ayrı kalabilen ne de birlikte yapabilen aşıklar gibi olan ikilinin bu sayede aralarındaki kıvılcım yeniden tutuşuyor. Banderas ve Zeta-Jones, ilk filmdeki büyünün bu filmde de sürdüğünü senaryoyu okuduklarında hemen anlamışlar ve projeye dahil olmakta tereddüt etmemişler. Yönetmen Martin Campbell da senaryonun çok az sayıda değişiklikle perdeye

Antonio Banderas ve Catherine Zeta-Jones, 1998'de çekilen "The Mask of Zorro"nun devamında, artık evli ve çocuklu bir çift olarak karşımıza çıkıyor.

aktarıldığını, çünkü proje üzerinde herkesin hemfikir olduğu ender bir durum yaşandığını ifade ediyor.
Oyuncu kadrosunun oluşturulma sürecinde, en fazla Joaquin'in kim olacağı üzerinde düşünülmüş. Los Angeles, Miami, Londra, İspanya, New York ve Meksika gibi pek çok yerde adaylarla görüşülmüş ve çekimlere başlandığında aday sayısı en sonunda ikiye inmiş: Amerikalı çok yetenekli bir oyuncuyla Adrian Alonso adında tek kelime İngilizce konuşamayan bir Meksikalı. Adrian ve diğer aday, Antonio Banderas ile oturup havadan sudan konuşurlarken filme çekilmişler ve kazanan Adrian olmuş. Zeta-Jones, Adrian'ın ilk hayranlarından: "Eğer aklına koyarsa ileride Marlon Brando'nun boşalttığı yeri başarıyla doldurabilir. Oynamak değil, olmak olarak tanımlanan muhteşem bir doğal yeteneğe sahip. Yalnızca birkaç kelime İngilizce konuşuyor olması da akıl almaz bir şey. Martin, onunla Marcel Marceau mimikleriyle anlaşmaya çalıştı ve başardı da". Banderas da küçük oyuncunun ritm ve zamanlama anlayışını ve filmdeki mizahı anlayışını sıradışı bulmuş. İngilizce sorununu çözmek için replik çalıştırıcısı Tina French ile çalışan Adrian, bu sayede çekimlere tamamen hazır ve her sahnenin ne içerdiğini bilerek gelmiş.
Yapımcılardan Parkes, kötü adamlardan Armand'ı ele alırken, onu sadece çok para kazanmak isteyen bir kötü adam olarak değil, nesillerdir devam eden ve kendi kaderleri olarak gördükleri şeyleri talep eden bir şövalyelik tarikatının son başkanı yaparak daha derin bir boyut kattıklarını düşünüyor. Tabii bunda son zamanlarda başta Dan Brown olmak üzeren (Da Vinci Şifresi) bazı yazarların Hıristiyanlık tarihindeki tarikat, gizli cemiyet vb gizemleri konu alan kitaplarının popüler olmasının da etkisi olabilir. Rufus Sewell'ın canlandırdığı Armand, ABD'nin süper güç olmasının kaçınılmazlığını görüp bunu engellemeye çalışan Avrupa'yı temsil ediyor. Bu da günümüz dünya siyasetinde özellikle SSCB'nin yıkılmasından sonra Avrupa Birliği'nin ABD karşısında güç dengesi sağlamasıyla örtüşen, yorumlara açık bir alt metin gibi ele alınabilir. Parkes'a göre son Zorro macerasına böylece tarihi ve mitsel bir hava katılmış. Sewell daha önce de kötü adamlar canlandırmasına rağmen özellikle Campbell ile oturup rolü üzerinde çalışınca sıradan bir kötü adam canlandırmayacağını anlamış: "Martin'in bakış açısına göre Armand bir vatansever, bir asker. Davasına kendini tamamen adamış. Tek sorun, bunun yanlış bir dava olması".
Hain Jacob McGivens'ı canlandıracak kişinin Nick Chinlund olmasını da yönetmen Martin Campbell şöyle açıklıyor: "Nick bana tehditkar geliyor ve zorbalık hissini veriyor. Pis işlerin yapılması için tutulmuş bir kiralık katil ve Chinlund rolüne hayat katıyor". Aristokrat Armand ile sadece para için çalışıp para için öldüren McGivens arasındaki tezat da filme renk veren unsurlardan biri.
Oyuncu kadrosunun başarısının yanında bir Zorro filminde en önemli görsellik tabii ki kılıçla dövüş sahnelerinde yatıyor. İlk filme oranla daha yoğun kılıç sahneleri çekilmiş. Hatta ilk filmde daha çok zor durumdaki bir kadını canlandıran Catherine Zeta-Jones'un bile bu kez üç büyük dövüş sahnesi var ve aldığı derslerle ustalaşıp özel hayatında devam edecek kadar da sevmiş. Kılıç ustası Mark Ivie, çok daha karmaşık ve dinamik kılıç sahneleri olduğundan dem vuruyor; çünkü bir su kemerinin ya da hareket halindeki bir trenin tepesi gibi daha ⇨

"Zorro Efsanesi" ilk filmden daha fazla kılıç dövüşüne yer veriyor. Dar mekanlarda çekilen bu tip sahnelerde koreograflara çok iş düşmüş.

İlk kez 1920'de filme çekilen Zorro, Martin Campbell'ın rejisiyle modasının geçmediğini kanıtladı, 1998'deki ilk film, tüm dünyada 250 milyon dolarlık hasılat yaptı.

zor mekanlarda çekim yapılması gerekmiş. Martin Campbell da sahneleri storyboard sanatçısıyla birlikte kağıda dökerek ne çekmek istediğini açıkça izah etmiş, setlerin kurulmasından sonra da herkese uygun koreografi ve rötuşlar yapılmış. Çevirdiği pek çok filmde olduğu gibi bu filmde de Antonio Banderas dublör kullanmamış, çünkü bunun seyirciye itici ve samimiyetsiz geleceğini düşünmekteymiş.

Martin Campbell'in uzun zamandır beraber çalıştığı görüntü yönetmeni Phil Meheux, en iyi çalışmalarını Campbell ile çalışırken çıkardığını düşünüyor ve özellikle aksiyon söz konusuysa Campbell'ın ne istediğini bilen ve yetenekli bir sinemacı olduğunu söylüyor. En çok Zorro'nun giydiği siyah pelerin, maske ve şapkanın kendisi için sorun olduğunu itiraf eden Meheux, özellikle gece çekimlerinde ya da yeterli ışık kaynağı olmadığı zamanlarda, bir de siyah bir ata binmiş olduğu için çekimlerin güç olduğunu ifade ediyor.

Yapım tasarımcısı Cecilia Montiel de bu film için 76 ayrı set tasarladığını ve çalıştığı en yoğun ve kapsamlı projelerden biri olduğunu söylüyor: "Karakterler sette nasıl hareket edecek, özel efektler, dublörlük sahneler, özellikle de geniş alan gerektiren kılıç sahneleri nasıl olacaktı? Tüm bu unsurlar, tasarım şemasına uygun olarak düşünülmeliydi". Montiel, tek umudunun, seyircilerin bir dönem filmi seyrettiklerini unutacak kadar filmi gerçekçi bulmaları olduğunu da ekliyor.

Yapımcılar Zorro'nun atını canlandırması için 11 at eğittirmiş. 50 yıldan fazladır at terbiyeciliği yapan Jack Lilley bunlardan bazılarının atlama atı olduğunu, bazılarının trenin yanında koşma gibi hareketli sahnelerde kullanıldığını, bazılarınınsa sakince durup oyuncuların diyaloglarını rahatça söylemelerine imkan verdiklerini söylüyor. Atların eğitimi yapımdan bir yıl önce başlamış çünkü atlara karşı sabırlı davranmak gerekmekteymiş.

Macera her ne kadar Kaliforniya'da geçiyorsa da filmin tamamı Meksika'da San Luis Potosi'de çekildi. Ekibin başı havayla dertteydi. Özellikle Armand'ın verdiği ziyafet sekansında, Banderas, Zeta-Jones ve 500 kadar figüranın dans ettiği sahne, sağanak yağmur yüzünden sık sık sekteye uğradı. Çekimlerin ilk filmdeki gibi çeşitli yerlerde yapılması nedeniyle vakit kaybedilmesi, bu kez yapımcıları bir çiftlik aramaya ve bu çiftliğe konuşlanarak filmi çekmeye itti. Arayışların sonunda, filmin yüzde yetmişbeşinin çekildiği Gogorron Çiftliği'nde karar kılındı. 1750 senesinde varlıklı bir İspanyol olan Pedro Arizmendi Gogorron tarafından yaptırılan çiftlik 35,000 hektarlık bir alanı kaplamakta. Ana binanın ön cephesi Armand'ın çiftliğinin dış cephesi, doğu cephesi De la Vega villasının; batı cephesiyse hikayenin başladığı kasaba meydanı olarak kullanıldı. Ayrıca yapım ofisleri, at ahırları, sanat departmanı, kılıç dövüşleri ve tehlikeli sahneler için antrenman alanları ve film için, aralarında 1850'lerin San Francisco sokaklarının da bulunduğu diğer 20 setin tamamı Gogorron Çiftliği'nin içinde kuruldu.

Klasik bir hikayeyi bol mizah, aile sevgisi ve aşkla; artistik kılıç sahneleriyle bezeyerek hoş bir seyirlik haline getiren Campbell ve tüm ekip, sonuçtan çok memnun olarak seyircilerin sinema salonlarını terk edeceğini düşünüyorlar. ■

Maskeli kahraman Zorro

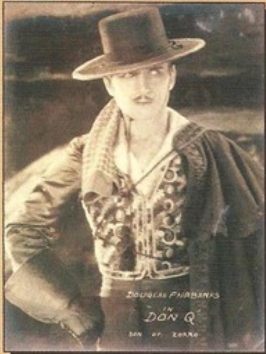
1919 yılında Johnston McCulley'in "The Curse of Capistrano" adlı romanı için yarattığı "Zorro" karakteri, Peru'dan Belçika'ya, Hindistan'dan İspanya'ya pek çok ülkede filme alındı. Amerikan edebiyatının ilk maskeli kahramanı, özellikle 1960'lı yıllarda İtalya'da çok sayıda filme konu oldu. Ülkemizde de 1969 yılında çekilmiş iki "Zorro" filmi var: "Zorro Dişi Fantoma'ya Karşı" ve "Zorro Kamçılı Süvari". En ünlü maskeli süvariler ise aşağıda:

THE MARK OF ZORRO, 1920

Siyah beyaz ve sessiz çekilmiş, Douglas Fairbanks'in canlandırdığı ve çoğu sahnesini atletik vücuduna güvenerek dublörsüz oynadığı en sevilen ve başarılı Zorro filmlerinden biri ve ilki. Yönetmen Fred Niblo, sessiz ve renksiz sinemanın usta yönetmenlerindendi. Sosyal hayatta biraz beceriksiz ve korkak Don Diego Vega ve alter egosu olan haksızlığa uğrayanların yanında zalimlere dersini yüzlerine adının baş harfini kılıcıyla çizerek veren maskeli kahraman Zorro rolüne tam oturan Fairbanks, sportif, çekici ve sempatik oyunculuğu, incecik bıyıklarıyla döneminin en gözde oyuncularından biriydi. Eleştirmenlerce hala en iyi Zorro filmi olarak değerlendiriliyor.

DON Q SON OF ZORRO, 1925

Amerikan film endüstrisinin yapı taşlarından biri olan oyuncu, yönetmen ve yapımcı Donald Crisp'in yönettiği bu devam filmi, eleştirmenlere göre pek çok devam filminin kaderi olan daha silik ve gölgede kalmışlığı paylaşmıyor. Çünkü daha büyük bütçeli ve daha kapsamlı bir senaryo sayesinde ve tabii Fairbanks'in varlığıyla, sessiz ve renksiz filmlerin döneminde kendine has bir ışıltıyı yakalıyor. 42 yaşındaki Douglas Fairbanks'in Zorro'nun oğlu Don Cesar de Vega'yı canlandırdığı bu filmde, gene akrobatik dövüş sahneleri, Mary Astor'ın canlandırdığı Dolores de Muro ile romans ve yönetmen Donald Crisp'in oynadığı Don Cesar ile mücadele var.

THE MARK OF ZORRO, 1940

Ermeni asıllı yönetmen Rouben Mamoulian'ın 1920 yapımı "The Mark of Zorro"nun yeniden çevriminde Tyrone Power ve Linda Darnell başrolleri paylaşıyor. Mamoulian değişik açılar kullanan ve teknik ayrıntıları daha da geliştirmek için kafa yoran yaratıcı bir yönetmen. Fakat mükemmelciliğe verdiği aşırı önem yüzünden 1963 yapımı "Cleopatra" (hala sinema tarihinin en pahalı prodüksiyonlarından biri olma ünvanını elinde tutuyor) ve "Porgy and Bess"in yönetmenliğinden uzaklaştırılmıştı. Filmde Goya'nın resimlerinin etkisinde kalarak ışık ve gölge oyunlarıyla zenginleşen bir estetik yakalayan yönetmene, Alfred Newman'ın Latin esintili besteleri de destek olmuştu. İspanya'dan dönen Don Diego, günlük hayatında korkak ve beceriksiz bir asilzade gibi yaşarken, köylülerden zorla yüksek vergiler alan Kaptan Pasquale'i hizaya getirmek için maskesi ve kılıcıyla Zorro'ya dönüşür, bu arada Lolita (Linda Darnell) için mücadeleden de vazgeçmez.

ZORRO, 1974

1960'larda pek çok "Zorro" versiyonunun çekildiği İtalya, bu kez Fransa'yla ortak bir yapımda başrolünü Alain Delon'un oynadığı "Zorro"ya imza atıyor, yönetmen de Duccio Tessari. 1960'lı yıllarda kaliteli macera filmleriyle tanınan Tessari, Sergio Leone'nin "Bir Avuç Dolar İçin" filmine senarist olarak katkıda bulunmuştu. Alain Delon'un en popüler olduğu yıllarda çekilen filmde, bölgeye yeni atanan vali, Albay Huerta'nın (Stanley Baker) baskısına karşı koyar. Huerta'nın suikastinden kurtulur; ve korkmuş, vazgeçmiş gibi yaparak Huerta için tehlike oluşturmadığı imajını yaratır. Ama Zorro maskesini takar, keşiş Francisco (Giampiero Albertini) ve güzel aristokrat Hortencia (Ottavia Piccolo) ile el ele vererek Huerta ve askerleriyle dövüşür.

ZORRO, THE GAY BLADE, 1981

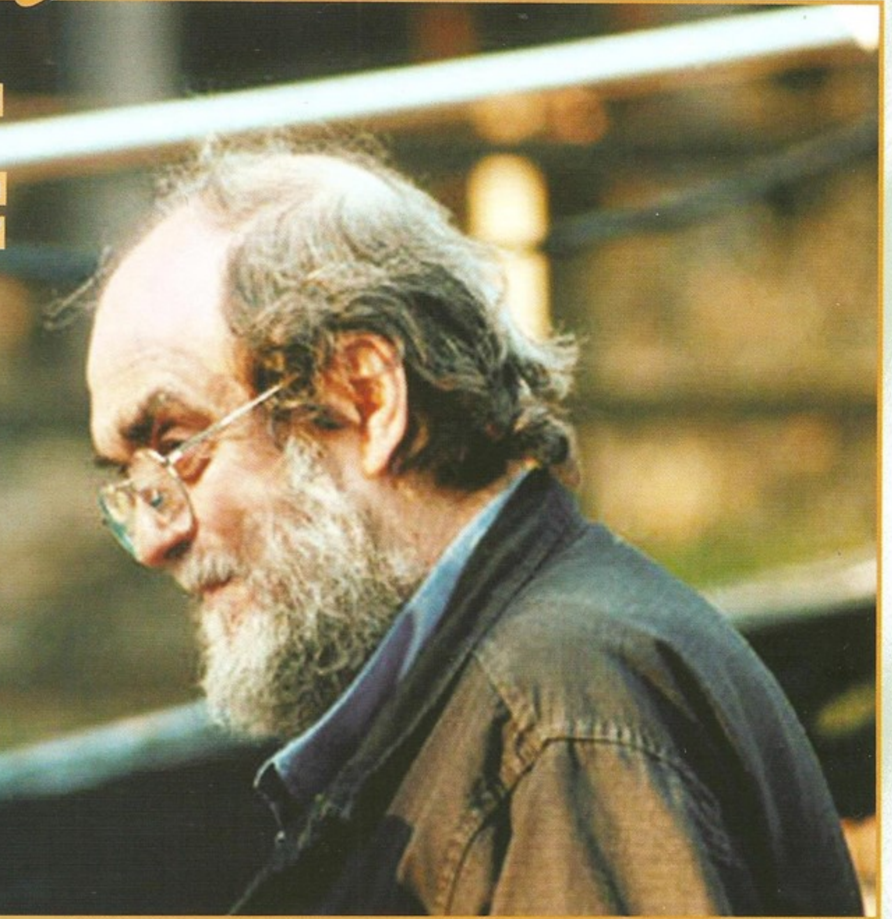
"Uzay:1999", "Hart to Hart", "Güzel ve Çirkin", "Çin Plajı" gibi ülkemizde de gösterilmiş TV dizilerinin yönetmeni olan Peter Medak'ın az sayıdaki sinema filmlerinden biri olan bu "Zorro" uyarlaması, bir komedi; başrolleri George Hamilton, Lauren Hutton ve Brenda Vaccaro paylaşıyor. Köylüleri ezen yeni İspanyol valiye karşı Don Diego de la Vega maskeli kahraman Zorro'ya dönüşerek, ezilenlerin yanında yerini alır. Ayak bileğini burkan Vega, mücadelesini nasıl sürdüreceğini düşünürken uzun zamandır ortalarda olmayan ikiz kardeşi çıkagelir - aslında göze çarpan şekilde bir eşcinsel olan ikizi, "normalleşme"si(?) için deniz kuvvetlerine gönderilmiştir ve Bunny Wigglesworth adını kullanmaktadır. İkizine yardım edecektir ama birtakım şartlar öne sürer: kıyafetleri rengarenk olacak ve kamçı kullanacaktır.

klasik
Dünya Sinemasının Ustaları

Mükemmelliğin diğer adı: Stanley Kubrick

Sinema tarihinin gerçek dehalarından biriydi Stanley Kubrick... Hemen her türde film yaptı. "2001 Uzay Macerası" bilim-kurgunun, "Shining" korku sinemasının, "Full Metal Jacket" savaş filmlerinin, "Doktor Garipaşk" absürd komedinin temel taşlarından kabul edildi. "Otomatik Portakal" ile şiddet olgusunu, "Gözü Tamamen Kapalı" ile evlilik kurumunu ve insan doğasının karmaşık yapısını mercek altına aldı. Bu ay, mükemmeliyetçi tavrı, keskin zekası ve muhteşem görsel yetenekleri ile Kubrick'i ve benzersiz sinemasını daha yakından tanımaya çalışıyoruz...

PINAR TINAZ GÜRMEN

Freud insan ruhunu üç aşamada inceler. Tamamen hayvansal içgüdülerimize karşılık gelen id, isteklerimizi, tutkularımızı yöneten ego ve topluma uyumumuzu sağlayan, adına "vicdan" da diyebileceğimiz bir kontrol mekanizması; süper ego... Kişi içgüdülerini ve toplumca kabul görmeyecek tutkularını süper egosu sayesinde kontrol etmeyi öğrenir. Kimi isteklerini bastırır, kimilerini erteler, kimilerini ise kendisinin bile arayıp bulamayacağı derinlere hapseder. Ama her ne olursa olsun, insan temelde değişmez. Sadece yaşadığı topluma ayak uydurur. Klişeleşmiş doğrulara çoğu zaman sorgusuz sualsiz katılır ve süper egosunun gelişmişliği ölçüsünde "ahlaklı insan" kabul edilir. Ama elbette ki, bastırılmış istekler bir delik bulup, dışarı sızabilmek için her zaman fırsat kollamaktadır. Bunu başardıklarında ise, kişiyi hem diğer bireylerle, hem de kendisi ile karşı karşıya getirir, türlü çelişkilerin doğmasına neden olurlar. İşte Kubrick'in ilgilendiği temel mesele de budur. Ona göre bugün yaşayan modern insan, mağara adamından pek de farklı değildir. Sonuçta her ikisi de aynı içgüdülerle yönetilirler. Evet insan sosyal bir varlıktır ama, insan doğası sosyolojik olarak biçimlenmez. Kubrick'in kahramanları en ilkel tutkularına teslim olur, isteklerini gerçekleştirmek için her yola başvurur ve sonuçta kendilerini çözülmesi zor bir sorunlar yumağının içinde bulurlar. Ama hikayesini anlatırken "şeytana uymuş" kahramanlarına "kötü insan" etiketini asla yapıştırmaz yönetmen. Aksine, bu "şeytana uyuş"un insanın doğasında yer aldığını, bu nedenle "cenneti hak eden günahsız insan" düşüncesinin bir ütopyadan ibaret olduğunu gösterir seyircisine. Kötülük dışarıdan gelen bir şey değildir. Sadece ruh hastalarına özgü bir durum hiç değildir. İnsanın "kötülük" ile savaşı her zaman sonuçsuz kalmaya mahkumdur. Çünkü kişi eninde sonunda kötülüğün kaynağının kendi içinde olduğunu keşfedecektir... Genel olarak karamsar bir görüşü benimsemiş olsa da insan ırkından umudunu kesmez Kubrick. Belki bir gün insan, evriminin farklı bir aşamasına gelecek ve bugünkünden çok ileri bir düzeye ulaşacaktır...

Bu düşünceleri enine boyuna ele aldığı filmlerinde her zaman değişik anlatım biçimleri denemiş, farklı türlere yönelmiş ve eşsiz dehasını her filminde bir kez daha kanıtlamıştır Kubrick; seyircisini kah sinirlendirip, kah güldürerek, kimi za-

man korkutup, kimi zaman hüzünlendirerek, ama her zaman düşündürerek...
Stanley Kubrick, New York'un Bronx bölgesinde 26 Temmuz 1928'de dünyaya geldi. Babası ünlü bir doktordu. Oğlunun da kendisi gibi tıp fakültesine gitmesini diliyordu ama Stanley'in okuldaki başarısızlığı, bu hayallerin gerçekleşmesine izin vermedi. Fizik dışındaki bütün derslerden kırık not alan genç Kubrick, hiçbir üniversiteye kabul edilmedi. Her ne kadar okulla arası hoş olmasa da, satrançla, cazla ve özellikle de fotoğrafçılıkla ilgileniyor, sahip olduğu zeka gözlerinden fışkırıyordu. Henüz 16 yaşındayken çektiği bir fotoğraf, ona ünlü Look dergisinin foto muhabiri olma şansını getirecek, hayatı bambaşka bir yöne akmaya başlayacaktı. Başkan Roosevelt'in ölüm gününde, bu haber ile donanmış gazetelerin arasında sessizce ağlayan bir satıcının fotoğrafıydı söz konusu olan. Kubrick hemen işe alındı. Ülkesinin dört bir yanını dolaşarak, ünlü, ünsüz insanları, kutlamaları, cenazeleri, spor karşılaşmalarını fotoğrafladı. Sinemaya olan ilgisi de aynı dönemde artmaya başladı genç sanatçı adayının. Her fırsatta New York Modern Sanatlar Müzesi'nin klasik film gösterilerine koşan, vizyona giren hemen her filmi merakla izleyen Kubrick, kamera arkasına geçmek için sabırsızlanmaya başladı. Şöyle diyordu bir söyleşisinde; "Ne bulursam izliyordum. Hatta berbat olanları bile. Ve kendi kendime şöyle diyordum; sinema hakkında hiçbir şey bilmiyorum ama bundan kötüsünü de yapamam..." 1951 yılında Look'taki işini bırakarak tamamen sinemaya yönelen Kubrick, boksör Walter Cartier'in dövüş için hazırlandığı bir günü konu edinen belgesel "The Day of Fight/Kavga Günü" ile yönetmenlik kapılarını araladı. Tamamen kendisinin finanse ettiği film, oldukça dar bir çevreye ulaşmış olsa da, genç yönetmenin kendine olan güvenini tazeledi. Ertesi yıl 9 dakikalık "Flying Padre" ve 30 dakikalık bir belgesel olan "Seafarers" ile çalışmalarını sürdürdü. Hemen ardındansa, ilk uzun metrajlı filmi olan 1953 yapımı "Fear and Desire/Korku ve İstek" geldi. İnsanın yıkıcılığının kökenlerine eğilen ve ormanda pusuya düşen dört askerin dramını perdeye taşıyan "Korku ve İstek" için yıllar sonra "Meslek hayatımın en kötü filmi!" diyen Kubrick, bulabildiği tüm kopyaları satın alarak, imha edecekti...

"The Killing"

"Killer's Kiss" ve "The Killing"

1955'te bir boksör ile dansçı bir kızın aşk öyküsünü kara film atmosferinde ele alan "Killer's Kiss/Katilin Öpücüğü" ile tekrar kamera arkasına geçti ve özellikle biçimsel yeteneklerini ortaya koydu. İç içe geçen geri dönüşler ile anlatılan öykünün sağlam sinema dili hemen dikkati çekiyordu. Boksör Dave Gordon, karşı evde oturan Gloria'nın bir adamla kavga edişine tanık olup, onu kurtarmaya niyetleniyor, bu insani çıkış, pek çok entrikayı, karanlık olayları ve tuhaf bir aşk ilişkisini beraberinde getiriyordu. Gloria, bir dans salonunda kiralık partnerdi. Patronunun ona karşı duyduğu saplantılı aşk, Dave'in hayatını tehlikeye sokuyor, menajerinin ölümüne neden oluyor, finalde iki sevgili, belki de yeni bir hayata başlama umuduyla Dave'in kırsalda yaşayan ailesinin yanına doğru yola çıkıyordu... Son derece basit bir öyküye sahipti "Katilin Öpücüğü" ama Kubrick'in görsel zekasıyla etkileyici ve alışılmadık bir çehreye bürünmüştü. Gloria'nın ailesine dair anılarını anlattığı geri dönüş sahnesi filmin en beğenilen bölümlerinden biri oldu. Ailesi uğruna kariyerini feda eden ablasının intiharını anlatan genç kızın sesi üzerine, sadece sahnede bale figürleri sergileyen ablasının görüntüleri döşenmişti...
Sade anlatımı, oyuncu yönetimindeki titizliği ve yaratıcılığı ile yavaş yavaş sinema çevrelerinde adını duyurmaya, eleştirmenlerin dikkatini üzerine çekmeye başlayan Kubrick, 1956 yılı yapımı "Killing/Son Darbe" ile de bu yavaş ama emin tırmanışını sürdürdü. Lionel White'ın "Clean Break" adlı romanından uyarlanan film, burjuva toplumlarında paraya verilen öneme eleştiri getiriyor, başarılı bir soygunun perde arkasını anlatıyordu. Filmin en ilgi çeken bölümü şüphesiz final sahnesiydi. Çaldıkları bir bavul dolusu para ile ülkeyi terk etmeye çalışan soyguncuları bekleyen bir sürpriz vardı. Bagajları taşıyan araç aniden yoldan çıkıyor, kapağı açılan bavuldan çevreye saçılan paralar göz göre göre yitip gidiyordu... Filmin beğeni toplayan bir başka özelliği ise, mekanlar arasında kesme yapmaya gerek duymadan, kayarcasına ilerleyen kamerası ve akıcı kurgusuydu...

"Paths of Glory"

Ertesi yıl, insanlık dışı şartları ve sorgusuz itaat anlayışıyla savaşı ve askerlik mesleğini masaya yatıran, anti militarist bir filme; "Paths of Glory/Zafer Yolları"na imza attı Kubrick. Birinci Dünya Savaşı sırasında intihardan farksız bir görev vererek ölüme gönderdiği askerlerini, başarısız oldukları gerekçesiyle idam ettirten general MacReady'nin öyküsü, Kubrick'e tartışılmaz bir ün kazandırmaktan başka, tüm tepkilerin de üzerinde toplanmasına neden oldu. Fransa'da 1975 yılına dek yasaklı kalan film, pek çok ülkede sansüre uğradı, ağır eleştirilere maruz kaldı. Ancak tüm bunlar, muhteşem gişe başarısını etkileyemedi. Kirk Douglas'ın filmde oynamayı hasılattan pay almak şartıyla kabul ettiği düşünülürse, "Zafer Yolları"nın başarılı olacağı çok önceden belliydi.

"Spartacus"

Kubrick, bir yıl sonra, Kirk Douglas'ın tavsiyesi ile, büyük bir Hollywood prodüksiyonunun yönetmenliğine getirildi. 1960 yapımı "Spartaküs"ün çekimlerine Anthony Mann başlamış, ancak Douglas ile bir türlü anlaşamayınca, işi bırakmak zorunda kalmıştı. Kubrick'in ikna edilmesi hayli zor oldu. O güne dek filmlerinin tek patronu olmaya alışmıştı ve büyük bir stüdyo ile çalışmak, hiçbir konuda son sözü söyleyememek gibi bir dezavantajı da beraberinde getiriyordu. Ama film başarılı olduğu takdirde kendisine açılacak kapıları da göz ardı edemezdi.
İnsanlık tarihinin en büyük köle isyanını konu edinen dev bir film olan "Spartaküs", tüm dünyada sayısız izleyici buldu. Taş ocaklarında çalışırken, gladyatör okuluna gönderilen asi ve korkusuz Spartaküs'ün hayatı bir anda değişiyordu. Mezunlarının Roma'daki arenalara yollandığı ve en iyilerine en fazla beş yıl ömür biçildiği gladyatör okulunda düzenlenen bir gösteride, Etiyopyalı arkadaşı Drabo ile eşleştirilince olanlar oluyor, Drabo, köşeye sıkışan Spartaküs'e değil, komutan Krasus'a saldırınca, her ne kadar hayatından olsa da, büyük bir köle isyanının başlamasına neden oluyordu. Drabo'nun çürümeye başlayan cesedini yemek salonuna asan okul yöneticisi, öfkeden deliye dönen Spartaküs'ün ilk kurbanı oluyor, dalga dalga yayılan isyan, önce okulu, ⇨

derken bütün şehri sarıyor, köleler yönetimi ele geçiriyordu.
Kubrick, kölelerin korsanlardan kiralık gemi bulmayı umdukları güney sahillerine doğru ilerleyişlerini lirik bir dille anlatmıştı. Yaşlılar, çocuklar, kadınlar, erkekler hep birlikte, özgür olmak, insan gibi yaşamak için savaşarak, aç kalarak ve bir çığ gibi çoğalarak ilerliyorlardı. Tabii yaşananların bir de diğer yüzü vardı. Varlığının ciddi bir tehlikeye girdiğini hisseden Roma da boş durmayacak, topladığı en büyük ordu ile isyancıların üzerlerine yürüyecekti. Kumandan Krasus için bu savaş sadece Roma hükümeti ve köleler arasında yaşanmıyordu. Onun Spartaküs ile kişisel bir çekişmesi de vardı. Basit bir kölenin kendisine karşı gelmiş olamayacağını düşünüyor, adeta tanrılaştırdığı Spartaküs'ü, karısı ve yeni doğmuş oğlunu kaçırarak alt etmeye çabalıyordu. Onurlu bir savaş vermesine rağmen yenik düşen ve çarmıha gerilen Spartaküs'ün özgür bir hayata doğru yola çıkan karısı ve oğlunu tesadüfen görmesi ile bitiyordu hikaye. Evet Spartaküs ölecekti. Ama onun efsanesi, oğlunun ve köleliğe baş kaldıracak yeni kuşakların şahsında yaşamaya devam edecekti.
Filmini simgesel değerler taşıyan pek çok ayrıntı ile donatmıştı Kubrick. Kölelerin isyan sırasında silah olarak kendilerini çevreleyen çitleri kullanmaları, verilen savaşın ruhuna birebir uyuyordu örneğin. Karakterleri çizerken de oldukça dikkatliydi. Roma'nın soyluları, kölelerin insan olduklarını akıllarına bile getirmeyen kişiliklerdi. Ama asla birer sapık ya da cani değillerdi. Böyle bir dünyaya doğmuşlardı ve yaptıkları onlara son derece normal geliyordu. Büyük lider Spartaküs'ün de olağandışı bir tarafı yoktu. O, okuma yazma bilmediği için kendisini eksik hisseden, aşık olan, acı çeken sıradan bir insandı... Hikayede ortaya çıkan en önemli nokta, her insanın hayatta kalabilmek için öldürmeyi göze alabileceğiydi. İster bir köle olsun, isterse yaşam alanını korumayı amaçlayan bir Romalı...
Toplam 167 çekim gününde, Kirk Douglas'tan, Tony Curtis'e, Peter Ustinov'dan, Laurence Olivier'ye uzanan oyuncu kadrosu ve 8500 figüran ile çekilen "Spartaküs", Kubrick'in büyük bir Hollywood stüdyosu emrinde yaptığı ilk ve son film oldu.

"Lolita"

1962'de bir Nabokov uyarlaması olan "Lolita" ile bir kez daha oturdu yönetmen koltuğuna Kubrick... Orta yaşın üzerinde bir profesör olan Humbert'ın, ev sahibesinin ergenliğe yeni girmiş kızı Lolita'ya duyduğu saplantılı aşka odaklanan romanda Kubrick'in ilgisini çeken, karakterlerin yaşadıkları çelişkiler ve tutkularının onları sürüklediği acınası durumlardı. Ancak yapımcılığı üstlenecek bir şirket bulmak hiç de kolay olmadı. Zaten roman, muhafazakar çevrelerin büyük tepkisini çekmiş, yaşlı bir erkek ve çocuk yaştaki bir kızın cinsellikle yoğrulan hikayesi, "sapıklık" olarak nitelendirilmişti. Oysa "Lolita", bu durumu onaylayıcı bir tavrı benimsemiyordu. Kaldı ki, Humbert'ın tamamen platonik olan duyguları, vaktinden önce gelişmiş genç kız tarafından bilinçli olarak açığa çıkarılıyor, söz konusu ilişki kızın zorlandığı bir şey değil, aksine istekle katıldığı bir oyun olarak sunuluyordu. Üstelik Lolita'nın yetişkin erkeklere olan ilgisi Humbert ile sınırlı da değildi. Onun asıl aşkı, oyun yazarı, uçuk kaçık Clare Quilty'di... Başlangıçta seyircinin kınadığı, tuhaf bir adam olan Humbert, hikaye ilerledikçe Lolita'nın oyuncağı haline gelen zavallı bir kurban çehresine bürünüyor, Kubrick karakterdeki bu değişimi büyük bir başarı ile resmediyordu. Humbert Lolita'ya öylesine aşıktı ki, yıllar sonra kendisini sadece para istemek için çağıran, evli ve hamile sevgilisine tüm varlığını hediye ediyor, kendince onu "bu hallere düşüren" Quilty'den intikam almak uğruna -ve tabii ki incinen egosunu da unutmamalı - elini kana bulamayı bile göze alıyordu.
Filmin oyuncu kadrosunu oluşturmakta da güçlükler yaşadı yönetmen. Humbert rolü için teklif götürülen Laurence Olivier ve Errol Flynn, hikayenin kendilerine uygun olmadığı gerekçesi ile ret cevabı verdiler. Bunun üzerine Lolita rolündeki Sue Lyon'in karşısına James Mason geçti. Quiltiy'i ise, olağanüstü bir performans sergileyecek olan Peter Sellers canlandırdı. Filmin unutulmaz karakterlerinden biri de, Lolita'nın hayat dolu, biraz da erkek düşkünü annesi Charlotte'tu. Shelly Winters'ın bedeninde hayat bulan Charlotte, kızının sürekli ön plana çıkartmaya çalıştığı çocuksu cinselliği karşısında kendisini günden güne daha da yetersiz hisseden, büyük bir aşkla bağlandığı Humbert'ın aslında Lolita'ya yakın olmak için kendisiyle evlendiğini anlaması ile bunalıma düşerek intiharı seçen orta yaşlı bir kadındı. Kubrick, Nabokov'un yarattığı bu ilginç tiplemeleri filminde daha da geliştirmiş, onları kışkırtıcı bir görsellik ile seyircisine sunmuştu. Lolita'yı Humbert'tan çalmak adına çeşitli kılıklara girerek, akıl almaz entrikalar çeviren Quilty, romandan farklı olarak, iyice komikleştirilmiş, bu durum Humbert'ın zavallılığını daha da belirgin kılmıştı. Romanın aslına sadık kalmış olsa da, kurgusunda bazı değişiklikler yapmıştı Kubrick. Örneğin Humbert'ın Quilty'i öldürdüğü sahneyi filmin başına alarak, sapkın bir aşkın değil, kahramanını cinayete sürükleyen yıkıcı bir tutkunun anlatılacağının altını çizmişti...

"Dr. Strangelove"

"Lolita"yı çektiği sıra 30 yaşında olan Kubrick, tüm dünyada tanınan, tepkilere maruz kalsa da yeteneği yadsınamayan bir yönetmendi artık. 1963 yapımı "Dr. Strangelove or How I Learned to Stop Worrying and Love the Bomb?/Dr. Garipaşk veya Nasıl Endişelenmemeyi Öğrenip, Bombayı Sevebilirim?" ile meslek hayatının ikinci dönemine geçecek, birbiri ardına son derece ilginç ve yaratıcı projelere imza atmaya başlayacaktı.
"Dr.Garipaşk", soğuk savaşın iyice paranoyak hale getirdiği bir dünyada, aklını yitiren bir subayın yol açtığı bir dizi felaketi, ince bir mizah anlayışıyla perdeye taşıyan, benzersiz bir filmdi. Peter George'un "Red Alert" romanından uyarlanan filmi, önce gerilimli bir bilim-kurgu hikayesi olarak çekmeyi düşünen yönetmen, daha sonra fikrini değiştirerek, komedide karar kıldı. Film, seyircisini ağlanacak haline güldürmek niyetindeydi ve bunu fazlasıyla başarıyordu. Tabii bu noktada Peter Sellers, George C. Scott ve Sterling Hayden gibi yetenekli oyuncuların da payı büyüktü.
ABD ve Rusya, birbirlerine duydukları korkuyu yenmek için sürekli nükleer silahlar üretmişler, saldırı sistemlerini, güvenilmez buldukları insan unsurunu ortadan kaldıran bilgisayarlara bağlamışlardı. Ama bir gün olanlar oluyor, komünistlerin içme suyuna florid karıştırarak kendilerini yok etmeye çalıştıklarını düşünen komutan Jack D. Ripper, hidrojen bombası taşıyan uçakları Moskova'ya gönderiyor, durumu fark eden yar-

dımcısı Mandrake'yi de rehin alarak odasına kapanıyordu. "Peace on Earth/Dünyada Barış" cümlesinin ilk harflerinden oluşan geri dönüş kodunu bilen tek kişi Ripper'dı. Ama bunu kimseye söylemek niyetinde değildi. Mandrake her ne kadar bir süre sonra şifreyi çözse de, bunu dışarı ulaştırmak için artık çok geçti... Bombanın yola çıktığını fark eden yöneticiler de boş durmuyorlardı elbette. Tarihe nükleer savaşı başlatan aptal bir adam olarak geçmek istemeyen Amerikan başkanının hali gerçekten traji-komikti. Rusya başkanına telefonda derdini anlatmaya çalışan ama zil zurna sarhoş olan bu adamla bir türlü anlaşamayan başkanın umutlarını yok eden haber ise, Rusların silahlarının da otomatik olarak ateşlendiği ve artık bu savaşın geri dönüşü olamayacağıydı. Bu durumu farklı yorumlayanlar da yok değildi. General Turgidson'un "Olan oldu artık. Hem belki de biz kazanırız!" deyişi bir yana, eski Nazi Dr. Garipaşk'ın bu nükleer felaketi, sığınaklara toplanacak üstün nitelikli insanların üremesine olanak tanıyan bir temizlenme olarak görmesi de çılgıncaydı. Bu fikrin heyecanı ile tekerlekli iskemlesinden bir anda ayağa kalkıveren, kendinden bağımsız hareket eden sağ elini, cinsellik ve üstün insan konularından her bahsedilişte Nazi selamı ile havaya kaldıran doktor, kuşkusuz filmin en can alıcı karakteriydi. Tıpta "the other hand sendrom" olarak yer alan bu istemsiz kasılma durumu ile, insanın içindeki kontrol edilemez canavara da atıfta bulunuyordu Kubrick. Tabii bu arada kapaklar açılmadığından bombayı hedefe gönderemeyen ve çareyi bomba ile birlikte Rusya semalarına dalmakta bulan Teksaslı pilot King Kong'u da unutmamak gerekir. Bombaya bir rodeocu edasıyla binip, kovboy şapkasını sallayarak yol alan bu tuhaf asker, neşe içinde dünyanın sonunu hazırlıyor, film Vera Lynn'in romantik şarkısı "We'll Meet Again/Tekrar Buluşacağız" eşliğinde patlayan onlarca bombanın büyüleyici görselliği ile son buluyordu.
Sistemin insan unsurunu hiçe sayan tuhaf işleyişini ve silahlanma çılgınlığının varacağı muhtemel sonu ele alırken, seyircisini önce ürkütüyor, sonra güldürüyor ve nihayetinde bombayı sevmekten başka çare kalmayacak "o gün"ün dehşeti ile baş başa bırakıyordu Kubrick...

"2001: A Space Odyssey"

Yönetmenin bir sonraki çalışması, Arthur C. Clarke'ın kısa öyküsü "The Sentinel/Nöbetçi"den uyarlanan ve bugün bilim kurgu sinemasının köşe taşlarından biri olarak kabul edilen "2001: A Space Odyssey/2001 Uzay Macerası" oldu. Ön çalışmaları üç yıl süren film, vizyona girdiğinde yıl 1968'di. Kubrick, senaryo aşamasında yazar ile birlikte çalışmış, o dönem için alışılmadık olan görsel efektlerle bizzat ilgilenmiş, uzay gemilerinin dekorasyonundan, giysilere, filmde kullanılan teknolojik gereçlere kadar çoğu şeyi kendisi tasarlamıştı. Amacı, seyircisini hikayenin içeriğinden çok, farklı atmosferi ile etki altına alabilmek, onların da görüntülerle düşünebilmesine, hatta felsefe yapmasına olanak tanımaktı. Bu çok ciddi bir iddiaydı kuşkusuz. Üstelik o yıllarda bilim-kurgu, gerek sinemada gerekse edebiyatta fazlaca ciddiye alınmayan, çocuklar ve yeni yetmelerden başkasının ilgi göstermediği bir türdü.
Kubrick ve Clark, ilk kez yetişkinlere yönelik bir bilim kurgu filmi yapmak için yola çıktılar. Temel olarak üç bölüme ayrılan film, insanoğlunun evriminin değişik aşamalarını taşıyordu perdeye. Açılış bölümünde ilkel insanların, bir hayvan kemiğini silah olarak kullanmayı öğrenmesi ve avlanmaya başlaması anlatılıyordu. Bu ilkel silahla yapılacak tek şey avlanmak değildi şüphesiz. Diğer kabilelerin yaşam alanlarını gasbetmek, onları korkutmak, hatta öldürmek de mümkündü... İnsanoğlu alet kullanmayı öğrendiği anda, silahı da keşfetmiş ve varlığının başka bir dönemine geçmişti. Kubrick, söz konusu evrimin gerçekleşmesini sağlayan bilinmez gücü, siyah, dikdörtgen bir taşla; bir monolitle simgeliyordu. Tam olarak ne olduğu asla açıklanmayan monolit, düz, renksiz ve ifadesiz görüntüsü ile yoruma açık bir nesneydi. Sizi, bu güce Tanrı, doğa veya uzaydan gelen bilgelik demekte özgür bırakıyordu yönetmen. Önemli olan taşın ne olduğu değil, neye yaradığıydı. İlkel insanın elindeki kemiği havaya fırlatması ile, mükemmel bir zaman aşımı gerçekleştiren Kubrick, seyircisini 2001 yılının sakin ve tehlikelerden uzak uzay atmosferine sokuveriyordu; Strauss'un "Mavi Tuna" valsi eşliğinde... Seyirciye tanıtılan, tam bir bilim dünyasıydı. Her şeyin kontrol altında olduğu, kimliklerin ses kontrolü ile tespit edildiği, bilinmeyenlerden arınmış, steril bir dünya. Ama ayda ortaya çıkan ikinci bir monolit zihinleri karıştırıyor, araştırmalar başlatılıyordu. İnsanoğlu belki de evriminin başka bir aşamasına geçmişti... Filmin ana hikayesi, Jüpiter'e gönderilen araştırma gemisi Discovery'de üçü uyutulmuş halde beş insan ve üstün özellikli bir bilgisayar olan H.A.L arasında gelişecekti. Dingin ses tonu, kendine güvenen tavrı ile seyircide huzursuzluk yaratan H.A.L, sık sık, "hissediyorum", "acı çekiyorum" gibi duygusal ifadeler kullanan, sanattan anlayan, kendi adına düşünebilen, satrançta yenilmez bir beyindi. Kaptan Bowman ve subay Pool'un da H.A.L'a güvenleri tamdı. Ancak haber verdiği bir arızanın asılsız çıkması, astronotları çelişkiye düşürüyor, H.A.L'ın beyin fonksiyonlarının kapatılması gündeme geliyordu. Ancak bu durumu anlayan H.A.L, önce Pool'u uzaya terk ediyor, ardından uykudaki astronotların fişini çekiyor, Pool'u kurtarmak için uzaya açılan Bowman'ı da içeri almak istemiyordu. Kendisine verilen görevi yerine getirmesini kimse engellememeliydi. Kubrick'in seyirciye sunduğu en çarpıcı çatışma bu sahnede ortaya çıkmış, makineyi yaratan insan, bir süre sonra onun emrine girmişti. Bu noktada, makineleşen insanın, insanlaşan makineye karşı bir savaş başlatması ve özüne dönmesi gerekliydi. Acil giriş kapısından gemiye giren Bowman, tüm yalvarışlarına rağmen, kapatıyordu H.A.L'ın beyin fonksiyonlarını. Kubrick sahneyi kırmızı rengin ağırlıkta olduğu, kalp atışları ve

⇨

Kubrick Diyor ki:

"Kanımca bir film ya da oyun, yaşama dair gerçekten hakiki bir şeyler söylemek istiyorsa, bunu iki kere iki dört eder türü sonuçlardan ve dört başı mamur düşüncelerden sezdirme yoluyla gerçekleştirmelidir."

"Geçerli ve hakikatli fikirler öylesine çok yönlüdür ki, kendilerini kolay kolay ele vermezler. Fikirleri seyirci keşfetmelidir. Seyircinin bundan duyacağı heyecan, fikirleri daha bir güçlü kılacaktır."

"Bir oyuncu hem ne söyleyeceğini düşünüp, hem de oynayamaz. Metnin düşünmeden, kendiliğinden gelmesi gerekir. Merdivenlerden, kaç basamak olduğunu saymadan ineriz. Bu da aynı..."

"James Joyce'un olağanüstü güzel bir tümcesi var; 'Kaza, keşfe giden yoldur.' Eğer bir rastlantı sonucu bulunan bir şeyi kullanmayı bilirseniz, bu yaptığınıza bir boyut ekleyecektir. Filmlerin çoğu futbol maçlarına benzer. Bir genel taktik vardır. Ama topun düştüğü yer ve o anda oyuncuların bulundukları noktalar, kullanabilirseniz, daha iyi oynamanızı sağlar."

"Sahnenin amacının doğru çizildiğinden, bütün düşüncelerin iyice incelendiğinden, duygusal planda bir şeyler oluştuğundan bir kere emin olunca, artık çekimin biçimi sorun çıkarmaz. Filmin nasıl çekileceği kolaydır, asıl zor olan neyin çekileceğidir."

"Niye özgün bir senaryo yazmadığımı soruyorsunuz. Önce, becerebilir miyim bilmiyorum. İkincisi bir hikaye yazdığınızda onu yargılayamazsınız. Hele size çok yakın bir hikaye ise, hiç. Sonra iyi bir hikaye garip bir karışımdır. Seyircinin dikkatini, düşüncelere, hikayenin konusuna ve felsefesine ihanet etmeden uyanık tutmak gerekir. Sonunda yine yaptığınız şeye ters düşmeyecek bir sonuç da bulmak gerekir. Kolay değil!"

Filmlerinden Diyaloglar

"Boş bir beyinle birleşen güçlü vücut, hayat kadar ucuzdur."
Gladyatör eğitmeni - Spartaküs

"Soylu olmanın dezavantajlarından biri, ara sıra soylu gibi davranmak zorunda oluşundur."
Krasus - Spartaküs

"Herkes ölür ama bir köle ile özgür biri ölünce farklı şeyler kaybederler. Özgür biri ölünce kaybettiği şey yaşamın zevkidir. Bir köleninki ise acısı. Ölüm bir kölenin bildiği tek özgürlüktür. Bu yüzden ölümden korkmaz."
Spartaküs - Spartaküs

"Politika bir parça esneklik ister. Eğer istediğin şey bir canideyse, onunla iş birliği yaparsın."
Grakus - Spartaküs

"Roma'da şeref, insanın hayatını hastalıktan daha çok kısaltır."
Grakus - Spartaküs

"Asla tandan önce hep karanlık olduğunu unutma"
John - Lolita

"Savaş politikacılara bırakılamayacak kadar ciddi bir iştir. Onların ne eğitimi ne de strateji konusunda yetenekleri var."
Jack D.Ripper - Dr. Garipaşk

"Bir komünist iyi bir sebebi yoksa, asla su içmez. Votka içer."
Jack D.Ripper - Dr. Garipaşk

"Hata bilgisayarda değil, insandadır. Her zaman hatayı insanlar yapar."
H.A.L - 2001

"Arkadaşlarımı hep en iyiler içinden seçerim. En akıllılar, en aptallar, en zenginler... Kısaca hakkında hiçbir kuşku olmayan insanlar..."
Startus Adalplus - Barry Lyndon

"İyilik içten gelir. İyilik bir seçimdir. Bir insan seçemezse, insanlıktan çıkar."
Peder - Otomatik Portakal

"Otomatik Portakal"

nefes alış verişler ile desteklenen bir atmosfer içinde tasarlamış, H.A.L'ın ölümünü, bir ameliyat görüntüsünde resmetmişti. H.A.L'ın devre dışı kalması ile, o ana kadar kendisinden gizlenen bir bilgiye de ulaşan Bowman, geminin asıl görevinin aydaki monolitin Jüpiter'e gönderdiği manyetik dalgaların amacını araştırmak olduğunu öğreniyor ve filmin son bölümü olan "Jüpiter ve Sonsuzluğun Ötesi"ne geçiş yapılıyordu. Kubrick bu sahneyi Bowman'ın büyüleyici bir ışık ve ses demeti içinde yaptığı bilinmez yolculukla betimlemişti. Sonunda geldiği yer, klasik tarzda döşenmiş bir odaydı. Bowman orada kendisinin zaman içindeki değişik halleri ile karşılaşıyor, orta yaşlı, iyice çökmüş ve ölmek üzere olan Bowmanlar birer birer sahne alıyor, ölümden sonra ise bir cenin formunda uzaya geri dönüyordu. İkinci monolit, insanoğlunun evrimini geri çevirmiş, makineleşen insanların özlerine dönmelerine olanak tanımış ve nihayetinde "üstün insan"ın yaratılmasıyla görevini tamamlamıştı...

Önceki bilim-kurgu örneklerinden farklı bir filmdi "2001 Uzay Macerası"... Öncelikle ele alınan, doğrudan insana ve onun gelişiminin aşamalarına dair bir sorundu. Gelecek atmosferi içine bugünkü sorunları yerleştiren ve genellikle bilinmeyenin yarattığı korkuyu sömüren benzerlerinden bambaşka bir yerde duruyordu. Kubrick'in vermeye çalıştığı mesaj, "makineler sonumuzu getirecek" değil, "makineler sayesinde üstün insana ulaşacağız" olabilirdi pekala. Ve bu bile başlı başına devrimci bir düşünceydi. Üstelik her şeyin bilimle açıklanmaya çalışıldığı modern düşünce tarzına bir alternatif de getiriyordu yönetmen. Ona göre evreni açıklamak sadece bilimle mümkün değildi. Binlerce yıl sonra bile, insanın bazı mistik açıklamalara ihtiyacı olacaktı... Her konuda son derece titiz olduğu bilinen Kubrick, film müziklerini hazırlarken de bu tavrını korumuş, Strauss'un üstün insan teorisinin mimarı Nietzsche'nin etkisiyle bestelediği "Also Sprach Zarathustra/Böyle Buyurdu Zerdüşt" parçasını filme dahil ederek, alt metni desteklemişti.

Film, gösterime girdiğinde beklenen ilgiyi görmedi. Düşünmek yerine sadece eğlenmeyi amaçlayan seyirciye fazla yorucu ve karmaşık geldi. "2001 Uzay Macerası" uzunca bir süre sonra gerçek seyircisini bulacak, özellikle gençlerin gözünde bir mit haline gelecekti...

"A Clockwork Orange"

Kubrick, 1970 yılında, kendisine sonsuz özgürlükler vaat eden Warner Bros ile anlaştı ve bu birlikteliğin ilk ürünü 'A Clockwork Orange/Otomatik Portakal' oldu. Filmin uyarlandığı Anthony Burgess imzalı kitap, şiddet yanlısı ve pornografik bulunarak İngiliz hükümetince yasaklanmış ama kısa sürede kült bir eser haline gelmişti. Kubrick'in genel olarak ilgilendiği temalarla büyük yakınlık içindeydi roman. Şiddetin çeşitli görünümlerini sergiliyor, sadece sapkınların değil, normal insanların ve hatta şiddeti kökünden kazımaya karar veren bilimin bile yakasından düşmeyen bu dürtünün, şekil değiştirse de, her zaman insanoğlunun karşısına dikileceğinin altını çiziyordu. 1980'ler İngiltere'sinde son derece güvensiz, sevgisiz ve iletişimsiz bir ortamda geçiyordu hikaye. Yeniyetme bir delikanlı olan Alex ve arkadaşlarının en büyük zevki, masum insanlara şiddet uygulamaktı. Geceleri çıplak kadın vücudu figürleri ile dekore edilmiş Korova Bar'da, kendilerine enerji verecek özel bir süt içtikten sonra "ava" çıkan bu gençler, kendilerine özgü giyim kuşamları, taktıkları pinokyo maskeleri ve yalnızca kendilerinin anladıkları argo dilleri ile şehirde tek kelimeyle terör estiriyorlardı. Üstelik bu eylemlerde yalnız da değillerdi. Farklı üniformalara bürünmüş pek çok gençlik çetesi dolaşıyordu Londra sokaklarında ve hepsinin eğlence anlayışı aynıydı. Aslında uyguladıkları şiddet, eğlence olmaktan öte, bir varolma, kendini duyurma eylemiydi. Zamanla, arkadaşlarına üstünlük taslayan Alex ve çete üyeleri arasında anlaşmazlıklar baş gösteriyor, arkadaşları onu bir cinayet sonrası polisin kucağına terk ediyordu. Hapse giren Alex'in ıslah edilmesi mümkün değildi. İncil'i okurken bile kendisini İsa ile değil, ona eziyet eden Roma askerleri ile özdeşleştiren bu genç, hükümetin henüz deneme aşamasında olan "tiksindirme terapisi"ne katılmaya hak kazanınca, şiddet el değiştiriyor, Alex yavaş yavaş zavallı bir adam konumuna taşınıyordu. Terapinin amacı, suçluyu, şiddetin her türünden ve seksten midesi bulanacak kadar tiksinen, kendisine saldırıldığında bile karşılık veremeyecek derecede bu eylemlerden uzaklaşmış biri haline getirmekti. Deli gömleği giydirilip koltuğa bağlanan, damarlarına sayısız ilaç zerk edilen ve gözleri kapanmaması için kıskaçlarla tutturulmuş bir halde şiddet filmleri izlemeye zorlanan Alex, sonunda temizleniyor ve salıveriliyordu. Evet, Alex değişmişti ama dışarıdaki dünya aynıydı. Ondan utanan ve hatta korkan ailesi, kendilerine çoktan yeni bir oğul bulmuştu. Çete arkadaşları artık birer polisti. İçlerindeki şiddet dürtülerini legal yollar ile doyuruyorlardı. Üstelik karısı çete tarafından gözlerinin önünde tecavüz edilip öldürülen yazar Alexander da peşindeydi Alex'in. Bu şiddet dolu dünyada, şiddetten tiksinerek yaşamasına olanak olmadığına karar veren genç adam intihara kalkışınca, tüm basın onun yanında yer alıyor, bir insanı insanlıktan çıkardıkları için hükümete savaş açıyorlardı. Elbette bu durumda yapılması gereken şey, Alex'i iyileştirmek, yani eski "kötü" haline geri döndürmekti...

Argoda, hayatı başkaları tarafından yönetilen, oyuncaklaşmış insan anlamına gelen "Clockwork Orange", alt metni oldukça zengin bir filmdi. Seyirciyi, şiddeti salt bir olgu olarak düşünmeye yöneltiyordu öncelikle. Şiddet insanın içindeydi. Kolaylıkla el değiştirebilir, cellatlar kurbana, masumlar suçluya dönüşebilirdi. Sorun, yasaklamalar ile çözülemeyecek kadar karmaşıktı. Ancak, insan seçmekte özgür olduğunda şiddeti yadsıyacak düzeye geldiğinde bahsedilebilirdi iyilikten...

Biçimsel olarak da oldukça yaratıcı bir filmdi "Otomatik Portakal"... Kubrick, diyalogları bir

"Barry Lyndon"

şiir ahengi ile hazırlamış, şiddet sahnelerini bale tadında gerçekleştirmiş, hikayesini Beethoven'in 9. Senfonisi ile destekleyerek, ironik bir tavır ortaya koymuştu. Sanatçının 1820'li yıllarda Avrupa'da baş gösteren güvensizlik ortamında halka moral aşılamak amacıyla bestelediği bu senfoni, Schiller'in "Neşeye Övgü" şiiri ile bezenmiş, umut dolu bir eserdi. Alex ve arkadaşlarının şiddet eylemlerine eşlik eden 9. Senfoni, filme farklı anlamlar kazandırıyordu. Kubrick aynı yaklaşımla Gene Kelly'nin unutulmaz müzikal parçası "Singing in the Rain/Yağmurda Şarkı"yı da filme dahil etmişti... Ayrıca filmin içerdiği düşünceler sayısız detayla da destekleniyordu. Alex'in yoga hocası yaşlı kadını, evde bulunan dev penis heykeli ile öldürmesi, müzik markette tanıştığı genç kızlarla seviştiği sahnede hızlandırılmış çekimlerin yarattığı "tüketim" düşüncesi, çete üyelerinin cinsel organlarına, gittiği ülkeye göre bir cüce ya da bir dev olan masal kahramanı Guliver'in adını vermeleri, Alex'in eski haline dönmek için gördüğü tedavi sırasında, bakanın ona kendi elleri ile biftek yedirirken, gelecekte hayatının güvence altında olacağına dair sözler vermesi gibi...
Film gösterime girdikten kısa bir süre sonra İngiltere'de yasaklandı. Nedeni, bazı gençlerin kendilerini Alex ile özdeşleştirip, şiddet eylemlerine kalkışmalarıydı. Bu, Kubrick'in beklemediği bir durumdu elbette. Kaldı ki film, şiddeti yücelten bir tavrı benimsemiyordu. Kubrick, filmini gösterimden çekti ve "Otomatik Portakal" yönetmenin ölümüne dek İngiliz sinemalarında oynayamadı... Çok çeşitli eleştiriler aldı "Otomatik Portakal". Kimileri, ahlak dışı buldu, kimileri yönetmeni sokak serserilerini sinema salonuna çekip para kazanmaya çalışmakla suçladı. Kimileri de filmin son derece sıkıcı ve anlamsız olduğunu düşündü. Tüm bunların arasında ünlü usta Louis Bunuel'in yorumu ise dikkat çekiyordu; "'Otomatik Portakal' yeni favorim. Hakkında olumsuz çok şey duymuştum. Ama izledikten sonra fark ettim ki, modern dünyanın gerçekte ne olduğunu gösteren tek film bu..."

"Barry Lyndon"

Kubrick'in bir sonraki çalışması üç yılı aşkın ön hazırlığı ve bir yıl süren çekimleri ile 1975'te tamamlanan "Barry Lyndon" oldu. Eleştirmenler yine şaşkınlık içindeydi. Çünkü hayattaki tek amacı zengin olabilmek olan ve bu uğurda kumarbazlıktan, casusluğa kadar her yolu denedikten sonra soylu sınıf arasına katılmak için elinden geleni yapan, ancak yine de kaderini değiştiremeyip sefalet içinde ölen, ahlaken oldukça düşkün bir adamın; Barry Lyndon'ın hayat öyküsünü anlatıyordu film. Fransız ihtilalinden kısa bir süre önce yaşamış olan Barry Lyndon, yeni yeni filizlenmeye başlayan burjuva sınıfının bir temsilcisiydi. Paraya ve güce sahip olmanın yanında, vatanseverliğin, ahlakın, hatta aşkın bile fazla değeri yoktu onun için. Kubrick, karakteri tanımlarken, her zaman olduğu gibi, onun da sıradan biri olduğunun altını çizmeyi ihmal etmemişti. Ölen küçük oğluna ağlayan, annesini memnun etmek için olmadık riskler alan, öfkesini, hayalkırıklıklarını ve acılarını tıpkı bizler gibi dışa vuran sıradan bir adamdı Barry Lyndon; herhangi bir burjuva...
Kubrick dönemin atmosferini mükemmel biçimde yansıtmış, ışıklandırmadan, kostümlere kadar her konuda büyük bir özenle çalışmıştı "Barry Lyndon"da. Hatta mum ışığında çekim yapılmasına olanak tanıyan yeni bir objektif tasarlamış, filmini her biri bir tablo güzelliğinde sayısız çerçeve ile süslemişti... Eleştirmenlerin filme ilgi göstermeyişinin nedenini ise şöyle açıklıyordu bir röportajında; "Barry Lyndon eleştirmenleri şaşırttı. Çünkü film üzerine konuşmaktansa, film çevresinde konuşmaya vesile oluşturan çağdaş sosyal sorunlardan söz etmiyordu..."

"The Shining"

"Barry Lyndon"dan dört yıl sonra, başka bir tür ve başka bir edebiyat uyarlaması ile çıktı Kubrick izleyenlerinin karşısına; Stephen King'in sevilen eseri ile aynı adı taşıyan "Shining/The Shining"... Roman yazmak için sakin bir ortama ihtiyaç duyan amatör yazar Jack Torrance, karısı Wendy ve küçük oğlu Danny ile birlikte, dağ başındaki

Kubrick diyor ki...

"Kesme yapmak için çok ciddi bir neden olması gerekir. Eğer sahne tek bir kamera açısından çekildiğinde iyi görünüyorsa ve kesme yapmak için başka bir neden de yoksa, kesme yapmam. Kurgunun etkisini azaltacak mekanik bir ritm oluşturmaktan kaçınmaya çalışırım."

"Yazarlar, ressamlar veya sinemacılar bence özellikle bir şey söylemek için yapmazlar sanatlarını... Duyumsadıkları bir şeyi iletmek için yaparlar. Ve o sanat biçimini özellikle seçmişlerdir. Sözcükleri severler, boyanın kokusunu severler ya da pelikülü, fotoğraf sanatını, oyuncularla çalışmayı severler. Hiçbir sanatçının, hatta kendisi öyle sansa bile, didaktik bir tavırla yarattığını sanmıyorum."

"Uyarlama yaparken yavaş yavaş kitap, başka bir bağlamda, anlaşılır hale getirmeniz gereken bir şifreye dönüşüyor. Ve bunu yapabilmek için analize olduğu kadar, kendi düş gücünüze de ihtiyacınız var. Sizi kuşkuya düşüren her önemli kararı ölçmenin yolu, 'İlk nasıl hissettim? Nasıl tepki verdim? Ne düşündüm?' diye sormak. Çünkü bir konu üzerinde çalıştıkça, sizin üzerinizdeki etkisi kaybolabiliyor. O zaman durmaksızın o ilk izlenimi, ilk okumayı anımsamaya çalışmak gerekiyor."

"Beyanat vermeyi sevmem. İnsan niyetleri üzerine esprili ve parlak bir özet verme zorunluluğu duyar. Veya üslubundan ve tekniğinden söz etme zorunluluğu... Oysa bunu çok iyi yapan eleştirmenler var. Söyledikleri, sizin yapmak istediğinizle ilişkili olmasa bile..."

"20. yüzyıl sanatının en önemli yanlışlarından birinin ne pahasına olursa olsun özgün olma çabası olduğunu sanıyorum. Beethoven gibi büyük yenilikçiler bile geçmişten tümüyle koparmıyorlardı kendilerini. Yenilenmek, geçmişi terk etmeden ileri gitmek olmalıdır."

"Gerçekçilik sanırım fikirleri dramatize etmenin en iyi yolu. Fantezi ise bilinç altında yatan en ilkel temalarla daha iyi örtüşür. Bir hayalet hikayesinin bilinçaltındaki çekiciliği örneğin, sonsuz yaşamı çağrıştırmasından gelir. Eğer bir hayalet hikayesi sizi korkutuyorsa, doğaüstünün varlığını kabul etmelisiniz."

"Full Metal Jacket"

turistik bir otelin kış bekçiliğini üstleniyor, ama bir süre sonra hem kişisel problemleri, hem de otelin kötücül güçlerinin etkisiyle deliliğe sürükleniyordu. Karısı ve oğlunu öldürmeye teşebbüs eden Jack'in sonu otelin bahçesindeki labirentte donarak ölmekti. Ama Kubrick, kötülüğün insanın kaderi olduğunu, Jack'in deliliğininse türün bir nevi mirası olarak ortaya çıktığını ima ederek, hikayenin tekrar tekrar yaşanacak bir kısır döngüden ibaret olduğunun altını çiziyordu.
Pek çok şekilde okunmaya açık bir filmdi "The Shining"... En yaygın görüşe göre, yıllardır içinde pek çok olay yaşanmış olan Overlook Oteli'nin sakinleri, ruhları bu mekana hapis olan hayaletlerdi. Ve "parıldama" yeteneğine sahip olan yani, bulunduğu mekanın geçmişini görebilen, telepatik güçleri olan ve geleceği sezebilen biri burada ölüp, aralarına katıldığında büyük bir güç kazanacaklardı. Danny bu yeteneğe fazlasıyla sahipti. Ruhlar da Jack'i oğlunu öldürmesi için kışkırtıyordu. Bu noktadan bakıldığında Jack'in kötü bir şeyler olduğunu sezip otele gelen ve parıldama yeteneğine sahip olan aşçı Halloran'ı öldürdüğü sahneden sonra hayaletlerin sıradan bir kadın olan Wendy'e bile görünebilecek kadar güçlenmesi anlam kazanıyor, finalde 1921 yılına ait bir resimde görünen Jack'in de ölümü ile birlikte otelin hayaletlerinin arasına katıldığı sonucu çıkıyordu.
Başka bir yorum ise, filmde yer alan hayalet hikayelerinin tamamen kişilerin iç dünyalarında cereyan eden sanrılı olaylardan ibaret olduğu yönündeydi. Danny, zaten dengesiz bir adam olan babasının annesine ve kendisine zarar verebileceğinden o kadar çok korkuyordu ki, psikolojisi iyice bozuluyordu. Jack ise yeteneksizliğinin acısını, karısı ve oğlundan çıkarmaya başından beri hevesliydi. Entelektüel ve fiziksel anlamda oldukça sıradan bir kadın olan Wendy ile evli olmak, ona kendi yetersizliğini her an hatırlatıyor, Jack'in kendisine karşı öfkesi kısa zamanda aile bireylerine yöneliyordu. Kısacası anlatılan tamamen psikolojik bir gerilim öyküsüydü.
Her iki yorumun da doğru tarafları vardı şüphesiz. Ama Kubrick'in evreni anlamlandırma konusundaki genel tavrı düşünüldüğünde "The Shining"in her iki görüşün de geçerli olduğu karma bir düzlemde yer aldığı söylenebilirdi. Filmini tıpkı bir rüya gibi inşa etmişti yönetmen. İnsan bazen gördüklerinin gerçek olduğu hissine kapılıyor, bazense bunun sadece bir yanılsama olduğunun farkına varıyordu. Taşlar, sadece rasyonel, ya da sadece mistik açıdan bakıldığında bir türlü yerli yerine oturmuyor, insan filmi seyrederken, her ikisine de ihtiyaç duyuyordu. Tam da bu yüzden Stephen King ile aralarında anlaşmazlıklar yaşandı. Romanda kötü olan Jack değil, otelin kendisiydi. Mistik güçler, sıradan bir insanı hedef alarak, onu kötülüğe itiyordu. Kubrick içinse kabul edilemez bir düşünceydi bu. Bu yüzden Jack'in bunalımını odağa taşımış, deliliğe adım attığı sahnede sayfalarca "Hep çalışıp hiç oyun oynamamak Jack'i sıkıcı bir çocuk yapıyor" cümlesini yazışını eklemişti. Kubrick'e göre Jack'i delirten otel değil, içine hapis olan hırsları ve anlamlı bir yaşam kuramamasının verdiği acıydı.
Görsel bir atmosfer kurma adına da yetkin bir filmdi "The Shining"... Aydınlık, ferah salonları, açık renklerle döşeli odaları ile Overlook Oteli, yaşanan gerilim ile tezat oluşturan mükemmel bir mekandı. Kubrick, hareketli planların çekilmesinde büyük bir özgürlük sağlayan steadycam kamerayı ustalıkla kullanmış, bilinmeyen güçlerin varlığını hemen her sahnede hissettirmişti. Otelin içinde etten kemikten insanlar gibi dolaşan hayaletlerin görüntülerinde olağanüstü bir hal yoktu gerçi ama seyirciyi herhangi bir korku filminde yer alan tuhaf yaratıklardan çok daha fazla ürkütüyorlardı. Belki de sıradan oluşları, kötülüğün herkesin içinde varolduğu düşüncesini çağrıştırdığından bu derece etkiliydi. Babaları tarafından doğranan küçük kız kardeşler, garson Graddy, barmen Lloyd, küvette yatan çıplak kadın hemen her izleyicinin rüyalarına gecelerce konuk olmaya aday kahramanlardı... Kubrick ses ile gerilimi de mükemmel biçimde desteklemişti. Danny'nin bisikletinin bir taşa, bir halıya denk gelen tekerleklerinin çıkarttığı düzensiz sesler, aşçı Halloran'ın Danny ile telepati yoluyla konuşması, Danny'nin kendi içinde yaşattığı alt beni Tonny'nin hırıltılı ses tonu, Jack'in ürkütücü bir mizah anlayışıyla karısı ve oğlunu kovalarken "Üç Küçük Domuz" masalının repliklerini müzikal bir biçimde tekrarlaması gibi...
Kubrick bu filminde de oldukça titiz ve uzun bir çalışma yürüttü. Çekimlerin oranı 1'e 102'ydi! Meslek hayatının en başarılı performanslarından birini sergileyen Jack Nicholson ise şöyle anlatıyordu Kubrick'i; "O titiz sözcüğüne yeni bir anlam veriyor. Stanley ister. Bir sahneyi elli kez çekebilir ve tümünde de iyi olmak zorundasınızdır. Bir yere girip kahvaltı ısmarlamanın, ya da bir dolabın içinde korkudan ölmenin yüzlerce yolu vardır. Stanley'in yaklaşımı ise şudur: Acaba bunu daha önce yapılmadığı kadar iyi olarak nasıl yapabiliriz? Bu müthiş bir meydan okuma!"

"Full Metal Jacket"

1987 yılına dek suskun kalan Kubrick, savaşın insanın içindeki kötülük dürtülerini harekete geçiren ve sıradan kişileri cellada dönüştüren yapısını irdeleyen sıradışı bir filmle; "Full Metal Jacket" ile geri döndü. İlgilendiği yine genellenebilir bir insan davranışıydı. Hiçbir karakterin ön plana çıkmasına izin vermemiş, kahramanlıktan, yurtseverlikten, idealistlikten bahsetmemiş, savaşan tarafların her ikisine de aynı mesafede durmayı yeğlemişti. İki bölümden oluşan filmde, önce orduya alınan Amerikalı gençlerin nasıl birer ölüm makinesine dönüştürüldüklerini anlatıyor, ardından savaşta yaşadıkları üzerine odaklanıyordu. O güne dek küçük Amerikan şehirlerinde, muhtemelen aileleri ve köpekleri ile mutlu bir yaşam süren bu gençler, kısa bir sürede değişiyor, silahlarını cinsellikleri ile özdeşleştiriyor, erkek olmanın sertlikle ve gerekirse öldürmekle ispatlandığı düşüncesine inanıyorlardı. Direnenler de vardı elbette. Önceleri emirlere karşı gelen ama kısa sürede ortama adapte olmayı başaran Joker, cepheye gittiğinde yakasındaki barış rozeti ve kaskında yazan "Born to Kill/Öldürmek İçin Doğmuş" yazısı ile insanoğlunun en doğal çelişkisinin sembolü oluyordu örneğin. Askerlerin beynini yıkamak için kullanılan yöntemlere farklı tepkiler verenler de vardı. Hem çavuş Hartman'ın, hem de arkadaşlarının aşağılamalarına dayanamayınca ruhsal bir sarsıntı geçirerek canavarlaşan ve sonunda intiharı seçen şişman ve beceriksiz er Pyle gibi...
Savaş sahnelerinde ise Amerikalı olsun, Vietnamlı olsun herkesin nasıl ortama uyum sağladığını, tarlalarda çalışan köylüleri tarayan Amerikalı erin, genç kızları düşman askerlerine pazarlayan Vietnamlı gençten pek de farklı olmadığını gösteriyordu Kubrick. Saldırı da savunma da aynı içgüdü ile besleniyordu sonuçta. Ona göre film, ne savaş yanlısıydı, ne de karşıtı. Sadece olanı anlatmak istemişti. Film boyunca askerler arasında gazetecilerin, kameramanların dolaşması da bu gözlemci tavrın bir parçasıydı.
Oyuncu seçiminde de oldukça titiz davranmıştı Kubrick. Çavuş Hartman rolüne gerçek bir savaş gazisi olması nedeniyle R. Lee Emery'i uygun görmüş, onun yakası açılmamış küfürlerden oluşan doğal savaş jargonundan fazlasıyla yararlan-

mıştı. Diğer roller içinse tamamen tanınmamış yüzler kullanmak isteyen yönetmen, başvuruda bulunan üç bine yakın adaydan, asistanının olur verdiği 800'ünü bizzat incelemişti. Filmde rol almayı başaran isimler arasında Matthew Modine, Adam Baldwin ve Vincent D'Onofrio da vardı...

"Eyes Wide Shut"

"Full Metal Jacket"ten sonra yine uzun süre sessizliğe gömüldü Kubrick. 1997'de Amerikan yönetmenler birliği tarafından D.W Griffith ömür boyu başarı ödülüne layık görüldüğünde son filmi "Eyes Wide Shut/Gözü Tamamen Kapalı" üzerinde çalışıyordu... Ele aldığı konu yine tutkuları ile mücadele eden insanın dramıydı. Mutlu bir evlilik, güzel çocuklar, iyi bir iş ve güvenli bir hayat çoğu insanın düşüydü evet ama insan bu noktaya geldiğinde de doymuyor, güvenin olduğu yerde asla barınamayacak olan heyecana duyulan özlem mutlaka bir yerlerden içeri sızıyor ve kişiyi olmadık durumlara sürüklüyordu.

Kubrick, doktor William (Bill) Harford ve eşi Alice'in öyküsünü gerilimli, erotik ve mistik bir yaklaşımla ele alıyor, her fırsatta sevgi, saygı ve güvene dayalı olduğu hatırlatılan evlilik kurumunu tüm gerçekliği ile masaya yatırıyordu. Neredeyse tüm hayatı paylaşmayı gerektiren evlilik ilişkisi içinde bile birbirimizi ne kadar tanıyabiliyorduk? Birbirimizin düşlerinden, arzularından ne kadar haberdardık? Söyleyemediklerimiz, dile getirdiklerimizden çok mu fazlaydı? Belki de karşımızdaki insanları hep bazı klişelerin içinde değerlendirmeye alışkın olduğumuzdan, ilişkiler üzerinde düşünme gereği bile duymuyorduk. İnsan doğası bu kadar karmaşıkken "Eşim beni asla aldatmaz" veya "Sonsuza dek birlikte olacağız" gibi cümleleri nasıl olup da inanarak söyleyebiliyorduk? Evli çiftlerin "tekleşmesi" söz konusu olabilir miydi? Yoksa onlar her zaman birbirlerinin yanında ama bir taraftan da birbirlerine karşı iki ayrı insan olmaya devam mı ediyorlardı?

Tüm bu düşünceleri, gerçek sinemaya yakışır, büyülü bir atmosfer içinde ele alıyordu Kubrick. Filmin başında Bill ve Alice'in katıldıkları Noel partisi, bastırılmış isteklerin ortaya çıkması için mükemmel bir ortam yaratıyor, çifti bilinmeyenle, heyecanla ve tehlike ile ilk kez yüz yüze getiriyordu. Hemen ardından Alice'in vaktiyle çok etkilendiği bir deniz subayına kapılıp, ailesini ve tüm geleceğini feda etmeye niyetlendiğini itiraf ettiği sahneye geçiliyor, Bill, hem karısına karşı güveninin sarsılmasından, hem de partide doktor olmaktan son anda vazgeçip, piyanistliği seçen eski arkadaşı Nick Nightingale ile karşılaşmasının yarattığı kafa karışıklığından dolayı, gece boyunca birbirinden tehlikeli maceralara sürükleniyordu... Aniden ölen bir hastasının kızının şaşırtıcı aşk itirafı, AIDS virüsü taşıyan bir fahişe ile yakınlaşması, küçük kızını Japon turistlere pazarlayan kostüm satıcısı ile tanışması ve genç bir kızın ölümü ile sonuçlanacak olan orji partisi, dünde kalan güvenli yaşamını alt üst ediyor, piyanist arkadaşı Nick, şüpheli biçimde ortadan kayboluyor, nihayetinde Bill kendi hayatının da tehlikede olduğunun farkına varıyordu. Üstelik her şeyi başlatan muhteşem Noel partisinin ev sahibi olan arkadaşı Victor Ziegler de bu işin içindeydi. Bill, karısına duyduğu öfke ile sokağa çıkmış, aslında yanı başında duran ama o güne dek fark etmediği tehlikeli bir dünya ile yüz yüze gelmiş, bir bakıma kendi içinde varolan karanlığı keşfetmişti. Tüm bunlar olup biterken, Alice de kabuslarla dolu bir gece geçiriyordu. Kocasının yaşadıklarına paralel rüyalardı bunlar. Ama zaten neyin gerçek, neyin düş olduğunu kim söyleyebilirdi? Bir şeyi yaşamakla, onu hayal etmek arasında çok fark var mıydı? Alice deniz subayı ile gitmemişti. Ama bu istemediğinden değil, buna fırsat bulamadığındandı. Bill'in de bu çılgın gece boyunca hiçbir kadın ile birlikte olmayışı isteksizlikten değildi. Eğer önemli olan isteklerin fiiliyata dökülmesi ise, her ikisinin de "temiz" olduğu söylenebilirdi. Peki ruhlarının derinliklerinde hala var olan arzular hiç mi önemli değildi? Kubrick, çekimleri mümkün olduğunca ağırlaştırmış, kahramanlarının uzun eslerle, adeta söyleyecekleri her kelimeyi tartarak konuşmalarını istemişti. Belli ki, konuşmanın tek anlamı, düşünceleri gizlemekti...

Kubrick'in "İnsan ruhunu onun kadar iyi anlamış, ne düşündüğümüz, nasıl olduğumuz ve buna karşın nasıl göründüğümüzü kavramak yolunda onun kadar mesafe kat etmiş bir yazar daha bulmak neredeyse mümkün değildir" sözleri ile tanımladığı Arthur Schnitzler'in "Rhapsody: A Dream Novel, Dream Story/Rapsodi: Bir Düş Romanı, Düşsel Öykü" eserinden uyarlanan "Gözü Tamamen Kapalı"nın çekimleri 15 ay sürdü. Oyuncular da dahil tüm ekiple gizlilik anlaşmaları imzalanmış, kurgu Kubrick'in malikanesinde, sıkı güvenlik tedbirleri altında tamamlanmıştı. Üstelik çekimler için bire bir New York atmosferini yaratan özel dekorlar kurulmuş, yönetmen görsel anlamda sinemasının doruğuna ulaşmıştı.

Büyük usta, "Gözü Tamamen Kapalı"nın kurgusunu bitirdikten hemen sonra 7 Mart 1999'da uykuda geçirdiği bir kalp krizi sonucunda aramızdan ayrıldı. Filminin son halini hiç göremedi. Aldığı övgüleri duyamadı. 1970'li yıllardan beri üzerinde çalıştığı ama teknik imkanların yetersizliği nedeniyle sürekli ertelediği bilim-kurgu projesi "Artificial Intelligence/ Yapay Zeka"yı hayata geçirmek ise, dostu Steven Spielberg'e düştü. Yönetmenin hazırladığı detaylı tretman ve sayısız storyboard baz alınarak gerçekleştirilen film, iki ustanın yaratıcılığının mükemmel bir birleşimi olarak yorumlandı ve tüm dünyada izleyici buldu.

Kubrick öldüğünde 13 uzun metrajlı film bıraktı ardında. Her biri kendi türünün başyapıtları arasında gösterilen bu filmlerde, seyircisini suni yollardan etkileyecek ucuz yöntemlere başvurmayı asla düşünmedi. Ona göre seyirci son derece akıllı ve duyarlıydı. Filmlerine küçük bilmeceler saklamayı, seyircisini bu muhteşem oyuna dahil etmeyi severdi. Gerçi ödüllerden yana pek şansı olmadı ama gerçek sinemaseverler, filmlerine hak ettiği ilgiyi her zaman gösterdiler. Kubrick'in dehasını teslim eden her hangi bir kurum değil, her yaş ve milletten seyircileri oldu. Belki de ödüllerin en değerlisi buydu... ■

ilginç ayrıntılar

"Eyes Wide Shut"

Kubrick, yeni filmleri merakla izliyordu. Ama toplum içine karışmaktan hoşlanmadığı için evinde 35 mm. filmleri seyredebileceği bir salon kurdurtmuştu.

Uçaktan korktuğu için yaşamının son 40 yılında İngiltere'den ayrılmadı.

Hız yapmaktan nefret ederdi. Şoförünün her ne olursa olsun 40 km. yi aşmasına izin vermezdi.

Hemen hemen hiç röportaj vermez, çok ender olarak kendi seçtiği birkaç gazeteciyle görüşürdü. Soruların yanıtlarını yazılı olarak verir, baskıdan önce mutlaka görmek isterdi.

Filmlerinin bütün ülkelerdeki dublajlarını ve alt yazılarını denetlerdi. "The Shining"ın yasal video dağıtımının dublajı Türkiye'de yapılamadı. Çünkü küçük Danny'nin sesini bir türlü beğenmedi.

Bir gün üstün insanın gerçekten varolacağına ve dünyanın çok farklı bir yere dönüşeceğine inanıyordu. Ona göre uzayın bir köşesinde bizim karıncalardan üstün olduğumuz kadar, bizden ilerde olan birileri mutlaka vardı. Ve onlar üstün bir bilgiye sahiptiler.

Filmlerine göndermeler yapmayı severdi. Örneğin "Otomatik Portakal"ın müzik market sahnesinde, "2001 Uzay Macerası"nın soundtrack'i görülüyordu. (Kasanın hemen alt tarafında)

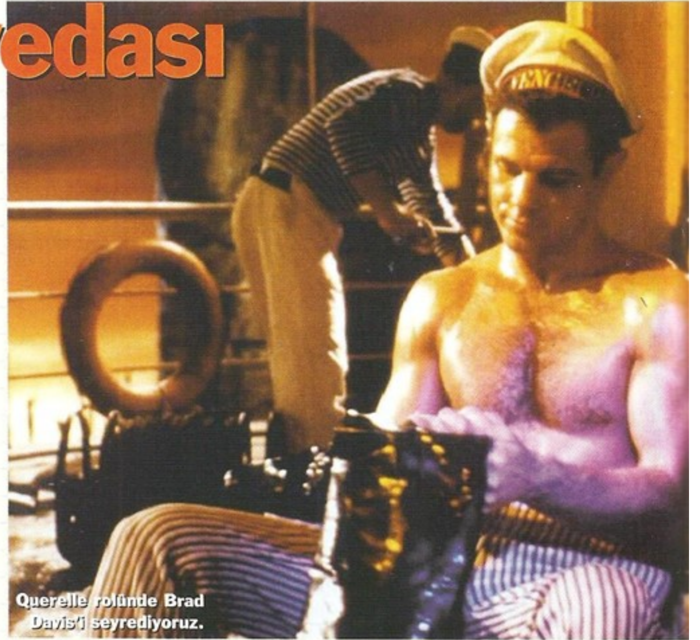
"Dr.Garipaşk"ta yer alan kahramanların isimleri hayli ilginçti. General Jack D. Ripper, bir zamanların gizemli seri katili karın deşen Jack'i anımsatıyordu. Mandrake, dünyada ve uzayda kötülüklerle savaşan ve sihirli güçleri olan bir çizgi roman kahramanının ismiydi. Üsteki toplantıya çağrılan Rus büyükelçisi Sadesky ise, adını sadizimin bir numaralı sözcüsü yazar Marki De Sade'dan almıştı...

"Gözü Tamamen Kapalı"da partinin yapıldığı eve girmek için kullanılan parola; Fidelio, Beethoven'ın bestelediği tek opera eseriydi ve zindana atılan kocasını kurtarmak için kılık değiştiren bir kadını konu ediniyordu.

Engin Ertan
engin_ertan@yahoo.com

Fassbinder'in vedası

Ünlü Alman yönetmen Rainer Werner Fassbiner'in son filmi "QUERELLE" gösterime girdiği dönemde hemen hiç kimse tarafından beğenilmemiş, hatta yerden yere vurulmuştu. Adı kötüye çıkmış, hatta bir bakıma lanetlenmiş bu Jean Genet uyarlaması şimdilerde yönetmeninin en iyi filmlerinden birisi olarak kabul ediliyor. ENGİN ERTAN

Querelle rolünde Brad Davis'i seyrediyoruz.

Edebiyat uyarlamalarının genellikle tartışmalı sonuçlar verdiklerini biliyoruz. Romanı daha önce okumuş seyircinin beklentilerini karşılamak filmin aşması gereken en önemli sınav. Ancak yapım sürecinde daha önceye düşen ve esas zor olansa, edebiyata özgü olan dili ve anlatımı görselleştirebilmek. Çoğu roman için kullanılan ve sıklıkla duyduğumuz "sinemaya uyarlanması imkânsız" sendromundan bahsetmekteyiz. Böyle bir saptama rahatlıkla Jean Genet'nin romanları için de yapılabilir, zira Genet belirgin bir hikâye anlatmaktan ziyade romanlarını bilinçaltısı tekniğiyle yazmıştır. Başka bir deyişle, Genet'nin anlatılarını klasik sinema diline uyarlamak aslına ihanet, orijinaline sadık kalarak peliküle taşımaksa zorlu bir çaba olacaktır. Tıpkı Fassbinder'in "Querelle"i gibi.
Esasında böylesi edebiyat uyarlamaları söz konusu olduğunda gözden kaçırılmaması gereken unsur, yönetmeni bu metne yönlendiren nedenler. Sevdiğimiz bir romanı, filmi veya şarkıyı başkalarına anlatırken nasıl kendi algı süzgecimizden geçiriyor, yorumluyor ve bu şekilde paylaşıyorsak, uyarlama yapan yönetmenlerin çoğu için de aynı durum söz konusu. Onlar da bir şekilde kendilerine yakın buldukları, farklı bir kitleyle paylaşmak istedikleri metinleri yorumluyor, kendi iletişim kurma araçları üzerinden bizlerle paylaşıyorlar. Bu noktada Fassbinder'i Genet'ye yaklaştıran unsurları görmek hiç zor değil.
Ancak her şeyden önce "Querelle"in ne mene bir uyarlama olduğundan bahsetmek gerek. Açılış jeneriğinin de bize verdiği bilgi üzerine bu bir adaptasyon değil, "Jean Genet'nin 'Querelle de Brest'i üzerine Fassbinder'in çektiği bir film" (romanın bizde de "Denizci" adıyla Ayrıntı Yayınları'nca basıldığını hatırlatmakta fayda var). Başka bir deyişle, filmin başlangıcından itibaren bir yorum ile karşı karşıya olduğumuz bizlere söyleniyor. Bu noktadan sonra "Querelle"in bir uyarlama olarak başarısını aslına sadakatte değil, Fassbinder'in ele aldığı metnin özünü kavrayıp kavrayamadığında ve bunu nasıl yansıttığında aramak gerekiyor.
Romanın ve filmin belli belirsiz hikâyesiyse şöyle özetlenebilir. Genç bir denizci olan Querelle (Brad Davis) çalıştığı küçük savaş gemisi "Vengeur"ün Brest'e yaptığı ziyaret için yasadışı bir iş planlamıştır. Ağabeyi Robert'in (Hanno Pöschl) kaldığı La Féria isimli genelevin patronu Nono'ya (Günther Kaufmann) bir paket afyon satacaktır. Suça açıkça davet çıkartan bir şehir olan, sokaklarında dok işçileri ve denizciler kadar katillerin de cirit attıkları Brest, Querelle'in de içindeki kötüyü çağırır. Önce kendisine afyon paketini gemiden çıkartmakta yardımcı olan arkadaşı Vic'i (Dieter Schidor) öldüren Querelle, yavaş yavaş Brest'in suçluları ve polisleriyle bir oyuna girişir. Brest'e ve La Féria'ya özgü olan bir diğer oyun ise Nono ile karşılıklı zar atmaktır. Kazanan Nono'nun karısı ve Robert'in sevgilisi olan Lysiane (Jeanne Moreau) ile, kaybendense Nono ile yatar. Bu oyunu oynayan Querelle bilerek kaybeder ve kendini suçun cazibesiyle beraber eşcinsel kimliğinin etkisine bırakır.
Birkaç ay önce bu sayfalara konuk ettiğimiz "My Own Private Idaho" vesilesiyle "Queer Cinema" ve "Queer Theory"den kısmen bahsetmiş, '90'lı yılların başında ortaya çıkan bu yaklaşım için '60'lı yıllardan itibaren kimi isimlerin gerekli yolu açtıklarına da dikkat çekmiştik. Bu öncüler arasında Fassbinder'in adını anmamak elbette imkânsız. Cinsel kimliğini asla saklamamış olan Fassbinder'in kırkiki filme ev sahipliği yapan onyedi yıllık sinema kariyerinin son noktasında yer alan "Querelle" ise yönetmenin kuşkusuz en homoerotik filmi. Aşırı dozda uyuşturucu nedeniyle erken yaşta gelen ölümü kimilerince bir intihar olan (kuvvetle muhtemel olduğunu söylemek hata sayılmaz) Fassbinder'in son filmi olarak "Querelle"i seçip seçmediğini bilemeyiz. Ancak kariyerine en kişisel ve en zor filmlerinden birisiyle nokta koyduğu gerçek.
Fassbinder ve Genet'nin ürettikleri işlere açıkça yansıttıkları cinsel kimlikleri haricinde hayatlarında ortak noktalar aramak biraz zorlama olabilir. Kaldı ki Genet'nin bohem yaşantısı karşısında, Fassbinder'in neredeyse kendini dış dünyadan soyutlayarak ve sürekli üreterek geçirdiği hayatını planlı olarak bile nitelendirebiliriz. Ancak her ikisinin de topluma, mevcut sisteme ve yaygın ahlak anlayışına karşı geliştirdikleri tavırla birer asi, hatta anarşist olduklarını söylemek yanlış olmaz. Elbette ürettikleri işlerde izi sürülebilecek ortak temalar da mevcut.
Jean Genet için kimilerinin dinden arınmış bir Dostoyevski benzetmesi yaptıklarına şahit olabilirsiniz. Bunun nedeni, iki yazarın da bireyin içindeki kötülük üzerine kafa yormalarından geliyor. Ancak Dostoyevski bu temaya ahlaki ve etik bir çerçeveden yaklaşıp, bireyin içindeki kötülükle mücadele etmesini anlatırken, Genet başta din olmak üzere kabul edilmiş her türlü sosyal kuralı bir kenara bırakıyor ve âdeta kötülüğü kutsuyor. Hatta Genet'nin kaleme aldığı metinlerde kötülük kavramının anlamını yitirdiğini bile söyleyebiliriz, zira yazar öldürme güdüsünü, cinayeti ve suçu cinsel bir şehvete bulayarak, tutkuyla tasvir ediyor. Genet'nin bizzat suça yatkınlığı bilinse bile, bu tavrın arkasında elbette bir idealize etme çabası bulun-

Gösterime girdiğinde fazla ilgi görmemişti.

muyor. Yazar daha ziyade, içinde yaşanılan dünyada iyi olmanın imkânsızlığından, bir anlam kayması yoluyla dem vuruyor. Başka bir deyişle, iyi ile kötü, yasal ve yasak Genet'nin dünyasında yer değiştiriyorlar. Fassbinder'in daha ziyade insan ilişkilerinin politikasına yönelen eserlerinde de benzer bir yaklaşım görmek mümkün. Ona göre insanların birbirlerini ezmesi, birinin diğerinin üzerinde iktidar kurması ve bireylerin gücünün yettiğine acı çektirmesi asla bir ideal değil ancak içinde yaşanılan sosyal çevrenin, gündelik hayatın her köşesine sinmiş faşizmin kaçınılmaz bir sonucu. Tıpkı Genet'nin metinlerinde olduğu gibi, Fassbinder'in filmleri veya oyunlarında da mutlu bir aşka yer yok. Zira her şey bir iktidar ilişkisinden ibaret ve taraflar ezen ve ezilen olarak rollerini baştan seçiyorlar.
"Querelle" ise tüm bu tematiği erkeklere özgü bir evrende, erkek olma durumu etrafında ele alıyor. Genet'nin metninden taşınan kelime oyunlarıyla yine kavramlar gerçek anlamlarını yitiriyor ve başka kimliklere bürünüyorlar. Metnin hemen her köşesindense şiddet taşmakta. Örneğin Querelle'in çalıştığı geminin adı Fransızca'da "intikam alan" anlamına geliyor. Olayların geçtiği Brest'in adının "bretteur" (kılıçla çarpışma meraklısı) sözcüğünden geliyor olabileceğine dair bir iddia ise metnin kendisinde yer almakta. Romanın başkahramanı genç

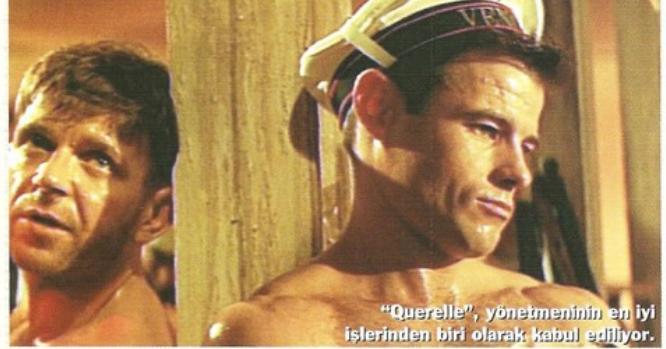
QUERELLE
Yönetmen: Rainer Werner Fassbinder. **Yapımcı:** Dieter Schidor. **Senaryo:** Burkhard Driest ve Rainer Werner Fassbinder (Jean Genet'nin "Querelle de Brest/Denizci" adlı romanından). **Görüntü Yönetmeni:** Xaver Schwarzenberger ve Josef Vavra. **Kurgu:** Rainer Werner Fassbinder (Franz Walsch takma adıyla) ve Juliane Lorenz. **Sanat Yönetimi:** Walter E. Richarz. **Prodüksiyon Tasarımı:** Rolf Zehetbauer. **Müzik:** Peer Raben. **Kostüm Tasarımı:** Barbara Baum ve Monica Jacobs. **Oyuncular:** Brad Davis (Querelle), Franco Nero (Teğmen Seblon), Jeanne Moreau (Lysiane), Hanno Pöschl (Robert/Gil), Günther Kaufmann (Nono), Burkhard Driest (Mario), Laurent Malet (Roger Bataille), Dieter Schidor (Vic Rivette). 1982 Batı Almanya/Fransa ortak yapımı, **Süre:** 108 dakika.

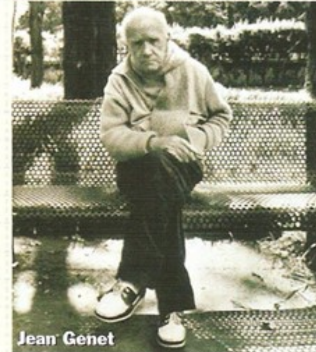

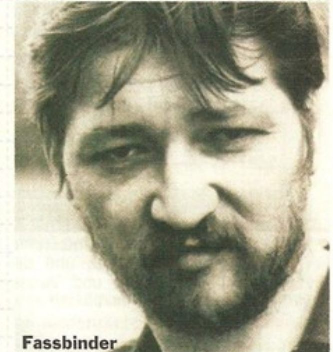
Lysiane (şarkı söyleyerek):
"Herkes sevdiğini öldürür..."
(Oscar Wilde'ın "Reading Zindanı Baladı"na bir gönderme)

denizcinin ismiyse yine Fransızca'da "kavga" anlamına gelmekte. Gerçekten de Querelle'in dünyadaki varoluşu başlı başına bir kavgadan ibaret. Ancak Genet bu mücadelenin içinde barındırdığı şiddeti ve Querelle'in kendisi olma çabasını, genç erkeğin fiziksel güzelliğine, bencilliğine ve acımasızlığına duyduğuna benzer bir hayranlıkla aktarıyor. Yer yer onu mitolojiden karakterlerle veya azizlerle karşılaştırmaktan da geri durmuyor. Fassbinder'in metni görselleştirirken aynı yoldan gittiğini söylemekse kesinlikle yanlış olmaz. Örneğin Querelle'in Vic'i öldürdükten sonra sudaki kendi yansımasına bakışı Narkissos'a yapılmış açık bir gönderme.
Ancak filmin ve metnin esas derdi kimlik sorunu veya biraz yukarıda da andığımız üzere erkek olmak. Querelle'in etrafını kuşatan erkeklerle süregiden kavgası, bir bakıma farklı bedenlerde karşılaştığı erkek imgelerine de karşı. Kendisinden daha güçlü gördüğü Lysiane'in kocası Nono veya polis Mario gibi erkeklerle giriştiği cinsel deneyimler, ona sunulan erkek imgelemiyle de bir boy ölçüşmeye denk düşüyorlar. Querelle bencilliği ve narsistliğiyle kendine aşık bir erkek portresi çizerken, erkek kardeşi Robert'e bir türlü kıyamıyor. Ne de olsa o bir bakıma kendisinin kayıp ruh ikizi, hatta aynadaki sureti.
Fassbinder de hemen her filminde olduğu üzere kadraja yerleştirdiği aynalarla, aynı oyuncuya birden fazla rol oynatmak gibi numaralarla veya iki erkek kardeş arasında geçen kavga sahnesini olabildiğince yapay şekilde realize etmekle (söz konusu kavga, fonda İsa'nın çarmıha gerilmesinin bir yeniden canlandırması eşliğinde vuku buluyor) bu temayı filminde işliyor.
Yapaylıktan söz açılmışken, "Querelle" Fassbinder'in son dönem filmlerinin hemen hepsinde olduğu üzere sırtını olabildiğince plastik bir görsel yapıya yaslıyor. Tamamı dekorda çekilmiş olan film, oyuncu kadrosunun büyük çoğunluğunun aksanlı İngilizcesi ve romandan birebir alınmış monolog veya diyaloglarıyla da yoğun bir yapaylık duygusu taşıyor. Ancak Fassbinder'in bu bilinçli tercihinin filmin gösterime girdiği dönemde sinema yazarları veya seyirci tarafından olumlu karşılanmadığını, filmin hem ticari hem de eleştirel anlamda ciddi anlamda çuvalladığını eklemek gerek. Hatta "Querelle"in geniş kitlelere ulaşması ve farklı bir gözle ele alınarak iyi bir film olduğunun teslim

Filmin görüntüleri ve sanat yönetimi hayli başarılı.

"Querelle", yönetmeninin en iyi işlerinden biri olarak kabul ediliyor.

Jean Genet

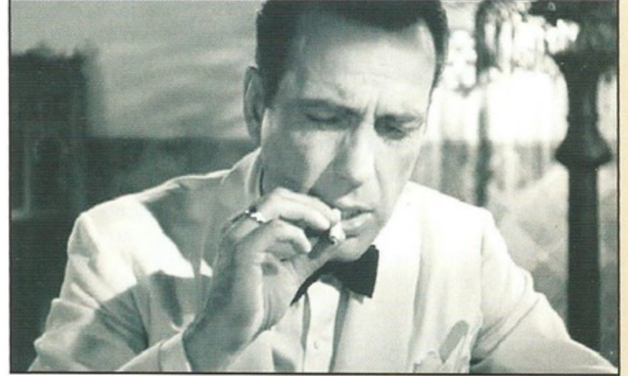

Fassbinder

edilmesinin, ancak birkaç yıl önce DVD formatında piyasaya sürüldüğünde, yani çekilmesinden neredeyse yirmi yıl sonra gerçekleştiğini söyleyebiliriz. Çoğunlukla "Fassbinder'in adı kötüye çıkmış son filmi" olarak anılan "Querelle"in bir kült filme dönüşmesinin sebebi de, arada kalan bu yirmi yıllık zaman zarfında sınırlı bir kesim tarafından kabullenilmesi ve üzerine tartışılması.
Son derece başarılı bir sanat yönetimi ve ışık çalışmasının dikkat çektiği "Querelle", pek çok sinemasal tercihiyle zamanının ötesinde bir cesaret de taşıyor. Örneğin Lysiane dışında kadınlara yer vermeyen görsel evrenin, dekorda dikkat çeken penis şeklinde iki sütunla imlenmesi veya filmin anakronik yapısı (1947 yılında yazılmış bir romanın sinema uyarlamasında dok işçilerini bilgisayar oyunu oynarken görmeyi kolay kolay kimse beklemiyordur herhalde) bu duruma iki örnek. Fassbinder'in seyirciyi en çok zorlayan tercihi ise hiç kuşkusuz filmin birkaç farklı koldan giden anlatısı. Tıpkı Genet'nin romanında olduğu gibi, Fassbinder de filminde anlatıyı kâh Querelle'e hayran olan Teğmen Seblon'un (Franco Nero) günlüklerine (yine bir anakronizm örneği, zira Seblon karakteri günlüklerini yazılı olarak tutmuyor ama bir kasete kaydediyor), kâh bir dış sese, bazense karakterler arasındaki diyaloglara bırakıyor. Romandan bazı pasajlar ise araya birer metin olarak giriyorlar. Fassbinder'in sinemasına aşina olan seyircilerse, bu tercihin sadece romandaki yapıyı görselleştirme çabasından gelmediğini ayırt edebilirler. Zira yönetmen aynı dönemde çektiği başka filmlerinde de ("Üçüncü Jenerasyon/Die dritte Generation" veya "Onüç Aylı Bir Yılda/In einem Jahr mit 13 Monden") ses bandına aynı anda farklı kaynaklardan gelen diyalog, müzik veya enformasyonları döşeyerek, anlatım konusunda benzer deneylere girişmişti.
Son noktada "Querelle"in özellikle Fassbinder'in sineması ve Genet'nin metinleriyle ilgilenen seyirciler için bir zorunluluk olduğunu söyleyebiliriz. Filmin eşcinselliğe dair imgelerin sinemada kullanılışına dair tarihi bir önemi olduğu da yadsınamaz. Ancak her zevke hitap etmediğini, kimi seyirciler için hayli zor ve içine girilmesi imkânsız bir seyir deneyimi olduğunu da tekrar belirtmek gerek. İlgilenenler filmin birinci bölge DVD kopyasını www.amazon.com adresinden temin edebilir ve bu iki sıradışı sanatçının dünyalarının kesişmesinin nasıl bir sonuç verdiğini görebilirler.

Hazırlayan: Kerem Akça
k_akca@yahoo.com

Casablanca

Kamera

Kamera Türü
Sabit-normal: % 87,43
Vinç: % 11,77
Dolly: % 0,8

Kamera hareketi-duruşu
Sabit kamera

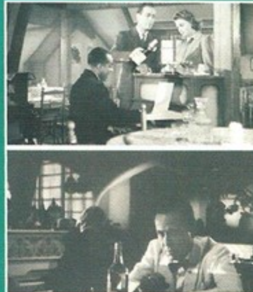
Hareket
Pan: % 46,58
Zoom in: % 38,36
Zoom out: % 7,53
Tilt: % 6,85
Swish pan (yıldırım): % 0,68

Açı
Bakış açısı (öznel kamera) : % 60
Üst açı: % 30
Alt açı: % 10

Diğer kamera çeşitleri
Vinç hareketi: % 76,72
Kaydırma: % 14,66
Yükselme: % 5,17
Alçalma: % 3,45

Filmde birkaç kere karşımıza çıkan "yükselme" hareketi, Humphrey Bogart'ın canlandırdığı Rick karakterini gördüğümüz ilk kareyi temsil ediyor. Kamera, onun elini çekerken bir anda yükseliyor ve yüzünü alan bir orta planda sabitleniyor. Bu hareketin film gramerindeki yerine gelirsek. Rick en baştan alttan çekilerek yüceltilmiş oluyor. Bu da zaten filmin ruhunu yansıtan bir duygu. **Plan uzunluğu:** 12 saniye

Filmin Ana İmajı

Ilsa ve Rick'in unutulmaz aşkları, filmin merkezine yerleştirilir. Bu noktada bir de şarkı ön plana çıkar. Bu şarkı için de birkaç kez "Çal Sam, 'As Time Goes By'ı çal" repliğini duyarız. Bu müzik, ikilinin aşık oldukları zaman birbirlerine karşı söylemek istediklerini, romantizmlerini simgeleyen şarkıdır. Bu nedenle de filmde bu şarkıyla beraber onların aşk çemberinin içine gireriz. Ya Rick'in ya da Ilsa'nın istemesi bu şarkının öne çıkması için yeterli sebeptir. Elbette siyahi piyanist Sam de bu "ana imaj"ın merkezine yerleşir. O da bu ikilinin biraraya gelmesini isteyen bir karakterdir. Ancak filmin sonunda şarkının unutulmazlığı romatizmiyle kalır. Aradaki aşk ise sadece geçmişte yaşanmış nostaljik bir noktaya bağlanır. Bu "aşkın şarkısı" ise sinema tarihine kazınır.

Çekim ölçekleri

Orta: % 35,42
Orta-uzun (diz): % 15,65
Amors: % 13,09
Orta yakın (omuz): % 10,24
Yakın: % 7,4
Yakın (diğer objelere): % 6,4
Geniş (genel): % 5,41
Tam (boy): % 4,83
Çok geniş (uzak): % 0,85
Establishing (master): % 0,71

Bu planda, Ingrid Bergman'ın yakın planına yüzündeki kuşkulu ifade ile tanık oluyoruz. Böylece Michael Curtiz oyuncusunun kabiliyetini sonuna kadar kullanma şansı yakalıyor. Bu planda karşısında Victor Lazslo (Paul Henreid) karakterinin durması da bu ifadenin en önemli sebeplerinden. Curtiz'in siyah-beyaz sinematografisinde kullandığı ışığın sadece Bergman'ın yüzünü yansıtması konuşmanın vurgusunu arttıran unsurlardan... **Plan uzunluğu:** 13 saniye

Objektif

Normal objektif: % 48,31
Teleobjektif: % 41,73
Geniş açı objektif: % 5,21
Zoom objektif: % 4,75

Filmin görsel yapısının içinde normale yakın genişlikteki objektifler, çokça etkili oluyor. Bunun nedeni de dönemin sinematografi tarzının henüz "modern görsel numaralar"ın keşfine pek fazla açık olmaması. Rick'in barının içindeki birçok plan gibi bu gördüğünüz kare de onlardan birini yansıtıyor.
Plan uzunluğu: 16 saniye

Kurgu

Geçiş
Cutting on Action (hareketten kesme): % 62,07
Intercut (Araplan): % 31,03
Cutaway: % 6,9

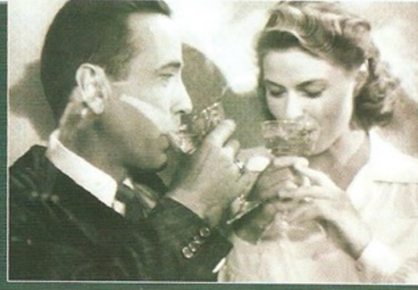
Efekt
Dissolve (Erime): % 67,14
Superimposition (Bindirme): % 18,57
Wipe (Silme): % 8,58
Kararma-açılma: % 5,71

Hız
Normal hız: % 100

Wipe - Silme
"Silme" efekti, filmde birkaç kez karşımıza çıkıyor. Burada da Ilsa ile Rick'in konuşmasından Lazslo ile Ilsa'nın konuşmasına geçerken aradaki zamanı hesaplı kullanmak için devreye sokuluyor. Yani "cutting on action" metodunun efektli hali diyebiliriz. İç mekan ile dış mekan arasındaki ışık farklarını da fazlasıyla öne çıkarıyor.

Dissolve - Erime
Filmde çok kez karşımıza çıkan "erime" efekti, bu sahnede de anlamlı bir şekilde kendine yer buluyor. Rick ile Ilsa'nın (Ingrid Bergman) eski günlerindeki romantik anlarını resmeden kısa geçişler arasında kullanılan "erime", o sekansın temposuna da katkı yapıyor. Burada ise koltukta oturuşlarından dans ettikleri ana geçiliyor. Zaten dans ettikleri sahnenin içinde de tempoyu yükseltmek için ara geçişlerde aynı kullanımı görebiliyoruz. Bu geçiş aynı zamanda "cutting on action" özelliği de taşıyor. Geçiş uzunluğu: 4 saniye

Renk-Işık

Düşük Kontrast: % 30,74
Aydınlık (ışık yalıtımı): % 23,49
Yüksek kontrast: % 15,71
Gündüz: % 11,34
Karanlık (ışık yalıtımı): % 8,65
Gece (sisli): % 8,38
Gece: % 1,69

Özellikle siyah-beyazdan renkli filme geçilmemiş dönemde, ham filmin (pelikül) kalitesi filmlerin ışıklarında ve renklerinde fazlasıyla etkili oluyordu. Ortama, ruh haline, politik atmosfere uygun malzemeleri seçen yönetmenler çektikleri film-noir'lar ile belirli bir sinematografi tutturdular. Bunlarda özellikle "chiaruscuro" adı verilen gölgeli ışık oyunları dikkat çekiyordu. Ancak bunların kaynağı "Casablanca"da olduğu gibi yüksek veya düşük kontrastta gizli. Zaten Michael Curtiz, özellikle ruh halinin kötü yöne gittiği anlarda yüksek, mutlu-sevinçli Rick'in barın içinde müzik çalarkenki anlarında düşük kontrasta başvuruyor. Böylece filmin renk skalası da kendiliğinden oluşmuş oluyor. Gündüz ve gece çekilen dış mekanlarda bir oynamaya gitmezken, iç mekanlarda dışarıdan gelen ışık, ana iskeleti oluşturuyor.

Fokus

Derin odak: % 80,17
Dar odak: % 19,83

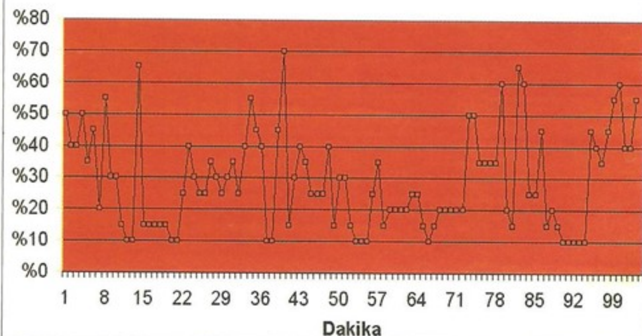

Filmde özellikle kameranın önüne bir objenin veya oyuncunun yerleştirilerek netsiz gösterildiğini, arka plandaki oyuncunun ise netleştirildiğini ve dikkati üzerine topladığını fazlasıyla görüyoruz. Yani "Dar odak" kullanımı, bu şekliyle filmin temeline yerleşiyor. Zaten "Odak Kaydırma" tekniğinin henüz keşfedilmediği bir dönemde olduğumuzu da unutmayalım...
Plan uzunluğu: 9 saniye

Genel rakamlar

Mcguffin: "Rick's Cafe Americain"
En kısa plan: 2 saniye
En uzun plan: 58 saniye
En kısa sahne: 16 saniye
En uzun sahne: 3 dakika 26 saniye
En kısa sekans: 21 saniye
En uzun sekans: 18 dakika 17 saniye
Plan sekans sayısı: 3
Müzik girişi: 53

1942 ABD yapımı
Yönetmen: Michael Curtiz
Oyuncular: Humphrey Bogart, Ingrid Bergman, Paul Henreid, Claude Rains, Conrad Veidt, Sydney Greenstreet, Peter Lorre
Senaryo: Juliet J.Epstein, Philip G.Epstein, Howard Koch (Murray Burnett ve Joan Allison'ın oyunundan) Görüntü yönetmeni: Arthur Edeson
Kurgu: Owen Marks

DVD

Filmin şanına yakışır bir DVD kopyası, bu dünyadan sonra geçen yıl Türkiye'de de satışa sunuldu. DVD'de silinmiş sahneler, yapım belgeselleri ve daha birçok özellik geniş kapsamlarıyla dikkat çekiyor. Tiglon'un piyasaya sürdüğü DVD, 2 disklik bir özel versiyon. Yani kolleksiyoncular için ideal! DVD'ye www.hepsiburada.com'dan ulaşabilirsiniz.

Alkan Avcıoğlu
alkanavcioglu@yahoo.com

Hedef / Targets (Peter Bogdanovich, 1968)

Peter Bogdanovich'in ilk filmi "Hedef", Bogdanovich'in yönetmenlik kariyerinin altın çağı olan 1970'lerde çektiği "The Last Picture Show" ve "Paper Moon" gibi filmlerin gölgesinde kalmış düşük bütçeli bir yapım. "Hedef" gösterime girdiği sene eleştirmenler tarafından genellikle saçma bulunan (New Yorker gazetesinde film hakkında "inanılmaz budalaca bir film" yazıldığını not düşmeden geçmeyelim), günümüzde ise artık Bogdanovich'in yeteneklerinin işaretini veren zeki bir film olarak hakkı verilen bir film. Yine de filmin kalburüstü bir gerilim olarak anıldığı, Bogdanovich'ten bahsederken "Evet, ilk filmi fena değildi" gibi cümlelere sıkıştırıldığı ve nihayetinde en çok Boris Karloff'un kariyerinin son ciddi rolünü içermesi nedeniyle isminin telaffuz edildiği bir film. Evet belki de "Hedef" janr açısından kusursuz bir gerilim filmi değil ve hatta Bogdanovich'in üslubunun sinyallerini veren bir film bile değil. Ancak "Hedef"in kendine has birtakım özellikleri nedeniyle tüm bunların ötesinde çok önemli bir film olduğunu, zamana karşı hiç yenik düşmeyecek ve sinema tarihinde özel bir yerde duran bir klasiğe dönüşecek bir film olduğunu iddia etmenin vakti gelmiş olabilir. Günümüzde "The Last Picture Show" Bogdanovich'in en iyi filmi olarak kabul ediliyor, "Hedef" de belki üzerine en fazla düşünülmesi gereken Bogdanovich filmi. Bu nedenle, "Hedef" tam olarak kazıp kazıp aranması gereken bir film olmasa bile değerinin hala gömülü olduğu aşikar.

Filmin konusuna gelmeden önce, "Hedef" gibi sinema aşkı ve kültürü üzerine inşa olan bir film için prodüksiyon ve çekim koşullarından bahsetmek oldukça gerekli. Bogdanovich sinemayla olan yakın ilişkisine 1960'lar başında Esquire dergisinde yayınladığı makaleler ile başladıktan sonra Hollywood'a gelmişti. Roger Corman'ın film ekibinde çalışmaya başlayan Bogdanovich, başından beri film çekme arzusu taşıyordu. Ancak film çekecek bütçeye ve krediye sahip olmadığı için Roger Corman'ın ona bir gün yapacağı ilginç teklife kadar beklemek zorunda kaldı. Corman, ona Boris Karloff'un kendisine 2 günlük iş borcu olduğunu, bunu ona devredebileceğini söyledi. Kısacası, Karloff'u iki gün kullanarak ve kendisinin çektiği "The Terror" adlı filmden 20 dakikalık alıntı yaparak bir film yaratabiliyorsa, ilk filmi üzerine çalışmaya başlamasını söyledi. Bunun

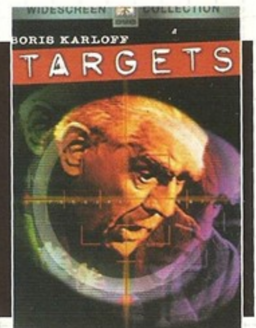

Filmin yapım hikayesi en az kendisi kadar ilgiye değer.

üstüne Bogdanovich, 1966'da Charles Whitman'ın aynı günde birçok insanı öldürdüğü olaydan ilham alarak bir senaryo yazmaya başladı. Bu noktada filmin konusunu kısaca özetlersek, "Hedef" birbiriyle alakasız gibi gözüken ama tesadüfen kesişen iki hikayeden oluşuyor. İlkinde kariyerinin sonuna geldiğine inanan ve artık korku filmi çekmek istemeyen Byron Orlok adından yaşlı bir aktörü, diğerinde ise silahlara düşkünlüğü ön plana çıkan ve sonraları önce karısını ve annesini sonra da önüne çıkan insanları öldürmeye çalışacak olan Bobby Thompson'u izliyoruz. "Hedef"i dönemi açısından düşününce özel kılan unsur ise filmin çekim koşullarının tesadüfiliğini de arkasına alan Bogdanovich'in anlatımı oluyor. Her şeyden önce "Hedef" zamanının sinemasal kodlarını ve konvansiyonlarını pek kullanmıyor: Dramatik yapının belgesel sadeliğinde oluşturulmasından tüm filmi paralel kurgu üzerine kurmasına kadar... Bogdanovich, koşullardan yola çıkarak (Karloff'u sadece iki gün çekimde kullanabilmesi) bu fikri bulsa da böylesine bir paralel kurgu tercihi, zamanı için kolay rastlanılan türden değil. Bunun yanısıra "Hedef"in kuşkusuz en önemli özelliği, 1990'larda Hollywood sinemasında iyice belirginleşen sinema tarihine / kültürüne atıfta bulunma ve filmin kendini yansıtma özelliğinin filme hakim oluşu. Filmde Boris Karloff, Orlok karakteriyle modası geçmiş korku filmlerinin yaşlı aktörü olarak adeta gerçek hayattaki halini canlandırıyor. Bogdanovich de genç ve film çekmeye aç bir yönetmeni canlandırıyor. Film içinde film görüntüleri kullanıldığını söylemiştik; "The Terror" dışında Howard Hawks'ın "The Criminal Code"u da var. Üstelik "Hedef"te filmler ve film kültürü üzerine olan düşünceler, konuşmalar hikayeyi birinci dereceden şekillendiriyor. Sözgelimi filmde Byron Orlok karakterinin savunduğu ve sinemayı bırakma kararının nedenini oluşturan önemli bir nokta var. O da bu tarz korku filmlerinin modasının geçtiğini, artık günlük hayatın çok farklı korkulardan oluştuğunu, etraf katillerle dolu iken kimsenin bu filmlere prim vermeyeceğini savunuyor. Bu düşünce veya bir bakıma fikir çatışması, hem Hollywood'un o anki durumu için hem de film için kullanılıyor. Bogdanovich, paralel kurgu ile sadece hikayeleri değil aslında fikirleri de ikiye bölüyor. Bir tarafta eski moda korku, diğer tarafta Orlok'un bahsettiği türden bir manyak katil. Sadece bu açıdan bile Amerikan sineması için "Hedef" her zaman ilkler arasında yer alacak. Filmin en ilginç taraflarından birisi ise Bobby'nin neden öldürme dürtüsü taşıdığının açıklanmaması. Üstelik Bobby karakterine esin kaynağı olan Charles Whitman'ın da kafasının içinde dönenler üzerine yoğunlaşmaya müsait birisi olmasına rağmen. 16 kişiyi öldüren Whitman üzerine yazılan kitaplara bir göz atmak bu konuda faydalı olabilir. Daktilo işinde çalışan Whitman'ın yazdığı tuhaf notlar, hissettiklerini bire bir kaleme aldığı küçük yazılar mevcut. Ancak Bogdanovich'in bu yeni tarz korku ve günlük hayatta yer alan dehşetler üzerine düşünceleri, bu eylemlerin duygusuzca gerçekleştiğini ifade ediyor. Böyle bir konuda Hollywood sinemasının birçok örneği, katilin öldürtme dürtülerini 2. sınıf psikanalitik açıklamalarla doldururken, Bogdanovich'in "Hedef"te bu durumu, olayın doğasıyla uyuşacak bir şekilde boş ve nihilistçe kullanması çok daha isabetli gözüküyor.

Aslında tüm bunların ötesinde "Hedef"i önemli yapan bir şey daha var. Özellikle 1990'lar sonrası geleneksel hale gelmeye başlayan birçok dramaturjik tercihin "Hedef"te kullanılması değil sadece. Bu anlatım tercihine bakınca her detay üzerine düşünülmüş zengin bir yapı çıkıyor karşımıza. Düşük bütçeli, kısıtlı imkanlarla çekilmiş bir ilk film olsa da, "Hedef" parlak fikirlerle dolu eskimeyen bir film. Boris Karloff'un aynada kendi görüntüsünden korktuğu sahne için bile defalarca izlenmeyi hak ediyor.

DVD **"Hedef"in Türkçe altyazı içeren 2. bölge DVD'sini ülkemizdeki DVD satan mağazalardan bulabilirsiniz. DVD'nin ekstra seçeneklerinde Peter Bogdanovich'in yorumunun dışında filmin prodüksiyon aşaması hakkında detaylı bilgi veren sunumu da yer alıyor.**

Uğur Bayazıt
riget123@yahoo.com

Interiors

Woody Allen sinemasının zihinlerde oluşturduğu imgeleri alt üst eden bir filmle karşı karşıyayız. Görsel anlamda kusursuz bir tablo sunan film, bu kusursuz görünümün gerisindeki çatlaklara işaret ediyor ve yaşama, aileye dair verdiği kesitler ile "an" zengini bir sinemasal seyirlik sunuyor.

Karşımızdaki Woody Allen'ın neredeyse kırk yıllık bir zaman dilimine yayılan filmografisinin "Hannah and Her Sisters", "September", "Another Woman" gibi belli duraklarında izini sürebileceğiniz bir film. Yapımın gerçekleştirildiği dönem itibarıyla ise yönetmenin sinemasal çizgisinin hepten dışında kalan, kendisi hakkında zihinlerde yer etmiş önyargıları ya da beklentileri kıran bir ilk. Woody Allen'ın böylesi bir adımı atmaktaki motivasyonunu, bu filmin yapımından bir yıl önce gerek seyirciler gerekse sinema yazarları nezdinde rüştünü ispat eden filmi "Annie Hall"un uluslararası başarısının akabindeki bir farklılık arayışında, Ingmar Bergman'ın filmlerine olan hayranlığını dile getirme isteminde ya da sinemayı araç olarak kullanan bir mizah ustası olarak anılma endişesinde aramak pekala mümkün. Yaşama dair kaygılarını kah kalemi kah kamerası ile hicvederek törpüleyen Woody Allen'dan tam da beklenilenin aksine "Interiors", tek bir mizanseninin ya da repliğinin mizaha yüz vermediği, her bir karesine hüznün nüfuz ettiği bir yapım. Bu film ile kendine yeni bir sayfa açma yönündeki itici gücü ne olursa olsun, Woody Allen, daha sonraları mizah ve dramı aynı potada erittiği ya da ayrı ayrı ele aldığı yapıtlar üreterek bu tercihinde istikrarlı davrandı.

"Interiors" adını, her türlü duygu ve dürtüler doğrultusunda form verdiğimiz, ömrümüzün büyük bir bölümünün geçtiği, içselliğimizin yansımaları olan sığınaklar olarak adlandırabileceğimiz iç mekanlardan alıyor. Woody Allen'ın kamerasını yöneltmek adına seçtiği iç mekanlar, yaşamlarımız üzerinde en büyük izlerin bırakıldığı içine doğup büyüdüğümüz "ev"ler. Bir ailenin, parçalanma sürecini ve bu sürecin aile bireyleri üzerindeki etkilerini kronolojik bir sıra takip etmeksizin perdeye aktaran "Interiors", ne var ki aile draması gibi bir niteleme üzerinden çözümlenebilecek bir film değil. Daha ziyade, karakterleri aracılığı ile aktardığı enformasyonlar ve karakterlerini tanımlarken seçtiği durumlar ile insan psikolojisine, giderek varoluşa dair çok katmanlı bir çalışma. Günümüz bireylerince kanıksanmış toplumsal bir olguyu, boşanmayı, kendine çıkış noktası alan "Interiors", olay örgüsünden çok karakterleri üzerinden beslenen bir film. Filmin can damarı da kuşkusuz ailenin merkezinde duran anne karakteri Eve. Woody Allen, filmin metinsel ve görsel yapısını da bütünüyle anne karakterinin işlenişi üzerinden kuruyor. Eve'in, yoğun bir entelektüel süzgeçten geçmiş vizyonunun ürünü olan iç mekan tasarımları, filmin steril görsel yapısının temelini oluşturuyor.

Eve, iç mekanları dekore etmek üzerine kurduğu mesleki yaşamını birebir anne ve eş kimliğine de yansıtmış, kocasının da ifade ettiği gibi içinde yaşadıkları dünyayı varetmiş biri. Ne var ki, Eve'in yarattığı dünya istemeden de olsa, soğuk, mesafeli ve gerçek duygulara açılamayacak denli mükemmel bir dünya. Eve'in, baskın, mükemmelliyetçi kimliği ister istemez aile bireylerinin gölgede kalmasına, kocası üzerinde bir soğukluk ve tükenmişlik hissine, kızları üzerinde de ezikliğe, içsel bir çekişmeye, yaşam alanlarına mesafeler koymalarına yol açmış. Hayattaki duruşu itibariyle anneye en yakın olan büyük kızı, yazarlığın mesleki bir getirisi olan soyutlanma eylemini yaşamına gereğinden fazla yedirmiş.

Annesini kendisine rol modeli olarak seçen ortanca kızı annesinin gölgesinde kalmanın verdiği tatminsizlik nedeniyle varoluşunu bir çizgiye oturtamamış. En genç kız kardeş ise oyunculukta kariyer yapmak uğruna ailesine ve tüm bu yaşananlara hepten mesafeli.

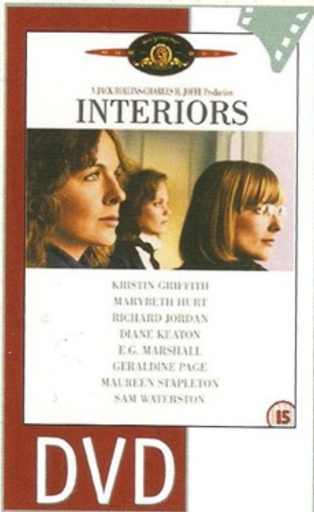
Babanın kendisine zaman ayırmak adına aileden ayrı yaşama istemini dile getirmesinden sonra filmin bel kemiğini, Eve ve yetişkin üç kızı arasındaki ilişkiden oluşan kesitler bütünü meydana getiriyor. Eşinin bu talebi karşısında ruhsal çöküntüye uğrayan Eve, kendi içselliği ile savaştığı, intihar girişimi ve toparlanma denemelerinden oluşan yıpratıcı bir sürece giriyor. Babanın evden ayrı kaldığı süre zarfında tanıştığı bir kadınla hayatını birleştireceği haberiyle geri dönmesi, trajik sonu hızlandırıyor. Woody Allen, bu süreci, aile bireylerinin kısa süreli beraberliklerinden aktardığı kesitlerin, uzun sohbetlerin ya da iç döküşlerin, insan sesinin yitip gittiği anların desteklediği bir yapıyla anlatıyor. Kuşkusuz bu yapının oluşumunda, hayranlığını her seferinde dile getirdiği Ingmar Bergman sinemasından aşina olunan, bilinç akışıymışcasına aktarılan geri dönüşler, sabit kamera önünde cereyan eden mizansenler, steril ve simetrik çerçeve kompozisyonları gibi nitelikler mevcut. Gerçi Woody Allen, Bergman'ın sinemasına öykündüğü noktalarda, hikayesini, kişisel vizyonu ve içinde yaşadığı kültürün sosyoekonomik nitelikleri ile yapılandırarak filmine özgün bir form vermeyi başarıyor. Yönetmenin bu hayranlığı, "Interiors"ın bahsedeceğimiz "an"ındaki sabit çerçeveye sırayla giren üç kız kardeşin toplu kompozisyonunda da kendini iyiden iyiye hissettiriyor. İçeriden dışarıya atılan bir bakışın altının çizildiği bu "an", Woody Allen'ın iç mekanlar ve bireyin içsel devinimleri üzerine kurduğu filminin dramaturji çıtasını bir kat daha yükseltirken anne ve üç kızı çerçevesinde anlattığı hikayesinin en trajik noktasını da oluşturuyor.

"Interiors", yönetmeninin zamana meydan okuyan filmografisinin köşe taşlarından biri. Sözkonusu Woody Allen olduğunda zihinlerde beliren ön yargı ve beklentiler nedeniyle hakettiği değerin verilmemesine ise sanırım bir diğer Amerikalı yönetmen John Waters'ın şu sözleri gayet iyi karşılık veriyor: "Eğer Woody bu filmi İsveçli bir yönetmen rumuzu ile çekseydi, bu film bir klasik olarak kabul görürdü."

DVD

Interiors -1978
Yönetmen: Woody Allen
Senarist: Woody Allen
Yapımcı: Charles H. Joffe, Robert Greenhut
Görüntü Yönetmeni: Gordon Willis
Kurgu: Ralph Rosenblum
Oyuncular: Geraldine Page, Diane Keaton, Mary Beth Hurt, Maureen Stapleton, Sam Waterston
Süre: 93 dk.
Filmin 1.Bölge DVD'sini www.amazon.com internet adresinden satın alabilirsiniz.

Hazırlayan: Müjde Işıl
mujde.isil@superonline.com

Sean Penn

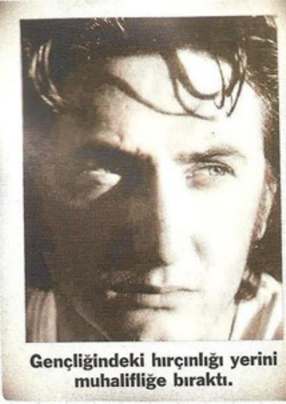
Sean Justin Penn, 17 Ağustos 1960'da California'da dünyaya geldi. Annesi Eileen Ryan aktris, babası Leo Penn ise aktör-yönetmendi. 1998'de vefat eden babasının, Sean Penn'in hayatında özel bir yeri vardı. 1950'lerde komünist arkadaslarını ihbar etmedigi için zor günler geçiren babası, aktörün muhalif ve aktivist kişiliğinin şekillenmesinde etkili oldu. Penn'in ağabeyi Michael, ünlü bir müzisyen ve şarkı sözü yazarı; kardeşi Chris de kendisi gibi aktör... Charlie Sheen, Emilio Estevez ve Martin Sheen ile birlikte büyüyen; Santa Monica College'de egitim gören Penn, bir yandan Süper 8 kamerasıyla amatör filmler çekerken bir yandan da avukatlık hayalleri kurmaktaydı. Ancak sinema dünyası daha cazip gelince egitimini yarıda bırakarak, iki yılını geçireceği Los Angeles Repertory Company'ye katıldı. Burada her kademede görev aldı. Oyunculuğu öğrendi, aktör-yönetmen Pat Hingle'a asistanlık yaptı ve bir tiyatro oyunu yönetti. Pek çok ünlü televizyon dizisi yönetmiş olan babası, oğlunun beyazcama geçişine yardım etti. "Barnaby Jones" adlı televizyon dizisi ile basladığı profesyonel oyunculuk kariyerinin ilk yıllarında çeşitli dizilerde rol aldı. 1981 yapım tarihli "Taps" ile (Tom Cruise'un da ilk filmlerindendi) ilk defa bir sinema filminde göründü. Ertesi sene "Fast Times at Ridgemont High"da çılgın bir sörfcüye hayat verdi. Cameron Crowe'un senaryosunu yazdığı film, özellikle gençler arasında oldukça popüler oldu. "Summerspell" adlı aile dramında küçük bir rol aldıktan sonra aynı sene "Bad Boys"ta, kazayla bir adamı öldürüp ıslah evine gönderilen bir genci canlandırdı. Louis Malle'in suç komedisi "Crackers"ta Donald Sutherland ile beraber rol aldı. Nicolas Cage ile basrolleri paylaştığı "Racing With The Moon"da 2. Dünya Savası'na katılmayı bekleyen bir genci canlandırdı. Filmdeki rol arkadaşı Elizabeth McGovern ile bu filmle başlayan ilişkisi, sürpriz nişandan bir sene sonra 1984'te, yine sürpriz bir ayrılıkla noktalandı. 1985 tarihli "The Falcon and the Snowman"de uyuşturucu bağımlısı bir devlet görevlisini canlandırdı. Filmdeki performansı oldukça beğenilen Penn; kariyerindeki yükselişini baltalayacak, oyunculuğunu gölgeleyecek ama onu dünyaca üne kavuşturacak ilişkiye aynı dönemde basladı. 1985'te Madonna ile evlendi. Kendilerini görüntüledikleri gerekçesiyle basın mensuplarına saldırdı, hapse girdi ve "hırçın çocuk" sıfatını o yıllarda edindi. 1986'da "At Close Range"de annesi ve kardeşi Chris'le beraber oynadı. Filmin tema şarkısı "Live To Tell"i Madonna söylemekteydi. Ertesi sene karı koca rol aldıkları "Shanghai Surprise" gişede tam bir hezimete uğradı. Penn, 1989'da noktalanan evliliğini "Kelimenin tam anlamıyla sefillikti. Dört yıllık evliliğim boyunca hatırlayabileceğim tek bir iyi söz bile yok" diye anlatacaktı. İki sene kadar Hollywood'dan uzak kalan aktör, 1988'de "Colors"daki idealist polis rolüyle kariyerinde yeni bir başlangıç yaptı. Aynı sene babasının yönettiği "Judgment in Berlin"de bir kaçırma olayının failini canlandırdı. Brian De Palma'nın yönettiği "Casualties of War"da da Vietnam'da genç bir kızı tecavüz edip öldüren bir grup askerin "tiksindirici" lideri rolündeydi. Neil Jordan komedisi "We're No Angels"ta Robert De Niro ile birlikte hapishaneden kaçan ve gizlenmek için rahip kılığına giren bir mahkûmdu.

Sorunlu karakterleri başarıyla canlandırdı.

90'lara "State of Grace" ile giriş yaptı. Eskiden bir İrlanda çetesinin üyesi iken yıllar sonra evine gizli polis olarak dönen bir adamı canlandırdığı bu filmdeki rol arkadaşı gelecekteki eşi Robin Wright Penn idi. 1991'de kızları Dylan Frances, 1993'te de oğulları Hopper Jack (adını Dennis Hopper ve Jack Nicholson'dan aldı) doğduktan sonra 1996'da evlendiler. 90'lar Penn'in yönetmenlik serüvenine adım attığı dönem oldu aynı zamanda. Bütün dikkatini yönetmenliğe vermek için sık sık oyunculuğu bıraktığını açıkladığı bir dönemdi bu. John Cassavates'in tarzına öykündüğü, 1991'de yönettiği ilk filmi "The Indian Runner"ın senaryosunu Bruce Springsteen'in "Highway Patrolman" şarkısına dayanarak yazdı. İkinci filmini 1995'te yönetti. Basrolünde Jack Nicholson'ın oynadığı bu filmi oyuncu kadrosunda yine Nicholson'ın olduğu "The Pledge" izledi. Annesi ile eşi Robin Wright'ın da rol aldığı; Berlin Film Festivali'nde Altın Ayı, Cannes Film Festivali'nde de Altın Palmiye adayı olan "The Pledge", ilk iki filmine göre eleştirmenlerce beğenilse de gişede iş yapmadı. Şeytanın bacağını kırdığı film ise "11'09"01" oldu. 11 yönetmenin kısa filmlerinden oluşan yapıma Penn, Ernest Borgnine'in oynadığı ve çok tartışmalı "USA" adlı filmle katıldı. Oyunculuk ve yönetmenlikle yetinmeyen Penn, "Clyde is Hungry Productions" adlı bir film şirketi de kurdu.
Bir Brian De Palma klasiği olan "Carlito's Way"de Al Pacino'nun düzenbaz avukatını canlandırdı. Kıvırcık ve renkli saçları ile neredeyse tanınmayacak bir tiple hayranlarının karşısına çıktığı bu rol ona En İyi Yardımcı Erkek Oyuncu dalında Altın Küre adaylığı getirdi. Tim Robbins'in yönettiği "Dead Man Walking"de canlandırdığı idam mahkûmu rolü, En İyi Erkek Oyuncu dalında ona ilk Oscar adaylığını getirdi. Aynı dalda Altın Küre'ye aday olan Penn, Berlin Film Festivali'nden Gümüs Ayı kazanarak döndü. İki sene aradan sonra yeniden oyunculuğa dönen aktör, "Loved" ve "She's So Lovely"de eşi Robin Wright Penn'le birlikte oynadı. Gerçek hayattaki gibi karı kocayı canlandırdıkları "She's So Lovely"deki takıntılı ve tutkulu koca rolüyle Penn, Cannes Film Festivali'nde En İyi Erkek Oyuncu ödülünü kazandı. Oliver Stone'nun yönettiği "U-Turn"de arabası bozulunca mecburen konaklamak zorunda kaldığı kasabada başına gelmedik kalmayan bir serseriye hayat verdi. David Fincher'ın "The Game"inde abisini delice bir oyunun içine sokan haşarı kardeş rolündeydi. Hollywood taşlaması "Hurlyburly"de yine eşiyle beraber rol aldı ve Venedik Film Festivali'nden En İyi Erkek Oyuncu ödülüyle döndü. Penn, Terrence Malick'in savaşın anlamsızlığını sergilediği "The Thin Red Line"daki asker kadrosunda yer aldı. Woody Allen'ın "Sweet and Lowdown" adlı filminde sarhoş ama yetenekli bir caz gitaristini canlandırdı. Bu rol ona En İyi Erkek Oyuncu dalında ikinci Oscar adaylığı ile beraber aynı dalda Altın Küre adaylığı getirdi.
2000'de yani 40 yaşına girdiği sene sigarayı bıraktı. 2001'de Friends dizisinin iki bölümünde yer aldı. Kristin Scott Thomas'ı etkileyen erkeklerden biri olarak göründüğü "Up at the Villa"dan sonra iki bağımsız yapımda, "Before Night Falls" ve "The Weight Of Water"da kısa roller aldı: "I Am Sam"deki kızının velayetini almaya çalışan, yedi yaşında bir çocuğun zekâsına sahip baba rolüyle üçüncü kez Oscar'a aday oldu. "Hurlyburly"de 150.000, "The Thin Red Line"da 300.000 dolar ücret alan Penn, "I Am Sam"de fiyatını 5.000.000 dolara çıkardı. "It's All About Love" adlı bilimkurguda Joaquin Phoenix'in uçuş korkusu nedeniyle tedavi gören ağabeyini canlandırdı. "21 Grams"ta kalbini aldığı adamın karısına aşık olan hasta adam rolüyle yine övgüler topladı. En İyi Film Oscar'ı kazanan "Mystic River"da, kızı öldürüldükten sonra intikam ateşiyle yanan baba rolünde izledik onu. Oscar törenlerine katılmamaya yeminli Penn, hem törende yer aldı hem de "Mystic River"la dördüncü adaylığında Oscar heykelciğinin sahibi oldu.

"Mystic River" ile Oscar kazandı.

"Antikahraman" kişiliğinden uzaklaştığı "The Interpreter"da Nicole Kidman'ı korumakla görevli ajana hayat verdi. "The Assassination of Richard Nixon"da ise alıştığımız gibi mutsuz, sorunlu ve gelgitler içindeki sıradan bir Amerikalıyı canlandırdı. Penn'in son projesi ise "All the King's Men" adlı yeniden çevrim... Madonna ile evliliği sırasında gündemden düşmeyen Sean Penn, mesleği dışındaki konularla son yıllarda yine basının manşetlerinde... Geçmişin hırçın çocuğu her ne kadar sivri dilini ve isyankârlığını muhafaza etse de artık hümanist ve aktivist kişiliği ile anılıyor. Bush'un Irak'a saldırmasına şiddetle karşı çıkan aktör, New York Times'a başkanı yerden yere vuran 4 bin kelimelik tam sayfa ilan verdi. Bu seneki cumhurbaşkanlığı seçimlerini izlemek üzere San Francisco Chronicle gazetesinin muhabiri olarak İran'a gitti. ABD'yi vuran Katrina kasırgasından birkaç gün sonra ise Louisiana'ya gidip bizzat kurtarma çalışmalarına katıldı.

Gençliğindeki hırçınlığı yerini muhalifliğe bıraktı.

- 1981 TAPS *
- 1982 FAST TIMES AT RIDGEMONT HIGH *
- 1983 SUMMERSPELL
- 1983 BAD BOYS *
- 1984 CRACKERS
- 1984 RACING WITH THE MOON *
- 1985 THE FALCON AND THE SNOWMAN *
- 1986 AT CLOSE RANGE *
- 1986 SHANGHAI SURPRISE *
- 1988 COLORS *
- 1988 JUDGMENT IN BERLIN *
- 1989 CASUALTIES OF WAR *
- 1989 WE'RE NO ANGELS *
- 1990 STATE OF GRACE *
- 1993 CARLITO'S WAY *
- 1995 DEAD MAN WALKING *
- 1997 LOVED
- 1997 SHE'S SO LOVELY *
- 1997 U TURN *
- 1997 HUGO POOL *
- 1997 THE GAME *
- 1998 HURLYBURLY *
- 1998 THE THIN RED LINE *
- 1999 SWEET AND LOWDOWN *
- 2000 UP AT THE VILLA *
- 2000 BEFORE NIGHT FALLS *
- 2000 THE WEIGHT OF WATER *
- 2001 I AM SAM *
- 2003 IT'S ALL ABOUT LOVE *
- 2003 MYSTIC RIVER *
- 2003 21 GRAMS *
- 2004 THE ASSASSINATION OF RICHARD NIXON *
- 2005 THE INTERPRETER *

Kırmızı yıldızla işaretlenmis filmlerin DVD'lerini amazon.com'dan satın alabilirsiniz.

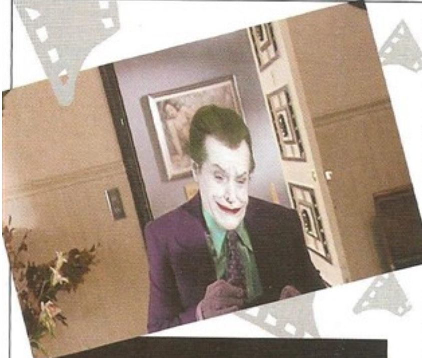
Hazırlayan: Alkan Avcıoğlu
alkanavcioglu@yahoo.com

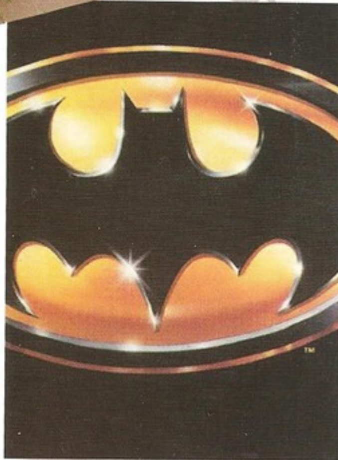
Batman

Geçtiğimiz aylarda gösterime giren "Batman Başlıyor", ülkemizde öyle olduğu pek söylenemez ama dış basında çok fazla övgü toplamıştı. İngiliz sinema dergisi Total Film beyazperdeye aktarılan tüm Batman uyarlamaları arasında "Batman Başlıyor"un en iyisi olduğunu savunmuştu. 1989 tarihli Tim Burton'ın "Batman"ini tüm seriden ayrı bir yere koyan ve değer biçemeyen birisi olarak henüz filmi görme şansına erişmeden düşünmeye başlamıştım 'Acaba cidden Tim Burton'ınkinden iyi olabilir miydi?' diye. "Batman Başlıyor"un hakkını sonuna kadar versem de düşüncem hiç değişmedi. 1989 tarihli Tim Burton'ın yönettiği "Batman", hala sarsılmaz bir yerde duruyor. "Batman", gösterime girdiği sene gişeleri alt üst edip, 150 milyon doları aşan hasılatı ile sene sonunda gişe hasılatı sıralamasında zirvede yer almıştı. Bunun dışında "Batman" sadece Batman serisinin değil belki de tüm çizgi roman kahramanı uyarlamalarının arasında en stilize olan filmlerden birisiydi. Kuşkusuz bunda en büyük pay sahibi olan isim o tarihten bir sene önce "Beetlejuice" ile yakaladığı başarı vesilesiyle böyle büyük bir prodüksiyonun yönetmenlik koltuğuna oturtulan Tim Burton'dı. Burton'ın atmosfere önem veren yönetimi, Gotham'ı sinema tarihinin en akılda kalan şehirlerinden biri haline getirdi. Burton'ın görsel yaratıcılığı, şehri de karakterler kadar önemli ve baskın bir hale sokmuştu. Zira filmin yapısının film-noir ile harmanlanması da buna katkıda bulundu. Filmin başarısının en büyük nedenleri arasında oyuncu kadrosunu saymazsak haksızlık etmiş oluruz. Michael Keaton, bugün hala birçoklarına göre Batman/Bruce Wayne rolüne en

çok yakışan isim. "Batman" filminin bel kemiği, baş kötü karakter Joker'i canlandıran Jack Nicholson'ın performansını ise belki de kelimelere dökmek mümkün değil.
Aşağıdaki sahne filmin son yarım saatinden hemen önce yer alıyor. Batman'in Vicki Vale'i Joker'in yanından kurtarmasından sonra Joker, Vicki'nin evine gelecektir. O sırada Bruce ile Vicki evde konuşmaktadırlar. Joker ve adamlarının geldiğini anlar anlamaz Vicki, Bruce'a saklanmasını söyler. Bruce'un yanına daha sonra onu ölümden kurtaracak olan bir tepsiyi alıp saklandığını görürüz. Ve Joker içeri, Vicki'nin yanına girer...

"Batman"in 1. bölge DVD'sini www.amazon.com adresinden alabilirsiniz. Warner Home Video'nun 2 DVD'lik bu baskısında türkçe altyazı seçeneği mevcut değil. DVD'de Tim Burton'ın anlatımı ve film hakkında belgeseller mevcut.

Joker: Beni özledin mi?.. Güzel bir yer. Ferah.
(Vicki'yi saçından tutup çekerek)
Joker: Vicki gerçekten konuşmamız lazım. Yemek yiyorduk. Güzel bir hanımla işleri tıkırında giden bir adamdım. Ve bir özür bile dilemeden o ikinci sınıf sahtekarla ortadan kayboldun... Biliyor musun, çok trajik bir şey oldu. Alicia kendini pencereden aşağı attı.
Vicki: Aman tanrım..
Joker: Ama, yumurtaları kırmadan omlet yapamazsın. ***(Alicia'nın maskesini kırar ve gülmeye başlar. Bu esnada Bruce Wayne görünür)***
Joker: Bayan Vale, benim çöplüğümde başka bir horoz mu var?.. Çek gaganı kalbimden.
Vicki: ***(Bruce'un neden ortaya çıktığını anlayamaz bir vaziyette)*** Bruce?
Joker: Bruce Wayne.. Öyle değil mi?
Bruce: Çoğu zaman... Senin kim olduğunu biliyorum... Sana, tanıdığım şu adamı anlatayım. Acımasız bir velet. Kötü tohum. İnsanları inciten.
Joker: Ondan şimdiden hoşlandım.
Bruce: Sorun neydi biliyor musun? Vurdumduymaz olmuştu. Delirmişti.

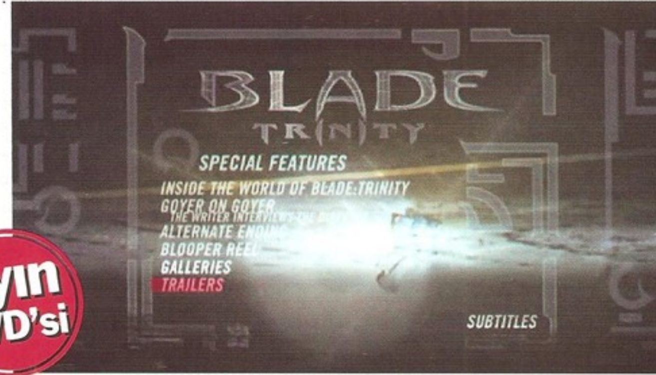
Kafayı üşütmeye başladı, sanırım çıldırıyordu. Aklını yitirmeye başladı. Tren yarım metre dibine gelinceye kadar bir şey fark edemeyenlerdendi. Ona ne olduğunu biliyor musun?.. Hata yaptı. Ve en sonunda delirdi. ***(Eline aldığı demirle etrafa vurmaya ve bağırmaya başlar)***. Şimdi delirmek mi istiyorsun? Haydi! Delirelim!
Joker: (Bruce'a silah doğrultup) Söylesene, hiç solgun ay ışığında şeytanla dans ettin mi?
Bruce: Ne?
Joker: Kurbanlarıma hep bunu sorarım. Kulağıma hoş geliyor. ***(Bruce'a bir el ateş eder)*** Her horoz kendi çöplüğünde öter.. ***(Vicki'yi kolundan çekip)*** Niye senin için geldiğimde hep birisi yoluma çıkıyor?.. Sadece dışım gülüyor. Gülüşüm sadece yüzümde. ***(Alaycı bir şekilde ağlamaya başlayarak)*** İçimi görebilseydin içim kan ağlıyor. Benimle ağlayabilirsin. ***(Kahkaha atmaya başlar ve kapıdan çıkar)***.

Hazırlayan: Kerem Akça
k_akca@yahoo.com

Blade Trinity: 2 Disk Özel Versiyon (2004)

Y: David S.Goyer
O: Wesley Snipes, Jessica Biel, Parker Posey, Dominic Purcell
Bölge: 2 (Türkiye) 108 dakika
2.35:1 Geniş Ekran (Anamorfik)
İngilizce EX 5.1 Surround, Türkçe Stereo Surround
Türkçe, İngilizce Altyazı
25 Ağustos PRA Films / Tiglon

Yaygın Ekstralar
Sesli Yorum: Yok
Film Fragmanı: Var
Diğer fragmanlar: Yok
Biyografi & Filmografiler: Yok

Ayın DVD'si

Üç filmin de senaryosunu yazan, "Blade: Vampir Avcısı" fikrinin kaynağı David S.Goyer, bu filmde yönetmenlik koltuğuna da geçiyor. Böylece kendi yapmak istediklerini tamamen gerçekleştirmiş oluyor. Seriye baktığımızda, üç farklı yönetmenlik tarzını görebiliyoruz. Bu filmde Goyer, daha yüksek tempolu bir filme imza atıyor. Norrington'ın Blade dünyasına girmemizi sağlayan ilk filminin renklerle fazla oynamayan klasiğe yakın yönetiminin ve Del Toro'nun ikinci filmdeki özellikle ışık kullanımının ve renklerin üzerine giden görsel ihtişamının (daha doğrusu çizgi roman estetiğine yakınlığının) ortasında bir yerde duruyor. Blade dünyasının ana maddeleri olarak gördüğümüz farklı bir dünya yaratma olgusu Goyer'in filmine fazlasıyla hakim. Bu da kullandığı şehri, 'yaşanmayan bir mekan haline getirme' mantığını beraberinde getiriyor. Yani filtre ve renk oynama ile doğal renkler, yapay renklere dönüştürülüyor. Böylece Blade'in içinde bulunduğu dünyanın şartları belirleniyor. Özellikle Del Toro'nun kullandığı hikayenin bu yönü, Goyer'in filminde de etkin oluyor. Kullandığı hızlı çekimle günü eritmeleri, hızlı çekimin ortasına yavaş çekimde hareket eden bir karakter yerleştirmesi, renklerin kırmızı veya mavi tonlarında seyretmesi, bu görsel yapının çizgi roman dünyası içine yedirilen temel özellikleri. Hikaye yapısına gelirsek. Korku alt türü 'vampirizm'in Blade ile evrim geçirdiğini söyleyebiliriz. Bunun nedeni de üç filmde de kademeli olarak göze çarpan türün genel özelliklerini değiştirme ve yenileme çabası. Öncelikle başroldeki kahramanımız vampir-insan kırması bir karakter ve bu yönüyle bir ilk. Bunun yanında çizgi roman uyarlaması olması nedeniyle yaratılan atmosfer dikkat çekici, yaratılan dünyada 'vampirler insanlara karşı' anlayışı ('insan teknolojiye karşı' gibi) yaratılıyor. Hem de bu dünyanın gerçeklik tarafı da es geçilmeden. Bunun dışında vampir etiyle beslenen vampirleri üreten ikinci filmden sonra üçüncü filmde "Dracula" figürü gençleştiriliyor, 'Drake' adını alıyor ve kendi deyimiyle 'eşsiz' özelliklere sahip bir konuma oturtuluyor. Onu avlayanlar ise bu filmde 'gençler' olarak betimleniyor. Ki bu nedenle aksesuarlar da yeni teknolojiye uygun hale getiriliyor. Kris Kristofferson karakterinin ortadan kaldırılması da boşuna değil.

Sahne sayısı: 22

Kutu: Karton kutu kaplı klasik.

Menü: İngilizce. İlk diskte sadece bir resim üzerine menü seçenekleri yerleştirilirken DVD'nin asıl menü tasarımını ikinci diskte görmek mümkün. Vampirlerin işareti bir ekran yaratmak için ortaya yerleştirilirken, menü seçenekleri onun içine dolduruluyor. Altta ise filmde görüntüler, müzik eşliğinde akıyor. Yanlarda, vampirlerin dövme işareti kilide göre konumlandırılmış gibi sürekli değişkenlik gösteriyor. Yan menülerde de bu siyah ve koyu mavinin egemen olduğu menü tasarımı hakim.

Diğer Ekstralar: Hepsi ikinci diskte bulunan eklerde, toplam 1 saat 46 dakika uzunluğundaki yapım belgeseli 16 bölüm halinde sunuluyor. İlki, hikayenin yapım aşamasında gelişimine değiniyor. İkincisi Goyer'in yönetmenlik tarzına giriyor. Üçüncüsü casting aşamasını detaylı bir şekilde anlatıyor. 4.'sü, oyuncuların 'dövüş sanatları', 'ok atma' gibi konularda aldıkları eğitimleri gösteriyor. 5.'si özellikle şehirdeki bina ve Dracula'nın yaşadığı yerin detayına değiniyor. 6.'da kostüm tasarımı anlatılırken, 7.'de görüntü yönetimindeki ışık kullanımının önemine parmak basılıyor. 8.'de önemli detaylar sunulurken, 9.'da filmde kullanılan aksesuarların yaratılış aşaması hakkında bilgilendiriliyoruz. 10.'da aksiyonun oluşumu, 11.'de ise kurgu aşaması kurgu odasından örneklerle anlatılıyor. 12.'de görsel efektlere, 13.'sünde müziğe, 14.'de ses tasarımına, 15.'de renklerin oluşturulușuna, 16.'da ise alternatif sonlarla Blade mitinin geleceğine dair görüşlere değiniliyor. Bunların dışında yönetmen David S.Goyer'ın senarist David S.Goyer'la yaptığı röportajı içeren eğlenceli bir bölüm (5 dk), alternatif son, teaser, çekim hataları (10 dk), DVD'nin deluxe versiyonundaki animasyonun fragmanı izlenebilirken, galeriler (görsel efektlerin ilk aşamalardan görüntüler ve silahlar olarak ikiye ayrılıyor) ve soundtrack kredileri görülebiliyor. Eklerde ingilizce altyazı mevcut.

Film: ✪✪✪✪
Kutu: ✪✪✪✪
Menü: ✪✪✪
Ekstralar: ✪✪✪✪✪

Ekstra detayları

1-Üç filmin de yazarı David S.Goyer projenin öncesi ile ilgili şu ifadeyi kullanıyor:"Aslında stüdyo bir istismar filmi kadar küçük bütçeli, $ 6.8 milyona maolan bir film yapmak istiyordu"

2-David S.Goyer ilk filmdeki bir sahnenin kesilmesinden hoşnut değilmiş. Ancak bu filmde o sahneyi Blade mitinin içine dahil etmeyi başarmış. O da vampirlerin kazanırlarsa besinlerini nerede saklayacakları fikri imiş.

3-Kostüm tasarımcısı, birçok tasarımı ve çizgi roman parçasını bir duvara çivilemiş. Bu sayede film için yaratacağı kostümleri yaratma olanağı bulmuş.

4-Jessica Biel, ok attığı bir sahnede yanlışlıkla da olsa kameranın camını kırmayı başarmış.

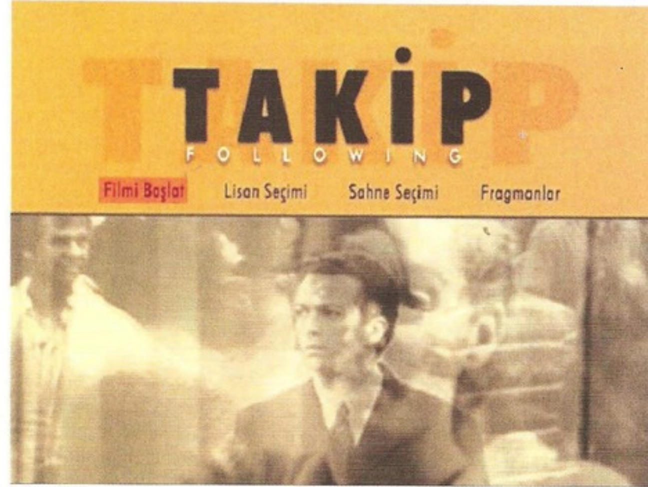
5- Filmde renklerin üzerinde özellikle oynanmış. Birkaç sahnedeki renk oynamalarını ise ekran üstünde detaylı açıklama ile izleyebiliyoruz.

Following / Takip (1998)

Y: Christopher Nolan
O: Jeremy Theobald, Alex Haw, Lucy Russell, John Nolan
Bölge: 2 (Türkiye) 70 dakika
4:3 Tam Ekran (Letterbox)
Türkçe 2.0 S, İngilizce 2.0 S
Türkçe, İngilizce Altyazı
11 Ağustos ANS / Palermo
Yaygın Ekstralar
Sesli Yorum: Yok
Film Fragmanı: Var
Diğer fragmanlar: Var
Biyografi & Filmografiler: Yok

Sinema tarihinde hikaye kurgusu ile oynamayla oluşturulan sinema dili çokça kullanılmıştır. Ancak hiç ciddiye alınmamıştır. Zaman zaman halüsinatif noktaya gidilmesi de bunun en önemli sebepleri arasında yer alır. Ta ki Quentin Tarantino, 1990'ların başında "Rezervuar Köpekleri" ve sonrasında "Ucuz Roman" ile hikaye kurgusunu tersyüz ederek izleyicinin algısını karıştıran bir yapı kurana kadar... Bu iki filmin hangisinin ilk, hangisinin ikinci olduğu da filmlerin yapılarını görünce kolayca anlaşılan cinstendi. Çünkü Tarantino'nun hikaye kurgusunun lineer olmayışı gittikçe çığrından çıkıyordu. Onun sinemasının bu yönünden etkilenen en önemli isimlerin başında ise Christopher Nolan geldi. Daha çok 2000'de çektiği "Akıl Defteri" ile tanınan yönetmen, hikayesini sondan başlatıp, başta bitirmesi ile dikkat çekti. Ancak bu anlayışın belirli bir sebebi vardı. Tarantino gibi sadece hikaye yapısını tersyüz etmek için kullanılmamıştı. Önemli olan baş karakterin öznel bakış açısından kurulan görsel yapı idi. Nolan'ın ilk filmi "Following / Takip" ise yine hikaye kurgusunu tersyüz eden ama bu sefer olay örgüsünü üç farklı zaman diliminden kuran bir yapımdı. İkinci film ile ortak özelliği ise, tabii ki film-noir oluşu ve öznel görsel yapısı. Yine başkarakterimizin ruh halindeki sorunlar başgösteriyor ve böyle bir sinema dili ortaya çıkıyor. Sorunları ise bir yazar olması, eserine hikaye araması ve yalnızlığı... Bu noktada film, Bill karakterin gözünden varoluşsal sorunlara girerken, öznel dünyasının kapılarını da aralıyor. Zaten ilk karede, bir yapbozu kurarmış gibi yakın plandan bir şeylerle uğraştığını görüyoruz. Bu gizemli an, arkasındaki tema müziğiyle de bir film-noir öğesine dönüsüyor. Ardından ise dışsesi ile onun yaşadıklarını üç farklı zaman diliminden izliyoruz. En büyük zevkine de tanık oluyoruz: birini takip etmek. Çünkü her insanın bilinçaltında olan "Şu yoldaki insan nasıl biridir?" sorusunu bünyesinde taşıyor. Ancak bir süre sonra takipleri, birinin farketmesi ile onu, gizeme ve yeraltı dünyasına sürüklüyor. Bu noktada film, takip etme zamanı, onu yakalayanla yaşadığı anlar ve bir 'femme-fatale'in etkisi olarak üç merkezi zamana ayrılıyor. Yani baş karakterimizin zihninde labirentin üç çıkış noktası var. Bunların nedeni de sonunda anladığımız üzere katil olan baş karakterimizin kendini öyle görmediğini betimlemek ve kendi anılarını bir psikoloğa anlattığını hissettirmek. Bu noktada devreye girenler üç zaman diliminde de farklı bir imaj, bir femme-fatale ve bir de yeraltı dünyasına girişi sağlayan mitolojideki Hades prototipi bir yan karakter. Ki bu öğelerin tamamının da gerçeği yansıtmadığı iddia edilebilir. Zira filmi, başkarakterin belleğinden takip ediyoruz. Ortadaki kandırma planı da çok basit: Yeraltına sokan karakter ile femme-fatale sevgililer ve femme-fatale saf olarak gösterilen baş karakteri etkileyerek onu maşa olarak kullanır. Burada devreye giren elbette klasik 40'lardaki film-noir plotu olur. Filmin siyah-beyaz çekilmesi de boşuna değildir. Tabi bu sefer katil, zihninin ürünü olur. Böylece Nolan, "Akıl Defteri" ve "Insomnia"da da gördüğümüz başkarakteri kandıran yan karakteri (birinde Joe Pantoliano'nun, diğerinde Robin Williams'ın canlandırdığı karakter) aslında başkarakterimizin zihninin bir parçası olarak gördüğünü kanıtlar. Son karede o karakterin bir kurgu numarası ile aniden kaybolması da boşuna değildir. Nolan'ın oluşturduğu kişisel film modelinin bir parçasıdır.

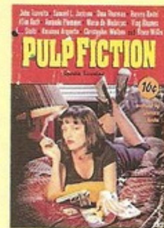
Ayın sürpriz DVD'si

Sahne sayısı: 12
Kutu: Klasik siyah.
Menü: Türkçe. Filmin öznel dünyası gibi menü de iki farklı görüntünün sırayla üst üste bindirildiği alt yarım ekran ve isminin iki farklı font ile yazıldığı sarı üst yarım ekrandan oluşuyor.
Diğer Ekstralar: Yok
Film: ✪✪✪✪✪
Menü: ✪✪✪
Ekstralar: ✪

ESİN KAYNAKLARI

1-Pulp Fiction / Ucuz Roman (1994)

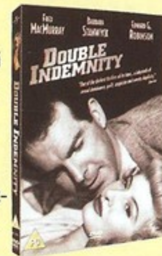
(2.Bölge - Yönetmenin Kurgusu - Filmpop / Palermo)

Tarantino'nun sinema tarihinin kilometre taşlarının içine dahil olan filmi, hem diyaloglarıyla hem de sinema diliyle dikkat çekiyordu. Hikaye kurgusu ile birçok yönetmeni etkileyen Tarantinoesk film modeli, sinema dünyasında çığır açtı. Lineer olmayan hikaye kurgusu ile izleyiciyi elinde oynatan ve filmi neredeyse sonda başlatıp ortadan bitiren yönetmen, genel kitle için zor bir seyirlik sunuyordu.

2-Double Indemnity (1944)

(2.Bölge - İngiltere)

Hollywood'daki kara film eğiliminin doruk noktalarından olan Billy Wilder'ın yönettiği film, özellikle femme fatale karakterini bu kadar işlevsel kullanan ilk filmlerden biri olarak dikkat çekti. Bir erkeği etkileyip kendi amaçları uğruna kullanan çekici kadın karakter ya da vampı içeren hikaye iskeleti, sinema tarihi boyunca etkisini hissettirdi.

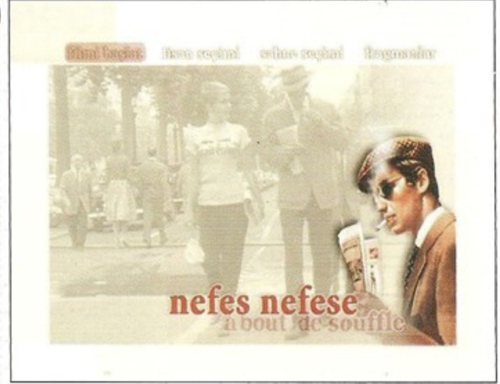
3-Branded to Kill (1967)

(1.Bölge - Criterion Collection)

Seijun Suzuki'nin halüsinasyonlardan ya da başkarakterinin öznel bakış açısından yansıttığı başyapıtı, hikaye kurgusunu dağıtmakla kalmıyor klasik anlatı yapısını da tamamen çöpe atıyordu. David Lynch'in esin kaynakları arasında yer alan filmle yönetmen, zamanının ötesinde bir başarıya imza atıyordu. Başroldeki karakter ise bir gangster idi.

A Bout de Souffle / Nefes Nefese (1960)

Y: Jean-Luc Godard
O: Jean-Paul Belmondo, Jean Seberg, Daniel Boulanger, Jean-Pierre Melville
Bölge: 2 (Türkiye) 86 dakika
1.37:1 Tam Ekran
Fransızca 2.0 S, Türkçe 2.0 S
Türkçe, İngilizce Altyazı
Eylül Studio Canal / Palermo
Yaygın Ekstralar
Sesli Yorum: Yok
Film Fragmanı: Var
Diğer fragmanlar: Var
Biyografi & Filmografiler: Yok

Sinema tarihinin yazılışına baktığımız zaman Godard, Yeni Dalga ve "A Bout de Souffle"un, milat olduğunu görüyoruz.. Sinema tarihini, "A Bout de Souffle" öncesi ve sonrası olarak ikiye bölmemiz mümkün. Birçok kilit film olsa da, en önemlileri Godard'ınki. Çünkü auteur kuramını başlatan yönetmenin teorileri ve içinde bulunduğu akım birçok kendine has yönetmenin (Michelangelo Antonioni, Federico Fellini) yolunu açarken, kendini farketmeyen yönetmenlerin (Robert Bresson) de pozitif değişimini sağladı. François Truffaut, Godard, Eric Rohmer, Jacques Rivette gibi çoğu Cahiers du Cinema yazarı yeni yönetmenin öncülük ettiği Yeni Dalga'nın ilk filmi, ilk büyük sansasyonu yarattı. Filmde Amerikan gangster filmi modellerini alıp 'katharsis' yapılamayan bir modelin içine yerleştiren yönetmen, daha çok kendini hissettirmesi ile dikkat çekti. Aslında günümüzden bakıldığında deneysel bir sinema yaptığını görebileceğimiz Godard, görsel anlamda birçok deneye açık ve inadına dağınık bir yapı kotardı (ki bu film, filmografisinde en az görsel oyun içeren film). Film gramerine "Jump-Cut" (sıçrama), "Karakterin seyirciye karşı konuşması" gibi izleyicinin konsantrasyonunu dağıtıcı öğeler ekledi. Dış ses gibi kavramları fazlasıyla öne çıkarırken, klasik hikaye yapısından tamamıyla koptu. Kolay yenilip yutulamayan 20 dakikalık yatak sekansı gibi anlar, izleyicisini tamamen rahatsız etmesini sağladı. Filmi el kamerası ile çekip zaman zaman steadicam kullanır gibi deneylere başvurması da gözden kaçmadı.

"Scarface" (1932), "Bob Le Flambeur" gibi filmlere göndermeleri de, ilerleyen kariyerinde çokça sözlü ve görsel olarak karşımıza çıkacak "homage"lardan sadece ufak bir kısmını oluşturdu. Yönetmenlik sanatının ilk büyük adımının atıldığı film, sinemaya bakış açısını değiştiren bir mihenk taşı adeta.

Ülkemizde "Serseri Aşıklar" adı ile bilinen filmin DVD'si "Nefes Nefese" adı ile piyasaya sürüldü.

Sahne sayısı: 8
Kutu: Klasik siyah
Menü: Türkçe. Krem rengi bir menünün önüne meşhur "Champs-Elysees'deki yürüyüş sahnesi" klip olarak yerleştirilmiş. Yanda ise Jean-Paul Belmondo elinde sigara ile duruyor ve sigarasının dumanı aktif halde. Arka plandaki müzik de unutulmamış. Standart bir menü tasarımı.
Diğer Ekstralar: Yok
Film: ✪✪✪✪✪
Menü: ✪✪✪
Ekstralar: ✪

Creep / Dehşet Tüneli (2004)

Y: Christopher Smith
O: Franka Potente, Vas Blackwood, Sean Harris, Jeremy Sheffield
Bölge: 2 (Türkiye) 81 dakika
1.33:1 Tam Ekran
Türkçe & İngilizce Dolby Stereo
Türkçe Altyazı
26 Temmuz PRA Films / Tiglon
Yaygın Ekstralar
Sesli Yorum : Yok
Film Fragmanı: Yok
Diğer fragmanlar: Var
Biyografi & Filmografiler: Yok

Amerikan kültürünün kaynağından beslenen slasher alt türü, son yıllarda, farklı ülkelerin kültürlerine uyarlanmaya çalışıldı. Bu sezon izleyeceğmiz "Wolf Creek", bunun örneğini Avustralya kültürü açısından veriyordu. Yine Franka Potente'nin oynadığı "Anatomy", Alman kültürünü türün içine yedirirken, "Dehşet Tüneli" İngiliz ya da Avrupa kültürünü slasher kalıplarına uyarlıyor. Zaman zaman klişelere doğru yönelmesi dışında bunu başarılı bir şekilde yaptığını da söyleyebiliriz. "Texas Chainsaw Massacre", "Wrong Turn" gibi filmlerde gördüğümüz tehlikeli ve ıssız Amerikan kasabası, bu filmde yerini Avrupa'nın yeraltında belirgin ve tehlikeli bir yere sahip 'metro'ya bırakıyor. O kasabada yabancıyı karşılayan karakterlerin yerini ise metroda yaşayan evsizler alıyor. Yani aynı model işliyor. Sonrasında ise metronun içinde, üst sınıfın takmaması (altta sıkışma) nedeniyle kapitalist toplumun çöplüğünde metraforik bir şekilde doğan 'slasher katili' ortaya çıkıyor. Yani metro, korku mekanı olarak kullanılıyor ve arka plana 'modern toplum' eleştirisi yerleştiriliyor. Oldukça tedirgin edici olduğunu da yönetmen Christopher Smith'in geniş açılarla yarattığı atmosfer sayesinde kurbanların dışarıdan izlenildiğini hissettirmesiyle fark ediyoruz.

Ayrıca filmin tamamına yakınını el kamerası ile çeken yönetmenin, kameranın hareketine anlam yüklemesi de dikkat çekiyor.

Sahne sayısı: 11
Kutu: Klasik şeffaf
Menü: Türkçe. Creep yazısı ile girilen menü, Franka Potente'nin resminin önde bulunduğu karanlık bir resim üzerine yerleştirilmiş hali ile devam ediyor. Resim, metronun kasvetli atmosferini yansıtan dehşet verici bir görüntü ve sese sahip. Yan menülerde ise metronun alt koridorları işlevsel bir hale getiriliyor.

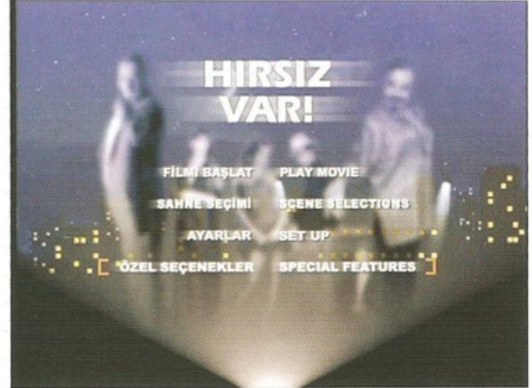
Diğer Ekstralar: "Creep"in yapımı (26 dk) ve Kamera Arkası (9 dk.), en önemli iki özellik. Birincisi standart bir yapım belgeseli ve yönetmenin 'Ken Loach korku filmi' gibi ilginç benzetmelerine, sinefilliğini yansıtan durumlara açılıyor. İkincisi ise setten görüntüler içeriyor. Bunların dışında fotoğraf galerisi de mevcut. Ekstralar türkçe altyazı ile izlenebiliyor.
Film: ✪✪✪
Menü: ✪✪✪✪
Ekstralar: ✪✪✪

Hırsız Var (2005)

Y: Oğuzhan Tercan
O: Mehmet Ali Erbil, Haluk Bilginer, Gülse Birsel, Gamze Özçelik
Bölge: 2 (Türkiye) 96 dakika
1.85:1 Geniş Ekran (Anamorfik)
Türkçe 5.1 Dolby Surround
Türkçe, İngilizce Altyazı
8 Eylül İmaj / Tiglon
Yaygın Ekstralar
Sesli Yorum: Yok
Film Fragmanı: Var
Diğer fragmanlar: Yok
Biyografi & Filmografiler: Yok

Amerikan stüdyo sisteminin türlerle yoğrulmuş düzeninin içinde aksiyon türü büyük önem taşır. Türün, komedi ile birleştiği filmler ise özellikle ayrı bir formülün ürünleridir. Aksiyonda tempo birinci aktördür. Onun içine aşk, komedi gibi türler yerleştiğinde ise, yazılan karakterlerin hikayeye yaptıkları etki büyük önem taşır. "Hırsız Var", aksiyon/komedi türünün bütün klişelerini içinde taşıyan bir formül filmi. Karakterler özellikle hassas, salak, zaman zaman şapşal ve en önemlisi Türk kültürüne uygun bir şekilde düzenlenilmiş ve yazılmış. Ortaya ise bir 'kaçma-kovalamaca' mizanseni, aslında aksiyonun alt türü olan hırsızlık filminin arka planında yerleştirilmiş. Bunun yürümesinde bütün karakterler fazlasıyla öne çıkarak izleyicinin dikkatini çeken bir konumlandırmaya kavuşuyorlar. Bu özellik, hepsinin 'Türkiye' içinde kendi prototiplerini karşılamaları ile formülün başarı çıtasını yükseğe çekiyor. Ancak dışardan bakarsak Hollywood'da böyle filmlerin yılda belki 2-3 tane çekildiğini ve hepsinin mantık hataları ve klişelerle dolu olup izleyiciyi salak yerine koyan espriler içerdiklerini görüyoruz. Bu filmde de bu anlayış tamamıyla hakim, özellikle aksiyondan mizah yaratma ise yarasa da, karakterlerin hepsinin karikatürize edilmeleri, bu mizanseni zedeleyen en önemli unsur.

Sahne sayısı: 12
Kutu: Klasik şeffaf.
Menü: Türkçe. İstanbul'un gece ışıkları yapay binalar üstüne bindiriliyor. Ardından karakterler devreye giriyor. Arka planda sürekli kayan kamera hareketi ile bütün binaları görüyoruz. Müzik tercihi ise sokak seslerini yansıtıyor. Alta yerleştirilen ışık ve gece görüntüsü yan menülere de hakim.

Diğer Ekstralar: Film çekilirken sette yakalanan görüntülerden oluşan bir kamera arkası belgeseli (19 dk) bulunuyor. Ekran bölme gibi tekniklerle filmdeki an ile setteki an yan yana yerleştiriliyor. Ekip ve oyuncularla söyleşi ise, bu ekin büyük eksikliği. Onun dışında 7 dakika uzunluğundaki çıkarılmış sahneler izlenebilirken, fotoğraf galerisine de göz gezdiriliyor. Eklerde ingilizce altyazı da mevcut.

Film: ✪✪
Menü: ✪✪✪
Ekstralar: ✪✪

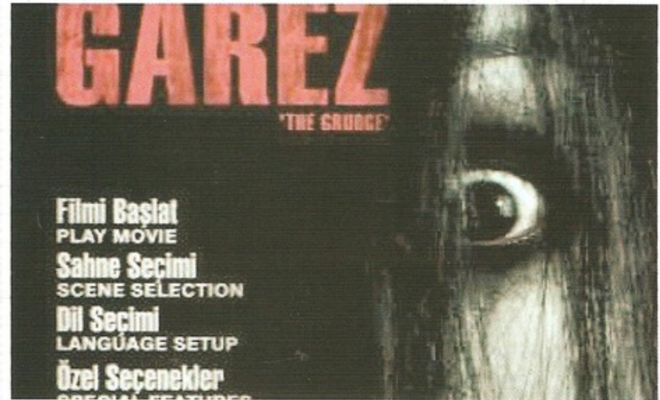
The Grudge / Garez (2004)

Y: Takashi Shimizu
O: Sarah Michelle Gellar, Jason Behr, Clea Duvall, Bill Pullman
Bölge: 2 (Türkiye) 88 dakika
1.85:1 Geniş Ekran (Anamorfik)
İngilizce 5.1 DD, Türkçe 5.1 DD
Türkçe, İngilizce Altyazı
5 Ağustos Medyavizyon / Spotek
Yaygın Ekstralar
Sesli Yorum: Var
Film Fragmanı: Var
Diğer fragmanlar: Var
Biyografi & Filmografiler: Yok

Son yıllarda Hideo Nakata'nın Ringu'su ile beraber gündeme gelen Japon korku filmleri, kaynaklarını ülkenin kültürel oluşumlarından alıyorlar. Yani ataerkil toplum ve inanılmadığı için lanetlenen şanssız kız çocukları, bu düşüncenin ana fikrini oluşturuyorlar. Lanetin sonucunda ortaya 'Hayalet' alt türünde filmler çıkıyor. Orijinalini 2 sene önce çektiği filmde Shimizu, büyük beğeni toplayan ABD'deki versiyon için de Sam Raimi'nin ilk seçimi oldu. Arada farklar ise kültürel altyapıda az da olsa bir değişiklik ve hikayenin ABD'li karakterlerin gözünden anlatılması. Yani çok büyük farklara rastlamıyoruz. Sonuçta eleştiri oklarını yönelttiği kesim yine ataerkil Japon ailesi oluyor. Shimizu filmi neredeyse bire bir çekmiş. Korkutma numaraları, hikaye kurgusu, evin gotik bir şekilde kullanımı dahil, bütün mantığı aynı model üzerine kuruyor. Yani aslında efsaneyi (ki bu fikir sonradan birçok devam filmine gebe oldu) ABD izleyicisi için biraz daha basit, anlaşılır bir noktaya getiriyor. Aslında "Ringu"nun 'remake'i gibi atmosferik korku anlayışını terkedip kan yoluyla amerikan korku anlayışına yeltenen bir film yok karşımızda. Ancak birkaç büyük bütçe avantajının eklendiği atmosfere dayalı korku anlayışını karanlık yapı ile örtüştüren bir film var.

Sahne sayısı: 28
Kutu: Kabartmalı karton kabı olan klasik siyah.

Menü: Türkçe. Sağa yerleştirilen unutulmaz göz figürü, menüye karanlık ve korkutucu bir hava getiriyor. Solda ise filmdeki mekanların boş hallerinin görüntüleri akıyor. Arka plandaki müzik de korku tonunu arttırıyor. Alt menülerde ise kırmızı tonu dikkat çekiyor.
Diğer Ekstralar: 46 dakikalık kapsamlı yapım belgeseli, en öne çıkan ek. Ju-on efsanesi, Kültür şoku, Garez evini tasarlamak, Lanet adlı 4 bölüme ayrılıyor. Birçok ayrıntıyı açığa çıkarırken senaryonun hem Japonca hem ingilizce olduğu, Japonya'da set ortamının farklılığı ve ev kullanılırken detaylı bir çalışmaya tabii tutulduğu gibi birçok ayrıntıya gebe oluyor. Filme açılış konuşması niteliğindeki 12 dakikalık 'Tenin Tam Altında: Korku bilimi' bölümü ise nöroloji ve psikoloji profesörü Joseph Ledoux ile korku filmlerinin bilinçaltına yaptığı etkiler üzerine bir röportaj içeriyor. Ayrıca Ledoux'nun laboratuvarına da aşina olabiliyoruz. Eklerde türkçe altyazı mevcut.

Film: ✪✪✪
Menü: ✪✪✪
Ekstralar: ✪✪✪

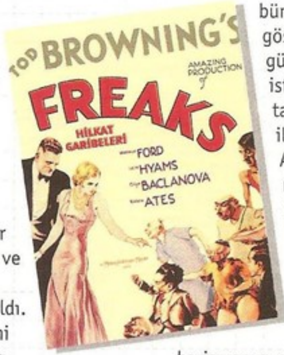
DVD kritik

Freaks / Hilkat Garibeleri (1932)

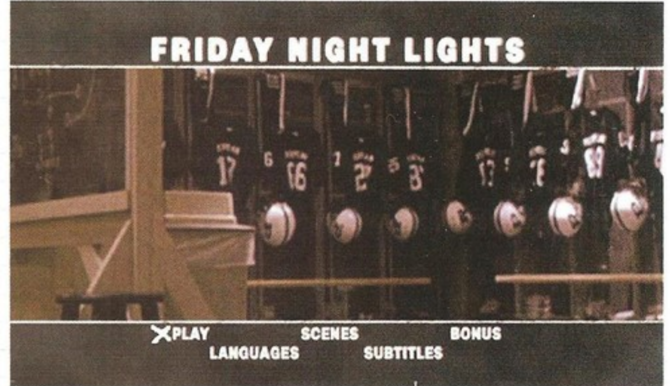
Y: Tod Browning
O: Wallace Ford, Leila Hyams, Olga Baclanova, Rosco Ates
Bölge: 2 (Türkiye) 60 dakika
1.37:1 Tam Ekran
İngilizce Mono
Türkçe, İngilizce Altyazı
12 Temmuz Warner / Tiglon
Yaygın Ekstralar
Sesli Yorum : Var
Film Fragmanı: Yok
Diğer fragmanlar: Yok
Biyografi & Filmografiler: Yok

Sessiz sinema döneminde Lon Chaney ile çalışan Tod Browning, 1931'de çektiği Bela Lugosi'li "Dracula"nın -ki o dönemde stüdyonun içinde korku türünün başlamasında kilit bir film olduğu söyleyenebilir- ardından bu filme imza attı. İzleyiciyi neredeyse terörize eden bu yapım, sansür kurulundan geçemedi ve 1960'a kadar yasaklanmış film damgası aldı. Ta ki Andy Warhol filmi keşfedip destek çıkana kadar. O zamanlar korku filmi olarak görülse de, gerçek karakterlerin yerine bedensel özürlü karakterleri yerleştirerek katharsis olgusunu yıkıp mainstream sinemadan çok uzak duran film avant-garde sinemanın ve Amerikan bağımsız sinemasının, stüdyo filmlerini tersine çeviren anlayışının öncüleri arasında görülebilir. Zira film, birbirinden farklı bedensel özürlü karakterin dışlandıkları sirkte yaşadıkları insancıl hayatlara odaklanıyor. Sonunda ise tek insan karakterini kendi bünyelerine almalarını gösteriyor. Yani günümüzde izleyiciyi istismar eden akıl hastanesi filmlerinin atası ile karşı karşıyayız. Ama filmin içinde istimar kavramı yerini gerçeklik kavramına bıraktığı için başarısı ortaya çıkıyor. Lars Von Trier'nin "Gerizekalılar"ı filmden etkilenen en bariz yapım olarak dikkat çekiyor.

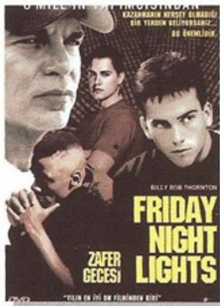
Sahne sayısı: 21
Kutu: Klasik siyah.
Menü: İngilizce. Filmin afiş resmi ortaya yerleştiriliyor. Arka planda ise bir şarkı duyuyoruz. Menü seçimleri de filmin ruhuna uygun bir aygıt ile yapılıyor. Üstünde çok fazla uğraşılmamış bir menü tasarımı olduğu söylenebilir.
Diğer Ekstralar: Eklerin ağır topu 63 dakikalık detaylı yapım belgeseli. Bu ekstra, 11'i filmdeki hilkat garibeleri örnekleri olan 17 bölümden oluşuyor: Casting, Peter Robinson, Martha Morris-Francis O'Connor, The Pinheads, Prince Randian, Daisy and Violet, Johnny Eck, Angelo Rosito, Koo Koo The Bird Girl, Elizabeth Green, Josephine Joseph, Olga Roderick, Production, Reactions, Aftermath, Lasting Impression. Tarihçi Johnny Meah ve yazar David Skal gibi isimlerin yorumlarıyla katkıda bulunduğu bu özellik dahil hiçbir ekstrada Türkçe altyazı bulunmuyor ama İngilizce altyazı bulunuyor. Üç alternatif sonun bulunduğu bir bölüm ve film öncesi bilgilendirici özel mesaj da bu belgesele eklenen diğer iki özellik.
Film: ✪✪✪✪✪
Menü: ✪✪
Ekstralar: ✪✪✪✪

Friday Night Lights / Zafer Gecesi (2004)

Y: Peter Berg
O: Billy Bob Thornton, Jay Hernandez, Lucas Black, Derek Luke
Bölge: 2 (Türkiye) 114 dakika
2.35:1 Geniş Ekran (Anamorfik)
İngilizce 5.1 Dolby Surround
İngilizce, Türkçe Altyazı
2 Ağustos Universal / Tiglon
Yaygın Ekstralar
Sesli Yorum: Var
Film Fragmanı: Yok
Diğer fragmanlar: Yok
Biyografi & Filmografiler: Yok

1988'de yaşanmış gerçek bir olaya dayanan film, Amerikan futbolunun Amerikan kültürü içindeki yerinin önemini perçinleyen projelerden biri. Oscar projeleri yapımcısı olarak bilinen Brian Grazer'ın ("Akıl Oyunları", "Apollo 13", "Cinderella Man"), yapımcılığını üstlendiği "Zafer Gecesi", ödül yolunda başarıyı yakalayamadı. Permian pantherleri adlı amatör bir futbol takımının içinde yaşananlar, onların başarı-başarısızlık dolu öyküsü filmin merkezine yerleşiyor. Bu nedenle genç yaştaki oyuncuların psikolojileri, takımın bulunduğu kentteki bakış açısı, futbol dünyasının biraz olsun karanlık iç görünüşü öne çıkarılmaya çalışılıyor. Ancak gerçek bir olaya dayanması ve bu kadar çok karakteri bir potada eritme çabası hüsrana dönüşüyor. Takımdaki sadece iki karakterin aile yaşamlarını yansıtan film, onları da kopuk kopuk sergileyince, ortaya bölük pörçük bir dramatik yapı çıkıyor. Koç karakterini canlandıran Thornton için de aynı şey söz konusu... Ancak Peter Berg, projenin görsel potansiyeline odaklanan bir iş çıkarıyor. Yani futbol maçlarının görselliğini ön plana yerleştiriyor. Buna rağmen, bazı maçları çabuk geçtiği için yine de tatmin edici olamıyor. 1-2 maç sekansı filmin temposunu yükseleten unsur olarak öne çıkıyorlar. Yani görsel anlamda iyi bir film çıktığı söylenebilir. Zaten yönetmen, filmini video klip estetiği kavramının ışığında spor dalının temposuna göre kuruyor. El kamerası ile çalışan Berg, böylece gerçeklik duygusu yaratmak istese de dediğimiz gibi birçok yan karakter, hatta baş karakter es geçiliyor.

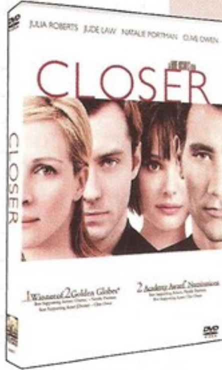
Sahne sayısı: 32
Kutu: Klasik şeffaf.
Menü: İngilizce. Amerikan futbolu sahasının ışıklarının aydınlanması ile başlıyor. Kameranın yukarıdan futbol sahasına yönelip skor tabelasına girmesi ile devam ediyor. Ardından filmin klipleri altta ve üstte bulunan siyah bantların arasına yerleştiriliyor. Akış sırası ise sahanın düzenlenmesinden maç anına doğru gidiyor. Seçenekler üstüne gelince ise taktik tahtası üzerinde kullanılan futbol işaretleri beliriyor.
Diğer Ekstralar: 23 dakikalık yapım belgeseli daha çok filmin değindiği gerçek olayın kahramanları ile geçmişi yansıtıyor. 8 uzatılmış/silinmiş sahne arka arkaya diziliyor ve yaklaşık 21 dakika sürüyor. Bir de Peter Berg'in yorumu ile bir sahneyi izleyebiliyoruz. Bunların dışında "Player Cam" (4 dk.) ve "Tim Mcgraw: Off the Stage" (6 dk.) adlı biri kamera arkasında oyuncuların yaptıklarını, diğeri ise bir karakterin önemine değinen iki bölüm mevcut. Eklerde sadece İngilizce altyazı bulunuyor.
Film: ✪✪✪
Menü: ✪✪✪✪
Ekstralar: ✪✪✪

Closer / Daha Yaklaş (2004)

Y: Mike Nichols
O: Julia Roberts, Clive Owen, Jude Law, Natalie Portman
Bölge: 2 (Türkiye) 99 dakika
1.85:1 Geniş Ekran (Anamorfik)
İngilizce 5.1 Dolby Digital
Türkçe, İngilizce Altyazı
12 Eylül Sony Pictures HE

Yaygın Ekstralar
Sesli Yorum: Yok
Film Fragmanı: Yok
Diğer fragmanlar: Var
Biyografi & Filmografiler: Yok

Film için Julia Roberts'ın ilk kez gerçekçi bir aşk veya ilişki projesinde boy gösterdiği yapım ya da ilişkilerin ahlaki boyutunun gerçekçi olarak masaya yatırıldığı ilk stüdyo filmi diyebiliriz. Günümüz ilişkilerinde entrika, oyun, aldatma gibi kavramlar özellikle önplana çıkıyor. İki cins için de eğlence, duygudan ya da en bariz tanımıyla seks, aşktan daha önemli konuma geliyor. 'Aşk'ı yaşayanlar ise tamamen kaybeden konumundalar. Buna modern ilişkiler de diyebiliriz (kimi kesimlerce daha farklı bir noktaya konulsa da). Bu konuyu masaya yatıran filmler ise özellikle Avrupa'da ve Amerikan bağımsız sinemasında sıkça karşımıza çıkıyor. Üstelik yılda belki de her iki alandan beşer film çekiliyor. Hepsinde de en azından bir üçgen kuruluyor. "Closer" da bu çok yapılan şeyi, kendi ilk kez yapmış zanneden bir yapım. Üstelik görsel anlamda da teatral bir yapı kurarak kısa süresine rağmen sıkıcı bir noktaya geliyor. Sadece oyuncuların önplana çıkması, yönetmen Nichols'un bir gıdım bile kendini hissettirmemesi filmin en büyük dezavantajı. Zira sözünü ettiğimiz filmlerde (ki ilişkilerde iletişimsizliği vurgulayan Michelangelo Antonioni ile başlayan bir süreç olduğunu da söyleyebiliriz), yönetmenin görsel seçimleri fazlasıyla öne çıkıyor ve ilişkilerin durumunu vurgulamakta merkez noktaya yerleşiyor. Oyuncular da elbette ki buna katkıda bulunuyorlar. Yakın bir örnek verecek olursak "We Don't Live Here Anymore" veya biraz daha popüler bir örnek verirsek "Afterglow", bu anlayışı destekleyen başarılı yapımlardan sadece ikisi.

Sahne sayısı: 27
Kutu: Klasik şeffaf.
Menü: İngilizce. Filmin başında gördüğümüz Natalie Portman'ın yürürkenki yakın planından başlayan klipler, sırayla akıyor. Önce tek tek dört oyuncu, ardından ise dörtlü entrika çerçevesinde biraraya geldikleri ikili anlar resmediliyor. Filmdeki ilişkilerin adeta bir portresi çıkarılıyor. Arkadaki müzik de bu görüntü akışına dahil oluyor. Alttaki menü seçeneklerinin üstüne beyaz renginden bir ton katkısı yapılıyor.
Diğer Ekstralar: Filmin akıllara kazınan şarkısı Damien Rice'dan "The Blower's Daughter"ın klibi yer alıyor.
Film: ✪✪✪
Menü: ✪✪✪
Ekstralar: ✪

New York, New York (1977)

Y: Martin Scorsese
O: Robert De Niro, Liza Minelli, Lionel Stander, Barry Primus
Bölge: 2 (Türkiye) 156 dakika
1.66:1 Geniş Ekran (Letterbox)
İngilizce 5.1 Dolby Digital
İngilizce Altyazı
12 Temmuz MGM / Tiglon

Yaygın Ekstralar:
Sesli Yorum: Var
Film Fragmanı: Var
Diğer fragmanlar: Yok
Biyografi & Filmografiler: Yok

Filmin uzun versiyonunun yanısıra 132 dakikalık kısa bir versiyonu da DVD'de izlenebiliyor. Ancak Martin Scorsese'nin çektiği film aslında dört saati bulmakta. Ondan kısalta kısalta 2,5 saate zorla indirmiş ki bu dezavantaj, filmin tamamında hissediliyor. Son iki filmi "Aviator" ve "New York Çeteleri"nde de gördüğümüz üzere Scorsese kendini büyük projelerin ve Amerikan tarihinde önemli dönemlerin yönetmeni olarak görüyor. Yani gerçek anlamda Amerikalıların yüksek bütçeden ve büyük tasarımlardan, iyi gelir çıkaracak yönetmen olarak gördüğü bir isim. Bu müzikalde de 30'ların 40'ların müzikallerinin, Vincente Minelli filmlerinin havasını geri getirmeye çalışıyor. Bunun için de o dönemin anlatım tekniklerine başvuruyor. Technicolor tekniğini, çekim aşamasında değil de görüntü yönetiminde oturtmaya çalışıyor. Mavi, kırmızı ve yeşil rengin hakim olduğu sahneler çekiyor. İlk olarak screwball komedi mantığı üzerinden De Niro ile Minelli arasındaki aşkı yansıtıyor. Ancak sonrasında geniş bir zaman periyodunu hikayesinin içine aldığı için sürekli 'akılcı görsel geçişler' kullanıyor. Bunlar filmin tamamına hakim olunca zaman olgumuzu ve hikaye takibimizi kaybediyoruz.

Sahne sayısı: 32
Kutu: 2 Diskli klasik şeffaf.
Menü: İngilizce. Teatral New York arka planının üstüne 3 kare ve gece görüşünü gösteren kırmızı müzik enstrümanları yerleştirilmiş. Üç karede filmden klipler akarken, filmin müziği de devreye giriyor. Yani menü tasarımı, New York gece hayatının portresini çiziyor adeta. Ama yanlardaki ikonların eskiliği bu özeni biraz olsun zedeliyor.

Diğer Ekstralar: 52 dakikalık yapım belgeseli ikiye bölünmüş şekilde sunuluyor. Her ikisinin sonuna ise filmden bonus bir sahne yerleştirilmiş. Belgeselde Scorsese'nin işine hakimiyeti, De Niro'nun doğaçlama yeteneği, 40'lar sinemasının filmde vuku bulan özellikleri ve daha nicesi bulunuyor. 21 dakikalık Liza Minelli röportajı ise filmden görüntüler eşliğinde sunulurken, Scorsese'ye hayranlık içeren konuşmalara sahne oluyor. 6 dakikalık Scorsese'nin açılış konuşması da filme girmeden önce izlemek için ideal. Bunların dışında toplam 40 dakika uzunluğundaki silinmiş sahneler ve bir alternatif son, görüntü yönetmeni Laszlo Kovacs'ın yorumlarıyla izlenebilirken, 3 sahnenin detaylı storyboardları, filmin teaserı ve fotoğraf galerisine ulaşılabiliyor. Eklerde İngilizce altyazı var.
Film: ✪✪
Menü: ✪✪✪✪
Ekstralar: ✪✪✪✪

Terminator 2: Judgment Day / Mahşer Günü
2 Disk Koleksiyoner Versiyonu (1991)

Y: James Cameron
O: Arnold Schwarzenegger, Linda Hamilton, Robert Patrick, Edward Furlong
Bölge: 2 (Türkiye) 132 dakika
2.35:1 Geniş Ekran (Anamorfik)
İngilizce DTS, Türkçe 5.1 DD
Türkçe, İngilizce Altyazı
29 Temmuz Studio Canal / Palermo

Yaygın Ekstralar
Sesli Yorum: Yok
Film Fragmanı: Var
Diğer fragmanlar: Var
Biyografi & Filmografiler: Yok

James Cameron'ın en iyi filmi, aynı zamanda Arnold Schwarzenegger'in oynadığı aksiyon soslu bilimkurguların üçüncüsü var karşımızda. Oyuncunun en iyi kullanıldığı film olduğu da söylenebilir. Zira karizması ve kasları ile yenilmez bir "ekran karizması" var sinema dünyası içinde. Bu film de bunu kesinleştiren bir göreve sahip. Cameron'un senaryosuna da katkıda bulunduğu film, bilimkurgu sineması tarihinde önemli bir yere oturuyor. Bunun nedeni de çok yönlü bir senaryoya sahip olması. Hem dünyadaki teknolojik gelişimleri tamamen takip ediyor (ki üçüncü film için de aynı cümle geçerli), hem kader olgusu ile oynayıp zaman yolculuğu kavramını kullanıyor, hem de aksiyon ile bilimkurguyu birleştiriyor. En önemlisi de gelecekten geçmişi, geçmişten geleceği tek bir hamle ile değiştirme düşüncesini tamamen bünyesinde taşıması. Yani zaman yolculuğunu felsefik anlamda kullanan ender bilimkurgu filmlerinden biri (günümüzde bu eğilimin "Butterfly Effect" ve "Jacket"e kadar gittiği söylenebilir. Her ne kadar daha önce "Back to The Future" serisi çekilmiş olsa da). Aynı zamanda yarattığı T-1000, T-800 adlı robotlarıyla eskimişlik ve teknoloji ile başa çıkmanın zorluğu gibi temalara giriyor. Bu yolla da, Robert Patrick ve Schwarzenegger'in canlandırdığı robotlarına farklı özellikler ekliyor. Özellikle Linda Hamilton'ın ilk filmde John Connor'dan hamile kalması bu filmle beraber oğlunun (Edward Furlong) varolussal sorunları, anne ve babasının özelliklerini yavaş yavaş taşımaya başlamasıyla dile getiren yapım, bu yönüyle de her karakterini farklı bir yere oturtuyor. Şöyle bir baktığımızda, John Connor ve zenci polis karakterinin gelecekte insan direnişçilerin yanında olduğunu görüyoruz. Diğer karakterlerin ise hiçbir işlevi yok. Bu nedenle onların karakter gelişimleri, gittikleri yönler ve tesadüfler, oldukça önemli bir konuma geliyor. Zaten filmin sonunda mahşer günüyle beraber bu konuyu da görebiliyoruz. Schwarzenegger ve Furlong arasındaki birbirine öğretme ve farklı zamanlarda karşılaşma nedeniyle oluşan mizah da oldukça ilgi çekici bir noktaya oturuyor. Bu yolla insan-robot çatışması ile iki türün belirli özellikleri masaya yatırılıyor. Bu çok yönlü filmin merkezine ise 'dünyanın yok olması' tehlikesi yerleştiriliyor. Yani günümüzden baktığımızda klasik bir bilimkurgu sorusu. Ancak o günlerde Cameron'un sorduğu bu soru ve çizdiği "nükleer patlama ile oluşan buhranlı gelecek" portresi hiç de es geçilir gibi değil. DVD'nin ses ve görüntü kalitesi de bu başyapıtı izlemenin zevkini kat kat arttırıyor.

Sahne sayısı: 40
Kutu: 2 disklik özel karton kutu.
Menü: Türkçe. Filmin unutulmaz müziği arka plana yerleştirilirken solda terminatörün robot halini, sağda ise menü seçeneklerini ve filmin ismini görebiliyoruz. Arka plana ise filmden görüntüler bindiriliyor. Menünün terminatörün görüş açısını göstermesi için bilgisayar programı gibi şeylerle çeşitlenmesi de bir başka özellik. Filmin İngiltere'de çıkan ve temel alınan kopyasının filme uygun 'bilimkurgu'sal menünden iz taşımaması ise büyük bir eksiklik.
Diğer Ekstralar: Üç önemli ek izlenebiliyor. Bunlardan birincisi olan kamera arkası (31 dk), yapım aşaması, çekimler, önemli sahnelerden ve setten görüntüler, ekibin ve oyuncuların yorumlarını içeriyor. James Cameron'ın film için özel tasarladığı mini video, oyuncuların aldıkları komando eğitimi, Schwarzenegger'in dublörlüğünü Peter Kent'in yapması, Edward Furlong'un şans eseri keşfi, makyajların Schwarzenegger'i 35 kez terminatöre dönüştürüşü, üzerinde bir yıl çalışılmış özel efektler ve daha bir çok detay bulunduruyor. Filmden Notlar (T2: More than meets the eye) (22 dk) bölümü ise silinmiş sahneleri, ekibin ve özellikle James Cameron'ın yorumu ile izleme olanağı sunuyor. Linda Hamilton'ın hastanedeyken gördüğü ve birinci filme göndermeleri olan rüya sahnesi ile alternatif son, bunların en önemlileri. Söyleşiler (42 dk.) bölümü ise, adı yanıltsa da filmin yapımı hakkında daha detaylı bilgi veriyor. Özellikle çizimler, storyboardlar ve efektlere verilen özel önem, öne çıkarılıyor. Setten görüntüler ise bu bölümün en önemli kozları arasında yer alıyor. Oyuncuların filmdeki hallerini anlatan yorumlar da izlenebiliyor. Ses efektleri, kostümler, makyajlar, animasyon, görsel efektler, oyuncuların modelleri gibi birçok öğenin sırrı açıklığa kavuşuyor. Bunların dışında filmin "teaser"ı da mevcut. Türkçe altyazı ile izlenebilen eklerin video kalitesindeki görüntüleri de dikkat çekiyor. Filmin İngiltere'de çıkan aynı versiyonunun eklerinin bir kısmının kullanılmaması önemli bir eksiklik olarak yansıyor.

Film: ○○○○○
Menü: ○○○
Ekstralar: ○○○○

KISA KISA KISA

Önümüzdeki iki ay içinde Palermo, "Assault on Precinct 13", "2046", "House of Flying Daggers", "After The Sunset", "Downfall", "Ayın Karanlık Yüzü", "White Noise", "Ran"; Tiglon "Polar Express", "Be Cool", "A Lot Like Love", "Noel", "Madagascar", "Hitchiker's Guide to Galaxy", "Yazı Tura", "Charlie's Chocolate Factory", "The Island" gibi iddialı DVD'ler çıkacak. Sony, Aralık'ta "Bewitched"i, Medyavizyon ise "Aviator"ı çıkmaya hazırlanıyor. Usta yönetmen setlerine bir yenisini daha ekleyecek olan A.E. Film ise aralıkta Ingmar Bergman'ın dört başyapıtını buluşturan bir set çıkacak. Setteki filmler: "Yaban Çilekleri", "Yedinci Mühür", "Persona" ve "Bir Evlilikten Manzaralar".

Tiglon'un Ağustos'ta Universal'dan çıktığı "Out of Africa" ve "Casino" ile MGM'den çıktığı "A Fistfull of Dollars" DVD'lerinin üstündeki "Disc 1" yazısı sizi şaşırtmasın. Zira bu 3 DVD de 2 DVD'den oluşan koleksiyonlar ancak Türkiye'de ithalat edilirken filmin bulunduğu birinci diskleri alınmış. Böylece birçok ekstranın bulunduğu ikinci diskler devreden çıkmış ve neredeyse vanilya baskısına dönüşmüşler. Yani satın aldığınız DVD'yi görünce paniğe kapılmayın. Tamamen baskıyla alakalı bir durumla karşı karşıyasınız.

Bazı filmler hem orijinal versiyonlarıyla hem de daha kısatılmış versiyonları ile karşımıza çıkıyor. Bunun nedeni her ülkenin farklı bir versiyonu satın alması olabiliyor. Bu ay tanıttığımız "Shaolin Soccer" DVD'sinin 112 dakikalık orijinal bir versiyonu mevcut olmasına karşın ABD'de vizyona sokulan 87 dakikalık versiyon tercih edilmiş. Ancak ABD'de çıkan DVD dahil, 112 dakikalık versiyon mevcut. Yani mantık olarak DVD, uzun versiyonların ve yönetmenin kurgularının bulunması gereken mecra. Bu nedenle ya İngiltere'de yayınlanan versiyonu gibi çift taraflı DVD'ye (bu ay tanıttığımız "New York New York" DVD'sinde birinci diskin içine iki versiyonun da sıkıştırıldığı gibi) iki versiyon birden sıkıştırılabilir ya da uzun versiyonu kullanılabilirdi.

A Bridge Too Far", "Bird with Crystal Plummage", "Big Lebowski" özel kolleksiyon DVD'lerine, Kasım ayında kavuşulacak.

Confidence / Entrika (2003)

Y: James Foley
O: Edward Burns, Rachel Weisz, Andy Garcia, Dustin Hoffman
Bölge: 0 (Türkiye) 93 dakika
16:9 Geniş Ekran (Anamorfik)
İngilizce 5.1 DD, Türkçe 5.1 DD
Türkçe Altyazı
15 Temmuz Lions Gate / Esen
Yaygın Ekstralar
Sesli Yorum: Yok
Film Fragmanı: Var
Diğer fragmanlar: Var
Biyografi & Filmografiler: Yok

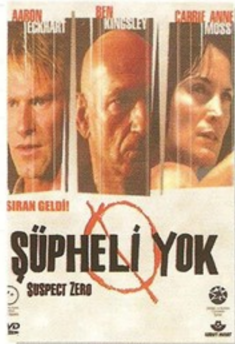
Tarantino, sinema tarihini derinden etkiler iken yanında Tarantinoesk modeli de getirdi. Bu model aslında film-noir ve gangster filmleri arasında seyreden, ancak hikaye kurgusu ile oynayıp lineer olmayan bir hikaye yapısı kuran ve diyalogları da fazlasıyla öne çıkan bir mantığın ürünü idi. "Entrika" da tohumlarını bu anlayıştan alan bir film. Sondan başlayıp, bir hikaye anlatıyor gibi ilerlese de, hikaye kurgusunun lineer akışını tamamen dağıtıyor. Herkes, ne olursa olsun para peşinde. Bu nedenle komik anlar ve bütün karakterlerin yalan söylediği, oyuna başvurduğu bir dünya kuruluyor. Bunun için merkeze dört ana karakter (ki bunlar özel çalışan bir çeşit örgüt) yerleştirilirken, bunları bir polis ve bir de mafya babası destekliyor. Ancak kimin kim ile birlik olduğu, kimin parayı aldığı, kimin komisyon aldığı, kimin birbirini tanıdığı asla belli değil. Zaten hikaye kurgusu da bu anlayışı destekler bir şekilde akılcı bir şekilde kuruluyor. New York'u film-noir mekanı olarak kullanırken gölgeli ışık oyunları yerine mavi ve kırmızı ışıkların hakim olduğu ışık oyunlarının tercih edilmesi, filmi türün tarihinde önemli bir yere oturuyor. Edward Burns'ün zaman zaman kameraya bu şekilde konuşması akıllara kazınıyor. Kurgusu akıcı ve şaşırtıcı hikaye akışına destek olurken, zaman zaman devreye giren klişeler bu yapıyı biraz olsun bozuyorlar.

Sahne sayısı: 24
Kutu: Klasik siyah.
Menü: Türkçe. Kırmızı filtre ile işlenmiş filmin görüntüleri arkada akarken, öne üç kare asın resmi yerleştiriliyor. Tabii ki menü adları ve filmin müziği de devreye giriyor. Yan menülerde ise arka planda netsiz film klipleri, ön planda ise alt menülerin başlıkları kullanılıyor. Filme uyumu tartışılacak standart bir menü tasarımı.
Diğer Ekstralar: Kilit bir sahneye odaklanan Sundance Channel yapımı bir yapım belgeseli bulunuyor. 22 dakikalık ekte beş bölüm bulunuyor. Onun dışında dört oyuncu ve yönetmenle röportajlar izelenebiliyor. Dustin Hoffman'ınki 6 dakika, Edward Burns, Rachel Weisz ve Andy Garcia'nınkiler 7'şer dakika sürerken, James Foley'inki 10 dakika uzunluğunda. Ana konu ise Dustin Hoffman ile aynı filmde oynamak ve Foley'nin kattığı noir atmosferi. Silinmiş sahneler bölümü ise yaklaşık 6 dakika uzunluğunda ve sahneler arka arkaya izlenebiliyor. Bunun yaklaşık 3 dakikasını kaplayıp öne çıkan ise Rachel Weisz ile Edward Burns'ün sevişme sahnesinin son kısmı.
Film: ✪✪✪
Menü: ✪✪✪
Ekstralar: ✪✪✪

Suspect Zero / Şüpheli Yok (2004)

Y: E.Elias Merhige
O: Ben Kingsley, Carrie-Anne Moss, Aaron Eckhart, Harry J.Lennix
Bölge: 2 (Türkiye) 95 dakika
1.85:1 Geniş Ekran (Anamorfik)
İngilizce 5.1 Dolby Digital
Türkçe, İngilizce Altyazı
11 Ağustos Umut Sanat / Palermo
Yaygın Ekstralar
Sesli Yorum : Yok
Film Fragmanı: Yok
Diğer fragmanlar: Var
Biyografi & Filmografiler: Yok

"Kuzuların Sessizliği" gibi olgun bir slasher ile başlayan 90'lar, türün son derece felsefi yapımlara gebe olduğunu kanıtladı. 1994'de "Yedi" ile beraber, neo-noir/slasher kırması filmler polisiye türünün alt türü olarak karşımıza çıkmaya başladı. DVD'sini gördüğünüz film de bu örneklerden biri. Katili ise metafizik kavramıyla da ilişkili ilginç bir fikrin ürünü. Aaron Eckhart'ın canlandırdığı klasik dedektif karakteri ile Ben Kingsley'nin canlandırdığı seri katil karakterinin arasında etkileşime odaklanıyor. Bunu yaparken de ikisinin çok yakın planlarına bolca baş vurarak duygularına inmeye çalışıyor. Zira Eckhart, Kingsley'nin cinayetlerini bir süre önceden görme yetisine sahip -ki bu bölümler kırmızı filtre ile çekilmiş-. Kingsley ise bunları planlayan isim. Bir süreden sonra tamamen beyin mücadelesine giden film, merkezine bellek kavramını alıyor ve hallüsinasyonlara dahi başvuruyor. Son dönemde türün olmazsa olmazı olan sürpriz son ise bu noktada devreye giriyor. Merhige'nin "Shadow of The Vampire"daki başarısından sonra böylesine ilginç bir projeye girmesi mutluluk verici olsa da, türdeki acemiliği tam anlamıyla ortaya çıkıyor. Bunun nedeni de hikayenin potansiyelini iyi yansıtan bir görsel ve dramatik yapı kuramaması. Fazlasıyla psikolojik olmaya çalışan yönetmen, ilk baştan katilini açık ederek, dedektif ile karşı karşıya getiriyor. Sonrasında ikisini beyinsel bir mücadeleye tabi tutuyor. Ancak devreye bir aşk objesi olarak giren Carrie-Ann Moss bu elektriğin içinde 'sarkık öğe' olarak içeri sokulamıyor. Filmin Eckhart'ın geçmişiyle ilgili üzerine hiç iyi düşünülmemiş flashback'inde bir işlevi varmış gibi gözükse de, dramatik yapı içine yerleşemiyor.

Sahne sayısı: 20
Kutu: Klasik siyah.
Menü: Türkçe. Sağ tarafa filmin seri katilinin simgesi olan 'o üzerine çizgi' işareti (sahne seçimlerindeki ve diğer alt menülerdeki seçeneklerde de ikonu kullanılıyor) yerleştiriliyor. Ortasından ise sürpriz sonla ilgili Aaron Eckhart'ın bulunduğu görüntüler akıyor. Solda ise araştırma yazıları mevcut. Yani arka plandaki müzikle beraber filmin ruhu yakalanmış.
Diğer Ekstralar: Yok
Film: ✪✪
Menü: ✪✪✪✪
Ekstralar: ✪

Elektra (2004)

Y: Rob Bowman
O: Jennifer Garner, Goran Visnic, Terence Stamp, Kirsten Prout
Bölge: 2 (Türkiye) 93 dakika
2.35:1 Geniş Ekran (Anamorfik)
İngilizce 5.1 DD, Türkçe 5.1 DD
Türkçe, İngilizce Altyazı
8 Eylül Fox / Tiglon

Yaygın Ekstralar
Sesli Yorum: Yok
Film Fragmanı: Yok
Diğer fragmanlar: Var
Biyografi & Filmografiler: Yok

Mitolojide Agamemnon ve Klytaimestra'nın kızı olarak bilinse de, Klytaimestra-Agigisthos birleşmesinden doğmuş gayr-ı meşru bir kız Elektra. Bu aşık ikili aynı zamanda Agamemnon'u da öldürmüştür. Bu nedenle kahramanımız babasının öcünü alma isteği ile büyümüş ve bunu da gerçekleştirmiştir. Mitolojide kan davasının simgelerinden biri olarak görülen Elektra, filmde feminist bir kahraman prototipinde kendine yer buluyor. Küçüklüğünde annesi öldürülen, babasını (yani Agammenon'u) efsanede olduğu gibi hiç tanımayan Jennifer Garner'ın canlandırdığı karakter, yalnız yaşadığı için ayakları yere basan bir kiralık katil olarak gösteriliyor. Ancak geçmişindeki bu sorun, eline gelen iyi bir aile ilişkisi içinde olan komşularını öldürme görevi ile kendini özdeşleşmeye bırakıyor. Zira o kız da Elektra gibi annesiz ama babası ile arasındaki elektrik çok iyi. Zaten filmin ilerleyen bölümlerinde onu eğitmeye dahi çalışıyor. Ancak filmin bu dramatik yönü, yeterince iyi verilemediği için (çizgi roman estetiğinin hakim olduğu flash-back'ler dışında) daha çok aksiyon ön plana çıkıyor. Böylece görsel olarak görülmeye değer sahneler izliyoruz. Özellikle çizgi romanda da öne çıkan spesifik özel güçlere sahip kötü adamlar, filmin merkezinde kendilerine özel bir yer ediniyorlar. Elektra ile karşılaştıkları orman sahnesi ise çizgi roman severleri teşvik edici güzellikte sunuluyor.

Sahne sayısı: 24
Kutu: Klasik.
Menü: İngilizce. Kırmızı pelerin ve Elektra yazısının ardından kahramanın kılıcı ile turuncu renklerin hakimiyeti beliriyor. Turuncu renklerin hakim olduğu menüde filmin ana karakterleri sol tarafa veya sağ tarafa dondurulmuş olarak çizgi roman kareleriymişcesine yerleştirilirken ortadan klipler akıyor. Zaman zaman da donmuş kareler akan görüntüye dönüşüyorlar. Turuncunun hakimiyeti de Elektra'nın kırmızısından geliyor olmalı...
Diğer Ekstralar: DVD'de iki önemli ek dikkat çekiyor. Bunlardan biri Elektra çizgi romanının yaratım aşamasını anlatan bir belgesel (53 dk). Diğeri ise standart bir yapım belgeseli (13 dk). Birincisinde yaratıcı Frank Miller ve çizeri başta olmak üzere ekipten dört kişinin yorumları etkili olurken, çizimlerin ilk ve son aşamalarının karşılaştırılması da öne çıkıyor. İkinci ek ise 3 bölümden oluşuyor: 'fighting', 'style', 'assasin'. Altyazısız izlenebilen eklerde bunların dışında üç de silinmiş sahne mevcut.
Film: ✪✪✪
Menü: ✪✪✪✪✪
Ekstralar: ✪✪✪✪

Shaolin Soccer / Shaolin Futbolu (2001)

Y: Stephen Chow
O: Stephen Chow, Vicki Zhao, Man Tat Ng, Yin Tse
Bölge: 0 (Türkiye) 86 dakika
16:9 Geniş Ekran
Türkçe DTS, Cince 5.1 DD
Türkçe Altyazı
15 Temmuz TMC-Avsar / Esen

Yaygın Ekstralar
Sesli Yorum: Yok
Film Fragmanı: Var
Diğer fragmanlar: Var
Biyografi & Filmografiler: Yok

Çizgi film estetiği, çizgi romana yakın bir anlayış olarak sinema dünyasında az da olsa karşımıza çıkıyor. Örneğin son dönemde DVD'si çıkan "Rocky and Bullwinkle" ve "Mortadelo ve Filemon", bu kavramın has örneklerinden. Chow da bu filminde bildiğimiz futbol çizgi filmlerini kurmaca bir film içine yedirmeye çalışıyor. Bunu yaparken de görsel anlamda birebir bir çalışmaya başvururken, karakter çizimlerini de slapstick komedi anlayışına göre düzenliyor. Bunun için de abartılı görsel efektler kullanıyor. Ortaya ise ilginç bir yapım çıkıyor. Dövüş filmleri ile futbol filmlerini birleştiren, dramatik anlamda ise bütün karakterleri abartılı çizerek slapstick komedi anlayışını özümseyen bir film modeli. Yani hem çok çocukça bulunabilecek, hem de kaynağına ve görselliğine bakılınca iyi kotarılmış olarak görülebilecek bir film "Shaolin Futbolu". Zaten dört sene önce çekilmesine rağmen ilk çekildiği yıldan itibaren bilinmesi ve merakla beklenmesi de bu garip yapısından kaynaklanıyor. Bu nedenle şimdiden kült statüsüne ulaşmış bir yapım ile karşı karşıyayız. İzleyiciyi ikiye böleceği kesin. Biz ise bu iki uçurum arasında ortada duranlardanız çünkü filmin sadece görsel yapının üzerine gittiğini, düşünsel konulara girmediğini düşünüyoruz. Slapstick komedinin az da olsa rahatsız ettiği izleyicilerdeniz. Ancak filmin 112 dakikalık orijinal versiyonundaki aptal espriler ve melodram dozu, bu DVD'deki 86 dakikalık kopya sayesinde aza indirildiği için filme daha olumlu baktığımızı da söyleyebiliriz.
Sahne sayısı: 18
Kutu: 1 diskli özel karton kutu.
Menü: Türkçe. Mavi rengin hakim olduğu ekran üstünde filmin yeşil saha görüntüleri bindiriliyor. Ortadan ise "Shaolin Futbolu" yazısı geçerken, menü seçenekleri için 4 top devreye giriyor. Yan menülerde ise daha ciddi müzikler ve koyu turuncu-siyah karışımı renkler bulunuyor.
Diğer Ekstralar: Stephen Chow röportajında (29 dk.), yönetmenin futbol çizgi filmlerine olan ilgisi, onlardan kareler eşliğinde de sunulurken, yönetmen-oyuncu kariyerine de bir bakış atılıyor. 21 dakikalık standart yapım belgeseli de filmin içine ve cgi efektlerin kullanımına girmemizi sağlıyor. Eklerde türkçe altyazı da bulunuyor.
Film: ✪✪✪
Menü: ✪✪✪✪
Ekstralar: ✪✪✪

Hitch / Aşk Doktoru (2004)

PLAY MOVIE
AUDIO SET UP
SUBTITLES
SCENE SELECTIONS
SPECIAL FEATURES
TRAILERS

HITCH

Y: Andy Tennant
O: Will Smith, Eva Mendes, Kevin James, Michael Rapaport
Bölge: 2 (Türkiye) 113 dakika
2.35:1 Geniş Ekran (Anamorfik)
İngilizce 5.1 Dolby Digital
Türkçe, İngilizce Altyazı
Eylül Sony Pictures HE

Yaygın Ekstralar
Sesli Yorum: Yok
Film Fragmanı: Yok
Diğer fragmanlar: Var
Biyografi & Filmografiler: Yok

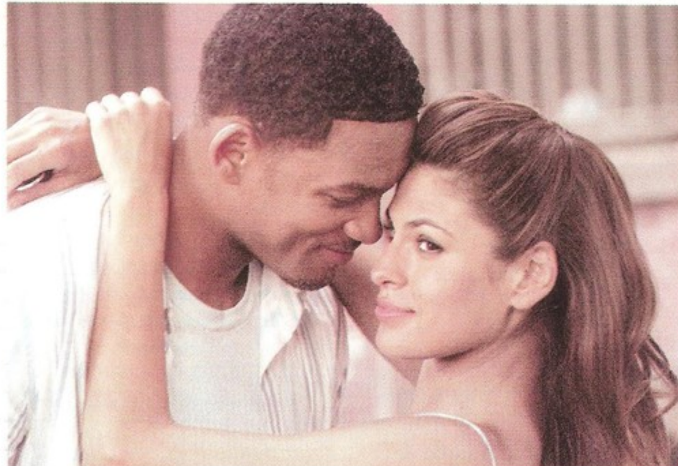
Hollywood'daki romantik-komedi formülleri bitmek tükenmek bilmiyor. Bu sefer de ilişki uzmanı kisvesi altında bir karakterin hikayesini anlatan film, onun bile aşkın kötü emellerine alet olmasını yansıtıyor. Bu karakterin adı ise Hitch ve yalnızca iyi bir ilişkiyi hak eden bu konudaki beceriksiz insanlara destek oluyor. Onu canlandıran ise Will Smith. Yani ağzında laf tutmayan ve çok fazla konuşan 'ekran karizması'na sahip bir isim. Bu nedenle filmin söylemleri de yerini buluyor. Özellikle ilişkiler ve kadın milleti konusundaki tespitleri son derece yerinde. Ancak karakterimizin karşısına dikilen Eva Mendes karakteri de ilişki düşmanı ve erkeklerin sadece kötü yönlerini görmüş bir kişilik. Bu nedenle ikisi arasındaki ilişki bir o kadar dengesiz gelişiyor. Bu ilişkinin arkasına ise kilolu Albert Brenneman (Kevin James) ile ünlü Allegra Cole arasında Hitch'in yürütmeye çalıştığı ilişki yerleştiriliyor. Böylece komedi katsayısı artıyor. 'Bir ilişkide hangi zamanda nasıl davranılır?' sorusu filmin neredeyse her karesine hakim...

Sahne sayısı: 28
Kutu: Klasik şeffaf.
Menü: İngilizce. Hitch karakterinin filmdeki kendinden emin tavrı, menüye de yediriliyor. 4 farklı menü tasarımı birbiri ardına akıyor. Hepsinde karakterimiz 4 farklı duruşu ve yanda açılan 1, 2 veya 3 küçük ekran ile filmden klipler izliyoruz. Beyaz arka plan üzerinde siyah çizgilerin kullanımı da menünün anlayışını destekliyor. Arka plandaki müzik de önemli bir noktaya oturuyor.

Diğer Ekstralar: İngilizce altyazılı eklerde filmin komedi ve romantizm anlayışına uygun 5 özel bölüm (kısa belgesel) dikkat çekiyor. Bunlar, Albert Brenneman karakterinin dans provasını gösteren Dans Sahnesi'ne bir bakış (8 dk); mekan olarak alınan New York'ta kullanılan işlevsel yerlere bir bakış (7 dk); Hitch'in ve diğer oyuncuların kostüm tasarımlarına bir bakış (6 dk); flört kurallarını içeren bir bölüm (11 dk) ve filmin dünya çapındaki galalarında Will Smith'in yorumlarını içeren bir bölüm (4 dk). Bunların dışında ise Çekim hataları (4 dk), 3 silinmiş sahne (toplam 15 dk) ve "Amerie-I Thing" klibi yer alıyor.

Film: ✪✪✪
Menü: ✪✪✪✪
Ekstralar: ✪✪✪

ÖZÜR

Ağustos ayında tanıttığımız "Küçük Buda: Özel Kolleksiyon Edisyonu" DVD'sinde 'Perde Arkası' belgeselinin 15 dakika sürdüğünü ancak 7. dakikadan sonrası için 'Yönetmenin yorumu' diye ayrı bir bölüm konduğunu belirtmiş ve hatalı olduğunu söylemiştik. Ancak bu kullanım, DVD'nin örnek alınan orijinal kopyasından alınmıştır ve hata değildir. Yurtdışındaki orijinal kopyada rastlanan asıl özellliktir. Ülkemizde 'Criterion Collection' kıvamında DVD'ler çıkararak sinematek bir kuruluş olma yolu çizen ve bu yolda ilerleyen "A.E. Film"den bu hatadan dolayı özür diliyoruz.

YENİLER

Türkiye:

11:14 - Tiglon
Amityville Horror(2005) - Tiglon
Batman Begins -Tiglon
Beyond The Sea -Tiglon
California -Tiglon
Cinderella (1951) - Tiglon
Coyote Ugly (sansürsüz) - Tiglon
Gladiator (Extended) -Tiglon
Gone in 60 seconds: SE -Tiglon
House Of Wax -Tiglon
Interpreter -Tiglon
Kings Of Europe - Tiglon
Kingdom Of Heaven -Tiglon
Machinist - Tiglon
Night We Called A Day -Tiglon
Parenthood -Tiglon
Raise Your Voice - Tiglon
Robots -Tiglon
Akasya - Palermo
All Or Nothing - Palermo
Bollywood / Hollywood - Palermo
Commandante - Palermo
Critical Care - Palermo
Duplex - Palermo
The Eye - Palermo
Head In The Clouds - Palermo
Heartbreakers - Palermo
I Heart Huckabees - Palermo
Intermission - Palermo
Küçük Özgürlük - Palermo
Million Dollar Baby - Palermo
Monsieur N. - Palermo
My Boss's Daughter - Palermo
Rosenstrasse - Palermo
Warriors (1979) - Palermo
We Don't Live Here Anymore - Palermo
War Of The Worlds (1953) - Palermo
Zatoichi - Palermo
Final Fantasy 7 - Sony HE
The Bride (1985) - Sony HE
A Knight's Tale - Sony HE
Layer Cake - Sony HE
XXX 2 - Sony HE
Lolita (1997) - A.E. Film
A River Runs Through It - A.E. Film
Spirits of the Dead (1968) - A.E. Film
Underground - A.E. Film
Alex And Emma - Medyavizyon
Dr.T And The Women - Medyavizyon
Gangs Of New York (2 dvd) - Medyavizyon
Spartan - Medyavizyon

Short Cuts / Sosyeteden İnsan Manzaraları (1993)

Y: Robert Altman
O: Andie Macdowell, Tim Robbins, Madeleine Stowe, Lili Taylor, Robert Downey Jr., Julianne Moore, Mathew Modine
1.Bölge - 2 Disk Özel Versiyon (Raymond Carver'ın "Short Cuts" kitabı ekli)
Çıkış Tarihi: 16 Kasım 2004
Kolleksiyon No: 256

Amerikan Bağımsız sineması denince akla gelen ilk isimlerden biri Robert Altman olur kuşkusuz. Bunda yönetmenin Quentin Tarantino gibi popüler kesim tarafından tanınır hale gelecek filmler çekmesinin de rolü büyüktür. 1970'lerde sinema dünyasına giriş yapan yönetmen, 1975'de çektiği "Nashville" ile çok hikayeli film modelinin ilk adımını atmıştı. 90'ların başında ise "The Player" (1992) ve "Short Cuts" ile beraber modeli kendi safına yerleştiren iki yeni adım atmış oldu. "Cookie's Fortune" (1999), "Dr. T ve Kadınları" (2000) ve "Gosford Park" (2001) ile de bu özümsemeyi pekiştirdi. Yani Altman deyince aklımıza 'Altmanesk film modeli' geliyor. Bu model, 20 civarı karakteri ve 5-6 yan öyküyü ortak bir tema eşliğinde bünyesinde buluşturan, görsel olarak ise uzun planlara ve oyuncu yönetimine odaklanan bir tercih olarak görülebilir. Yani bu yönüyle, Federico Fellini'den etkilendiğini söyleyebiliriz. Günümüz Amerikan Bağımsız sineması'nda birçok yönetmen ise bu modelden besleniyor. Tabi Tarantino'nun da bu tarz filmlere sinema dili ve hikaye kurgusu aracılığı ile farklı bir yol açtığını da söylemeden geçmeyelim. Bu yönetmenler arasında Rodrigo Garcia, Neil Labute, Jill Sprecher, Rose Troche gibi isimler ve "Happiness", "Magnolia" gibi filmler yer alıyor. Bu isimler de sözkonusu modelin içinde kendi anlayışlarına uyan bir sinema anlayışı çıkartıyorlar. Filme gelirsek, Altman'ın bu karakterleri belirli bir düzleme oturtup üç somut metafor ile sardığını söyleyebiliriz.

Criterion Collection

Aslında Los Angeles'ın bir portresini çıkaran yönetmen, orada olup bitenleri ve Körfez Savaşı sonrası ruh halini masaya yatırıyor. Los Angeles taşrasında aslında birbiriyle iç içe yaşayan ve birbirini tanıyan insanların hayatlarındaki çöküşler filmin ana 'sarsılma' noktasını oluşturuyor. Ama üç ana metaforumuz ise sunlar: palyaço katil, öldürülen birinin cesedi ve deprem. Üç ana unsur filmde monoton hayatlarını sürdüren, sanat ile ilişkili olan, zaman zaman patlama yaşayan farklı sınıflara bölünmüş bütün karakterlerimizin gelişimi için ana unsur oluyorlar. Genelde evlilik, aşk, aldatma gibi temalar devreye giriyor. Bu nedenle evliliği iyi giden, evliliği kötü giden, evliliği bitmiş, ailedeki bir yakını ölmüş, halen aşk yaşayan insanların hayatları öne çıkarılıyor. Ki bunların komşu olmaları da bir mahallenin içinde toplum portresine dönüştürülüyor. Raymond Carver'ın kısa hikayeleri bu ana temeli yansıtmaya fazlasıyla müsait. Hikayeler genelde kendi meslekleriyle veya kişisel zevkleriyle ilgiledikleri için aile hayatlarına ve eşlerine zaman ayıramayan karakterleri anlatıyor. Politika ile ilgilendiği için eşi Andie MacDowell'ı yalnız bırakan karakter belki de araba kazasına uğrayan oğullarının sorumlusu oluyor. Robert Downey Jr.'ın canlandırdığı karakter, filmlerdeki makyaj efektlerini evinin yatak odasına kadar taşıyor. Jennifer Jason Leigh'in canlandırdığı tele-kızlık yapan karakter, telefondaki seksi konuşmaları kendi seks hayatına taşımıyor. Tim Robbins'in canlandırdığı karakter, evli, çocuklu ve yoğun bir iş hayatına sahip ve kendi eşiyle değil Frances McDormand'ın canlandırdığı karakter ile cinselliği yaşamayı tercih ediyor. Julianne Moore ise resim çizmekle uğraştığı için Mathew Modine'e zaman ayıramıyor ve filmin sonundaki gibi adeta karı-koca palyaçoları oynuyorlar. Yani Altman bu kadar çok karakteri bir amaç uğrunda birleştirirken, aynı zamanda politik, kültürel, toplumsal ve sosyolojik anlamda dolu olmayı başarıyor. Hikayeyi ön plana çıkardığı, oyuncu yönetimine büyük önem verdiği sineması, Raymond Carver'ın kısa öykülerinden 3 saate sıkıştırabildiği filmi başarıya kavuşturuyor. 90'ların en iyi filmleri arasında sayılması da boşuna değil...

DIRECTOR APPROVED

ROBERT ALTMAN

SPECIAL EDITION

Kilit Anlar

1 -Bir pastacı dükkanında Robert Altman tarzı plan sekansa tanık oluruz. Bu sahnede mahallede birbirinden habersiz 3-4 karakter aynı mekana girip çıkarlar. Yönetmenin kamerası da onlarla beraber hareket eder. Andie Macdowell ve Frances McDormand'ın evini dağıtan karakter ise bu sekansın ana konusudur.

2 -Lili Taylor, politikacının umursamaz oğluna arabası ile çarpınca, çocuk film boyunca komada kalır. Bu durum komşuları dahi etkilerken, en büyük hasarı ailesinde bırakır. Karakterler için bir yıkım anını yaşatır. Sonda bir intihara dahi yol açar.

3 -Mahallenin yakınlarında bir gölde bulunan bu cesetin kime ait olduğu bilinmez. Ancak bütün karakterlerimizin bastırmış oldukları öfke,nefret gibi duygularının temsil eder. Filmin sonundaki buna bağlı cinayet direkt olarak bu olaya bağlanır.

4 -Robert Downey Jr.'ı eşi Lili Taylor ile birkaç kez akvaryumun arkasına yerleştirilmiş kameradan görürüz. Hepsi de uzun planlardır. Çünkü aralarındaki evlilik iletişimi kaybolmuştur. Onun yerini alan ise Downey Jr.'ın makyaj işini eşi üzerine uygulayarak oyuna ayak uydurmalarıdır.

5 -Filmin sonundaki deprem ve kilit palyaço 'masquerade'i bu sahnede vuku bulur. Karakterlerimiz palyaço kıyafetleri ile aile içi mutsuzluklarını inkar ederlerken deprem haberi ile karşılaşırlar. Deprem de karakter sarsıntılarının metaforik karşılığı olarak öne çıkarılır.

Bu ay çıkan Criterion DVD'leri

Kill! (Kihachi Okamoto, 1968)

Le Samourai (Jean-Pierre Melville, 1967)

Samurai Rebellion (Masaki Kobayashi, 1967)

Samurai Spy (Masahiro Shinoda, 1965)

Sword of The Beast (Hideo Gosha, 1965)

Wages of Fear: Restored Edition (Henri-Georges Clouzot, 1953)

The Big Sleep (1946)

Yönetmen : Howard Hawks
Senaryo : William Faulkner, Leigh Brackett, Jules Furthman (Raymond Chandler'ın romanından)
Oyuncular : Humphrey Bogart, Lauren Bacall, John Ridgely, Martha Vickers, Dorothy Malone, Peggy Knudsen, Regis Toomey, Charles Waldron
1946 / 114 dk.
İngilizce / Türkçe altyazılı
2. Bölge (Türkiye)

70'li yıllarda NFT dergisi tarafından 'çekilmiş tüm polisiye filmlerden daha hızlı, daha eğlendirici, daha sert ve daha lakonik' (özlü sözler içeren) olarak nitelenen önemli bir klasiktir "The Big Sleep". 'Film Noir / Kara Film' türünün unutulmayanlarından olan yapım, yedinci sanatın, tipik bir Amerikalı olduğu halde evrenselliğe ulaşan kendine özgü, ilginç sinemacısı ve 'öncü bir çağın' en büyük isimlerinden biri olan Howard Hawks imzasını taşır. İçinde tür sinemasının bütün özelliklerini barındıran ve -hatta- bunları aşan yapım, 'erkeklerin gerçekten erkek olduğu, kadınlarında erkekler kadar sert olmaya çabaladığı' filmlerden biri olarak değerlendirilir. "The Maltese Falcon / Malta Şahini (1941)", "Touch of Evil / Bitmeyen Balayı (1958)" ve daha niceleri gibi bir kara film başyapıtı olan "The Big Sleep", (ülkemizde "Birleşen Kalpler" ve "Büyük Uyku" isimleriyle gösterilmişti) dedektif romanlarının efsane ismi Raymond Chandler'ın (1888-1959) kitabından uyarlanmıştır beyazperdeye. (Roman, dilimizde "Büyük Uyku" adıyla yayımlanmıştır.) Nobel ve 2 Pulitzer ödüllü usta yazar William Faulkner (1897-1962) tarafından senaryolaştırılan film, vizyona çıktığında esprili, gerilimli ve baştan çıkarıcı olarak nitelenir. Ünlü kalemin kendine has üslubuyla beyazperdeye yansıyan Chandler romanı, baş karakteri özel dedektif Philip Marlowe'u da dev aktör Humphrey Bogart ile özdeşleştirir. Bogart'ın büyük bir başarıyla canlandırdığı Marlowe, ilkeli bir dedektif ve maceraperest bir romantiktir. Dürüst, melankolik ve yalnız adam, özel bir espri gücüne sahiptir üstelik. Romanın sadık hayranları tarafından 'asla kitapla aynı tada sahip olmayan bir uyarlama' olarak eleştirilen filmde, Bogart'ın rol arkadaşı, Hollywood'un seksi yıldızlarından aynı zamanda usta aktörün eşi Lauren Bacall'dır. Dönemin femme-fatale yıldızı Vivian Sternwood karakteriyle filmin lokomotif gücü olmuştur. Bogart ve Bacall'ın uyumlu ve büyülü kimyalarıyla değerlenen Hawks ustanın 32. filmi "The Big Sleep", dedektif Marlowe'un zengin bir aile tarafından tutulmasıyla başlar. Ailenin yaşlı ve hasta babası General Sternwood'un (Charles Waldron) çağrısıyla görkemli köşke gelen Marlowe, yaşlı adamın kontrol altında tutulması zor iki kızıyla tanışır. Generalin küçük kızına şantaj yapılmaktadır, şantajcıyı kızdan uzaklaştırmak için harekete geçen Marlowe, şantajcının bir cinayete kurban gitmesiyle kendini beklemediği, tuhaf olayların içinde bulur.

DVD klasik

Karakterlere dayanan senaryo ve dengeli anlatımla kotarılmış klasik, kusursuz kurgusuyla da dikkat çekicidir. Görüntü yönetmeni Sidney Hickox'un da emeğini göz ardı etmeyelim. Kapalı mekanlardaki çekim açıları, filmin özgün atmosferine büyük katkı sağlar. Cinayet mekanının kullanımı, bugün bile sıklıkla görülmeyen bir ustalık kokar. Faulkner'ın zeki senaryosuyla ayrı bir değer kazanan Chandler romanı, beyazperdedeki en ünlü diyaloglardan bazılarını içinde barındırır. Esprili ve zeki diyaloglar Hawks'ın filminin can alıcı noktasıdır. Chandler'ın kahramanı Marlowe'un aksine Bogart'ın kısa boyu, senaryoda kitaptakinden farklı, 'Pek uzun değilsiniz, değil mi? / Denedim, ama olmadı' şeklinde bir diyaloga dönüşmüştür. 'Brendinizi nasıl alırsınız? / Bardakta'. 'Kitap satıyorsunuz değil mi? / Neye benziyorlar, greyfurta mı? / Yo, buradan bakınca kitap gibi gözüküyorlar' gibi ilginç diyaloglarla dolu senaryoda Chandler'ın dedektifi, bir başka ünlü polisiye yazarı Dashiell Hammett'in yarattığı isimler ve onların filmleri kadar 'hard boiled' değildir. Örneğin Philip Marlowe, yine Bogart'ın canlandırdığı Hammett karakteri 'Sam Spade'den oldukça farklıdır. Hollywood'un gelmiş geçmiş en ünlü aşkları arasında gösterilen Bacall ile Bogart'ın uyumu, kamuoyu tarafından evliliklerinden de kaynaklanan büyük bir hoşnutluk ve hayranlıkla karşılanmıştır. Filmin henüz jeneriğinde beliren ikilinin gölgeleri, seyirciye filmin romantizm dozu hakkında gerektiği kadar ipucu vermektedir. Bogart, arabadayken yanındaki melankolik kadına, Bacall'a sorar: 'Neyin var?' cevap, olabildiğince nettir: 'İyileştiremeyeceğin hiçbir şeyim yok'. Lauren Bacall'ın bir oda dolusu erkeğin hayran bakışları altında söylediği 'And Her Tears Flowed Like Wine' adlı şarkıdaki performansı da filmin ünlü sahneleri arasında yer almaktadır. Filmin Max Steiner imzalı orijinal müziği de en az Bacall'ın seslendirdiği şarkı kadar ünlüdür. Jeneriği izlediğimizde günümüzde Hollywood'un, dolayısıyla ABD kamuoyunun sigaraya karşı olan sert tutumunun, o yıllarda epeyce farklı olduğunu görürüz. Film hakkında büyük ipuçları veren jenerik, sert, asi, aykırı ve özgür kahramanlarını, filmde muhtemelen 'birleşecek kalpleri' sigara dumanlarıyla ve aynı tablaya yan yana konan iki yanık sigarayla simgelemiştir. Bu arada, halen hayatta olan ve filmde 21 yaşındayken rol alan Hollywood'un en güzel kadınlarından Dorothy Malone'un filmdeki kısacık ama akılda kalıcı rolüne değinmekte büyük fayda var. Değerli kitaplar dükkanında kitap satıcısı rolünde karşımıza çıkan Malone, zihinlerde 'sinema tarihinin en seksi kitapçı kızı' olarak yer etmiştir.

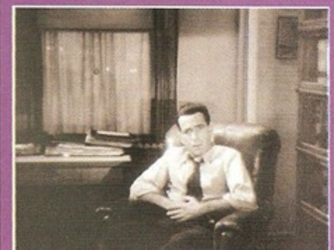
Görkemli melodram, İngiliz yönetmen Michael Winner tarafından aynı adla 1978'de bir kez daha beyazperdeye yansımış fakat başarılı bulunmamıştır. 'Marlowe'a bu kez Robert Mitchum hayat verirken, rol arkadaşlığını Sarah Miles üstlenmiştir. Mitchum deyince, bazı sinefillerce (ben de böyle düşünüyorum) "Büyük Uyku"nun bir başka usta yönetmen olan Jacques Tourneur'un 1947 tarihli ünlü filmi "Out of the Past"la olan benzerliği akla gelir hemen. Başrolde Robert Mitchum'un yer aldığı yapım, günümüzde aynı Hawks'un filmi gibi bir kara film klasiği olarak anılmaktadır. Daniel Mainwaring'in romanından uyarlanan filmde Mitchum'un rol arkadaşları Kirk Douglas ve Jane Greer'dır. "Out of the Past", aynı "The Big Sleep" gibi 'Ulusal Film Arşivi'nde saklanmaktadır. "The Big Sleep"i izleyip beğenecekler için Hawks'ın diğer ünlü filmlerini kronolojik olarak hatırlatmakta yarar var: "The Road to Glory - 1926", "Scarface / Yaralı Yüz - 32", "Bringing up Baby / Tehlikeli Bebek-38", "Only Angels Have Wings / Melekler Kanatlı Olur-39", "His Girl Friday-39", "Sergeant York / Aslan Yürekli Çavuş-41", "Ball of Fire / Ateş Topu-41", "To Have and to Have Not-44", "Red River / Kızıl Nehir-48", "Monkey Business / Maymun Aklı-52", "Gentlemen Prefer Blondes / Erkekler Sarışınları Sever-53", "Ria Bravo-58", "El Dorado-66", "Rio Lobo-70".

MURAT ERŞAHİN

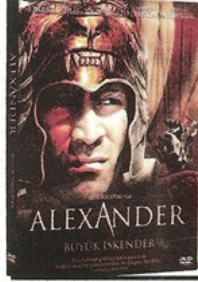

Alexander / Büyük İskender (2004)

168 Dk. - Tiglon - 2.35:1
İNG & TR 5.1 DD - TR altyazı

Oliver Stone'un, Büyük İskender'in hayatını biyografik bir filme yedirdiği proje, özellikle gerçekleri çarpıtması ile dikkat çekmişti. Colin Farrell, Val Kilmer, Angelina Jolie, Anthony Hopkins gibi oyuncularla ve yönetmeni Oliver Stone ile başı çeken film, mitolojik öğeleri içine ekler gibi gözükse de görsel anlamda bu anlayışı tamamlayamıyor. Belirli anlar dışında sözsel düzeyde kalıyor. Daha çok karakterin hayatında yaşadığı gel-gitler filmin merkezini oluştururken, savaş sahneleri aza indirgenip sadece kilit noktalarda devreye giriyorlar. Şahsı münasının hayatına aşina olmak için biçilmiş bir kaftan. DVD'de 15 dakikalık bir yapım belgeseli ve 11 adet kısa röportaj dikkat çekiyor.

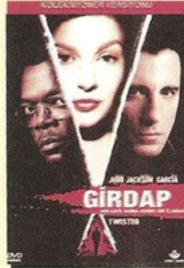

Film: ✪✪
Extralar: ✪✪✪

Twisted / Girdap (2003)

93 Dk. - Palermo - 16:9
TR 2.0 S / İNG 5.1 DD - TR altyazı

Philip Kauffman'ın saygınlığını kaybettiği film, son dönemde furya haline gelen entrikalarla bezenmiş sürpriz sonlu cinayet filmlerinden (bakınız "Taking Lives"). Ashley Judd'ın başroldeki inandırıcılıktan uzak oyunu ve senaryodaki 'twist'in komik oluşu, yapımı zedeleyen ana maddeler olarak beliriyor. Judd'ın canlandırdığı polis şefinin bir seri katil dosyasının izinden giderken çekiciliğini ve seksiliğini kullanması da filmin erotizm dozunu arttırıyor. Biri 11, biri 7 dakikalık 2 belgesel ve toplamı 10 dakikayı geçen çıkartılmış sahnelerin bulunduğu türkçe altyazılı ekler, DVD'nin hanesine artı olarak yazılıyor. Samuel L.Jackson ve Andy Garcia'nın varlıkları ise kimileri için geçerli sebep olabilir.

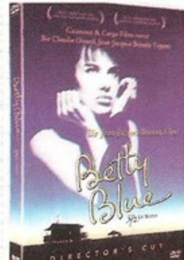

Film: ✪
Extralar: ✪✪✪

37°2 le matin / Betty Blue (1986)

178 Dk. - Sony - 1.78:1
FR 2.0 S - TR altyazı

80'ler Fransız sinemasındaki yeni jenerasyon yönetmenlerinin en biçimcilerinden Beineix, bu filmi ile döneminde kült statüsüne ulaşmıştı. Bu nedenle, bir saati bulan eklemelerle bu versiyonu yeniden izleyicisine sundu. Karşımızdaki Fransız kültürünün içinden çıkma bir 'katil aşıklar' filmi. İçinde çok iyi yazılmış yan karakterler ve erotizm dozu zaman zaman öne çıkarılıyor. Ancak üç saatlik süresi nedeniyle filmin potansiyeli biraz harcanıyor. Bu nedenle normal versiyonu tercih edilebilir. Beneix'nin özellikle renkler üzerinden kurduğu mizansenler ve uzun planlar, filmin unutulmaz anları arasında en öne çıkanları. Aslen bir yol filmi ama tesadüflerin, aşkın ve Fransız toplumunun portresinin bu kavramın içinde yeri çok büyük.

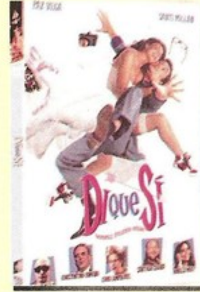

Film: ✪✪✪✪
Extralar: ✪

Di Que Si / Benimle Evlenir misin? (2004)

94 Dk. - Sony HE - 1.85:1
İspanyolca 5.1 DD - TR altyazı

Son yıllarda, ülkemizde sıradan insanların kullanıldığı TV programları çokça ilgi görüyor. Bunların içinde, 'eşini bulma' mantığı ile düzenlenenler bu filmin de ana iskeletini oluşturuyor. Burada birbirine zıt bir erkek ile bir kadın seçilerek bu TV programının içine dahil ediliyorlar. Ancak bu durumdan haberleri yok. Sonradan öğreniyorlar. Birbirlerine karşı olan zıtlıkları reytingleri fırlatınca, yarışmayı kazanıyorlar. Ödülleri ise balayı oluyor . Bu noktadan sonra evlilik, TV yapımcıların yarattığı çeşitli dalavereler filmi daha komik hale getiriyor. Başroldeki Paz Vega'nın biraz daha "açık" karakteri ile erkek karakterin "tutucu" konumu, mizahi zıtlaşmayı oluşturuyor. Ancak iyi yazılmamış yan karakterler ve televizyon-dizi estetiği yaratma çabasının başarıya ulaşmaması bu 'kendini iyi hisset' filminin en önemli iki eksisi oluyor.

Film: ✪✪
Extralar: ✪

House / Korku Evi (1986)

88 Dk. - Palermo - 16:9
İNG & TR 5.1 DD - TR altyazı

Sam Raimi'nin "Evil Dead"i ile 80'lerde eğilim haline gelen korku parodileri ya da korku komedi türü, bu film ile de sürüyor. Burada korkunun kaynağı ise kendini korkutmak istediği karakterin benliğine ve belleğine göre düzenleyen bir ev. Yani perili ev ve hayalet türleriyle yakın ilişkili bir film var karşımızda. Ancak hayaletler hiç de o kadar ilgi çekici değiller. Çünkü hepsi kitsch efektlerin ürünü ve tam anlamıyla iğrençler. Üzerlerine gittikleri şey ise baş karakterimizin oğlunu kaybetmesi, eşi ile ayrılması ve savaşta yaşadığı sancılar. Yani fazlasıyla öznel konular. Evin canlanması fikri ise filme büyük katkı yapıyor. Sonuçta kült olmuş ve bu nedenle de 3 devam filmi çekilen bir film "House". Efektlerine ve yaratıklarına kötü demek normal olacaktır. Ancak bilinçli bir 'camp (bayağılık) estetiği' kullanıldığı aşikar.

Film: ✪✪✪
Extralar: ✪

Melinda and Melinda / Melinda ve Melinda (2004)

95 Dk. - Tiglon - 1.85:1
İNG 2.0 S - TR altyazı

Bir masada oturan bir grup arkadaş, Melinda karakterinin bir hikaye iskeletine oturuşunun iki farklı düşünsel portresini çıkartırlar. Bunların ikisi de bir aşk üçgeni üzerinde şekillenir. Melinda (Radha Mitchell) ile Hobie (Will Ferrell) merkezdeki çifti, yani iki ana karakteri oluştururken, iki hikaye de farklı şekillerde gelişir. Johnny Lee Miller, Chloe Sevigny ise biri komediye diğeri trajediye doğru giden bu iki farklı hikayenin yan karakterlerini canlandırırlar... Woody Allen, kariyeri boyunca çok fazla karşılaşmadığımız bir sinema dili yakalamaya çalışmış. Hikayelerinin birini komedi, diğerini ise trajedi olarak kurmuş. Böylece aynı karakterler ve aynı ilişkilerle iki farklı ton yakalamış. Ancak Allen'ın böyle bir sinema dilini kaldırıp kaldıramadığı tartışma konusu...

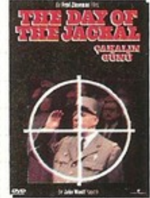

Film: ✪✪
Extralar: ✪

Day of The Jackal / Çakalın Günü (1973)

137 Dk. - Tiglon - 1.85:1 (Letterbox)
İNG 1.0 Mono - TR altyazı

Klasik sinemanın değişmez yönetmenlerinden Fred Zinneman'ın son filmlerinden "Çakalın Günü", Hollywood'da siyasi gerilim furyasının en iyi örneklerinden biri. Charles De Gaulle suikastine değinen yapım, türün bütün özelliklerini taşıyor. Lideri öldürmek için tutulan bir kiralık katil, 2.Dünya Savası'nda birçok vatandaşı öldüğü için otoriteye tepkili olan terörist bir grup ve en önemlisi polis ile suikastçi arasındaki mücadele. Zaten Zinneman, Frederick Forsyth'in çok satan romanından uyarladığı filmde daha çok bu son özelliğin üzerine gidiyor. İki tarafın stratejileri, filmin olay örgüsünü oluşturuyor. Hikayeyi ön plana çıkarmak için tempoyu düşük tutan, karakterlere mesafeyi koruyan bir görsellik tutturan yönetmen, gerilim için uygun atmosferi kurmayı başarıyor. Neredeyse tamamı Fransa'da geçse de ingilizce olan film, buna rağmen tarafsız olmayı becerebiliyor.

Film: ✪✪✪✪
Extralar: ✪

Around The Bend / Dönüm Noktası (2004)

80 Dk. - Tiglon - 1.85:1
İNG & TR 5.1 DD - TR altyazı

Bir ailenin dört kuşağını bir araya getiren film, onların içindeki çatışmayı zaman zaman melodram yüklü, zaman zaman mizah yönü yüksek bir film ile perdeye taşınıyor. Ancak kuşak farkları teması devreye girmeyerek bir karakterin 'katil' olması fikri öne çıkıyor. Oyuncular arasındaki elektriği yakalamakta ise başarısız olunuyor. Amerikalı bağımsız yönetmen Jordan Roberts, bu ilk filminde Michael Caine (büyükbaba), Christopher Walken (baba), Josh Lucas (oğul), Glenne Headly gibi isimleri biraraya

getiriyor. Sinema dilini ise yol filmi üzerinden arayış kavramı ile kurmaya çalışıyor. Bazı anlardaki çerçeveleme hissi öne çıksa da bütün olarak oturmamış bir film var karşımızda. Eklerde ise 45 dakikalık yapım belgeseli ve silinmiş sahneler dikkat çekiyor.
Film: ✪✪
Extralar: ✪✪✪

Gloria (1980)

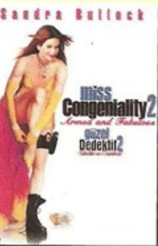
117 Dk. - Sony HE - 1.85:1
İngilizce 5.1 DD - TR altyazı
"Taksi Şöförü", Scorsese için ne ise, "Gloria" da John Cassavetes için o. New York'un keskin çizgilerle belirtilen alt coğrafyasındaki mafya kavramının yoğunlaştığı kültürün içinde doğan bir alt kültür katili aslında Gena Rowlands'ın canlandırdığı karakter. Ancak devreye toplumsal sorunlar girince katil kisvesi hiç de kötü anlamda kullanılmış olmuyor. Çünkü onun bu noktaya gelmesi gayet doğal. Ailesi ölen Porto Rikolu çocukla olan ilişkisinin gerçeklik kokan havası da filme katkıda bulunuyor. Cassavetes'in karakter dramasından esintiler taşıyan bu film, görsel olarak her karesi incelemeye tabi tutulması gereken bir yapım. Zira kamerayı olması gerekenin tam tersi noktaya yerleştiriyor yönetmen. Bu yolla bu iki karakterin yeraltı dünyası içindeki yalnızlıklarını resmetmesini de beceriyor.
Film: ✪✪✪✪
Extralar: ✪

Balans ve Manevra (2005)

90 Dk. - Palermo - 4:3 (Letterbox)
TR 5.1 DD - TR altyazı
Teoman'ın yaz maceralarını peliküle aktardığı filmi, 'bir oradan bir şuradan' yapısı ile dikkat çekiyor. Bu nedenle bir türlü kendi ayakları üzerinde duramayan film, çok karakterli olmasının dezavantajı ve dağınık yapısıyla dikkat çekiyor. Üstelik sanat filmi yapmak isteyen bir yönetmen ve arka planda fena olmayan fikirler mevcutken. Bülent Kayabaş, Burak Sergen gibi oyuncularla Berna Öztürk, Seda Akman gibi manken altyapılı isimleri birleştiren Teoman, müzikleriyle dikkat çekiyor. Ancak dramatik yapıyı unutuyor. Bunun nedeninin ise her ilk filmini çeken yönetmendeki 'içimdeki her şeyi dökeyim' olgusunun payı büyük. Eklerde özellikle, 20 dakikalık Teoman röportajı ile yönetmenden özlü sözler dinlenebilirken, 8 dakikalık kamera arkası belgeseli izlenebiliyor.
Film: ✪
Extralar: ✪✪✪

Miss Congeniality 2 / Güzel Dedektif 2 (2004)

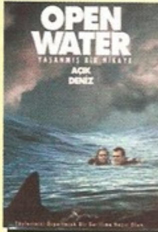
110 Dk. - Tiglon - 2.40:1
İNG & TR 5.1 DD - TR altyazı
Sandra Bullock'un erkeksi bir dedektifi canlandırdığı seri, ikincisi ile devam ediyor. Bu sefer yanına bir başka sert kızı (Regina King) alarak aksiyon ikilisi oluşturuyorlar. O ise zenci bir kadın. Yani sinema dünyasına yeni bir ikili girdi diyebiliriz. Filmde Las Vegas otelleri arasında geçen kovalamacalar ve kıyafet değiştirmelerle gelen mizah dikkat çekiyor. Elbette bunun içinde Bullock'la gelen yan aşk öyküsü de unutulmuyor. Tipik bir aksiyon-komedi var karşımızda. Ekstralar arasında sadece arka arkaya dizilmiş kayıp sahnelerin bulunduğu bir bölüm dikkat çekiyor. Ses ve görüntü transferi açısından gayet başarılı olan DVD, anamorfik uyuma da sahip.
Film: ✪✪
Extralar: ✪

Braveheart / Cesur Yürek (1995)

170 Dk. - Tiglon - 2.35:1
İNG & TR 5.1 DD - TR Altyazı
13. yüzyılda İngilizlere karşı direnişe geçen İskoç kahramanı William Wallace'ın (Mel Gibson) hikayesi kimi zaman gurur kimi zaman gözyaşı dolu bir şekilde, savaş sahneleri eşliğinde vuku bulur. Sonuç ise, En İyi Film ve Yönetmen dahil 5 Oscar ödülüdür. Ülkemizde de iki, üç yıl vizyonda kalan bu klasikleşmiş yapıtta Sophie Marceau, Brian Cox gibi oyuncular da dikkat çeker. Mel Gibson'un ender yönetmenlik denemelerinden biri olan film, sanatçının en kişisel yapıtları arasında yer alıyor. Kimilerince en iyi epik filmler arasında sayılan bu gerçek kahraman hikayesinin DVD'si, vanilya baskı olarak piyasaya sürüldü.
Film: ✪✪✪
Extralar: ✪

Open Water / Açık Deniz (2003)

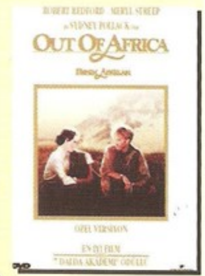
76 Dk. - Tiglon - 1.33:1
İNG 5.1 DD / TR 2.0 S - TR altyazı
"Okyanusun ortasında yalnız kalan iki kişi nasıl hayatta kalır?" fikrini merkezine yerleştiren bu gerilim, görünüş itibariyle oldukça ilgi çekici bir yapım. Çünkü fragmanıyla da hikayesiyle de bu sorunun cevabını vermeyen bir pazarlama anlayışına sahip ve merak duygusunu tamamen koruyor. Gerçek hikaye olması da "Blair Cadısı" muamelesi görmesini sağlıyor. Korku yönüyle de "Jaws" dahil birçok filme benzetiliyor. Bu bağımsız projenin negatif yönü ise fikirin ötesinde pek birşey sunamaması ve kısıtlı mekanda çok uzun süre kalması. Sıradan iki insanın bu korku ile yüzleşmesi yine de efektsiz yansıtılması ve gerçekçi yapısı ile dikkat çekebilir ve saygı görebilir. DVD'nin eklerinde 2 yapım belgeseli (toplam 40 dk.) ve röportajlar (5 dk.) dikkat çekiyor.
Film: ✪✪
Extralar: ✪✪✪

Halloween 2 (1981)

88 Dk. - Palermo - 2.35:1
İNG & TR 5.1 DD- TR altyazı
Birinci filmin bittiği gece Michael Myers ortadan kaybolmuştu. İkinci film kaldığı yerden başlıyor. Ve artık Myers, her slasher katilinin serinin devam filmlerinde kullanıldığı gibi kült bir obje olarak kullanılıyor. Maskesi yerine oturmuş, hareketleri sistematik, cinayetleri daha planlı ve cinayet aletleri daha vahşi ve farklı. Yani aslen burada hikaye devam ediyor ama katilimizin alanı genişliyor. Filmden geriye kalan en önemli iki not ise Myers'in ilk cinayet aletini "Yaşayan Ölülerin Gecesi"nin izlendiği bir evden alması (filmi izleyene zarar vermeden) ve Jamie Lee Curtis'in onun kardeşi olduğunu öğrenmemiz. Bu iki öğe, seri içinde akla gelecek kilit noktalardan. DVD'de görüntü transferinde kumlanmalar ve grenlemeler göze çarpsa da ses transferdeki özenli çalışma dikkat çekiyor.
Film: ✪✪✪
Extralar: ✪

Out of Africa / Benim Afrikam (1985)

154 Dk. - Tiglon - 1.85:1
İngilizce DTS - Türkçe altyazı
Formül basit, bir erkek bir kadın seçilir, tropik ve farklı bir coğrafya bulunur, ortasına ise bu ikisinin aşkı, inanması güç bir şekilde yerleştirilir. Hikayenin altına ise o yerin koşulları, kültürel durumu, toplumsal getirileri monte edilir. Erkek ve kadından biri, o coğrafyaya gelmiş bir büyük şehir insanı iken diğeri o vahşi ortamda yaşayan ve klasik toplum değerlerinin dışında kalmış bir karakter olur. Bu modeli kullanan birçok film ise Oscar ve eleştirel başarı kazanır. Bu film de merkezine Meryl Streep ve Robert Redford'ı aynı olay örgüsü içinde yerleştirerek destansı ve epik aşk filmi alt türünün bir mensubu olarak karşımıza geliyor. Aldığı ödüller ve Sdyney Pollack'ın yönetmenlik becerisi de ortada...
Film: ✪✪✪
Extralar: ✪

Sass / Nazi Hırsızları (2001)

108 Dk. - Palermo - 2.35:1
Almanca 5.1 DD / TR 2.0 S - TR altyazı
Nazi döneminde üst sınıf ile alt sınıf arasında oluşan uçurum nedeniyle oluşan maddi krizi gören iki kardeş, hırsızlıktan başka çareleri olmadığını görürler. Bir anda alt sınıfın kahramanı olan Franz ve Erich, aynı zamanda cahilliklerini de sergilerler. Filmin içine cinsel hayatları ve ailelerinin tepkileri de eklenir. Ancak uzun döneme yayıldığı için ve hırsızlık sahnelerini kurarken tempo iyi ayarlanamadığı için bu güzel fikir, kaçırılmış bir fırsata dönüşür. Oysa ki çok iyi anlar yakalanabilecek bir hikaye ve politik altyapı yönetmen Carlo Rola'nın elindedir. TV filmleriyle dolan kariyerindeki bu çıkış şansını kaçıran isim, her şeye rağmen nazilere ilgi duyanlar için keyifli bir seyirlik yakalayabilmiştir. O da hikayenin katkısıyla...
Film: ✪✪
Extralar: ✪✪✪

Söyleşi: Senem Erdine
serdine@merkezdergi.com.tr

Gülsen Tuncer

Hem kamera arkasında hem kamera önünde sinemaya çok emek vermiş, olgunluk çağını yaşayan bir tiyatrocu bu ay konuğumuz. Bu ay, "Sinema Bir Mucizedir"de yıllar sonra yeniden perdede izleyeceğiz onu.

Unutamadığınız filmler...
Beni en fazla etkileyen film deyince ilk aklıma gelen hep Fellini'nin filmi "La Strada/Sonsuz Sokaklar"dır, bir de "Hiroshima Mon Amour". Bunların dışında "Potemkin Zırhlısı', Piotro Germi'nin "Aldatılmıs ve Terkedilmis"i, "A Taste of Honey", Lino Ventura'nın oynadığı "Yılbası" da benim için unutulmaz filmler.

Hangi oyuncuları beğenirsiniz?
Geçen jenerasyondan sinemamıza damgasını vurmuş bütün oyuncuları, Türkan Şoray'dan Hulusi Kentmen'e kadar hepsini çok saygı ve sevgiyle karşılıyorum bir kere. Özellikle Neriman Köksal'ı çok beğenirim. Genç kuşaktan Nejat İsler'i ve Başak Köklükaya'yı beğeniyorum. Yine bizim oyuncularımızdan Erkan Yücel'in performansı bence çok yüksektir. Dünyadan Jeanne Moreua'yu, Marlon Brando'yu, Vanessa Redgrave'i, Glenn Close'u, Jean Reno'yu beğenirim. Paul Newman çok iyi bir oyuncudur. Bir de Marilyn Monroe. Çocukluk ve gençliğimde de Ester Williams ve James Dean'i beğenirdim.

Hangi yönetmenleri seversiniz?
Önce Alain Resnais, sonra Angelopoulos benim için çok önemli yönetmenlerdir. Eisenstein'ı severim, bir de Lars von Trier'yi. İngiliz yönetmen Terence Davies'i, John Cassavetes'i ve oyuncu olarak da karısı Joanne Woodward'ı çok beğenirim. Türkiye'den Lütfü Akad'ın sinemasını severim. Engin Ayça'nın sinemasını çok severim ama eşim olduğu için değil, bir profesyonel olarak çok objektif bakarak söylüyorum bunu. Bazı yönetmenlerin sinemalarını daha kendime yakın buluyorum tabii. Bunlardan birisi Yılmaz Güney'dir. Onun filmlerinden birisi olan "Seyit Han" da unutamadığım filmlerden birisidir. Genç kuşaktan en çok Semih Kaplanoğlu'nu beğeniyorum. Zeki Demirkubuz'un ve Serdar Akar'ın işlerini de beğeniyorum ama "Laleli'de bir Azize"yi çeken Kudret Sabancı'yı daha çok beğeniyorum mesela.

Bir filmden yarısında çıktığınız oldu mu?
Hayır. Her filmi beğenmesem bile son jeneriğine kadar seyrederim çünkü film bir bütündür, son dakikada mucizevi bir şey olabilir. Bir de herhangi bir film hakkında fikir yürütmem için son dakikasına kadar seyretmiş olmam gerekir.

Çocukluk kahramanınız kimdi?
Polyanna'yı severdim ben, bir de Kırmızı Saçlı Çocuk vardı. Sonra bir sürü kahramanım oldu tabii. Birisi Giardano Bruno'dur mesela, bir diğeri Albert Schweitzer. Mustafa Kemal benim için çok büyük bir kahramandır, Che Guevera da öyledir. Deniz Gezmiş ve arkadaşları büyük kahramanlardır. Kurtuluş Savaşı'na katılan herkes kahramandır. Müzeciliği başlatan Osman Hamdi büyük bir kahramandır. Castro çok büyük bir kahramandır çünkü bütün dünyayı karşısına alarak çok önemli bir misyonu yerine getiriyor bence.

Yalnızlığı mı kalabalığı mı tercih edersiniz?
O kadar kalabalık yaşıyorum ki yalnızlıktan hiç yüksünmem. Hatta geçen gün düşündüm, bir suç işlesem de bana ev hapsi cezası verseler çok mutlu olurum. Okuyacak o kadar çok kitabım var ki... Evimde kedilerim, çiçeklerim ve kitaplarımla sakin sakin yaşarım. Sonuçta, kitap okumak için, düşünmek için, bir şeylere hazırlanmak için yalnızlığa çok ihtiyaç duyuyorum tabii ama insanları da severim. Sofralar kurayım, insanlar gelsin, yeni insanlar tanıyayım, çok hoşuma gider.

Küsüp somurtur musunuz yoksa bağırıp çağırır mısınız?
Küserim ama çok kısa bir süre sonra neye küstüğümü unuttuğum çok olmuştur. Bağırarak da tepkimi gösterdiğim olur. 24 saati çok sıkışık ve dolu yaşıyorum. Hep acelem var ve birçok işi iç içe yapmak durumunda kaldım hep, o yüzden bazen tepkilerimi kontrol etmeye zaman bulamıyorum belki ama çok çabuk pişman olurum ve agresif olmanın iyi bir şey olmadığının farkındayım.

Hangi konuda güçlüsünüz?
Güçlü hissediyorum demeyeyim ama programlı çalışmayı severim. Dostluk ilişkileri yürütmeyi severim. Misafir ağırlamayı severim. Kendi işimi iyi yapmaya çalışırım. Bir de yaptığım her şeyde bir estetik ararım.

Ölümden sonra ne var?
Ben reenkarnasyona inanıyorum.

Sadri Alışık Tiyatrosu'nda oyunculuk dersleri vermeye devam eden oyuncu, şu sıralar deli gibi sinema yapmak istediğini söylüyor.

Ruhun var olduğunu, insanların bir görevle dünyaya geldiklerini ve ruhun gelişmesi için birçok deneyden geçmemiz gerektiğini düşünüyorum. Materyalistlerle fizikötesine inananlar şu anda birbirlerini itiyorlar ama bir konsensusa vardıkları gün her şey düzelecek diye düşünüyorum.

En büyük hayaliniz ne?
Çok şanslı biriyim, çok uzak hayaller kurmadım herhalde, hepsi gerçekleşti çünkü. Çok güzel dostlarım var, mesleğimde tabii ki daha önemli işler yapılabilir ama bulunduğum nokta benim için bir doyum noktası. İnsanların bana sevgi ve saygıyla yaklaştıklarını duyumsuyorum. Bu çok güzel bir şey. Güzel bir ailem var. İki halkalı bir aile, bir biyolojik ailem var, bir de seçerek oluşturduğum ailem. İstediğim kitapları okuyabiliyorum, sağlığım o kadar kötü değil, daha ne isteyebilirim ki. Maddi bakımdan öyle çok muhteşem bir durumda değilim ama yaşam bana azla mutlu olmasını öğretti. Çok yorucu, acı ve kötü deneylerden geçtim, çok yokluk çektim. Onun için şimdi elime geçen şeylerin kıymetini biliyorum.

Mutlu aşk var mı?
Vardır tabii niye olmasın. Aşk iyidir ama bence biraz marazi bir şey. Ben onun şefkatle nötralize edilebileceğine ve o zaman daha mutlu olunacağına inanıyorum. Karşındaki insan cömert olmalı. Paraca cömert olmak değil kast ettiğim, sevmekte cömert olunmalı. Karşındaki cömert ve şefkatliyse mutlu bir aşk yaşayabilirsin, şartlar da uygunsa tabii.

Hayatınız filme çekilecek olsa adı ne olurdu?
"Onun Hikayesi".

Yeni sinema projeniz var mı?
Maalesef şu ara bir şey yok. Engin'in bir iki projesi var. Ben biraz kapalı yaşıyorum. Ortalarda fazla görünmediğiniz zaman da gözden kaçıyorsunuz. Bir de çekilen filme göre çok fazla oyuncu var. Oysa ben şu sıra deli gibi film yapmak istiyorum.

"Sinema Bir Mucizedir"de nasıl bir roldesiniz?
Fitneci Fitnat'ı oynuyorum. Bohçacı bir kadın, aynı zamanda çıkıkçılık yapıyor, doğum yapan kadınlara yardım ediyor, çöpçatanlık yapıyor. Çok büyük bir rol değil ama bütün enerjimi verdim ve çok severek oynadım.

Mutlaka çalışmak istediğiniz bir yönetmen var mı?
Angelopoulos'la çok çalışmak isterdim. Benimle çalışmak isteyen herkesle çalışmayı arzu ederim aslında. Sadece bir takım kanallar var benim politik görüşüme uymayan, onlarda görünmeyi arzu etmiyorum. Onun dışında hikayede beni rahatsız eden etik bir sorun görmüyorsam herkesle çalışmak isterim.

Şu anda doların kaç YTL olduğunu biliyor musunuz?
Bırakın doları yeni paraya bile alışamadım ben. Parayla ilişkim hiç iyi değildir.

sinema KOLEKSİYON

THE TERMINAL

(2004) Doğu Avrupa'daki ülkesinden kalkıp New York'a gelen Viktor Navorski, ABD'ye alınmaz. Artık geri dönmesi de mümkün değildir. Böylece Navorski (Tom Hanks), havaalanında yaşamaya başlar... Andrew Niccol'un senaryosundan yola çıkan Spielberg, baştan sona havaalanında geçen bu filmde anlatım ustalığını konuşturmasını biliyordu. Ama yaptığı asıl önemli iş galiba, 11 Eylül sonrası ABD'yi saran yabancı düşmanlığını hümanist bir perspektiften eleştirebilmekti...

5:10 Air Canada 721 Toronto B31
5:10 Scandinavian 9364 Copenhagen A11

When the world
closed its eyes,
he opened his arms.

DON CHEADLE
SOPHIE OKONEDO
NICK NOLTE

HOTEL RWANDA

A TRUE STORY

WINNER
AGF People's Choice Award
Toronto International Film Festival

STEVE ZAHN
MATTHEW McCONAUGHEY
PENELOPE CRUZ

Unutulmuş bir efsane,
çöle gömülmüş bir sır.

SAHARA

AVŞAR film TMC

İLK KEZ AŞIK OLMAK İÇİN ASLA GEÇ KALMIŞ SAYILMAZSINIZ.

"Sevimli ve sıradışı bir romantik komedi."
-Leah Rozen, PEOPLE

"Ang Lee'nin "Wedding Banquet" filmi üzerine
kadın eli değmiş, zevkli bir çeşitleme. Mizah ve duygu yüklü.
Joan Chen harika bir oyunculuk sergiliyor."
-Stephen Farber, MOVIELINE'S HOLLYWOOD LIFE

Joan Chen Michelle Krusiec Lynn Chen

SUDANCE FİLM FESTİVALİ RESMİ SEÇİMİ
TORONTO FİLM FESTİVALİ RESMİ SEÇİMİ

Yeni Bir Komedi

Sevgiyi Ararken

Saving Face

A SONY PICTURES CLASSICS RELEASE DESTINATION FILM OVERBROOK ENTERTAINMENT
FORENSIC FILM GREENESTREET FILM ALICE WU "SAVING FACE" JOAN CHEN MICHELLE KRUSIEC LYNN CHEN
HEIDI GRIFFITHS JACLYN BRODSKY JILL NEWELL TRACY McKNIGHT ANTON SANKO
SUSAN GREAF SABINE HOFFMAN DAN OUELLETTE HARLAN BOSMAJIAN
ROBIN O'HARA & SCOTT MACAULAY JAMES LASSITER WILL SMITH TEDDY ZEE ROBIN O'HARA & SCOTT MACAULAY

bir BARBAR FILM dağıtımı
www.barbarfilm.com www.savingfacemovie.com www.sonyclassics.com
SONY PICTURES CLASSICS

Bazı Tutkular Ölümcüldür

EWAN McGREGOR
TILDA SWINTON PETER MULLAN EMILY MORTIMER

TUTKU NEHRİ

YOUNG ADAM

BIR DAVID MACKENZIE FILMI BIR JEREMY THOMAS YAPIMI

HanWay UK FILM COUNCIL EURIMAGES

SAHARA

Yönetmen: Breck Eisner. Oyuncular: Matthew McConaughey, Penelope Cruz, Steve Zahn, William H. Macy, Lennie James, Delroy Lindo, Lambert Wilson, Rainn Wilson, Mark Springer, Glynn Turman. **Senaryo:** Thomas Dean Donnelly, Joshua Oppenheimer, John C. Richards, James V. Hart (Clive Cussler'ın romanından). **Görüntü Yönetmeni:** Seamus McGarvey. **Müzik:** Clint Mansell. **Kurgu:** Andrew MacRitchie. **Yapım Tasarımcısı:** Allan Cameron. **Yapımcı:** Stephanie Austin, Howard Baldwin, Karen Elise Baldwin, Mace Neufeld. **Süre:** 124 dk. **Yapım:** ABD, İspanya, Almanya. **Dağıtımcı:** Avşar Film - TMC.

Gösterim Tarihi: 16 Eylül

Konu: Usta kâşif Dirk Pitt, tarihi bir efsaneye ait bir sikke bulur ve Batı Afrika'nın en tehlikeli bölgelerinde hazine avına çıkmaya karar verir. Dirk ve macera arkadaşı Al Giordino, gizli bir kargo taşıyan kayıp savaş gemisi ararken, kayıp hazinenin tüm dünyayı tehdit edecek kadar büyük bir problemle bağlantılı olduğunu düşünen zeki ve güzel doktor Eva Rojas ile tanışır. Dirk, Al ve Eva, bir yandan kimsenin varlığına bile inanmadığı bir geminin sırrını çözmeye çabalarken bir yandan da tehlikeli savaşçılara karşı çölde hayatta kalmaya çalışır.

Yönetmen: Breck Eisner, "Recon" ve "Thoughtcrimes"ı yönetmişti.

Oyuncular: Matthew McConaughey; "My Boyfriend's Back", "Dazed and Confused", "The Return of the Texas Chainsaw Massacre", "Submission","Judgement", "Boys on the Side", "Lone Star", "A Time to Kill", "Larger Than Life", "Glory Daze", "Scorpion Spring", "Contact", "Amistad", "The Rebel", "The Newton Boys", "Edtv", "U-571", "The Wedding Planner", "Thirteen Conversations About One Thing", "Frailty","Reign of Fire", "How to Lose a Guy in 10 Days" ve "Tiptoes"da rol aldı.

HOTEL RWANDA

Yönetmen: Terry George. **Oyuncular:** Don Cheadle, Joaquin Phoenix, Nick Nolte, Sophie Okonedo, Desmond Dube, Hakeem Kae-Kazım, Tony Kgoroge, Fana Mokoena, Neil McCarthy, Jean Reno. **Senaryo:** Keir Pearson, Terry George. **Görüntü Yönetmeni:** Vincent G. Cox, Robert Fraisse. **Müzik:** Rupert Gregson-Williams, Andrea Guerra, Martin Russell. **Kurgu:** Naomi Geraghty. **Yapım Tasarımcısı:** Johnny Breedt, Tony Burrough. **Yapımcı:** Terry George, A. Kitman Ho. **Süre:** 121 dk. **Yapım:** İngiltere, Güney Afrika, İtalya. **Dağıtımcı:** Medyavizyon.

Gösterim Tarihi: 23 Eylül

Konu: Afrika'nın Oskar Schindler'i olarak anılan Paul Rusesabagina'nın gerçek yaşam öyküsü... 1994'te Ruanda'da Hutular'ın Tutsiler'e karşı giriştiği katliam sırasında Paul Rusesabagina, bir otelin müdürlüğünü yapmaktadır. Kendisi Hutu, eşi ise Tutsi'dir. Küçük çaplı eylemler şeklinde başlayan olaylar, ülkedeki tüm Tutsiler'in yok edilmesi noktasına gelince, otelinin kapılarını 1268 Tutsi'ye açar ve katliam boyunca onlara kol kanat gerer.

Yönetmen: Terry George daha önce "Some Mother's Son"ı yönetmişti.

Oyuncular: Don Cheadle; "Moving Violations", "Hamburger Hill", "Colors", "Roadside Prophets", "The Meteor Man", "Things to Do in Denver When You're Dead", "Devil in a Blue Dress", "Rosewood", "Volcano", "Boogie Nights", "Bulworth", "Out of Sight", "Mission to Mars", "The Family Man", "Traffic", "Things Behind the Sun", "Manic", "Swordfish", "Rush Hour 2", "Ocean's Eleven", "The Hire: Ticker", "The United States of Leland", "The Assassination of Richard Nixon", "Crash", "Hotel Rwanda", "After the Sunset" ve "Ocean's Twelve"de rol aldı.

TUTKU NEHRİ
YOUNG ADAM

Yönetmen: David Mackenzie. **Oyuncular:** Ewan McGregor, Tilda Swinton, Peter Mullan, Emily Mortimer, Jack McElhone, Therese Bradley, Ewan Stewart, Stuart McQuarrie, Pauline Turner, Alan Cooke. **Senaryo:** David Mackenzie (Alexander Trocchi'nin romanından). **Görüntü Yönetmeni:** Giles Nuttgens. **Müzik:** David Byrne. **Kurgu:** Colin Monie. **Yapım Tasarımcısı:** Laurence Dorman. **Yapımcı:** Jeremy Thomas. **Süre:** 93 dk. **Yapım:** İngiltere, Fransa. **Dağıtımcı:** 1 Film.

Gösterim Tarihi: 23 Eylül

Konu: Joe, düzenli bir işi olmayan serseri ruhlu genç bir adamdır. İyi niyetli ve babacan bir adam olan Les, Joe'yu işe alır. Les ve karısı Ella ile birlikte bir yük teknesinde kalan Joe'nun hayatı, rıhtımda buldukları genç bir kadının cesetiyle alt üst olur. Ölen genç kadınla ilgili gizem perdesi aralandıkça, Joe ile Ella arasında arasında önüne geçilmez bir cinsel çekim yaşanır. Olayla ilgili bir zanlının bulunması ve Les'in Joe ile karısı arasındaki ilişkiyi öğrenmesiyle Joe büyük bir karmaşanın içine düşer.

Yönetmen: David Mackenzie, "The Last Great Wilderness" ve "Asylum"u yönetti.

Oyuncular: Ewan McGregor; "Being Human", "Shallow Grave", "Blue Juice", "Trainspotting", "The Pillow Book", "Emma", "Brassed Off", "Nightwatch", "The Serpent's Kiss", "A Life Less Ordinary", "Velvet Goldmine", "Little Voice", "Star Wars: Episode I - The Phantom Menace", "Rouge Trader", "Eye Of The Beholder", "Nora", "Moulin Rouge!", "Black Hawk Down", "Star Wars: Episode II - Attack Of The Clones", "Down With Love", "Young Adam", "Big Fish", "Star Wars: Episode III - Revenge Of The Sith" ve "The Island"da rol aldı.

SEVGİYİ ARARKEN
SAVING FACE

Yönetmen: Alice Wu. **Oyuncular:** Michelle Krusiec, Joan Chen, Lynn Chen, Jin Wang, Guang Lan Koh, Jessica Hecht, Ato Essandoh, David Shih, Brian Yang, Nathanel Geng. **Senaryo:** Alice Wu. **Görüntü Yönetmeni:** Harlan Bosmajian. **Müzik:** Anton Sanko. **Kurgu:** Susan Graef, Sabine Hoffmann. **Yapım Tasarımcısı:** Daniel Ouellette. **Yapımcı:** James Lassiter, Will Smith, Teddy Zee. **Süre:** 91 dk. **Yapım:** ABD. **Dağıtımcı:** Barbar Film.

Gösterim Tarihi: 9 Eylül

Konu: New Yorklu Wil 28 yaşında, başarılı bir cerrahtır. Bir yandan işiyle uğraşırken bir yandan da sorumluluk sahibi bir evlat olarak haftada bir Çinli ailesini ve dul annesini ziyaret etmektedir. Annesi, haftasonları düzenlenen sosyal toplantılarda onu Amerikalı-Çinli gençlerle tanıştırma çabasındadır. Halbuki onun güzel dansçı Vivian'la güzel giden bir ilişkisi vardır. Wil, bir gece kapısının önünde annesini görür. Kadın hamiledir; çevresinden utandığı ve gidecek başka bir yeri olmadığı için kızının yanına sığınmıştır. Wil, bir yandan annesinin durumuna çare bulmaya uğraşırken bir yandan da kız arkadaşını kaybetmemenin yollarını arar.

Yönetmen: "Saving Face", Alice Wu'nun ilk filmi.

Oyıuncular: Michelle Krusiec; "Nixon", "For the Cause", "Pursuit of Happiness", "Pumpkin", "Sweet Home Alabama", "Daddy Day Care", "Dumb and Dumberer: When Harry Met Lloyd", "Duplex", "Best Actress" ve "Cursed"de rol aldı.

tv8

Bayan

Kazak
44,99 YTL

Pantolon
39,99 YTL

Kaşkol
35,99 YTL

Erkek

Sweat
59,99 YTL

Pantolon
53,99 YTL